

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 10 (жовтень)

Київ 2024

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядник: Л. Литвинова. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpip@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	108
Інтелектуальна власність в Україні	112
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	119
Інтелектуальна власність в епоху штучного інтелекту.....	137
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	182
Законодавство з інтелектуальної власності.....	200
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	219
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	270
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	293
Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2024 році.....	299

Інтелектуальна власність за кордоном

«...Патенти можуть бути позитивним інструментом співпраці для отримання додаткових джерел доходу, виходу на нові ринки, встановлення стратегічних партнерств і досягнення нових бізнес-можливостей. Цього всього можна досягти шляхом розробки та впровадження стратегічної програми ліцензування патентів.

Програма патентного ліцензування відноситься до структурованого підходу або основи, за допомогою якої власник патенту надає іншим права на використання, виробництво, продаж, розповсюдження або інше поводження з винаходом, який захищено їхнім патентом.

Стратегічна програма ліцензування патентів узгоджується з бізнес-цілями компанії та регулярно переглядається та оновлюється, щоб відобразити зміни в бізнес-напрямку та цілях компанії, ширшій галузі та потребах клієнтів...

Для будь-якого інноваційного бізнесу вкрай важливо мати добре захищений портфель патентів. Окрім забезпечення обмеженої у часі монополії на заявлений винахід, патенти можуть стримувати конкурентів від розробки конкуруючих продуктів. Багато дослідницько-конструкторських (R&D) груп шукають у патентних базах даних рівень техніки, коли генеруються ідеї щодо нових продуктів; відкриття того, що подібний продукт уже запатентовано, змусить їх двічі подумати про комерціалізацію цієї ідеї. Сильний патентний портфель також буде привабливим для інвесторів, оскільки він демонструє інноваційні можливості компанії та потенціал прибутку та створює перешкоду для входу конкурентів...

Щоб створити потужний патентний портфель, компанія повинна спочатку проаналізувати свої винаходи та патенти та визначити ті, які надають конкурентну перевагу на ринку та є найбільш бажаними для потенційних ліцензіатів. Потім бізнес може вирішити зосередити свої ресурси на захисті та монетизації цих винаходів...

Щоб максимізувати ліцензійну цінність патентного портфеля, важливо визначити потенційних ліцензіатів, які можуть бути зацікавлені у використанні або комерціалізації виявлених винаходів. Інвестиції в дослідження й аналіз для розуміння потреб потенційних ліцензіатів і витрачання часу на налагодження стосунків із потенційними ліцензіатами є ключовими для пошуку ідеальних партнерів з ліцензування...

Після того, як компанія створила потужний портфель патентів, сформулювала цілі ліцензування та визначила потенційних партнерів з ліцензування, наступним кроком буде укладення патентно-ліцензійної угоди, яка чітко задокументує правові параметри угоди.

Чітко визначена патентна ліцензійна угода має вирішальне значення для того, щоб і ліцензіар, і ліцензіат повністю розуміли свої права та обов'язки... Ефективне управління та забезпечення виконання ліцензійних угод також є важливим компонентом потужної програми патентного ліцензування.

Невиконання цього може призвести до втрати прибутку для ліцензіара або, у випадку з ліцензіатом, може призвести до ненавмисних порушень контракту...

Оскільки ландшафт патентного ліцензування постійно розвивається, надзвичайно важливо стежити за новими тенденціями, технологічними розробками та зрушеннями на ринку, а також забезпечувати адаптацію стратегій і програм патентного ліцензування, щоб відповідати цим змінам і керувати ними...» (*Geraldine Tan, Edmund Kok, Haw Sue Hern. Key considerations for building a strategic patent licensing programme // Law Business Research* (<https://www.iam-media.com/guide/the-guide-monetisation/first-edition/article/key-considerations-building-strategic-patent-licensing-programme>). 07.10.2024).

***

«...Ринки, що розвиваються, зокрема в таких країнах, як Бразилія, Індія, Китай та Нігерія, спостерігають безпрецедентне економічне зростання. За даними Світового банку, найближчими роками ці економіки зроблять значний внесок у світовий ВВП. Це зростання часто супроводжується збільшенням інновацій і розробкою нових технологій, що призводить до зростання попиту на ефективний захист ІВ...

Глобальні компанії повинні орієнтуватися в цих складнощах, розробляючи стратегії захисту своєї інтелектуальної власності.

Доступ до ринку та розширення

1. Доступ до нових ринків: ринки, що розвиваються, пропонують глобальним компаніям шанс отримати доступ до нових споживачів і збільшити свою частку ринку. Створення сильного портфолію інтелектуальної власності може підвищити репутацію компанії та полегшити вихід на ці ринки.
2. Партнерство та співпраця: партнерство з місцевими компаніями може допомогти глобальним компаніям орієнтуватися в місцевому ландшафті інтелектуальної власності. Співпраця з місцевими організаціями також може надати розуміння вподобань споживачів і ринкової динаміки.

Інновації та дослідження та розробки

1. Залучення місцевих талантів: на ринках, що розвиваються, часто є група кваліфікованих професіоналів, які прагнуть до інновацій. Глобальні компанії можуть використати цей талант для досліджень і розробок, сприяючи інноваціям, одночасно захищаючи свою інтелектуальну власність.
2. Економічно ефективні дослідження і розробки: проведення досліджень і розробок на ринках, що розвиваються, може бути економічно ефективнішим завдяки нижчим витратам на робочу силу. Захист інтелектуальної власності, створеної за допомогою цих ініціатив, може призвести до значних конкурентних переваг.

Розширені IP Frameworks

1. Удосконалення законодавчої бази: багато ринків, що розвиваються, визнають важливість надійного захисту прав інтелектуальної власності та

реформують свою правову базу. Глобальні компанії можуть отримати вигоду від цих удосконалень, створивши сильну присутність ІВ до того, як ці ринки стануть надмірно конкурентними.

2. Міжнародні договори та угоди: багато країн з економікою, що розвивається, підписують міжнародні договори, які посилюють захист ІВ, наприклад Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Це створює більш стабільне середовище для роботи глобального бізнесу.

Індія стала однією з найбільш швидкозростаючих економік із екосистемою стартапів, що розвивається. Уряд Індії досяг значних успіхів у покращенні захисту ІВ за допомогою таких ініціатив, як Національна політика прав інтелектуальної власності. Глобальні підприємства можуть скористатися кваліфікованою робочою силою Індії, зростаючою споживчою базою та сприятливим кліматом інтелектуальної власності.

Китай перетворився на глобальний інноваційний центр, інвестуючи значні кошти в дослідження та розробки та технології. Уряд Китаю ухвалив жорсткі закони про інтелектуальну власність, щоб заохотити іноземні інвестиції. Компанії, які хочуть вийти на китайський ринок, повинні надати пріоритет захисту ІВ, щоб захистити свої інновації.

Прихильність Бразилії до сталого розвитку відкриває унікальні можливості для глобального бізнесу. У країні діють жорсткі закони про інтелектуальну власність, які регулюють екологічні технології. Підприємства, які інвестують у екологічні практики та захищають свою інтелектуальну власність, можуть отримати конкурентну перевагу на зростаючому зеленому ринку...

Перш ніж вийти на ринок, що розвивається, компанії повинні провести ретельне дослідження ринку, щоб зрозуміти місцевий ландшафт інтелектуальної власності. Це включає аналіз законодавчої бази, визначення потенційних ризиків та оцінку конкуренції...» (*IP Law in Emerging Markets: Opportunities for Global Businesses // International Intellectual Property Law Association (IPLA) (<https://iipla.org/ip-law-emerging-markets-opportunities/>). 08.10.2024*).

***

«...При виході на міжнародні ринки стартапи стикаються з новими викликами, пов'язаними з їхньою інтелектуальною власністю. Ефективна глобальна стратегія інтелектуальної власності має важливе значення для захисту вашого бізнесу за кордоном. Ось як розпочати роботу:

1. Оцініть, які активи ІВ потребують захисту

Почніть із визначення ключових активів інтелектуальної власності, які ваш стартап має захистити. Це може включати:

- Товарні знаки (для назви вашого бренду, логотипу чи слогану)
- Патенти (на будь-які унікальні продукти, винаходи чи технології)

- Авторські права (для творчих робіт, таких як проекти чи програмне забезпечення)
- Комерційна таємниця (наприклад, власні алгоритми, процеси або дані клієнтів)

Знаючи, що вам потрібно захистити, ви можете розробити цільовий план захисту цих активів як локально, так і глобально.

2. Пріоритезація ключових ринків для захисту ІВ

Глобальна стратегія ІВ не означає, що вам потрібно захищати свою ІВ у кожній країні. Натомість визначте пріоритетність ринків, на яких ви плануєте працювати або де конкуренти, ймовірно, копіюватимуть ваші продукти чи послуги. Зосередьтеся на ключових регіонах, таких як:

- Країни, де ви збираєтеся вести бізнес
- Ринки, де викрадення або порушення прав інтелектуальної власності є поширеним явищем
- Країни, де відбувається виробництво

Орієнтуючись на ці критичні області, ви можете зменшити витрати та забезпечити захист своєї ІВ-адреси в найбільш важливих регіонах.

3. Використовуйте міжнародні системи патентів і торгових марок

Як патенти, так і торговельні марки є територіальними, тобто вони надають захист лише в межах тих країн, де їх зареєстровано. Щоб захистити ІВ вашого стартапу в усьому світі, вам потрібно буде подати заявку в кожній юрисдикції, де ви шукаєте захисту. На щастя, існують міжнародні системи, які спрощують цей процес.

- Договір про патентну кооперацію (РСТ): стартапи можуть використовувати РСТ для подання єдиної міжнародної патентної заявки, яку потім можна використовувати для пошуку патентного захисту в понад 150 країнах. Це оптимізує процес подачі заявки на патент, даючи стартапам більше часу, щоб вирішити, в які країни вони хочуть шукати.
- Мадридський протокол: ця система дозволяє стартапам подавати єдину міжнародну заявку на торговельну марку, яка охоплює понад 120 країн-членів. Це спрощує процес реєстрації торгової марки для стартапів у багатьох юрисдикціях і допомагає уникнути необхідності подавати окремі документи в кожній країні.

4. Будьте в курсі регіональних відмінностей

У кожній країні діють різні правила, закони та положення щодо захисту ІВ. Незважаючи на те, що РСТ і Мадридський протокол можуть спростити процес, стартапам все одно потрібно розуміти місцеві закони та практику на ключових ринках. Наприклад:

- Європа: стартапи можуть отримати патентний захист через Європейське патентне відомство, яке видає патенти, які мають правову силу в 38 європейських країнах.

- Китай: Китай має особливі вимоги щодо реєстрації патентів і торгових марок. У Китаї важливо подати заявку на захист на ранній стадії, оскільки патенти та торговельні марки діють за принципом «перший, хто подав».

- Сполучені Штати: США вимагають окремо подавати документи для патентів і торгових марок. Крім того, у США є суворі вказівки щодо того, що кваліфікується як патентоздатний винахід, про що повинні знати стартапи...

Глобальний захист ІВ вимагає пильності та стратегії. Ось деякі практичні міжнародні поради щодо захисту ІВ для стартапів:

- Відстежуйте глобальні ринки: використовуйте послуги моніторингу ІР, щоб стежити за можливими порушеннями в різних країнах. Ці служби сповіщають вас, коли хтось намагається зареєструвати подібну торгову марку чи патент на певному ринку.

- Укладіть угоди про конфіденційність: для комерційних таємниць або закритих процесів переконайтеся, що всі співробітники, партнери та підрядники підписали угоди про конфіденційність, щоб запобігти несанкціонованому обміну інформацією.

- Захищайте свої права: якщо ви виявите, що хтось порушує ваші права інтелектуальної власності на іноземному ринку, без вагань подайте позов до суду. Стартапи повинні бути готові відстоювати свої права інтелектуальної власності через листи про припинення та відмову, арбітраж або судовий процес...» (*How Startups Can Protect Their Intellectual Property Globally: A Comprehensive Guide // International Intellectual Property Law Association (IIPLA) (<https://iipla.org/startup-ip-protection-global-strategies/>). 10.10.2024*).

***

«...Вплив нових технологій на патентне право

1. Блокчейн та інтелектуальна власність:

Технологія блокчейн стала революційною силою в різних секторах, пропонуючи підвищену безпеку, прозорість і децентралізацію. У контексті інтелектуальної власності (ІВ) блокчейн може оптимізувати процеси управління патентами, ліцензування та правозастосування.

- Смарт-контракти: одним із найважливіших застосувань блокчейну в патентному праві є використання смарт-контрактів. Ці самостійні контракти дозволяють укладати автоматизовані ліцензійні угоди, забезпечуючи справедливий і прозорий розподіл роялті. Ця автоматизація зменшує суперечки та підвищує довіру між сторонами, залученими до транзакцій з ІВ.

- Незмінні записи: властива блокчейну незмінність створює захищений від підробки запис винаходів, допомагаючи встановити докази створення та власності. Ця функція може бути особливо корисною в патентних спорах, надаючи чіткі докази прав винахідника.

- Виклики: незважаючи на потенціал, інтеграція блокчейну в патентне законодавство стикається з проблемами, зокрема нормативною невизначеністю та необхідністю гармонізації між юрисдикціями. Політики повинні

орієнтуватися в цих складнощах, щоб розробити інфраструктури, які використовують переваги блокчейну, забезпечуючи при цьому надійний захист ІВ.

2. Відповідність біотехнології та патенту:

Біотехнологія знаходиться в авангарді інновацій, а досягнення генної інженерії, синтетичної біології та персоналізованої медицини розширюють межі наукових досліджень. Однак ці події викликають питання про право на отримання патенту та етичні наслідки патентування біологічних матеріалів.

- Патентоздатний об'єкт: еволюція біотехнології кидає виклик традиційним уявленням про те, що є патентоздатним об'єктом. Суди та патентні відомства повинні боротися з питаннями щодо патентоздатності генів, технологій редагування генів (таких як CRISPR) та інших біотехнологічних винаходів.

- Етичні міркування: Етичні наслідки патентування живих організмів і генетичного матеріалу є значними. Оскільки суспільство орієнтується в моральному ландшафті біотехнології, патентні закони повинні знайти баланс між стимулюванням інновацій та вирішенням проблем, пов'язаних з біоетикою та доступом до основних медичних досягнень.

- Нормативно-правова база: Політики повинні розглянути питання про оновлення нормативно-правової бази для врахування унікальних характеристик біотехнологічних винаходів. Це може включати перевизначення критеріїв прийнятності патенту, щоб відобразити нюанси біотехнології, одночасно захищаючи суспільні інтереси.

3. Цифрові активи та права інтелектуальної власності:

Оскільки цифрові активи, такі як криптовалюти, NFT (незамінні токени) та інші інновації на основі блокчейну, набувають популярності, патентне законодавство має адаптуватися до унікальних характеристик цих цифрових творінь.

- NFT та проблеми з авторським правом: NFT революціонізували спосіб володіння та торгівлі цифровим мистецтвом і активами. Однак перетин патентного права та авторського права викликає питання щодо прав власності, ліцензування та захисту цифрових творів. Патентоздатність базових технологій, що використовуються в NFT, також заслуговує на ретельну перевірку.

- Нові виклики: Зростання цифрових активів спричинило ускладнення, пов'язані із захистом патентів, оскільки традиційним структурам може бути важко врахувати унікальні аспекти цих технологій. Наприклад, децентралізована природа блокчейну може ускладнити ідентифікацію порушників і захист патентних прав.

- Захист інновацій: Для ефективного захисту інновацій у сфері цифрових активів патентне законодавство має розвиватися, щоб врахувати унікальні властивості цих технологій. Це може включати розробку нових правових стандартів для визначення відповідності патенту та розробку індивідуальних рамок ліцензування цифрових активів.

4. Майбутнє патентного права:

Конвергенція нових технологій вимагає перспективного підходу до патентного права. Щоб сприяти інноваціям, одночасно забезпечуючи ефективний захист винахідників, необхідно розглянути кілька ключових міркувань.

- Гнучкість патентних систем: Патентні системи повинні прийняти більш гнучкий підхід, щоб пристосуватися до швидкого технологічного прогресу. Це може включати впорядкування процесів подання заявок, покращення співпраці між патентними відомствами та використання технологій для підвищення ефективності.
- Міжнародне співробітництво: оскільки інновації не знають кордонів, міжнародна співпраця має важливе значення для гармонізації патентного законодавства між юрисдикціями. Спільні зусилля між країнами можуть допомогти вирішити проблеми, пов'язані з прийнятністю патентів, правозастосуванням і ліцензуванням у контексті нових технологій.
- Державно-приватне партнерство: залучення зацікавлених сторін як з державного, так і з приватного секторів може сприяти розробці адаптивної патентної політики, яка відображатиме потреби новаторів, захищаючи суспільні інтереси. Сприяючи діалогу між політиками, лідерами галузі та юридичними експертами, можна знайти ефективніші рішення.
- Освіта та обізнаність: Підвищення обізнаності про нові технології та їхні наслідки для патентного права має вирішальне значення. Навчання винахідникам, підприємцям і юристам-практикам щодо ландшафту, що розвивається, може дати їм змогу ефективно орієнтуватися в складнощах захисту інновацій...» (*Emerging Technologies and the Future of Patent Law // International Intellectual Property Law Association (IPLA)*) (<https://iipla.org/future-patent-law-emerging-technologies/>). 09.10.2024).

***

«...У зв'язку з глобалізацією підприємства працюють за кордоном, що вимагає цілісної системи інтелектуальної власності. Компанії часто стикаються зі складними та різними законами про ІВ у різних юрисдикціях, що може перешкоджати інноваціям і торгівлі. Узгодження цих законів сприяло б більш плавним транзакціям, стимулювало б інвестиції та заохочувало б обмінюватися знаннями...

Країни мають чіткі правові традиції та рамки захисту ІВ, що ускладнює гармонізацію. Наприклад, юрисдикції загального права (наприклад, США та Великобританії) відрізняються від систем цивільного права (наприклад, Франції та Німеччини) тим, як вони тлумачать і забезпечують дотримання прав інтелектуальної власності. Пошук спільної мови може бути складним і суперечливим процесом.

Розвинені країни та країни, що розвиваються, часто мають різні пріоритети та можливості щодо законодавства про ІВ. У той час як розвинені

країни наголошують на суворому захисті ІВ для сприяння інноваціям, країни, що розвиваються, можуть надавати пріоритет доступу до знань і доступних ліків. Збалансування цих інтересів має важливе значення для досягнення глобальної гармонізації.

Зацікавлені сторони в екосистемі інтелектуальної власності, включаючи уряди, підприємства та групи захисту інтересів, можуть чинити опір зусиллям щодо гармонізації. Дехто може боятися втратити свою конкурентну перевагу або здатність забезпечити виконання місцевих законів. Залучення різноманітних зацікавлених сторін та вирішення їхніх проблем є критично важливими для сприяння співпраці.

Кілька міжнародних договорів мають на меті гармонізувати законодавство про ІВ між країнами:

- Паризька конвенція (1883): фокусується на промисловій власності, включаючи патенти та торгові марки.
- Бернська конвенція (1886): захищає літературні та художні твори, наголошуючи на авторському праві.
- Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS) (1995): встановлює мінімальні стандарти захисту інтелектуальної власності між членами Світової організації торгівлі (СОТ).
- Мадридський протокол (1989): полегшує міжнародну реєстрацію торгових марок...

Глобальна гармонізація законів про інтелектуальну власність має важливе значення для стимулювання інновацій, сприяння торгівлі та захисту прав творців у все більш взаємопов'язаному світі. Хоча виклики існують, поточні ініціативи та міжнародна співпраця прокладають шлях до більш узгодженого підходу до захисту ІВ. Застосовуючи гармонізацію, країни можуть покращити свої рамки інтелектуальної власності, стимулювати економічне зростання та забезпечити глобальне поширення переваг інновацій. У міру того, як ми рухаємося до більш спільного майбутнього, гармонізація законів про ІВ відіграватиме ключову роль у формуванні глобального ландшафту творчості та інновацій» (*Global Harmonization of Intellectual Property Laws // International Intellectual Property Law Association (IIPLA) (<https://iipla.org/global-harmonization-intellectual-property-laws/>). 07.10.2024*).

***

«...Німецька юридична фірма Grünecker, що базується в Мюнхені, проаналізувала патентні заявки, ...що стосуються електричної мобільності.

Дослідження Grünecker показує, що кожна друга заявка на патент тепер стосується акумуляторів і зарядних станцій. Технологія заряджання, зокрема, спостерігала значне зростання за останні кілька років. У 2014 році десять відсотків усіх патентних заявок на електронну мобільність стосувалися цієї сфери; до 2022 року цей показник зріс до 39 відсотків.

Величезне зростання пов'язане в першу чергу з розробками в Китаї, який взяв на себе лідерство в технологіях зарядки, підкріплених раннім початком відмови від нафтової залежності для транспорту, частково через високий рівень забруднення, який також спостерігав зростання інфраструктура виробників, постачальників, університетів і стартапів. Згідно з аналізом, у Китаї зареєстровано 62 655 патентів на технології зарядки. Наступні три країни у верхній частині списку йдуть на значній відстані. На другому місці Японія з 5568 заявками, за нею йдуть США (4306), Німеччина (3973) і Південна Корея (3942)...» (*Carrie Hampel. Chinese companies register 62,000 EV charging technology patents // lectrive.com (https://www.electrive.com/2024/10/09/chinese-companies-register-62000-ev-charging-technology-patents/). 09.10.2024).*

***

«...Існує безліч юридичних пояснень, чому музеї можуть виставляти на публічний показ роботи, захищені авторським правом, патентами, торговими марками чи іншими способами. Хоча правила відрізняються залежно від юрисдикції та типу захисту інтелектуальної власності, кілька загальних концепцій створюють основу для освітнього обміну.

Візьмемо, наприклад, доктрини "добросовісного використання" та "чесної угоди". Понад 40 країн мають певну версію цих правил у своїх законах про авторське право, які передбачають певні обмеження виключних прав у таких випадках, як дослідження, критика, наукові дослідження та висвітлення новин. Це дозволяє музеям у країнах загального права використовувати захищені авторським правом матеріали в деяких контекстах без попереднього дозволу...

Ще одним важливим елементом права ІВ для музеїв є суспільне надбання - колекція творів, до яких населення певної країни може мати вільний доступ і використовувати їх. Твори суспільного надбання не захищені авторським правом, патентами, торговими марками чи іншими засобами захисту і можуть включати твори:

- на які закінчився термін дії авторських прав
- не можуть бути захищені авторським правом
- були створені національним урядом
- були створені спеціально для суспільного надбання

Для музеїв суспільне надбання є особливо корисним, коли йдеться про старі твори, для яких будь-який відповідний захист інтелектуальної власності втратив чинність або закінчився термін дії. При цьому договірне право все ще застосовуватиметься до фізичних об'єктів, право власності на які можна визначити, наприклад, до оригінальних рукописів або першодрукованих видань. Ці об'єкти потрібно буде продавати, ліцензувати, позичати або дарувати музею...

Навіть найкращі наміри можуть створити проблеми для музеїв без ефективних стратегій управління ІВ. Наприклад, традиційні знання і традиційні форми культурного вираження перетинаються з правом ІВ у складний спосіб, а

це означає, що їх може бути складніше захистити, одночасно сприяючи підвищенню обізнаності про них.

Оскільки музеї широко працюють із соціальними практиками, ці установи можуть навмисно чи ненавмисно порушувати права, які, хоч і не настільки стандартизовані, як інші, проте мають вирішальне значення для поваги та належного вшанування різних культур. Пов'язане з цим питання виникає, коли музеї створюють фотографії захищених творів, стверджуючи, що це наділяє нові версії авторськими правами, якими вони потім володіють, оскільки для їхнього створення були потрібні певні навички та зусилля. Якщо колись цього було достатньо для того, щоб вважати твір "оригінальним", то з розвитком глобальних підходів до ІВ це вже не так, як раніше.

Останнє питання - обіг. Деякі винятки та угоди, передбачені законодавством про інтелектуальну власність, ґрунтуються на припущенні, що користувач не буде заробляти гроші на захищеному творі, або що ці гроші будуть розділені з власником. Однак це ставить під сумнів музеї, які, як правило, є неприбутковими організаціями, але все одно повинні покривати свої витрати. Ускладнює ситуацію той факт, що багато неприбуткових музеїв пов'язані з прибутковими організаціями; наприклад, Смітсонівський інститут має комерційне відгалуження - Smithsonian Business Ventures.

На щастя, музеї не обмежуються лише жонгливанням чужою інтелектуальною власністю. Ці установи також існують як самостійні творці, додаючи цінності та виміру ландшафту ІВ...» (*Everyday IP: How museums put IP on display // Dennemeyer – The IP Group* (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/everyday-ip-how-museums-put-ip-on-display/>). 09.10.2024).

***

«...Пошук попереднього рівня техніки та свобода діяльності, ...є двома важливими етапами стратегії інтелектуальної власності, що супроводжує запуск нового продукту, послуги чи процесу...»

Пошук рівня техніки проводиться з точки зору винахідника або потенційного заявника на патент. Його головна мета — визначити, чи винахід є новим і чи має він винахідницький рівень, що є двома основними критеріями для отримання патенту. Це дослідження зосереджено на виявленні будь-яких попередніх розкриттів (головним чином патентів і патентних заявок, а також іноді наукових статей, конференцій, посібників тощо), які можуть поставити під сумнів новизну чи винахідливість даного винаходу.

Дослідження щодо свободи діяльності, також званої «Свободою діяльності» (FTO), проводиться з точки зору суб'єкта господарювання, який бажає продати продукт або використовувати процес. Його метою є визначення того, чи можна це використання здійснювати без порушення прав інтелектуальної власності третіх сторін, зокрема патентів і чинних патентних заявок. Таким чином, це дослідження зосереджено на активних правах, тобто на патентах віком менше двадцяти років, за які було сплачено щорічні збори, і

патентних заявках, які зараз розглядаються, права на які можуть бути порушені на ринку або при використанні розглянутої технології...

Проведення пошуку попереднього рівня техніки має вирішальне значення з кількох причин:

- Це дає можливість оцінити шанси на отримання патенту на даний винахід.
- Це допомагає визначити найбільш інноваційні характеристики винаходу, що допомагає скласти проект патентної заявки.
- Він може виявити існуючі технічні рішення, потенційно надихаючі вдосконалення або альтернативи початковому винаходу.
- Нарешті, це дає змогу уникнути непотрібних витрат, пов'язаних із поданням та розглядом патентної заявки на винахід, що не підлягає патентуванню.

Проведення дослідження свободи діяльності є таким же важливим, але з інших причин:

- Це дає змогу визначити потенційні ризики підробки ще до запуску продукту або використання процесу.
- Це допомагає приймати обґрунтовані рішення щодо розробки продукту та бізнес-стратегії.
- Він може виявити можливості ліцензування або партнерства з власниками патентів.
- Це допомагає уникнути дорогих судових процесів і потенційної шкоди репутації компанії.

Незважаючи на те, що паралельно з дослідженням свободи діяльності можна проводити пошук попереднього рівня техніки, найкращий час для проведення кожного дослідження часто неоднаковий.

Ідеальний час для проведення пошуку рівня техніки, як правило, на початку інноваційного процесу, як тільки ідентифіковано потенційний винахід і до того, як інвестувати значні ресурси в його розробку або комерціалізацію. Точніше:

- Перед подачею патентної заявки оцініть шанси на успіх.
- Перш ніж нести значні витрати на дослідження та розробки, переконайтеся, що інноваційні зусилля добре орієнтовані.
- Перш ніж залучати зовнішніх партнерів.
- Періодично в процесі розробки, щоб враховувати нові публікації, які можуть вплинути на патентоспроможність.
- У будь-якому випадку, перш ніж оприлюднити це публічно.

Дослідження свободи діяльності, як правило, проводиться на більш просунутих стадіях розробки продукту або процесу, але в ідеалі до його комерційного запуску.

Серед ключових моментів:

- Коли основні характеристики продукту або процесу «фіксовані».
- Перш ніж робити значні інвестиції у виробництво чи маркетинг.

- Перед виходом на новий географічний ринок.
- Періодично протягом життєвого циклу продукту, щоб враховувати нещодавно опубліковані патенти.
- Розглядаючи питання придбання або злиття, оцініть свободу використання технологій цільової компанії.

Незважаючи на те, що вони відрізняються за своїми цілями та перспективами, пошук попереднього рівня техніки та вивчення свободи діяльності є важливими інструментами стратегічного управління інтелектуальною власністю...» (*Stéphane Roux. Recherche d'antériorité vs. Étude de liberté d'exploitation: Deux outils clés en stratégie PI // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/recherche-danteriorite-vs-etude-de-liberte-dexploitation-deux-outils-cles-en-strategie-pi>). 09.10.2024).

***

«Деякі з найбільш значущих винаходів в історії людства не були ретельно сплановані або результатом багаторічних досліджень. Натомість вони з'явилися випадково - у щасливі моменти, коли винахідники натрапляли на відкриття, які зрештою трансформували промисловість, повсякденне життя та людську поведінку...»

Липучка: Природне натхнення для кріплення тканини

Історія липучки почалася в 1941 році, коли швейцарський інженер Джордж де Местраль здійснив просту прогулянку в лісі. Після прогулянки він помітив, що до його одягу та шерсті собаки прилипли задирки. Зацікавившись, де Местраль розглянув задирки під мікроскопом і виявив, що крихітні гачки на них зачепилися за петлі в тканині, створюючи природний зв'язок. Це спостереження наштовхнуло його на думку розробити синтетичну застібку типу "гачок і петля". Після років експериментів з матеріалами він запатентував липучку в 1955 році. Спочатку вона не набула великої популярності, але після того, як NASA почало використовувати її в космічних місіях, липучка отримала широке визнання. Сьогодні її можна знайти всюди, від взуття та сумок до медичного обладнання.

Сірники: Дивовижна іскра

У 1826 році фармацевт Джон Вокер працював з хімікатами, щоб створити новий метод освітлення. Під час експерименту Вокер випадково провів дерев'яною паличкою, змоченою в хімічній суміші, по поверхні, що спричинило її загоряння. Випадково він винайшов фрикційний сірник. Усвідомивши його потенціал, Вокер почав продавати сірники, "фрикційні ліхтарі", революціонізувавши спосіб розпалювання вогню і зробивши їх основним предметом домашнього вжитку. Вокер не був зацікавлений у патентуванні ідеї, тож Семюел Джонс скопіював сірники і почав продавати "люцифери". Вони були трохи практичнішими, ніж фрикційні ліхтарі Вокера. Люцифери були коротшими і поставлялися в меншій картонній коробці для зручності перенесення.

Кока-кола: випадковий безалкогольний напій

Наприкінці 1800-х років фармацевт з Атланти доктор Джон Стив Пембертон намагався створити алкогольний напій з вмістом кокаїну та кофеїну спеціально для людей з хімічною залежністю від наркотиків. Його винахід, сироп з листя коки та горіхів кола, спочатку планувався як лікувальний тонізуючий засіб для продажу в аптеках. Він назвав його "Французька винна кола Пембертона". Його "Французьке вино" було популярним, але коли в 1886 році в його рідному штаті Джорджія розпочався рух за тверезість, йому довелося розробити безалкогольну альтернативу. Він замінив алкоголь цукровим сиропом, а коли возився з рецептурою, випадково змішав його з газованою водою замість простої води, створивши щось нове - шипучий напій. Усвідомивши його потенціал, Пембертон випустив його на ринок, і так з'явилася "Кока-Кола". Спочатку рекламований як лікувальний напій, він швидко став одним з найпопулярніших безалкогольних напоїв у світі...» (*Neha Vivek. Serendipitous Inventions // Khurana And Khurana (https://www.khuranaandkhurana.com/2024/10/11/serendipitous-inventions/). 11.10.2024*).

***

«...Очікується, що до 2030 року космічна економіка коштуватиме 1,4 трильйона доларів США, що приблизно втричі більше, ніж у 2021 році, коли вона становила 469 мільярдів доларів США. Хоча легко зробити висновок, що такий швидкий фінансовий прогрес є результатом інвестицій таких відомих підприємців, як Ілон Маск, Джефф Безос і Річард Бренсон, рушійною силою є не все так просто.

Згідно з дослідженням Dennemeyer, найбільші власники патентів у різних космічних секторах включають компанії всіх видів:

- Технології: Apple Inc., Google Inc. і IBM
- Аерокосмічна промисловість і оборона: Boeing і Airbus Defense і Space SAS
- Страхування: State Farm Mutual Automobile Insurance Co.

Мається на увазі те, що величезні можливості дослідження космосу не обмежуються якимось одним типом інновацій чи метою. Це, у свою чергу, свідчить про те, що патентний ландшафт має бути таким же різноманітним. Ця універсальність необхідна не лише для захисту винаходів з унікальними можливостями, як того вимагають екстремальні космічні умови, але й тому, що законодавство про інтелектуальну власність має існувати в узгодженні з нормативними вимогами урядів і галузей (зокрема, даних і оборони)...» (*Into the final frontier: IP trends in space exploration // Dennemeyer – The IP Group (https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/into-the-final-frontier-ip-trends-in-space-exploration/). 11.10.2024*).

***

«У сучасну інформаційну епоху проведення комплексного патентного пошуку має вирішальне значення для дослідників, юридичних груп і компаній. Нездатність знайти відповідні документи вчасно та економічно ефективним способом може мати жахливі наслідки. Однак проведення ретельного пошуку може бути важким і трудомістким, особливо коли ресурси обмежені. Хороша новина полягає в тому, що передові інструменти та технології, розроблені для пошуку інтелектуальної власності (ІВ), можуть допомогти зменшити цю напругу та підвищити ефективність...»

Ось як ви можете підвищити ефективність пошуку патентів:

- Використовуйте комплексні бази даних, підібрані експертами, щоб спростити обхід складних даних, таким чином усуваючи будь-які помилки джерел вмісту.
- Розгляньте рішення, які поєднують підтримку пошуку на основі ШІ з іншими прецизійними рішеннями. Штучний інтелект не тільки може розпізнавати пов'язані інновації, але також може допомогти вам визначити додаткову термінологію чи деталі, які можуть допомогти вам створити більш надійну стратегію пошуку.
- Спростіть пошук сімейства патентів, виявляючи подібні патенти в усіх юрисдикціях і гарантуючи, що ви розумієте глобальне охоплення.
- Будьте в курсі останніх заявок на патент за допомогою розширених інструментів пошуку, які пропонують сповіщення, коли нові записи відповідають вашому запиту; Таким чином, немає більше виснажливих і повторюваних пошуків.
- Співпрацюйте з експертами з інтелектуальної власності та вашої галузі, щоб оптимізувати та розширити процес пошуку патентів» (*Patent searching: going beyond the basics to increase efficiency // Legal Benchmarking Limited* (<https://www.managingip.com/article/2dud4348p82ph55oeeps/sponsored-content/patent-searching-going-beyond-the-basics-to-increase-efficiency>)).
03.10.2024).

***

«У динамічному світі інтелектуальної власності (ІВ) ліцензування торгових марок виявилось потужним інструментом для компаній, які прагнуть розширити охоплення, підвищити впізнаваність бренду та отримати додаткові джерела доходу.

Ви, мабуть, заходили в магазин і бачили свого улюбленого кіногероя всюди, від футболок до тостерів. Це не лише результат блискучої маркетингової кампанії, це сила ліцензування в дії. Деякі з найважливіших світових брендів опановують використання цієї стратегії, перетворюючи свої знакові образи та імена на гуску, яка несе золоті яйця.

Згадаймо, наприклад, Disney. Їх герої не просто з'являються на екрані, вони танцюють на ланч-боксах, простирадлах і навіть на атракціонах

тематичного парку. Однак Disney не єдина компанія, яка переживає бум ліцензування.

Компанія Mattel заробила золото завдяки франшизі про Барбі, особливо після касового успіху недавнього однойменного фільму. Раптом культова лялька була всюди, від одягу до предметів домашнього декору...

Наведені вище приклади показують, як ліцензування може бути потужним інструментом для компаній, щоб розширити охоплення, підвищити впізнаваність бренду та створити нові джерела доходу. Це стратегія, яка перетворює визнані бренди на варіанти стилю життя, впроваджуючи їх у повсякденне життя споживачів, крім оригінальних продуктів.

Чому ліцензування стало модним?

1. Зміцнення репутації та відомості на нових ринках: однією з головних переваг ліцензування торгової марки є можливість посилення репутації та відомості бренду на нових ринках. Надаючи ліцензії третім особам, компанії можуть скористатися місцевими знаннями та мережами розподілу, створеними ліцензіатами. Це не тільки полегшує доступ до ринку, але й підвищує довіру до бренду та впізнаваність серед місцевих споживачів.

2. Створення додаткових джерел доходу: ліцензування бренду може бути важливим джерелом доходу для компаній. Роялті та ліцензійні збори дозволяють компаніям монетизувати свої активи інтелектуальної власності, не вимагаючи великих капіталовкладень, і ці доходи можна реінвестувати в бізнес для стимулювання зростання та інновацій. Економічні вигоди від ліцензування особливо очевидні в таких секторах, як мода, розваги та споживчі товари, де капітал бренду відіграє вирішальну роль у стимулюванні продажів.

3. Використання торгової марки на всіх територіях і для всіх продуктів і послуг, для яких вона зареєстрована: одна з проблем, з якою стикаються власники бізнесу, полягає в тому, що вони повинні справді використовувати свої торгові марки (у більшості країн) протягом п'яти років після реєстрації та з повагою усіх продуктів і послуг, для яких він зареєстрований. Це може бути справжньою проблемою, особливо у випадку тих компаній, які володіють великими брендами, зареєстрованими для різних продуктів і послуг.

Перевагою ліцензії є зменшення зобов'язань для компаній безпосередньо використовувати свою торгову марку на всіх територіях, де вона зареєстрована, і для всіх продуктів. Це може бути особливо корисним для тих, хто має обмежені ресурси або хоче зосередитися на основних ринках. З іншого боку, ліцензійні угоди часто включають положення про розподіл витрат на просування на певних територіях, що може полегшити фінансовий тягар для ліцензіара, забезпечуючи при цьому бренду належну рекламну підтримку.

4. Розширення охоплення ринку та цільової аудиторії: ліцензуючи свої бренди, компанії можуть розширити охоплення свого ринку та цільової аудиторії. Ліцензіати можуть представляти бренд новим сегментам клієнтів і географічним регіонам, тим самим збільшуючи його присутність і видимість на світовому ринку. Завдяки розширенню можна домогтися збільшення відомості,

продажів і лояльності до бренду. Ліцензійна стратегія Disney, наприклад, дозволила охопити глобальну аудиторію за допомогою широкого спектру продуктів, починаючи від іграшок та одягу до домашнього декору та електроніки.

5. Зменшення ризиків і витрат виробництва та розповсюдження та стимулювання інновацій: ліцензування може допомогти компаніям зменшити ризики та витрати виробництва та розповсюдження. Передаючи ці функції ліцензіатам на аутсорсинг, компанії можуть отримати вигоду від їхнього досвіду та консолідованої інфраструктури, що призведе до економії коштів і зниження операційних ризиків, дозволяючи ліцензіару зосередитися на основній діяльності, такій як розробка продуктів і маркетинг.

Ліцензування бренду також дає компаніям можливість досліджувати нові ніші та сегменти ринку. Ліцензіати можуть мати унікальне бачення певних ринків і можуть розробляти продукти, які адаптуються до вподобань місцевих споживачів, часто вносячи оригінальні перспективи та ідеї, які можуть призвести до створення інноваційних продуктів і послуг, які відрізняються від бренду та залучають нових клієнтів.

6. Зміцнення споживчих переваг і лояльності: добре реалізована стратегія ліцензування допомагає зміцнити споживчі переваги та лояльність. Пропонуючи широкий асортимент продуктів під брендом, якому довіряють, компанії можуть надати споживачам більш повний досвід бренду, створюючи підвищену задоволеність клієнтів і довгострокову лояльність. Ліцензування дозволяє створювати синергію та стратегічні альянси з іншими ліцензіатами чи партнерами. Спільні ініціативи можуть призвести до розробки спільних брендівих продуктів, спільних маркетингових кампаній і спільних ресурсів. Завдяки таким типам альянсів можна покращити позиціонування бренду на ринку та прискорити зростання всіх зацікавлених сторін...

У деяких країнах реєстрація ліцензії є обов'язковою, щоб ліцензіат міг отримати компенсацію за збитки, завдані в разі порушення. Коротше кажучи, ліцензування бренду пропонує безліч переваг компаніям, які хочуть розширити охоплення свого бренду, покращити видимість і отримати додатковий дохід. Однак увага до формулювання ліцензійної угоди є важливою для того, щоб альянс з точки зору ліцензій був плідним і вигідним для обох сторін» (*Francisca Ferreira Pinto. En una concesión de licencias, cuidar la redacción del contrato es fundamental para garantizar el éxito y el beneficio recíproco // J&A Garrigues, S.L.P. (<https://blogip.garrigues.com/marcas/en-una-concesion-de-licencias-cuidar-la-redaccion-del-contrato-es-fundamental-para-garantizar-el-exito-y-el-beneficio-reciproco>). 01.10.2024*).

***

«Останнім часом компанія Apple займається інтелектуальною власністю по всьому світу. Apple отримала багато патентів на дизайн для iPhone 16, клавіатури Magic Keyboard для iPad, меблів Apple Store тощо. Apple

також подала заявку на нову торгову марку в США, використовуючи "Apple M4" і багато іншого...

Apple отримала 11 патентів на дизайн iPhone 16 в Європі. Патенти були подані в Німеччині...

Компанія Apple отримала нові патенти на промисловий зразок у Гонконзі, що охоплюють меблі для Apple Store, призначені для презентації Vision Pro потенційним клієнтам, а також чохол для перенесення Vision Pro...

Сьогодні вранці було виявлено останню заявку на торговельну марку Apple, яка охоплює образну ТМ вище. Знак складається з чорного квадрата із закругленими кутами з білою мовною хмарою з чорною літерою «А» у верхньому лівому куті та синьою мовною хмарою з білим китайським ієрогліфом у нижньому правому куті. Позначка для: Реєстрація торгової марки А^{ТМ} призначена для охоплення категорії комп'ютерного прикладного програмного забезпечення для мовного перекладу...» (*Apple has won a series of Design Patents in Hong Kong & Europe while filing for new Trademarks in the U.S. for 'Apple M4' and more // Patently Apple (<https://www.patentlyapple.com/2024/10/apple-has-won-a-series-of-design-patents-in-hong-kong-europe-while-filing-for-new-trademarks-in-the-.html>). 13.10.2024).*

***

«Квантові обчислення перетворюють світ технологій завдяки своїй здатності обробляти складні проблеми, які далеко не під силу класичним комп'ютерам. Від криптографії до відкриття ліків, її потенціал здається безмежним. Але разом із цією потужністю постає ключове питання для інноваторів і компаній: чи можна запатентувати ваш винахід квантових обчислень? Відповідь має вирішальне значення для тих, хто хоче захистити свої інновації та забезпечити конкурентну перевагу в цій галузі, що швидко розвивається...»

У квантових обчисленнях інновації рідко обмежуються однією сферою. Вони часто охоплюють кілька компонентів, таких як квантове обладнання (кубіти, вентиляції), протоколи виправлення помилок або алгоритми обробки даних. Щоб визначити, які частини вашого квантового винаходу можна запатентувати, потрібне чітке розуміння того, як патентне право розглядає кожен компонент.

Одним із перших кроків у процесі є виділення аспектів вашого винаходу, які забезпечують нове вирішення технічної проблеми. Наприклад, якщо ви

розробили новий дизайн кубіта, який збільшує час когерентності або зменшує помилки в квантових обчисленнях, цей технічний прогрес може стати основою для сильної патентної заяви.

Подібним чином, удосконалення квантової корекції помилок або методів передачі даних, які пропонують застосування в реальному світі, наприклад, забезпечення швидших квантових обчислень або підвищення надійності квантового зв'язку, також можуть бути патентоспроможними.

При складанні патентної заявки бізнес повинен зосередитися на тому, як інновація функціонує на практиці. Недостатньо просто стверджувати, що алгоритм працює краще або швидше, ніж попередні версії...

Квантові обчислення швидко розвиваються, часто з'являються нові досягнення. Це створює значну проблему, коли мова заходить про задоволення вимоги патенту щодо неочевидності. У патентному праві винахід вважається неочевидним, якщо він не є очевидним удосконаленням існуючої технології. Однак у такій галузі, як квантові обчислення, де кожна інновація часто базується на останніх відкриттях, може бути важко довести, що винахід справді неочевидний.

Для компаній, які працюють у сфері квантових обчислень, завдання полягає в тому, щоб відрізнити свої інновації від попереднього рівня техніки та довести, що їхні винаходи — це не просто поступові вдосконалення, а нові технічні досягнення. Це вимагає чіткого розуміння сучасного стану квантових обчислень і стратегічного підходу до складання патентів.

Одним з ефективних способів вирішення проблеми неочевидності є зосередження на технічній складності, яка робить винахід унікальним. Навіть невеликі вдосконалення в квантових обчисленнях, такі як оптимізація квантових воріт або зменшення декогерентності, можуть включати складну технічну роботу, яка може бути неочевидною.

Надаючи детальне пояснення проблем, які долає винахід, підприємства можуть продемонструвати, що їхня інновація не є просто очевидним розширенням існуючих методів.

Інша стратегія полягає в тому, щоб висвітлити міждисциплінарний характер інновацій квантових обчислень. Квантова технологія часто базується на багатьох галузях, включаючи фізику, математику, інформатику та інженерію.

Якщо ваш винахід містить методи чи принципи з цих різних галузей, його можна представити як неочевидну комбінацію технологій, що посилює аргумент на користь патентоспроможності...

Квантові обчислення — це глобальна гонка, у якій значний прогрес досягається в багатьох країнах. Для компаній, які прагнуть захистити свої квантові інновації на міжнародному рівні, завдання виходить за межі отримання патентів в одній юрисдикції.

Кожна країна має власні правила та стандарти патентоспроможності, і те, що може вважатися патентоспроможним в одному регіоні, може бути відхилено в іншому...

Готуючи свої заявки на патенти, компанії повинні мати глобальну перспективу, гарантуючи, що їхні претензії відповідають вимогам найбільш критичних ринків, на яких вони працюють...» (*Is Your Quantum Computing Innovation Patentable? Legal Insights // Patent PC* (<https://patentpc.com/blog/is-your-quantum-computing-innovation-patentable-legal-insights>). 20.10.2024).

***

«...Аналіз патентного ландшафту – це комплексний збір і синтез поточних і нових даних щодо патентів та інших аспектів інтелектуальної власності для певної технічної галузі. Він надає організаціям широке уявлення про патентний ландшафт для певного продукту чи процесу, забезпечуючи цінний контекст для прийняття рішень щодо перспективних напрямків дослідження, розробки та маркетингу...

Проведення комплексного аналізу патентного ландшафту включає кілька ключових кроків і вимагає використання інструментів, доступних фахівцям з патентного права. Хоча конкретний процес може відрізнятися залежно від потреб і ресурсів вашої компанії, ось огляд основних елементів.

1. Зрозумійте технічні аспекти. Перш ніж занурюватися в аналіз, важливо мати глибоке розуміння технології чи галузі, яку ви досліджуєте. Це включає не лише поточний стан техніки, але й потенційні майбутні розробки. Залучайте свою команду досліджень і розробок і технічних експертів, щоб поставити правильні запитання та зосередити аналіз на найбільш актуальних аспектах технології чи галузі.

2. Визначте обсяг і цілі. Чітко окресліть цілі вашого аналізу. Ви хочете визначити потенційні ризики порушення? Відкрийте для себе можливості для нових інновацій? Оцініть силу свого портфоліо патентів порівняно з конкурентами? Ваші цілі формуватимуть процес аналізу, тому будьте конкретними та узгоджуйте їх із загальною бізнес-стратегією.

3. Визначте та організуйте основних конкурентів. Дослідіть основних гравців у вашому технологічному просторі. Це виходить за рамки простого лістингу компаній – вам потрібно розуміти їхні патентні портфоліо, напрямки досліджень і розробок і позиціонування на ринку. Упорядкуйте цю інформацію таким чином, щоб її було легко порівнювати й аналізувати.

4. Збір і аналіз даних: тут вступає в дію спеціалізоване програмне забезпечення та експертні знання. Використовуйте патентні бази даних і інструменти аналітики для збору відповідних патентних даних. Подивіться на такі фактори, як:

- Тенденції подачі заявок на патенти з часом
- Географічне поширення патентів
- Ключові винахідники та правонаступники

- Технологічні кластери та напрямки, що розвиваються
5. Оцініть результати та зробіть висновки. Інтерпретуйте дані в контексті ваших бізнес-цілей. Що патентний ландшафт говорить про ринкові тенденції? Де можливості для інновацій? Які потенційні ризики? Цей крок вимагає поєднання технічних знань, ділової хватки та досвіду ІВ.
6. Створіть дієвий звіт. Зберіть свої висновки у вичерпний звіт, який виходить за рамки простого представлення даних. Додайте стратегічні рекомендації та практичні висновки. Цей звіт має бути дорожньою картою для осіб, які приймають рішення, спрямовувати зусилля в галузі науково-дослідних розробок, інформувати про стратегії подачі заявок на патенти та висвітлювати потенційні можливості партнерства чи придбання.

Важливо зазначити, що для проведення ретельного аналізу патентного ландшафту потрібні спеціальні знання та інструменти. Багато компаній обирають партнерство з досвідченими юридичними фірмами з питань інтелектуальної власності, щоб переконатися, що вони отримують точну, дієву інформацію...» (*Michael Dilworth. Patent Landscape Analysis: A Vital Strategy for Innovative Companies // Dilworth IP (https://www.dilworthip.com/resources/news/patent-landscape-analysis/). 21.10.2024).*

***

«Що таке "блендінг" (Blending)? Блендінг - це парадокс брендингу: це повторювана і зростаюча тенденція, коли бренди приймають схожі мінімалістичні загальні бренди.

...ця тенденція перекреслює всю суть торгової марки, а саме: дозволити вашому бренду і його цінностям виділятися на ринку, функціонувати як ідентифікатор походження для споживачів і відрізнити ваш бренд від інших. Однак дедалі більше компаній високої моди стають більш мінімалістичними у своєму підході до брендингу - їхня кінцева мета полягає в тому, щоб бездоганно злитися з середовищем, а не виділятися...

Тенденція "блендінгу" передбачає використання базових шрифтів, які легко читаються і є абсолютно ненав'язливими. Така нейтральна позиція може мати перевагу в тому, що вона приваблює більше споживачів і здається сучасним поглядом на застаріле брендування, яке відомі модні будинки використовували роками. З іншого боку, виникає питання, як довго це може тривати, поки ці бренди не загубляться в морі однаковості, де всі логотипи стануть схожими один на одного.

Спрощення - це сміливо чи мляво? З одного боку, реєстрація простого словесного знака має ширший обсяг охорони, ніж сильно стилізований логотип, оскільки розрізняльна здатність буде полягати в самих словах, а не в додаткових елементах дизайну, тому в цьому сенсі реєстрація простого знака без зображувальних елементів буде вигідною для брендів, надаючи ширший обсяг охорони. Однак, з іншого боку, використання простих логотипів означає

втрату індивідуальності бренду. Там, де споживачі звикли розрізняти бренди за їхніми унікальними логотипами, відсутність індивідуальності бренду означає відсутність привабливості бренду. Чи варто брендам обирати логотипи, які виглядають однаково, в інтересах збереження мінімалістичного брендингу, який не схильний до ризику, якщо це, в свою чергу, означає ризик нездатності відрізнити товари одного бренду від товарів іншого? Зрештою, загальний знак є антиподом того, що робить хорошу торговельну марку. Ефективний брендинг повинен виділятися на тлі конкурентів. Це є невід'ємною частиною висококонкурентної індустрії моди, де ризик підробки та копіювання брендів, з яким стикаються навіть найвідоміші дизайнери, є високим, зважаючи на швидкі темпи розвитку галузі...» (*Nicola Ivey. "Blanding"- the loss of value in fashion logos // Boulton Wade Tennant LLP (<https://www.boulton.com/bulletin/blending-the-loss-of-value-in-fashion-logos/>). 22.10.2024*).

***

Австралійський Союз

«Цінним, але часто забутим завданням компаній та/або штатних юристів є проведення регулярних перевірок портфоліо торгових марок...»

По-перше, розгляньте свій поточний портфель торгових марок і чи всі зареєстровані марки ще використовуються. Якщо є знаки, які більше не використовуються та, ймовірно, не будуть використовуватися, може знадобитися вирішити, чи є якісь стратегічні причини для збереження реєстрації та поновлення, чи слід дозволити термін дії знака з часом закінчитися.

По-друге, подумайте про свій бізнес і про те, які знаки ви використовуєте у своєму бізнесі, які ймовірно є торговими марками. Наприклад, чи є якісь цінні суббренди, щодо яких варто звернути увагу на захист? Важливо переглянути їх і визначити, чи є ці марки, для яких ви бажаєте отримати захист шляхом реєстрації торгової марки. Якщо знак (знаки) не використовувався або використовувався протягом дуже тривалого часу, рекомендується провести дозвільний пошук, щоб переконатися, що знак доступний для використання та реєстрації, і що важливо, що він не порушує прав третіх осіб...

Потім важливо звернутися до того, що охоплює кожна з цих реєстрацій торгових марок. Чи все ще актуальні товари чи послуги, на які поширюються торговельні марки? Якщо ні, то що не покривається? Підприємство має розглянути, чи потрібно повторно подавати заявку на ширший чи інший обсяг товарів і/або послуг, щоб забезпечити адекватний і належний захист своїх торгових марок. Торгова марка, що охоплює товари та послуги, які відрізняються від використовуваних товарів і послуг, не захищає вас належним чином і її важко забезпечити.

Поширеною є помилкова думка, що захист торговельних марок є глобальним, хоча насправді права залежать від країни/юрисдикції. Якщо права

на торговельну марку поширюються лише на Австралію, але компанія здійснює діяльність в інших країнах, наприклад, у США, Китаї та Великобританії, тоді вам слід шукати або подумати про те, щоб отримати захист вашої торгової марки в цих країнах. Це особливо актуально в таких країнах, як Китай, де оцінка знаків здійснюється за принципом першим, хто подає, а не першим, хто використовує» (*Sarah Dixon. Review and revise your trade mark portfolio - a simple and worthwhile exercise // FB Rice (<https://www.fbrice.com.au/ip-news-insights/review-and-revise-your-trade-mark-portfolio-a-simple-and-worthwhile-exercise>). 09.10.2024*).

***

«...Міжнародним компаніям, які мають намір запуснути продукти чи послуги в Австралії, слід заздалегідь розглянути можливість реєстрації своїх торговельних марок (як текстових версій, так і логотипів), особливо тому, що період між датою подання заявки та отриманням реєстрації торговельної марки може бути тривалим.

Підприємствам також слід бути обережними, щоб не залишити себе відкритими для дії щодо невикористання, коли інша сторона (часто компанія, яка намагається зареєструвати подібний знак) може подати заяву на видалення оригінального знака з реєстру, де він був зареєстрований протягом тривалого часу. протягом трьох років і протягом цього часу не використовувався. Забезпечення присутності компанії в Австралії, навіть якщо вона не здійснила повноцінний запуск, може допомогти запобігти успішному невикористанню додатків.

Навіть обмежена присутність в Австралії може допомогти встановити, що компанія має репутацію відповідних товарів або послуг в Австралії. Це також актуально, якщо компанія намагається подати позов про обман проти іншої компанії. Наприклад, американський бізнес In-N-Out Burgers зміг успішно подати позов проти Hashtag Burgers (торгується як «Down-N-Out»), підтримуючи невелику присутність в Австралії через спливаючий магазин.

Паралельні імпортери, які законно придбали товари, що продаються за кордоном, як правило, зможуть перепродати товари в оригінальній упаковці продавця в Австралії. Це так, навіть якщо на цій упаковці зображено зареєстровану торгову марку оригінального продавця, а паралельний імпортер не має прямої угоди з оригінальним продавцем.

Однак паралельні імпортери, які включають зареєстровані торговельні марки початкового продавця (крім своїх власних) у рекламу чи рекламні матеріали, можуть порушувати торговельні марки оригінального продавця. Крім того, порушення авторських прав може бути ще одним доступним правовим шляхом, коли авторські права можуть існувати, наприклад, на логотип, який є частиною торгової марки, і ця торгова марка була відтворена в рекламних або рекламних матеріалах, окремо створених паралельним імпортером.

Безумовно, завчасно реєструючи торговельні марки в Австралії (як простого словесного знака, так і комбінованих слів із логотипами), початкові продавці розширюють свої можливості для оскарження несанкціонованого використання їхніх знаків і потенційно запобігають реєстрації істотно ідентичних або оманливо схожих знаків...» (*Eugenia Kolivos, Megan Pashalis. Parallel importing, trade marks and Australian Consumer Law: how the cookie crumbled // Corrs (https://www.corrs.com.au/insights/parallel-importing-trade-marks-and-australian-consumer-law-how-the-cookie-crumpled?utm_source=mondaq&utm_medium=syndication&utm_content=articleoriginal&utm_campaign=article). 15.10.2024).*

***

«В інноваційному бізнесі часто існує цілий спектр типів особистості, кожен з яких може зробити свій внесок у бізнес. Проте кожен має різне мислення та часто протилежні погляди щодо інновацій, комерціалізації та інтелектуальної власності. Лише до тих пір, поки між учасниками в бізнесі не буде узгодженості, може відбутися культурний зсув у бік впровадження інновацій, що призведе до значного зростання цінності організації.

Ті, хто допомагає інноваційному співтовариству, часто виділяють два ключові та часто різні типи особистості, з якими вони працюють: вчені та інженери, з одного боку, і підприємці, з іншого боку – погоджуючись, звичайно, що це узагальнення.

Стратегічне планування часто відбувається на рівні Правління, і для його реалізації розроблено багато методологій. Проте Правління часто не належним чином представлене науковцями та підприємцями, які працюють більше на операційному, ніж на керівному рівні...

Питання полягає в тому, як ми можемо примирити абсолютно різних людей і налаштувати їх на цінну інноваційну культуру?

Потрійний підхід передбачає спочатку розуміння ключового персоналу в бізнесі, потім формулювання спільної мети і, нарешті, розробку об'єднуючої стратегії ІВ для досягнення цієї мети.

Взагалі вчені та інженери люблять технології, і для них інтелектуальна власність розглядається лише як отримання патенту. Дослідники часто більше піклуються про те, щоб заслужити повагу своїх колег і зробити позитивний вплив шляхом публікації своїх досліджень, ніж вони роблять це про комерціалізацію своїх інновацій. А для деяких інтелектуальна власність і пов'язана з нею комерціалізація можуть суперечити їхнім особистим цінностям. Навпаки, підприємці часто не технічні, не знайомі з тим, що може бути заплутаним процесом дослідження та розробки, і зосереджені на бізнес-цілях. Вони розуміють, що інтелектуальна власність є бізнес-інструментом і включає не тільки патенти...

Метою стратегії інтелектуальної власності є сприяння реалізації бачення.

Розглядаючи надійність як частину бачення, стратегія інтелектуальної власності може включати рекомендації щодо систем і відповідних засобів захисту інтелектуальної власності навколо забезпечення надійності. Наприклад, реєстрація дизайну на упаковці, що захищає від пошкоджень, або система управління знаннями, яка обмежує доступ до деталей виробничого процесу.

Якщо предмет ринку визначено (скажімо, домашні ветеринарні пристрої), тоді можна розробити план досліджень і розробок, включаючи часові рамки, які підприємці можуть узгодити з планом комерціалізації.

Широта патентних претензій (і основних досліджень) може бути пристосована до об'єкта та прав інтелектуальної власності, поданих на територіях, де є сприйнятливі ринки або ідентифіковані конкуренти.

Якщо ключові гравці мають дисципліну, щоб дивитися на мету та гарантувати дотримання стратегії інтелектуальної власності, тоді легше приймати рішення, оскільки вони будуть порівнюватись із планом, який, у свою чергу, є похідним від досягнення бачення.

Внутрішні дисципліни також повинні включати відстеження показників, пов'язаних із баченням, а також наявність інклюзивних практик, щоб усі сторони могли бачити свою роль у досягненні бачення...

Наявність чіткого плану стратегії інтелектуальної власності, який сприяє досягненню мети, може сприяти розумінню відповідності різних організаційних ролей...» (*Kate Wilson. Catalyst for Change - using IP Strategy to Unify Innovation Culture // James & Wells (<https://www.jamesandwells.com/nz/catalyst-for-change-using-ip-strategy-to-unify-innovation-culture/>). 22.10.2024*).

***

Гренада

«...Закон про патенти (розд. 227 Зведеного закону Гренади), Закон про торговельні марки (розд. 284 Зведеного закону Гренади) і Закон про авторське право, розд. 32 1988 р. (розділ 67 Консолідованих законів Гренади) гарантує права інтелектуальної власності інвесторів та інвестиційних підприємств, наприклад, патенти, товарні знаки, торгові марки та матеріали, захищені авторським правом, у друкованих, записаних або електронних форматах. Гренада є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), Паризької конвенції, Бернської конвенції та Договору про патентну кооперацію. У квітні 2021 року Організація східно-карибських держав, членом якої є Гренада, підписала меморандум про взаєморозуміння з ВОІВ. Це зміцнює регіональну правову та нормативну архітектуру для підтримки захисту та монетизації нематеріальних активів та інших форм інтелектуальної власності в регіоні.

Національне законодавство щодо захисту інтелектуальної власності не було повністю змінено, щоб привести його у відповідність до Угоди про

торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Проте наразі готуються та переглядаються зміни до чинного законодавства.

Торгові марки

Торговельні марки регулюються Законом про торговельні марки 2012 року.

Патенти

Закон про реєстрацію патентів Сполученого Королівства, глава 283 постійно переглянутого законодавства Гренади, все ще діє, хоча й застарів. Відповідно до закону будь-яка особа, яка є власником патенту у Сполученому Королівстві, або будь-яка особа, яка отримує права від такого власника, може подати заявку протягом трьох років із дати видачі патенту у Сполученому Королівстві для його реєстрації в Гренаді.

Розділ 227 Закону про патенти постійно переглянутого законодавства Гренади не відповідає ТРИПС. Реалізація Закону про патенти № 16 від 2011 року була повільною через відсутність нормативних актів, але уряд вказав, що це пріоритет.

Авторське право

Чинний Закон про авторське право № 21 від 2011 року. Відповідно до Бернської конвенції не існує офіційної системи реєстрації творів, захищених авторським правом. Наразі ведуться дискусії з ВОІВ спільно з відомствами інтелектуальної власності в регіоні щодо добровільної системи реєстрації творів, захищених авторським правом.

Законопроект про географічні зазначення

Законопроект про географічні зазначення було прийнято, але законодавство ще не введено в дію та не виконується. Закон про товарні знаки 2012 року передбачає реєстрацію колективних знаків за відсутності акта про географічне зазначення.

Законопроект про промислові зразки

Розробка законопроекту про промисловий дизайн триває. Як повідомили в Управлінні з корпоративних питань, його введення в дію є пріоритетним. Відповідальність за виконання законів про інтелектуальну власність у Гренаді покладено на Міністерство юридичних справ. Управління з корпоративних справ та інтелектуальної власності (САІРО) наразі відповідає за реєстрацію торгових марок, перереєстрацію патентів Великобританії та всі інші питання інтелектуальної власності...

Гренада не вказана в спеціальному звіті USTR 2024 301 або у звіті Notorious Markets List за 2023 рік...» (2024 Investment Climate Statements: Grenada // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/grenada/>). 10.2024).

***

Європейський Союз

«...Для торгових марок сезонних або періодичних товарів і послуг критерій «ступені використання» викликає особливе занепокоєння. Керівні принципи EUIPO передбачають, що «у цьому відношенні необхідно оцінити, чи можна, з огляду на ринкову ситуацію в конкретній галузі чи торгівлі, з наданих матеріалів зробити висновок про те, що власник серйозно намагався отримати комерційну позицію на відповідному ринку».

Оцінка ступеня використання враховує кілька критеріїв, таких як комерційний обсяг (загальний обсяг продажів під торговою маркою), а також тривалість і частоту використання. Між цими факторами існує взаємозалежність: низький комерційний обсяг може бути компенсований частим і інтенсивним використанням, і навпаки.

Не існує правила *de minimis*, наприклад, немає вимог щодо кількості відповідних споживачів.

Щодо доказів, які необхідно надати, хоча прямі докази (наприклад, рахунки-фактури) є важливими, непрямі докази (наприклад, каталоги) також можуть бути розглянуті, особливо на ринках з невеликими комерційними обсягами, для уточнення загальної оцінки.

Особливо актуальним для питання сезонності є те, що в настановах EUIPO, з посиланням на відповідне прецедентне право, чітко визнається, що немає необхідності в безперервному використанні протягом відповідного п'ятирічного періоду. Використання може бути достатнім, навіть якщо воно не є безперервним, якщо воно автентичне (*Deitech*, T-86/07).

Важливим також є визнання того, що співвідношення між обсягом продажів під торговою маркою та загальним оборотом власника торгової марки може змінюватися залежно від диверсифікації діяльності на ринку (перевірка доказів використання не оцінює комерційну стратегію власника). Навіть якщо продукція становить мінімальну частку товарообігу, все одно може бути економічно виправдано продавати її...

У цьому контексті для сезонних або періодичних продуктів важливо підтримувати сезонну безперервність використання. Незважаючи на те, що продукт може не використовуватися цілий рік, сезонний режим використання може відповідати властивим характеристикам продукту.

Відповідно, що стосується сезонних товарів і послуг, доцільно правильно контекстуалізувати використання торговельної марки, щоб спробувати пом'якшити вразливість використання, яке вважається недостатнім:

- Підтримувати комунікацію щодо торговельної марки (наприклад, відображати товар/послугу, зазначену торговельною маркою, на веб-сайті або в соціальних мережах);
- Вкажіть періоди доступності продуктів або послуг або частоту подій;
- Визначте сезонний характер продукту (наприклад, шоколадне праліне — недоступне влітку, щоб забезпечити якість)

Також важливо підкреслити важливість правильного використання торгової марки та ведення точної документації:

- Використовувати товарний знак як зареєстрований для визначених товарів або послуг
- Ведіть облік продажів, правильно ідентифікуючи торгову марку на рахунках-фактурах
- Ведіть облік експорту (використання в експорті з ЄС є актуальним, наприклад, у періоди міжсезоння може бути відповідний експорт на інші території)
- Вести архів маркетингових матеріалів, публікацій
- Зберігайте контракти/дистриб'юторські угоди, щоб довести використання торгової марки уповноваженою третьою стороною. Реєструйте ліцензійні договори

...потрібна особлива уважність як до використання торгової марки, так і до вибору доказів для демонстрації такого використання» (*Joana Fialho Pinto. Seasonal products and genuine trademark use in the EU // Inventa (https://inventa.com/en/news/article/1036/seasonal-products-and-genuine-trademark-use-in-the-eu). 08.10.2024*).

***

«1 квітня 2024 року Європейське патентне відомство (ЕРО) запровадило бажане зниження багатьох офіційних зборів у процедурі видачі європейських патентів для заявників, які кваліфікуються як «мікросуб'єкти».

Зменшення зборів спрямоване на підтримку розвитку та зростання менших і менш досвідчених організацій шляхом здешевлення процедури видачі європейських патентів. Важливо відзначити, що знижки мита застосовуються незалежно від національності чи місця проживання заявника (OJ EPO 2024, A8). Зменшення комісії для мікроорганізацій на 30% (Правило 7a(3) Європейської патентної конвенції (EPC))

1. збір за подання;
2. плата за європейський або додатковий європейський пошук;
3. плата за експертизу, а також раніше сплачена плата за міжнародний пошук, якщо ЕРО діяло як Міжнародний пошуковий орган;
4. збір за призначення;
5. плата за грант; і
6. збори за продовження європейської патентної заявки.

Під час європейського патентного переслідування це може призвести до значної економії коштів. Наприклад, плата за експертизу європейської заявки зараз становить 1915,00 євро. Це буде зменшено на 574,50 євро за схемою комісії для мікросуб'єктів.

Для того, щоб мати право на зниження плати, заявник повинен відповідати двом критеріям:

1. Заявник має бути мікросуб'єктом.
2. Заявник не повинен перевищувати обмеження подання, визначене ЕРО.

У випадку кількох заявників, кожен заявник повинен відповідати критеріям прийнятності (Правило 7a(5) Європейської патентної конвенції (ЕРС))...» (*Jonathan DeVile, Sean McCann. Patent support for micro-entities: EPO reduces official fees by 30% // D Young & Co LLP (<https://www.dyoung.com/en/knowledgebank/articles/patent-support-micro-entities-epo-reduces-official-fees>). 08.10.2024*).

***

«Документи з патентної літератури, на які посилається пошук і експертиза відповідно до ЕРС і РСТ, доступні через Espacenet...

Європейська патентна організація (ЕРО) тепер робить цитовану патентну літературу в процедурах пошуку та експертизи згідно з ЕРС та РСТ доступною лише в електронному форматі. Користувачі MyEPO Portfolio, які отримують близько 75% усіх повідомлених документів, продовжують отримувати ці документи в електронному вигляді у свої поштові скриньки. Користувачі, які все ще покладаються на поштову доставку звітів про пошук, висновків про пошук, звітів про міжнародні попередні експертизи та повідомлень від відділів експертизи, можуть отримати доступ до цитованої патентної літератури через Espacenet, найбільший у світі інструмент пошуку, який містить понад 150 мільйонів патентних документів.

Паперові копії документів патентної літератури, на які посилаються під час проведення пошуку та експертизи відповідно до ЕРС та РСТ, більше не надаватимуться. Непатентна література та переклади цитованої патентної літератури все одно надсилатимуться на папері...» (*Patent Literature Citations Now Solely Digital – EPO // AG-IP-NEWS (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=75592&lang=en>). 03.10.2024*).

***

«...Такий дизайн, як взуття, меблі, транспортні засоби, домашнє обладнання чи засоби охорони здоров'я, є частиною нашого життя. Роботи дизайнерів також зменшують або усувають бар'єри і таким чином сприяють інклюзивності в наших суспільствах: як приклад, згадайте тактильне покриття, яке було винайдене в Японії наприкінці 1960-х років і зараз зустрічається повсюдно. Крім того, креативність дизайнерів часто йде рука об руку з новими суспільними проблемами: наприклад, зростання економіки замкнутого циклу, включаючи зменшення відходів і стале споживання, також стимулює перероблені дизайни.

З огляду на все це, як інтелектуальна власність (ІВ) може захистити дизайни, щоб дизайнери відчували заохочення до прояву своєї творчості, могли використовувати результати своїх зусиль і були захищені від копіювання?

Дизайни можуть бути захищені різними способами через ІВ. Наприклад, якщо дизайн втілює технічний прогрес, винахід, включений у дизайн, можна захистити патентом, як це було у випадку з велосипедами та фітнес-обладнанням...

Окрім авторського права, яке виникає автоматично за умови, що спірний дизайн є оригінальним, зовнішній вигляд дизайну може бути захищений правами на дизайн і, у деяких випадках, торговими марками.

Права ЄС на дизайн захищають зовнішній вигляд продукту в цілому або його частини, що є результатом особливостей, зокрема, ліній, контурів, кольорів, форми, текстури та/або матеріалів самого продукту та/або його орнаменту. Захист від копіювання є автоматичним у випадку незареєстрованих прав на дизайн, але для довшого та ширшого захисту слід використовувати шлях зареєстрованих прав на дизайн.

З 2003 року Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) реєструє права на дизайн із чинністю на території Європейського Союзу. Простий пошук у базі даних EUIPO показує, що дійсно можливо зареєструвати дизайн товарів, таких як, наприклад, взуття, ігрові крісла, мопеди, кухонне приладдя та лікарняні ліжка. Очікується, що до кінця 2024 року EUIPO досягне важливого рубежу в 2 мільйони заявок на дизайн...

Певні зразки також можуть бути захищені товарними знаками. Це право інтелектуальної власності захищає знаки, включаючи форми, упаковку товарів і візерунки, які можна сприймати як ознаки комерційного походження. EUIPO також реєструє торговельні марки ЄС. Пошук у базі даних EUIPO показує, що реєстрацію торгових марок було надано для візерунків, нанесених на такі товари, як сумки, які, у свою чергу, самі захищені зареєстрованим правом на зразок. Подібним чином доступна реєстрація торгових марок для форми та упаковки харчових продуктів, таких як шоколад і м'ятні цукерки...» (**Eleonora Rosati. Designs in everyday life and beyond: What role for IP? // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/designs-in-everyday-life-and-beyond-what-role-for-ip>). 09.10.2024**).

***

«...оприлюднений спільний звіт EUIPO-Europol показує важливість злочинів у сфері інтелектуальної власності та те, як вони взаємопов'язані з іншою злочинною діяльністю, яку здійснюють організовані злочинні групи. Звіт показує, що порушення прав інтелектуальної власності впливають не лише на компанії, які зазнають економічних збитків, але й впливають на здоров'я, безпеку та навколишнє середовище...

Основні висновки

- Звіт показує, що злочинність у сфері інтелектуальної власності залишається постійною загрозою для ЄС через її складність, масштаб, попит і вплив.

- У звіті наголошується, що злочинні мережі, залучені до злочинів у сфері інтелектуальної власності, розвиваються разом із новими технологіями та суспільними змінами, включаючи попит.
- Існує зв'язок між злочинами в сфері інтелектуальної власності та іншими видами організованої злочинності, які функціонують як стимулятори. Легальні бізнес-структури та досвід, яким вони володіють, безпосередньо пов'язані зі злочинністю в сфері інтелектуальної власності та використовуються злочинними мережами протягом усього кримінального процесу.
- У звіті наголошується на ключовій ролі правоохоронців і необхідності спільної роботи для захисту інновацій, захисту споживачів і підтримки цілісності наших економік і суспільств.
- Звіт містить реальні приклади того, як злочини в сфері інтелектуальної власності впливають на здоров'я, безпеку та навколишнє середовище в різних секторах, таких як фармацевтика, пестициди, трансляція забороненого контенту, продукти харчування чи косметика...» (*Uncovering the ecosystem of Intellectual Property crime - A focus on enablers and impact // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/publications/uncovering-the-ecosystem-of-intellectual-property-crime-a-focus-on-enablers-and-impact>). 16.10.2024).

***

«Митні затримання відіграють центральну роль у зусиллях із захисту інтелектуальної власності. Запобігаючи потоку підроблених товарів між кордонами, вони допомагають зменшити ризики шкоди, не в останню чергу для репутації власника прав, портфолію інтелектуальної власності, авторизованих мереж розповсюдження та програм ліцензування.

Щоб митні органи вжили заходів, правовласник повинен подати заявку на дії (АФА) до компетентного митного відділу. Власників прав заохочують навчати та співпрацювати з митними службами, щоб навчати та підвищувати обізнаність про контрафактну діяльність, а також допомагати у виявленні та запобіганні будь-яким підозрюваним порушенням...

Станом на жовтень 2024 року портал захисту прав інтелектуальної власності (ІРЕР) є обов'язковим електронним порталом для 24 держав-членів та альтернативним електронним порталом для Німеччини, Італії та Іспанії (які зберігають свої існуючі національні портали). Правовласники не зобов'язані повторно завантажувати наявні електронні АФА до ІРЕР, але настійно рекомендується завантажувати будь-які наявні паперові АФА до ІРЕР, щоб гарантувати, що митні органи в ЄС мають доступ до інформації про відповідні права інтелектуальної власності, необхідні для обробки та керувати новими митними затриманнями. Усі АФА також тепер потрібно поновлювати через ІРЕР (за винятком тих, які завантажено на три існуючі національні портали, які можна й надалі поновлювати на цьому порталі).

Правовласники повинні знати, що ІРЕР дозволяє подавати АФА (тепер вони називаються еАФА) лише після заповнення всіх обов'язкових полів. З огляду на це, правовласники, можливо, захочуть збалансувати бажання брати участь у боротьбі з підробками, подаючи еАФА, з будь-якими чутливими аспектами або ризиками, пов'язаними з передачею потенційно комерційно важливої інформації, такої як списки авторизованих дистриб'юторів або місць виробництва...» (*Lucy Flascher and Ruby Eslava-Pentelow. Customs and IP enforcement: paper-based forms a thing of the past for EU Applications for Action // Mishcon de Reya LLP (<https://www.mishcon.com/news/customs-and-ip-enforcement-paper-based-forms-a-thing-of-the-past-for-eu-applications-for-action>). 17.10.2024*).

***

«...Нова спільна ініціатива Impact Licensing Initiative (ILI), яка об'єднає п'ятьох партнерів із Бельгії, Хорватії, Німеччини та Великобританії, залишить свій відбиток у тому, що дасть можливість компаніям розширити свій потенціал створення цінності для суспільства. Проект, що фінансується через Рамкову програму Європейського Союзу з досліджень та інновацій Horizon Europe, отримає 2 мільйони євро протягом наступних трьох років...

Імпактне ліцензування постає як стратегічний інструмент, призначений для оптимізації потенціалу валоризації технологій і даних, одночасно зберігаючи їх економічну цінність. Цей інноваційний підхід передбачає надання обмеженого за часом добровільного дозволу власникам технологій на доступ до своєї інтелектуальної власності (ІВ), технології, продукту чи послуги на визначеному ринку на бажаних умовах. Мета полягає в досягненні певних суспільних цілей, таких як вирішення незадоволених соціальних чи екологічних потреб або реагування на кризові ситуації...

Проект ІЛІ розробить інтегрований інструментарій, що складається з шести інструментів і двох навчальних модулів. Крім того, по всьому ЄС буде створено мережу посередників (інформаційних центрів) для просування ліцензування впливу як інструменту ІВ. Ця ініціатива має чотири цілі:

1. Створення суспільної цінності: головна увага приділяється узгодженню технологій із Цілями сталого розвитку ООН, гарантуючи, що інновації сприятимуть вирішенню критичних соціальних та екологічних проблем. Визначаючи ці цілі як пріоритетні, проект спрямований на сприяння сталому розвитку та покращенню якості життя в Європі та за її межами.
2. Стійка Європа: нещодавні кризи підкреслили необхідність стійкості. Цей проект гарантує, що Європа може підтримувати доступ до найважливіших технологій і даних під час надзвичайних ситуацій, таким чином захищаючи суспільний добробут і стабільність.
3. Інновації та дослідження: надаючи доступ до реальних даних про продуктивність, впливове ліцензування стає каталізатором постійних інновацій.

Власники технологій можуть удосконалювати та вдосконалювати свої продукти на основі відчутних знань, просуваючи дослідження та розробки.

4. Дослідження ринку: ліцензування впливу відкриває нові шляхи для вивчення ринку, дозволяючи власникам технологій виходити на ринки, що розвиваються, з меншим ризиком. Такий підхід сприяє економічному зростанню та поширенню корисних технологій у недостатньо забезпечених районах...

Проект офіційно розпочав свою діяльність ...24-25 вересня 2024 року» (*Launch of New EU Research Project "Impact Licensing Initiative (ILI)": A Strategic Tool for Harnessing Technology and Data to Address Societal Challenges in Europe // Impact Licensing (<https://impactlicensing.eu/>). 10.10.2024*).

***

«...Географічні зазначення (GI) — це позначення, які використовуються для ідентифікації продуктів із певним географічним походженням та унікальними якостями чи репутацією, що впливають із цього походження. Географічне зазначення захищає назву продукту...»

Відповідно до законодавства ЄС, географічні зазначення класифікуються на дві основні категорії: захищені найменування походження (PDO) і захищені географічні зазначення (PGI). Крім того, позначення "гарантована традиційна особливість" захищає продукти, виготовлені за традиційними рецептами. Ці види захисту гарантують походження, якість та унікальність продуктів, незалежно від того, чи використовується особлива сировина, чи застосовуються методи виробництва...

Поправка до законодавства ЄС, ухвалена цього року, посилила правила використання захищених імен в онлайн-контексті. Будь-яка інформація, пов'язана з рекламою, просуванням і продажем продуктів, доступних в Інтернеті в ЄС, яка суперечить захисту географічних зазначень, вважається незаконним вмістом.

Виробничий процес тепер також може включати вимогу щодо сталого виробництва. Якщо група виробників погоджується, вони можуть змінити географічне зазначення, щоб обмежити його використання лише більш екологічно чистими продуктами. Ця ініціатива підтримує зростаючу тенденцію до більш стійких та екологічно чистих методів виробництва в ЄС...» (*Anna Sergejko, Diana Gregová. How do geographical indications protect the quality of products and why do they matter more than ever this year? // HAVEL & PARTNERS (<https://en.havelpartners.blog/how-do-geographical-indications-protect-the-quality-of-products-and-why-do-they-matter-more-than-ever-this-year>). 15.10.2024*).

***

«...Один патент кожні 30 хвилин. Ось як швидко розвивається сектор медичних технологій. Пристрої, діагностика, дані та цифрове здоров'я:

потужність медичних технологій може змінити спосіб надання медичної допомоги. Існуючі рішення (ще не всі доступні в Європі) і майбутні медичні інновації можуть надати Європі можливість покращувати та рятувати життя. Вони також можуть вивести системи охорони здоров'я на більш стійкий шлях вперед...

Індустрія медичних технологій є одним із найбільш інноваційних секторів Європи, що додає цінність життям людей і системам охорони здоров'я, водночас створює робочі місця та стимулює експорт. 37 000 європейських медичних технологічних компаній, 90% з яких є малими та середніми підприємствами, інвестують значні кошти в інновації та надають роботу понад 880 000 людей. Для контексту це нарівні з населенням Загреба...

Інновації продовжують відігравати важливу роль у боротьбі з хворобами, ліки від яких невідомі, а також допомагають нам підвищити охоплення та дотримання втручань, які забезпечують позитивні результати для пацієнтів. Здоров'я є частиною відповіді на підвищення конкурентоспроможності Європи...» (*Jessica Imbert. It's time for Europe to harness the power of medical technology // Politico (<https://www.politico.eu/sponsored-content/its-time-for-europe-to-harness-the-power-of-medical-technology/>). 14.10.2024*).

***

«Європейський Союз повинен збільшити свій наступний бюджет на дослідження та інновації до 220 мільярдів євро, що більш ніж удвічі перевищує нинішню цифру, щоб залишатися конкурентоспроможним у всьому світі, попередила група експертів у звіті...

У звіті, розробленому на замовлення дослідницького відділу Європейської комісії, оцінюються витрати Європи на дослідження та інновації порівняно з геополітичними конкурентами, включаючи Сполучені Штати та Китай.

Більші інвестиції в програму Horizon Europe «це не субсидії чи витрати; це інвестиції в наше майбутнє», — заявили експерти, вимагаючи удвічі збільшити поточні 95 мільярдів євро для наступної програми з 2028 по 2034 рік...

У звіті, очолюваному колишнім міністром технологій Португалії Мануелем Ейтором, згадуються кілька сфер, де частка ринку Європи зменшується або значно нижча за показники основних конкурентів, наприклад, частка ЄС у наукових публікаціях, патентних заявках або державних і приватних інвестиціях у дослідження та інновації...

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляен у своїх політичних рекомендаціях пообіцяла «покласти дослідження та інновації в центр нашої економіки» (*Pieter Haeck. Boost EU research spending to €220B or lose against US, China, experts warn // Politico (<https://www.politico.eu/article/double-eu-research-budget-or-loose-against-us-china-experts-warn-report-horizon-europe/>). 16.10.2024*).

«Оскільки бізнес швидко розвивається, роль консультанта з торгових марок зазнає значних змін. Консультанти з питань торговельних марок, які колись були майже виключно зосереджені на традиційних питаннях реєстрації та захисту торгових марок, тепер знаходяться в авангарді прийняття стратегічних рішень і захисту брендів...

Незважаючи на те, що торговельні марки є незамінними активами, сьогодні штатні консультанти також повинні враховувати функцію прав на промислові зразки, зареєстрованих чи незареєстрованих. Крім того, вони повинні підтримувати портфоліо доменних імен і соціальних медіа, а також знати закони про авторське право, щоб захистити логотипи та творчі роботи та переконатися, що вони ненавмисно не порушують права інших у своєму маркетингу. Нарешті, вони повинні знати про обсяг інших прав інтелектуальної власності, таких як географічні зазначення для харчових продуктів і ремісничих/промислових товарів.

Подібна ситуація, коли йдеться про правозастосування, де недостатньо розглядати лише позови в органах інтелектуальної власності та судах. Посередництво, яке зараз пропонує Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) для певних проваджень, і арбітраж відіграватимуть більшу роль, як і способи врегулювання конфліктів доменних імен, такі як Уніфікована політика вирішення спорів щодо доменних імен (UDRP).

Власники брендів також повинні відстежувати онлайн-ринки на наявність порушень, подавати скарги, якщо це необхідно, і, можливо, навіть доведеться вживати заходів за поведінку, здійснену в сценарії метавсесвіту. Крім того, у разі конфіскації підробок зростає зобов'язання забезпечити утилізацію підробок екологічним способом, щоб мінімізувати шкоду навколишньому середовищу та відходи.

Ще одна причина, чому штатний консультант має розглянути низку прав інтелектуальної власності, полягає в тому, що маркетингологи стають дедалі сміливішими в умовах загострення конкуренції за охоплення споживачів.

Наприклад, багато орієнтованих на послуги брендів, таких як телекомунікаційні компанії, банки та енергетичні компанії, покладаються на зареєстровані кольори та/або комбінації кольорів, щоб виділитися серед конкурентів. Підходячи до тієї самої потреби в відмінності з іншого боку, Intel, Nokia, MGM, Twentieth Century Fox, PlayStation і Netflix показали цінність наявності звуків, які можна ідентифікувати, і Louboutin є лише одним із прикладів бренду, який успішно захистив позиційний знак (за туфлі на червоній підшві).

Бренди також використовують нетрадиційні засоби для залучення клієнтів, зокрема через кампанії в соціальних мережах, роботу з впливовими особами та гостру рекламу. Часто для цього потрібен практичний і швидкий внесок штатних консультантів щодо правильного використання прав і

матеріалів третіх сторін, підтримки узгодженості бренду та складання угод щодо будь-яких необхідних ліцензій або зобов'язань.

Якщо можна щось сказати про законодавство про товарні знаки, то воно не є статичним перед обличчям технологій. Уряди часто оновлюють нормативні акти, щоб усунути нові перешкоди, такі як цифрова торгівля, підробка та зміна поведінки споживачів. Консультанти з питань торговельних марок повинні бути в курсі цих змін, консультуючи свої компанії щодо того, як залишатися сумісними, одночасно продовжуючи ефективно захищати свої бренди. Наприклад, зміни у визначенні того, що є порушенням, або запровадження нових категорій товарів і послуг можуть вплинути на стратегію компанії щодо торговельної марки, зокрема в контексті метавсесвіту...

Щоб ефективно керувати цими змінами, як штатним консультантам, так і зовнішнім консультантам необхідно застосувати поєднання стратегічних, технологічних і спільних підходів.

1. Розвивайте стратегічне мислення

Консультант із питань торгових марок має перейти від реагування на ініціативу, відіграючи невід'ємну роль у стратегічному плануванні компанії. Це передбачає високий рівень інтроспективної гостроти.

- Розуміння бізнес-цілей: консультант із торгових марок повинен чітко знати загальну бізнес-стратегію компанії, включаючи позиціонування на ринку, розробку продукту та довгострокові цілі.

- Інтеграція з міжфункціональними командами: радник повинен тісно співпрацювати з відділами маркетингу, розробки продукту та виконавчими командами, щоб забезпечити інтеграцію стратегій торгових марок в основну діяльність компанії. Ця співпраця дозволяє консультантам з питань торгових марок передбачати потенційні ризики та можливості, надаючи вказівки, які є як юридично обґрунтованими, так і комерційно життєздатними.

- Проводьте регулярну оцінку ризиків: штатний консультант повинен регулярно оцінювати портфоліо брендів на предмет потенційних ризиків, таких як розмивання торговельної марки, порушення або зміни ринкових умов.

2. Покращте співпрацю та спілкування

Враховуючи розширення масштабів своєї ролі, консультанти з торгових марок повинні посилити співпрацю з іншими відділами та зовнішніми партнерами. Це передбачає дипломатичний такт у сенсі виступу в якості амбасадора як бренду, так і значення самої інтелектуальної власності.

- Робота із зовнішніми експертами: за потреби радник має співпрацювати із зовнішніми адвокатами ІВ, консультантами та правоохоронними органами. Ці експерти можуть надати спеціальні знання, зокрема в таких сферах, як місцеве законодавство про товарні знаки, заходи щодо боротьби з підробками та захист цифрових брендів.

- Навчання внутрішніх зацікавлених сторін: найважливішим завданням є інформування внутрішніх команд про важливість захисту торгових марок і правові наслідки рішень, пов'язаних із брендом. Це може включати тренінги,

семінари та вказівки, які допомагають неюридичним командам зрозуміти свою функцію щодо захисту торгових марок компанії.

3. Адаптуватися до світу цифрових ринків

Охоплення споживачів ніколи не було таким легким або таким клопітким. Щоб подолати труднощі під час формування сильної ідентичності бренду, потрібна підготовка та продуманість.

- Глобальне управління портфелем: важливо розробити комплексну стратегію управління торговими марками в різних юрисдикціях. Це включає розуміння місцевих законів, пріоритетність реєстрацій на ключових ринках і передбачення потенційних труднощів, таких як мовні відмінності або відмінні практики.

- Зосередьтеся на захисті цифрових брендів: поширеність соціальних медіа означає, що консультанти з торгових марок повинні приділяти особливу увагу захисту торговельних марок у цифровому просторі.

- Будьте готові до нових технологій: експерти з торгових марок повинні бути в курсі таких революційних технологій, як штучний інтелект (ШІ) і метавесвіт, щоб зрозуміти, як ці інновації можуть вплинути на законодавство, і розробити стратегії захисту інтелектуальної власності в адаптованому середовищі...» (Frédéric Blanc. *The changing role of trademark counsel* // *World IP Review (WIPR)* (<https://www.worldipreview.com/trademark/the-changing-role-of-trademark-counsel>). 16.10.2024).

***

«...Фінляндія не входить до спеціального звіту USTR 301 або до списку сумнозвісних ринків.

У списку сумнозвісних ринків USTR за 2022 рік згадується Фінляндія за розміщення серверу Flokinet, пов'язаного з правопорушною діяльністю, і розміщення веб-сервера FLVTO, платформи, яка дозволяє користувачеві завантажувати музику з YouTube і перетворювати її на mp3.

Правова система Фінляндії захищає права інтелектуальної власності, і Фінляндія дотримується численних міжнародних угод. Фінляндія посіла перше місце серед 129 країн у Міжнародному індексі прав власності Property Rights Alliance 2023 (IPRI), який зосереджується на правовому та політичному середовищі країни, правах фізичної власності та правах інтелектуальної власності...

Захист прав інтелектуальної власності у Фінляндії базується на Регламенті ЄС 608/2013...

Права інтелектуальної власності мають бути зареєстровані у Фінляндії, щоб забезпечити дотримання місцевих законів, таких як Закон про авторське право, Закон про зареєстровані зразки та Закон про патенти. Патентні права у Фінляндії відповідають міжнародним стандартам, а виданий патент діє протягом 20 років. Веб-сайт Патентно-реєстраційного відомства Фінляндії (PRH) містить неофіційні переклади англійською мовою Закону про патенти, Указу про патенти та Положення про патенти...

Закон Фінляндії про товарні знаки був прийнятий у травні 2019 року для імплементації переглянутої Директиви ЄС щодо товарних знаків. Закон містить положення щодо колективних та контрольних знаків. Він включає поправки до відповідного законодавства, наприклад Закону про найменування компаній Фінляндії, Кримінального кодексу та відповідних процесуальних актів. Заявники або власники торгових марок, які не проживають у Фінляндії, повинні мати представника, який проживає в Європейській економічній зоні. Фінляндія є учасником Мадридського протоколу.

Фінська митниця контролює контрафактну продукцію, яка імпортується до Фінляндії, експортується звідти та переміщується транзитом через територію Фінляндії, а також інші продукти, які порушують права інтелектуальної власності. Митники мають повноваження вилучати та знищувати підроблені товари. Митниця посилила контроль за контрафактними товарами, провівши аналіз ризиків поштового трафіку. Довгострокова тенденція вказує на зменшення контрафактних товарів, виявлених у великих обсягах поставок...

Фінляндія є членом Всесвітньої міжнародної організації власності (ВОІВ) і учасником кількох інших договорів, зокрема Бернської конвенції, Паризької конвенції, Договору про патентну кооперацію, Договору ВОІВ про авторське право, Договору ВОІВ про виконання та фонограми та Міжнародного договору ВОІВ. Конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція). Фінляндія є учасником Угоди СОТ про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS)...» (2024 *Investment Climate Statements: Finland // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/finland/>). 10.2024).

***

«...Франція є сильним захисником прав інтелектуальної власності (ПІВ). Франція не входить до списку спеціального звіту 301 USTR за 2023 рік. Однак у звіті USTR про сумнозвісний ринок за 2023 рік продовжує перераховувати Францію як хост для незаконних потокових передач і веб-сайтів, що порушують авторські права.

Згідно з французькою системою, патенти та товарні знаки захищають промислову власність, тоді як авторські права захищають літературну/художню власність. Відповідно до Паризької конвенції, громадяни США мають пріоритетний період після подання заявки на патент США чи торговельну марку, у якому вони можуть подати відповідну заявку у Франції: 12 місяців для патентів і шість місяців для торгових марок.

Підробка є дорогою проблемою для французьких компаній, і уряд Франції підтримує надійний правовий захист і дієвий механізм примусу для боротьби з торгівлею контрафактними товарами — від копій предметів розкоші до підроблених ліків — а також проти крадіжок і незаконного використання прав інтелектуальної власності. Французький кодекс інтелектуальної власності

неодноразово оновлювався протягом багатьох років, щоб вирішити цю проблему, востаннє у 2019 році із запровадженням Плану дій щодо розвитку та трансформації бізнесу або Закону РАСТЕ (Plan d'Action pour la Croissance et la Transformation des Entreprises). Цей закон посилив законодавство Франції про боротьбу з контрафакцією та імплементував Директиву ЄС 2015/2436 пакету реформ щодо торговельних марок. У 2019 році Франція також прийняла законодавство для імплементції Директиви ЄС 2019/790 про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку.

Уряд також повідомляє про вилучення контрафактних товарів. У березні 2024 року уряд запустив новий план дій французької митниці для боротьби з контрафакцією на 2024-2026 роки та оприлюднив свою стратегію на 2022-2025 роки в грудні 2021 року. Митні вилучення у Франції зросли з 200 000 одиниць у 1994 році до 5,64 мільйона одиниць у 2020 році, і рекордні понад 20 мільйонів одиниць у 2023 році. План дій зосереджується на виявленні та знищенні мереж контрафактної торгівлі – описується як дедалі організованіша з точки зору матеріально-технічної інфраструктури – шляхом посилення співпраці між митними органами та спецслужбами та централізації збору розвідувальних даних у новому Національному Обсерваторія з питань підробок, створена у 2022 році. По-друге, вона зосереджена на зміцненні стратегічного міжнародного партнерства для здійснення спільних дій, зокрема в координації з Європейським офісом по боротьбі з шахрайством (OLAF). По-третє, він зосереджений на розширенні партнерства з основними компаніями електронної комерції та посиленні можливостей кіберспостереження для кращого моніторингу електронної комерції та доставки пакетів, а також впровадження нової сили цифрової заборони вимагати від платформ видалення вмісту, що рекламує підроблені товари, відповідно до Закону був прийнятий у липні 2023 року. Згідно із законом, якщо платформа не відповідає, агенти мають право попросити пошукові системи розіменувати вміст або призупинити доменне ім'я. Три заявлені цілі стратегії на 2022-2025 роки: посилити боротьбу з торгівлею людьми та організованою злочинністю та гарантувати відповідність товарів у всьому логістичному ланцюжку; оптимізувати та модернізувати оформлення вантажопотоку на кордоні та консолідувати підтримку бізнесу; і зробити французьку митну службу сучасною та інноваційною адміністрацією. Крім того, у 2022 році уряд Франції збільшив кошти, призначені митній службі, а закон, ухвалений парламентом у червні 2023 року про онлайн-інфлюенсерів, є першим у своєму роді, який регулює просування підроблених товарів у соціальних мережах. Закон стверджує, що реклама підроблених товарів є незаконною, і що агентства, рекламодавці та впливові особи несуть спільну відповідальність.

У Франції діють жорсткі закони проти онлайн-піратства. Закон 2021 року (запроваджений у 2022 році) про регулювання та захист публічного доступу до культурних творів у цифрову еру заснував Регуляторний орган аудіовізуального та цифрового зв'язку (ARCOM) із злиття Французького

аудіовізуального управління (CSA) та французького цифрового зв'язку. піратське агентство HADOPI (Вищий орган з розповсюдження художніх творів і захисту прав в Інтернеті). Закон надає ARCOM ширші слідчі повноваження щодо закриття сайтів-дзеркал, а також внесення в чорний список і блокування доступу до веб-сайтів, які неодноразово порушують авторські права. Закон також запровадив швидкий засіб для запобігання незаконній трансляції спортивних подій. У травні 2021 року уряд видав розпорядження про виконання у Франції Директиви ЄС щодо авторського права та суміжних прав на єдиному цифровому ринку (CDSM), згідно з якою платформи для обміну контентом притягуються до відповідальності за несанкціоноване поширення захищеного авторським правом контенту...» (2024 Investment Climate Statements: France // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/france/>). 10.2024).

***

«...Німеччина має надійний режим захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ). Юридичні структури сильні, а правозастосування добре. Тим не менш, інтернет-піратство та контрафактні товари залишаються проблемою, і певні веб-сайти, що порушують авторські права, час від часу включаються до списку сумнозвісних ринків USTR. Крім того, у Німеччині існує новий податок на дохід, пов'язаний із зареєстрованою в Німеччині інтелектуальною власністю (патентами чи товарними знаками), який застосовується до всіх або майже всіх доходів, пов'язаних із ліцензією чи іншою угодою про передачу ІВ, яка відноситься до цієї зареєстрованої ІВ, навіть якщо є не веде жодної економічної діяльності в Німеччині. Зокрема, податкові органи Німеччини заднім числом застосовують Закон про податок на прибуток «Розділ 49, параграф 1, номер 2-f» до операцій із пов'язаними особами, включаючи роялті та операції з реструктуризації ІВ. Схоже, що цей підхід застосовується майже виключно до американських фірм.

Німеччина є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) з 1970 року. Центральне митне управління Німеччини щорічно публікує статистику митних конфіскацій контрафактних і піратських товарів...

Німеччина є учасником основних міжнародних угод щодо прав інтелектуальної власності: Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів, Паризької конвенції про охорону промислової власності, Всесвітньої конвенції про авторське право, Женевської конвенції про фонограми, Договору про патентну кооперацію (РСТ), Брюссельська супутникова конвенція, Римська конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і телерадіомовних організацій, а також Угода Світової організації торгівлі (WTO) про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Багато останніх розробок у німецькому законодавстві про інтелектуальну власність походять від європейського законодавства з метою

зробити заявки менш обтяжливими та забезпечити європейський захист прав інтелектуальної власності.

Доступні такі види захисту:

Авторські права: Національний режим надається іноземним власникам авторських прав, включаючи винагороду за приватні записи. Згідно з Угодою TRIPS, Німеччина надає правовий захист американським виконавцям від комерційного розповсюдження несанкціонованих концертних записів у Німеччині. Німеччина є учасником Договору про авторське право Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і Договору ВОІВ про виконання та фонограми, які набули чинності в 2010 році. Більшість організацій правовласників вважають ефективним захист прав інтелектуальної власності німецькими органами влади. У 2008 році Німеччина імплементувала Директиву ЄС (2004/48/EC) про захист прав інтелектуальної власності за допомогою національного законопроекту, тим самим зміцнивши привілеї власників прав і дозволивши покращити правозастосування. Німеччина імплементувала Директиву про єдиний цифровий ринок за допомогою «Акту про адаптацію закону про авторське право до вимог єдиного цифрового ринку», який набув чинності 7 червня 2021 року. Цей новий закон вніс необхідні зміни до Закону про авторське право Німеччини. У рамках імплементативного законодавства парламент прийняв новий Закон про постачальника авторських послуг, який набув чинності 1 серпня 2021 року.

Торгові марки: національний режим надається іноземцям, які бажають зареєструвати торгові марки в Німецькому відомстві з патентів і торгових марок. Охорона діє протягом десяти років і може бути продовжена на десятирічні періоди. Можна зареєструвати захист торговельної марки та дизайну на національному рівні в Німеччині або для торгової марки ЄС та/або зареєстрованого спільного дизайну в Офісі інтелектуальної власності ЄС (EUIPO). Вони забезпечують охорону промислових зразків або торгових марок на всьому ринку ЄС. Як національні торговельні марки, так і торговельні марки Європейського Союзу (EUTM) можна подати заявку в Бюро патентів і торгових марок США (USPTO) як частину міжнародної системи реєстрації торгових марок, або заявник може подати заявку на ці торговельні марки безпосередньо в EUIPO...

Патенти: національний режим надається іноземцям, які бажають зареєструвати патенти в Німецькому відомстві патентів і торгових марок. Патенти видаються на технічні винаходи, які є новими, мають винахідницький рівень і промислово придатні. Однак заявники, які не мають ані місця проживання, ані представництва в Німеччині, повинні призначити патентного повіреного в Німеччині як представника, який подає заявку на патент. Документи необхідно подавати німецькою мовою або з перекладом на німецьку мову. Термін дії патенту становить 20 років з дати подання патентної заявки. Під час подання заявки заявники на патент можуть вимагати прискореної експертизи в рамках Глобальної патентної процедури (GPPH), за умови, що заявка на патент була

раніше подана до USPTO і що принаймні одна заява була визнана патентоспроможною. Між патентним законодавством США та Німеччини є кілька відмінностей, зокрема системи подачі заявок («перший винахідник подає» проти «перший подає» відповідно), які кваліфікований патентний повірений може пояснити заявникам на патент США. Німецьке законодавство також передбачає можливість реєстрації зразків і корисних моделей.

Заявник із США може подати заявку на патент у кількох європейських країнах через Європейське патентне відомство (ЕРО), яке видає європейські патенти державам-учасницям Європейської патентної конвенції (ЕРС). До 38 держав-учасниць входять усі члени ЄС і кілька додаткових європейських країн; Німеччина приєдналася до ЕРС у 1977 році. Деякі члени ЕРС вимагають переклад виданого європейського патенту на їхню мову для перевірки. ЕРО надає зручну єдину точку для подання патенту в будь-якій із цих країн... Заявники з США, які шукають патентні права в кількох країнах, можуть альтернативно подати заявку на міжнародну Угоду про координацію патентів (РСТ) до USPTO.

Комерційна таємниця: у Німеччині комерційна таємниця захищена Законом про захист комерційної таємниці, який набрав чинності з квітня 2019 року та реалізує Директиву ЄС від 2016 року (2016/943). Відповідно до закону заборонено незаконний доступ, привласнення та копіювання комерційної таємниці, в тому числі шляхом соціальної інженерії. Від закону не поширюється «зворотне проектування» загальнодоступного елемента, а також привласнення, використання або публікація комерційної таємниці для захисту «законного інтересу», включно з журналістськими дослідженнями та інформуванням. Закон вимагає від компаній вживати «належних заходів конфіденційності», щоб інформація була захищена як комерційна таємниця відповідно до закону. Власники комерційної таємниці мають право на упущення, компенсацію та інформацію про винуватця, а також на знищення, повернення, відкликання та, зрештою, усунення з ринку продукції, що порушує права...» (*2024 Investment Climate Statements: Germany // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/germany/). 10.2024).*

***

«...У 2020 році Торгове представництво США (USTR) виключило Грецію зі спеціального звіту USTR 301 через прогрес у вирішенні проблем щодо охорони та захисту ІВ. Широке використання неліцензійного програмного забезпечення в державному секторі в Греції давно викликало занепокоєння правовласників, але уряд вжив заходів для вирішення цієї проблеми.

У 2020 році Греція створила міжвідомчу структуру, відому як DIMEA, щоб зосередитися на боротьбі з незаконною торгівлею контрафактними товарами та послугами в Греції (Закон 4712/2020). Підрозділ, яким керують

представники поліції, відділу боротьби з фінансовими та економічними злочинами Міністерства фінансів, берегової охорони та митних органів, має повноваження вилучати та знищувати контрафактні товари та накладати штрафи до 100 000 євро. У 2021 році ДІМЕА вилучила та знищила 285 000 контрафактних товарів і наклала штрафи на суму 2,85 млн євро.

Греція є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), Паризької конвенції про охорону промислової власності, Європейської патентної конвенції, Вашингтонського договору про патентну кооперацію та Бернської конвенції про авторське право. Як член ЄС, Греція гармонізувала своє законодавство у сфері інтелектуальної власності з нормами і правилами ЄС. Угода СОТ-ТРИПС була інкорпорована в грецьке законодавство 28 лютого 1995 року (Закон 2290/1995). Уряд Греції також підписав і ратифікував договори ВОІВ про Інтернет і включив їх до грецького законодавства (Закони 3183 і 3184/2003) у 2003 році. Правова база Греції для захисту авторських прав міститься в Законі 2121 від 1993 року про авторські права та Законі 2328 від 1995 року про засоби масової інформації...» (2024 Investment Climate Statements: Greece // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/greece/>). 10.2024).

***

«...Adidas прагне зміцнити бренд і репутацію Ламіна Ямала (Lamine Yamal), прагнучи перетворити його на світову футбольну зірку.

Наразі компанія працює над створенням логотипу та торгової марки для нього, яка потенційно може називатися "LY304".

Ця ініціатива знаменує собою значний крок у кар'єрі Ямала, який розпочав співпрацю з Adidas у лютому, підписавши десятирічний контракт, що гарантує йому щорічні виплати в розмірі 1 млн євро. Талант Ямала привернув увагу багатьох брендів, які прагнуть забезпечити собі провідну позицію на конкурентному футбольному ринку.

Adidas, зокрема, сповнений рішучості не упустити цю можливість, нагадуючи про те, як вони раніше розвивали кар'єру Ліонеля Мессі.

Враховуючи вік Ямала, для бренду такого рівня, як Adidas, дуже важливо інвестувати такі значні кошти, як на спортивному, так і на комерційному фронті...» (Swapnil Bhopatkar. Adidas aims to turn Barcelona prodigy into global icon with new trademark – report // Barca Universal (<https://barcauniversal.com/adidas-aims-to-turn-barcelona-prodigy-into-global-icon-with-new-trademark-report/>). 13.10.2024).

***

«...Кіпр стає гарячою точкою для бізнесу, особливо для тих, хто займається інтелектуальною власністю (ІВ)...

Вся справа в режимі IP Vox...

Режим IP Vox на Кіпрі досить крутий. Ось проста розбивка:

1. Знижені ставки податку на дохід: деякі країни, наприклад Франція та Великобританія, знижують ставку податку на гроші, отримані від ІВ.

2. Звільнення від частки доходу: інші, включаючи Кіпр, йдуть далі, не оподатковуючи частину доходу від інтелектуальної власності взагалі. Це поділяється на два типи:

- Звільнення від відсотка від загального доходу.
- Звільнення частини чистого прибутку.

Кіпр використовує другий метод, що робить його вигідною угодою для технологічних і креативних компаній, які прагнуть заощадити на податках.

Кіпр побудував свої закони на міцній основі англійського загального права та європейського законодавства, що означає, що вони надійні та заслуговують довіри. Крім того, він підписав усі основні міжнародні угоди з інтелектуальної власності, як-от:

- Бернська конвенція про літературні та художні твори.
- Паризька конвенція про промислову власність.
- Договір про патентну кооперацію щодо патентів.
- Мадридська угода про товарні знаки.

Усі ці угоди допомагають захистити ваші активи ІВ у всьому світі, а не лише на Кіпрі...

Припустімо, ви кіпрська компанія, яка розробляє новий патент на програмне забезпечення. Завдяки режиму IP Box ви можете отримати 80% вирахування доходу від цього патенту. Це означає, що ви зберігаєте більше своїх важко зароблених грошей, що завжди є виграшем...

Завдяки своєму стратегічному розташуванню, міцній законодавчій базі та привабливим податковим пільгам Кіпр є ідеальним центром для інновацій та творчості» (*An Overview of Cyprus's Intellectual Property Landscape in 2024 // CYAUSE Audit Services Ltd (<https://www.cyprusaccountants.com.cy/Knowledge-Hub/Articles/an-overview-of-cypruss-intellectual-property-landscape-in-2024>). 23.10.2024*).

***

«...Враховуючи важливість реєстрації торгової марки в Європейському Союзі (ЄС), корисно знати про такі основні кроки:

1) Виберіть ринок, на який ви хочете вийти

Наприклад, якщо ви хочете отримати захист лише в одній державі-члені ЄС, тому що саме там базується ваш бізнес і де здійснюватиметься вся ваша торгова діяльність, ви можете обрати лише національну реєстрацію. У Франції, наприклад, це означає подання заявки до Національного інституту промислової власності (Institut National de la Propriété Industrielle або INPI).

Якщо ви збираєтеся вести бізнес лише в Бельгії, Нідерландах та/або Люксембурзі, ви можете вибрати регіональну реєстрацію, подавши заявку до Офісу інтелектуальної власності Бенілюксу (BOIP), щоб захистити свій бренд у цих трьох державах-членах.

Однак, якщо ви маєте намір розширити свою торговельну діяльність у кількох країнах-членах ЄС, найкращим варіантом може бути реєстрація торгової марки в ЄС (EUTM). EUTM дійсні в усіх країнах-членах ЄС і можуть бути отримані, подавши одну заявку на торговельну марку до Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO).

Проте, якщо ви торгуєте на міжнародному рівні, ви можете розглянути міжнародну реєстрацію торгової марки (IR), яка також охоплюватиме ЄС...

2) Переконайтеся, що ваша марка відповідає основним вимогам щодо реєстрації торгової марки ЄС

Будь-яка реєстрація торгової марки в ЄС повинна відповідати певному набору основних вимог, включаючи вимогу, щоб марка була новою, розрізняльною та законною.

Торгова марка не є новою, якщо вона ідентична існуючій зареєстрованій торговельній марці або попередній заявці, що очікує на розгляд, і стосується тих самих чи подібних товарів і послуг. Ось чому важливо провести детальний пошук європейських торговельних марок за наявними реєстраціями та заявками.

Щоб торгова марка була розрізняльною, вона повинна відрізнити продукт або послугу від інших. Будь-який надто описовий термін – наприклад, простий прикметник, такий як «чудовий» – навряд чи відповідатиме цій вимозі.

Нарешті, обраний вами знак не повинен бути незаконним. Це означає, наприклад, що він не повинен порушувати загальний закон, громадський порядок або етичні стандарти...

3) Проведіть пошук торгової марки в Європі

Однією з головних проблем для тих, хто подає заявку на реєстрацію торгової марки в ЄС, є недостатня належна обачність щодо запропонованої марки.

Оскільки щохвилини реєструються тисячі торговельних марок, важливо здійснювати надійний пошук торгових марок в Європі, використовуючи загальнодоступні бази даних, власні інструменти та консультуючись із спеціалізованими постачальниками, щоб переконатися, що не буде перешкод для реєстрації вашої торгової марки в ЄС.

Якщо ви запускаєте новий бренд або продукт без попереднього очищення вибраної назви від конфліктів торговельних марок, ви можете зіткнутися з дорогим ребрендингом, якщо вибране ім'я вже зареєстровано або використовується.

Пошук торгових марок надає власникам брендів швидкий і простий спосіб перевірити, чи доступна торгова марка для реєстрації та використання...

4) Переконайтеся, що ви правильно завершили процедуру подання заявки на торговельну марку

Лише після реєстрації торговельної марки ви матимете право використовувати її ексклюзивно (на зазначених вами ринках і для зазначених вами товарів і послуг), тому обов'язково дотримуйтесь процесу подання заявки

на кожному етапі реєстрації, як просто подання заявки та оплата гонорар не вистачає...» (*Essential Considerations for European Trademark Search and Registration // Questel* (<https://www.questel.com/resourcehub/essential-considerations-for-european-trademark-search-registration/>). 21.10.2024).

***

«При створенні малого чи середнього підприємства (МСП) інтелектуальна власність (ІВ) не завжди є головним пріоритетом. Проте в деяких випадках це може бути ключовим фактором у забезпеченні успіху та конкурентоспроможності на ринку...»

Одним із перших кроків у створенні МСП має бути реєстрація бренду. Бренд — це ідентичність продуктів або послуг компанії, що відрізняє їх від конкурентів і забезпечує впізнаваність серед споживачів. Щоб захистити цей актив, важливо провести пошук, щоб переконатися, що потрібне ім'я вже не зареєстровано іншою організацією. Крім того, важливо перевірити доступність доменного імені, щоб переконатися, що онлайн-присутність компанії є постійною.

При реєстрації бренду необхідно визначитися, чи буде охорона національною чи міжнародною. Для компаній, які прагнуть експортувати, бренд Європейського Союзу (ЄС) є економічним рішенням, що забезпечує захист у всіх країнах-членах. За межами ЄС Мадридська система дозволяє реєструватися в кількох країнах за допомогою однієї заявки. Без цього захисту ексклюзивність бренду може бути скомпрометована, дозволяючи конкурентам використовувати або реєструвати подібні бренди, завдаючи шкоди репутації та перешкоджаючи виходу на нові ринки.

Коли МСП базує свою бізнес-модель на інноваційних продуктах або процесах, належний захист його творінь стає надзвичайно важливим. До основних форм охорони належать патенти, промислові зразки, комерційна таємниця...

Реєстрація патенту може бути дорогим процесом, особливо для МСП. Однак існують альтернативи, які можуть запропонувати певний рівень захисту залежно від характеру нововведення. Одним із найпоширеніших прикладів є захист комерційної таємниці. Наприклад, знаменитий рецепт Coca-Cola ніколи не був запатентований, але, як кажуть, охороняється як комерційна таємниця.

Щоб забезпечити захист комерційних таємниць, важливо впровадити кілька заходів захисту, наприклад угоди про конфіденційність (NDA - Non-Disclosure Agreement) із співробітниками, постачальниками та будь-якими третіми сторонами, які можуть мати доступ до конфіденційної інформації. Створення ефективної політики конфіденційності в компанії може мати вирішальне значення. Створення внутрішніх правил, які класифікують різні рівні конфіденційності та визначають, хто в організації може отримати доступ до кожного рівня інформації, є доброю практикою. Наприклад, комерційна

таємниця має бути зарезервована для дуже обмеженої групи людей у компанії, щоб мінімізувати ризик несанкціонованого розголошення.

Хоча початкові інвестиції в інтелектуальну власність можуть здатися не пріоритетними, правда полягає в тому, що захист нематеріальних активів малого та середнього бізнесу може зробити різницю між довгостроковим успіхом і невдачею. Інвестиції в захист бренду, отримання патентів, якщо це можливо, і впровадження надійної політики конфіденційності є важливими кроками для забезпечення стабільності та конкурентоспроможності компанії на ринку» (*Diogo Antunes. The Importance of Intellectual Property for SMEs // Yunit Consulting (<https://www.yunitconsulting.pt/en/knowledge/blog/the-importance-of-intellectual-property-for-smes/1272/>). 09.10.2024*).

***

«...Точність перекладу має вирішальне значення в будь-якому секторі, але може бути особливо критичною в правових сферах, таких як ІВ. Неточні переклади патентів можуть підірвати захист життєво важливих активів інтелектуальної власності, завдаючи шкоди свободі діяльності та майбутньому успіху компанії. Оскільки ставки настільки високі, ваш вибір патентного перекладача має вирішальне значення для успіху...

Шість ключових можливостей, яких варто очікувати від вашого партнера-перекладача патентів

• 1. Єдина контактна точка

Патентний переклад — це детальний і складний процес, який вимагає глибоких знань мовної пари та сфери патентів і технологій. З цієї причини багато компаній досі передають свої проекти з перекладу патентів своїм фірмам патентних повірених, які, у свою чергу, співпрацюють з кількома компаніями з перекладу патентів. Однак об'єднання всіх ваших потреб у перекладі патентів одним спеціалістом має три основні переваги:

- Це збільшує ваш контроль і нагляд.
- Це дозволяє обраному вами партнеру з перекладу ближче ознайомитися з термінологією та робочим процесом вашої організації, підвищуючи ефективність кожного проекту.
- Це дає змогу покращити узгодженість перекладів патентів шляхом створення пам'яті перекладів і глосаріїв і централізації перекладів патентів в одній системі...

• 2. Комплексний план адаптації

Дуже важливо належним чином залучити вибрану вами компанію патентного перекладача на початку проекту. Це час, щоб об'єднати свої команди та налагодити ключову логістику, яка заощадить час і контролюватиме витрати під час реалізації вашого проекту. Вибираючи постачальника, обов'язково обговоріть, хто відповідатиме за управління проектами, як оброблятимуться рахунки-фактури, як мають проходити комунікації тощо...

• 3. Доступ до широкої мережі спеціалістів-перекладачів патентів

У рамках початкового процесу навчання ваш партнер із перекладу має визначити конкретного перекладача(ів) патентів для ваших майбутніх проектів. Попереднє визначення відповідного перекладача(ів) із їхньої мережі є ключовим кроком для забезпечення того, щоб ці особи були доступні, коли ваш проект буде готовий до запуску.

Вибираючи між фірмами, що займаються перекладом патентів, важливо вибрати постачальника, який може продемонструвати досвід успішного управління проектами перекладу ІВ у вашій галузі. Якщо компанії з перекладу патентів, якими ви користуєтеся, ще не спеціалізуються у вашій галузі, пошук фахівця з певної тематики з відповідним досвідом може коштувати дорожче...

• 4. Конкурентоспроможні витрати без негативного впливу на якість

Переклад патентів – це ніколи не те, що потрібно обрізати. Витрачення часу на забезпечення точності з самого початку може коштувати більше, але результати низької якості можуть мати серйозні фінансові наслідки. Наприклад:

• Якщо ви отримуєте дію офісу від іноземного патентного відомства, вам потрібно буде спочатку перекласти дію офісу та свою відповідь, а потім застосувати зміни, які вимагає бюро.

• У разі оскаржень або судових розглядів неточні переклади можуть стати кошмаром, який виснажує ресурси. У гіршому випадку погано перекладене слово чи фраза може зробити ваш патент недійсним або застарілим. Однак, навіть якщо ваша компанія виграє, вам може знадобитися інвестувати значну кількість часу та грошей у захист свого патенту через неоднозначність перекладу.

Розумніше виділити відповідний бюджет перевіреному партнеру з перекладу патентів, який зобов'язаний забезпечити якість...

• 5. Інструменти пам'яті перекладів для точності та узгодженості

У патентних заявках і допоміжних матеріалах є багато прикладів конкретних термінів і фраз. У результаті фірми патентного перекладу можуть оптимізувати процес перекладу, використовуючи такі технології, як пам'ять перекладів, термінологічні бази та контрольоване використання комп'ютерних (машинних) перекладів.

• Пам'ять перекладів: у своїй найпростішій формі пам'ять перекладів (ТМ) — це технологічний інструмент, який ідентифікує всі екземпляри певних слів або фраз, які були раніше перекладені, а потім послідовно перекладає їх у документах. Використання ТМ зменшує загальну кількість слів, які потребують перекладу, що зменшує ваші загальні витрати.

• Бази термінів/глосарії: під час адаптації обраний вами постачальник послуг перекладу має співпрацювати з вами, щоб визначити конкретні терміни, які потрібно перекласти точно відповідно до ваших вимог. Після того, як список буде заповнено, його буде додано до бази термінів (або глосарію), забезпечуючи послідовний переклад цих фраз у всіх ваших майбутніх проектах.

• Машинний переклад. Контрольоване використання машинного перекладу (МТ) має потенціал для зниження витрат і прискорення часу виконання певних

проектів, наприклад перекладів великого обсягу або низького пріоритету. Порівнюючи компанії з перекладу патентів, подумайте, чи використовують вони потенціал ІІІ, щоб заощадити ваш час і зусилля, а також оптимізувати переклади...

- 6. Комплексна підтримка міжнародних патентних заявок

Компанії з перекладу патентів, які мають досвід надання підтримки міжнародної документації, можуть допомогти вам оптимізувати вашу заявку. Ті, хто глибоко знайомі з подачею патентних заявок у будь-якому куточку земної кулі, можуть не тільки проактивно контролювати ваші заявки в процесі, але й мають заощадити ваші витрати, пов'язані з роботою з кількома постачальниками.

Однак лише деякі фірми, що займаються перекладом патентів, мають необхідний досвід подання документів або знання про відмінності юрисдикції...» (*6 Benefits of Working with A Specialist Patent Translator—and How to Choose the Right Partner // Questel* (<https://www.questel.com/resourcehub/6-benefits-patent-translator-and-how-to-choose-between-patent-translation-firms/>). 21.10.2024).

***

Ісламська Республіка Пакистан

«...Патенти відіграють вирішальну роль у стимулюванні інновацій, надаючи винахідникам виключні права на їхні творіння. Для того, щоб винахід був патентоспроможним, він повинен відповідати певним критеріям, зокрема новизні та винахідницькому рівню. У Пакистані ці вимоги кодифіковані в Патентному указі 2000 року (Patent Ordinance)...

Винахід вважається патентоспроможним, якщо він є новим і має винахідницький рівень. Розділ 9 Патентного закону 2000 року визначає винахідницький рівень як ознаку винаходу, яка не є очевидною для фахівця в даній галузі з урахуванням рівня техніки. Незважаючи на це визначення, термін "винахідницький рівень" часто є складним для тлумачення, що призводить до труднощів в оцінці того, чи відповідає винахід цьому критерію. Суди часто стикаються з цим поняттям через його абстрактну природу та широке охоплення того, що становить рівень техніки...

У Пакистані патентоспроможність винаходу регулюється Патентним указом 2000 року. Указ визначає кілька ключових критеріїв патентоспроможності:

- НОВИЗНА:** Винахід має бути новим і не розкриватися раніше в жодній формі. Сучасний рівень техніки включає всі загальнодоступні відомості, доступні до дати подання заявки на патент.
- ВИНАХІДНИЦЬКИЙ РІВЕНЬ:** Винахід має включати етап, який не є очевидним для спеціаліста. Ця вимога гарантує, що патенти видаються лише на

інновації, які представляють значний прогрес у порівнянні з існуючими технологіями...

□ **ПРОМИСЛОВЕ ЗАСТОСУВАННЯ:** винахід повинен бути придатним для використання в промисловості або мати практичне застосування.

□ **ВИКЛЮЧЕННЯ З ПАТЕНТОЗДАТНОСТІ:** Деякі винаходи не є патентоспроможними відповідно до Пакистану. До них належать:

- Відкриття, наукові теорії та математичні методи.
- Літературні, драматичні, музичні чи художні твори.
- Схеми, правила або методи виконання розумових дій або ігор.
- Комп'ютерне програмне забезпечення та представлення інформації
- Винаходи, які суперечать громадському порядку чи моралі, наприклад, шкідливі для здоров'я чи навколишнього середовища.

Патентний указ 2000 року має на меті сприяння науково-технічному розвитку шляхом надання виключних прав винахідникам... Юридичні визначення, що містяться в Указі відіграють вирішальну роль у формуванні процесу патентування. Термін "винахід" у широкому розумінні означає новий і корисний продукт або процес. Це визначення підкреслює, що патенти видаються не на абстрактні ідеї, а на конкретні, матеріальні втілення цих ідей.

Термін «патент» стосується виключних прав, наданих винахіднику, на виробництво, використання або продаж свого винаходу протягом обмеженого часу. Ця ексклюзивність не поширюється на основні ідеї чи принципи, а зосереджується на конкретному застосуванні цих ідей.

Щоб винахід був патентоспроможним, він повинен бути чимось більшим, ніж просто поєднанням відомих елементів. Він повинен дати новий і значний результат, який демонструє явний винахідницький рівень. Це означає, що винахід має запроваджувати новий аспект або вдосконалення, які не відразу очевидні для спеціаліста в цій галузі.

Вимога корисності вимагає, щоб винахід був практично корисним і застосовним. Новий винахід, який неможливо використати будь-яким практичним способом, не вважається патентоспроможним.

Концепція винахідництва є невід'ємною частиною патентного права і вимагає, щоб винахід не був очевидним для фахівця в цій галузі. Це означає, що винахід має являти собою значний прогрес у порівнянні з існуючими знаннями, а не просто тривіальну модифікацію.

Деякі категорії винаходів виключені з патентоспроможності. До них належать відкриття, наукові теорії та естетичні твори, які не вважаються патентоздатними, оскільки вони не відповідають критеріям новизни та корисності в контексті технологічного прогресу.

Різні типи патентних заявок, наприклад звичайні, конвенційні та додаткові патенти, задовольняють різні потреби та обставини. Звичайні патентні заявки охоплюють нові винаходи, конвенційні заявки претендують на пріоритет на основі попередніх заявок в інших країнах, а додаткові патенти стосуються вдосконалення існуючих патентів...

Оцінка винахідницького рівня в патентному праві має важливе значення для того, щоб відрізнити справжні інновації від тривіальних досягнень. Пакистанський Патентний указ 2000 року добре узгоджується з міжнародними стандартами, але залишаються проблеми з тлумаченням і застосуванням цих стандартів у різноманітних технологічних сферах. Взаємодія між новизною, винахідницьким рівнем і промисловою придатністю формує основу патентної системи, гарантуючи, що патенти стимулюють істотні та неочевидні досягнення» (*Nabeel Dahicho. UNDERSTANDING PATENTABILITY AND INVENTIVE STEP IN PAKISTAN: A COMPREHENSIVE OVERVIEW // The Legal Quorum (https://thelegalquorum.com/understanding-patentability-and-inventive-step-in-pakistan-a-comprehensive-overview/). 13.10.2024).*

***

Китайська Народна Республіка

«Еволюція інтелектуальної власності (ІВ) у Китаї дає цінну інформацію про 75-річний шлях інновацій країни.

З моменту заснування Китайської Народної Республіки в 1949 році ініціативи в галузі інтелектуальної власності були життєво важливими для захисту індивідуальних винаходів, сприяння конкурентоспроможності підприємств і стимулювання наукового прогресу та економічного зростання...

У 1960-х роках більшість китайців не знали про ІР. За допомогою рекомендаційних листів науково-технічні дослідники могли отримати доступ до винаходів один одного. Хоча така практика допомогла популяризувати технології, вона не змогла належним чином захистити індивідуальну роботу та ідеї, що зрештою перешкоджає довгостроковим інноваціям...

Починаючи з 1980-х років, Китай запровадив низку законів, що стосуються інтелектуальної власності, включаючи Закон про товарні знаки, Закон про патенти та Закон про авторське право. Ці закони зазнавали постійних переглядів на основі практичного досвіду для забезпечення міцнішого законодавчого захисту. Особливо варто відзначити нещодавно прийнятий Цивільний кодекс, який встановив систему штрафних санкцій за порушення, яка вважається високою в міжнародному масштабі.

Центральний уряд також поставив питання захисту інтелектуальної власності на перше місце у своєму порядку денному, здійснивши ряд заходів для підвищення ефективності та боротьби з неналежною поведінкою...

До кінця 2023 року Китай став першою країною у світі з понад 4 мільйонами дійсних патентів на винаходи.

З лише 98 патентних заявок, поданих через Всесвітню організацію інтелектуальної власності (ВОІВ) у 1994 році, до 59 000 у 2019 році, Китай також став провідним світовим джерелом міжнародних патентних заявок і з тих пір залишається на вершині...» (*A glimpse into China's 75 years of innovation through intellectual property endeavors // China Daily Information Co (CDIC)*

(<https://www.chinadaily.com.cn/a/202410/04/WS66ff9e62a310f1265a1c620d.html>).
04.10.2024).

***

«У континентальному Китаї номер заявки на торговельну марку є також реєстраційним номером, який, як правило, складається лише з арабських цифр. Однак бувають винятки. У процесі розгляду заявки на реєстрацію торговельної марки, якщо торговельну марку частково відхилено для певних товарів або послуг, і заявник подає відповідь на розгляд, він має можливість подати виділену заявку на товари або послуги, що випускаються під його торговельною маркою, для яких вона була схвалена. Після схвалення виділеної заявки Національна адміністрація інтелектуальної власності КНР ("CNIPA") присвоїть виділеній торговельній марці окремий номер заявки. Для того, щоб відрізнити його від оригінальної торговельної марки, номер заявки на виділену торговельну марку повинен містити англійську літеру А після номера оригінальної заявки.

Нижче наведено приклад виділеної торговельної марки в материковому Китаї:

Крім того, різні літери також мають різне значення в реєстраційних номерах міжнародних реєстрацій торговельних марок, призначених для Китаю. 1. Реєстраційні номери міжнародних реєстрацій торговельних марок, дія яких поширюється на Китай, мають перед собою літеру G, щоб відрізнити їх від національних реєстраційних номерів торговельних марок. Літера G являє собою першу літеру пін'їнь китайського ієрогліфа "Guo" в слові "GuoJi", що означає "міжнародний". Під час пошуку міжнародних торговельних марок у загальнодоступній базі даних торговельних марок CNIPA вам потрібно додати літеру G перед номером міжнародної реєстрації для пошуку. Однак при пошуку на сайті ВОІВ літеру G додавати не потрібно. Ось приклад записів для міжнародної реєстрації в Китаї:

2. Якщо після номера міжнародної реєстрації стоїть додаткова літера Н, це означає, що торговельна марка була згодом заявлена в Китаї. Якщо після міжнародної реєстрації є декілька наступних позначень, після літери Н додаються цифри. Наприклад, першим наступним позначенням буде "номер міжнародної реєстрації + Н", другим наступним позначенням буде "номер міжнародної реєстрації + Н2" і т.д. Нижче наведено приклад записів для міжнародної реєстрації з другим наступним позначенням в Китаї:

3. Літери А, В, С і т.д., що додаються після номера міжнародної реєстрації, позначають часткову передачу. ВОІВ додає літеру А після номера міжнародної реєстрації для позначення часткової передачі, додає літеру В для другої часткової передачі і т.д. Ось приклад записів для міжнародної реєстрації з частковою передачею в Китаї:

(Yijia Li. *Meanings of the Letters in the Trademark Number // Kangxin Partners PC* (<https://en.kangxin.com/html/2/218/219/220/25447.html>). 08.10.2024).

***

«У китайській патентній системі службовий винахід — це винахід, створений працівниками під час виконання своїх звичайних обов'язків або в основному з використанням матеріально-технічних ресурсів, наданих їх роботодавцем.

У Положенні про застосування Закону про патенти чітко визначено, що службовими винаходами слід вважати такі винаходи:

- Винаходи, створені в рамках виконання звичайних обов'язків: винаходи, створені працівниками під час виконання їхніх звичайних службових обов'язків.

- Винаходи, створені під час виконання завдань, поставлених поза звичайними обов'язками: винаходи, створені працівниками під час виконання завдань, призначених їх роботодавцем, які виходять за межі їхніх звичайних обов'язків.
- Винаходи, створені після виходу на пенсію, звільнення або переведення: винаходи, створені протягом одного року після виходу працівника на пенсію, звільнення або його переведення, які пов'язані з попередніми посадовими обов'язками працівника або завданнями, дорученими колишнім роботодавцем...

Якщо винахідники або дизайнери переважно використовують матеріально-технічні ресурси (такі як кошти, інструменти, обладнання, сировину та нерозкриті технічну документацію), надані їхнім роботодавцем для завершення винаходу, і ці ресурси є вирішальними для завершення винаходу, навіть якщо це виходить за межі їхніх звичайних посадових обов'язків, винахід слід класифікувати як службовий винахід. Право заявки на патент і патентне право належить роботодавцю...

Компенсація за службовий винахід в першу чергу регулюється принципом «переважності договірних угод над правовими положеннями». Цей принцип дозволяє роботодавцям пристосовувати структуру винагороди відповідно до їхніх конкретних операційних потреб і стратегічних цілей. Щоб реалізувати ці правила на практиці, корпорації можуть розглянути такі пропозиції:

Прозора комунікація: чітке внесення умов винагороди за винахід у трудових договорах або статуті компанії гарантує, що всі сторони розуміють свої права та обов'язки. Залучення працівників до розробки політики компенсації може сприяти розвитку почуття власності та мотивації в бізнесі.

Регулярні перегляди: важливо періодично переглядати та оновлювати юридичні умови в трудових угодах або статуті компанії, щоб відобразити зміни в законодавчих нормах і галузевих практиках, щоб уникнути потенційних суперечок і зобов'язань.

Програми заохочення: корпораціям доцільно розробляти програми заохочення, які б винагороджували інновації та узгоджувалися з довгостроковими цілями компанії, таким чином заохочуючи безперервне вдосконалення та креативність серед працівників.

Впроваджуючи ці пропозиції, корпорації можуть створити збалансований та ефективний підхід до управління винаходами в сфері послуг, що зрештою стимулює інновації та зростання...» (*Li Mi. China: Overview of Service Invention and Reward Regulations // Rouse International Limited (https://rouse.com/insights/news/2024/china-overview-of-service-invention-and-reward-regulations). 08.10.2024).*

***

«9 жовтня 2024 року Національне управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA) опублікувало звіт про національне статистичне дослідження сфери інтелектуальної власності... Звіт містить такі статистичні дані, як кількість агенцій інтелектуальної власності, середній дохід агенцій, продуктивність праці працівників тощо за 2023 рік...»

Кількість китайських патентних агентів і річний темп зростання.

- На кінець 2023 року в Китаї налічувалося близько 89 000 установ, що надають послуги з інтелектуальної власності, що на 2,9% більше, ніж у минулому році. Серед них 5 269 патентних агентств і 35 712 агентств по торгових марках.

- У 2023 році загальний операційний дохід індустрії послуг інтелектуальної власності Китаю становив близько 285 мільярдів юанів, що на 5,6% більше, ніж у минулому році.

- Загальний операційний дохід патентних агентств становить близько 46,26 мільярдів юанів, а середній операційний дохід на агентство становить 9,349 мільйонів юанів.

- У 2023 році середній операційний дохід (тобто продуктивність праці), створений працівниками індустрії послуг інтелектуальної власності, становив 289 000 юанів на людину.

- Станом на кінець 2023 року кількість працівників у сфері послуг інтелектуальної власності Китаю становила близько 984 000, що на 1,5% більше, ніж у минулому році, з яких 34 396 були практикуючими патентними агентами, що на 9,7% більше, ніж у минулому році.

- У 2023 році 41,4% агентств з надання послуг інтелектуальної власності набрали нових співробітників, а 15,8% агентств найняли свіжих випускників. Вік нових співробітників в основному зосереджений між 25 і 30 роками.

- 56,6% практиків інтелектуальної власності були жінки, приблизно стільки ж, скільки було в опитуванні попереднього року.

- У 2023 році кількість патентних заявок, розглянутих патентними відомствами, становила 90,6% усіх вітчизняних патентних заявок, що на 9,1 відсоткових пунктів збільшилося порівняно з попереднім роком. Відсоток агентств для заявок на патенти на винаходи досяг 94,4%, що на 4,7 відсоткових пунктів більше, ніж у попередньому році...» (*Aaron Wininger. CNIPA Releases 2024 National Intellectual Property Service Industry Statistical Survey Report // National Law Forum LLC (<https://natlawreview.com/article/cnipa-releases-2024-national-intellectual-property-service-industry-statistical>). 10.10.2024*).

***

«Нещодавно Китайська національна адміністрація інтелектуальної власності опублікувала звіт про основні статистичні дані інтелектуальної власності за січень-вересень 2024 року. Порівняно з аналогічним періодом 2023 року кількість патентів на винаходи зросла на 16,91%, тоді як кількість

патентів на корисні моделі зменшилася на 5,45%, а патентів на промислові зразки - на 5,32%...

З січня по вересень 2024 року кількість дозволів на видачу патентів на винаходи в Китаї досягла 817 000, патентів на корисні моделі - 1,51 мільйона, а дозволів на видачу патентів на промислові зразки - 462 000...

З січня по вересень у Китаї було зареєстровано 5,296 мільйона заявок на торговельні марки та 3,586 мільйона реєстрацій торговельних марок...

З січня по вересень Китайська національна адміністрація інтелектуальної власності визнала 15 продуктів з географічними зазначеннями, затвердила 116 реєстрацій географічних зазначень як колективних торгових марок та сертифікаційних торгових марок, а також дозволила 6 820 суб'єктам господарювання використовувати ексклюзивні логотипи з географічними зазначеннями...» (*Overview of China's Intellectual Property Statistics for January-September 2024: Decline in Utility Model Applications by 5.45, Growth in Invention Patent Authorizations by 16.91 // Beijing Sanyou Intellectual Property Agency Ltd* (<https://www.sanyouip.com/en/insights/content/3/504.html>). 17.10.2024).

***

«У все більш конкурентному бізнес-середовищі глобалізації патенти, як засіб правового захисту корпоративних інновацій, стали ключем до корпоративної стратегії. Патентний пул, як нова модель управління інтелектуальною власністю та функціонування, може не лише надати компаніям-учасникам ширший простір для застосування технологій шляхом концентрації патентних ресурсів, але й побудувати міцну лінію захисту в умовах жорсткої ринкової конкуренції. Однак успішне створення та управління патентним пулом непросте...»

Стратегічне значення патентного пулу в основному відображається в таких аспектах:

1. Інтеграція та обмін технологіями: патентний пул може об'єднувати патентні ресурси різних компаній, формувати технічну синергію та сприяти технічному обміну та співпраці між компаніями-учасниками.
2. Зменшення транзакційних витрат: завдяки централізованому ліцензуванню патентний пул спрощує процес просування та авторизації патентів, а також знижує витрати на патентні операції для обох сторін.
3. Зменшення ризиків. Патентні пули можуть вирішувати проблеми з порушеннями між компаніями-учасниками, і, що більш важливо, надавати більш багаті козири, щоб протистояти зовнішнім звинуваченням у порушенні, допомагати компаніям уникати ризиків порушення патентів і зменшувати потенційні судові спори.
4. Підвищення конкурентоспроможності на ринку: як стратегічний інструмент інтелектуальної власності, патентний пул може дозволити компаніям, які беруть участь у патентному пулі, отримати більші порівняльні переваги в

патентній конкуренції, допомагаючи компаніям захистити та розширити ринкову частку на світовому ринку та підвищити міжнародну конкурентоспроможність.

Створення патентного пулу є систематичним процесом, що включає стратегічне планування, інтеграцію ресурсів, юридичні угоди та побудову організаційної структури. Нижче наведені основні етапи формування патентного пулу:

1. Дослідження ринку та аналіз попиту: Підприємствам спочатку необхідно провести поглиблене дослідження ринку та визначити тенденції розвитку технологій і ринкового попиту. Цей крок є основою для визначення технологічного напрямку та потенційної вартості патентного пулу.

2. Оцінка та відбір патентних ресурсів: на основі результатів дослідження ринку компаніям необхідно оцінити існуючі патентні ресурси та відібрати патенти, що мають стратегічну цінність. Це включає комплексний аналіз технологічного прогресу патенту, перспектив застосування на ринку, стабільності прав і простоти захисту прав.

3. Формулювання та обговорення угод про співпрацю: успішне створення патентного пулу вимагає від усіх учасників досягнення консенсусу щодо ключових умов, таких як права, обов'язки та розподіл доходів. Формулювання договору про співпрацю є складним процесом, що передбачає збалансування інтересів багатьох сторін і вимагає участі професійної юридичної команди.

4. Побудова організаційної структури та операційної моделі: патентний пул потребує чіткої організаційної структури для забезпечення його ефективної роботи. Це включає визначення управлінської команди, механізмів прийняття рішень, органів нагляду тощо. У той же час необхідно розробити відповідну операційну модель, таку як відкритий або закритий патентний пул, і відповідну стратегію ліцензування.

5. Перевірка відповідності законодавству: під час процесу створення патентного пулу необхідно переконатися, що всі операції відповідають відповідним законам і нормам, особливо антимонопольним законам і законам про інтелектуальну власність. Це допомагає уникнути можливих майбутніх юридичних ризиків і спорів.

6. Технологія та стикування ринку. Створення патентного пулу є не лише процесом технологічної інтеграції, а й процесом стикування ринку. Необхідно переконатися, що технологія в патентному пулі може задовольнити ринковий попит і що ринкова стратегія може підтримувати комерціалізацію патентного пулу.

Завдяки цим крокам компанії можуть створити патентний пул, який відповідає ринковому попиту та відповідає вимогам законодавства, закладаючи міцну основу для подальшого управління та операцій...» (*Wang Penghua, Cheng Liu. 企业专利池的组建与管理 // Kangxin Partners PC (<https://www.kangxin.com/html/1/173/174/353/25519.html>). 21.10.2024*).

***

«...Національне управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA) опублікувало Національний статистичний звіт про індустрію послуг інтелектуальної власності за 2024 рік...»

На кінець 2023 року в Китаї було приблизно 89 000 інституцій, що надають послуги ІВ, що на 2,9% більше, ніж у попередньому році. Серед них було 5 269 патентних агентств і 35 712 агентств з торгових марок. Крім того, існувало 22 000 установ, які надають юридичні послуги, 9 000 — послуги з операцій з ІВ, 16 000 — інформаційні послуги з ІВ та 58 000 установ, які пропонують консультаційні послуги з ІВ, що демонструє тенденцію диверсифікації в галузі...

На кінець 2023 року в індустрії ІВ-послуг Китаю було близько 984 000 співробітників, що на 1,5% більше, ніж у попередньому році. Серед них кількість ліцензованих патентних повірених досягла 34 396, збільшившись на 9,7%. Нові працівники у 2023 році були в основному віком від 25 до 30 років. Рівень освіти працівників сфери послуг ІВ залишався високим: 71,5% мали ступінь бакалавра або вище...» *(2024 National Intellectual Property Services Industry Statistical Report Released: Acceleration in Digitization and Significant Enhancement in Patent Commercialization Capabilities // Beijing Sanyou Intellectual Property Agency Ltd (https://www.sanyouip.com/en/insights/content/3/508.html). 18.10.2024).*

***

Князівство Андорра

«Князівство Андорра — мікродержава, розташована на франко-іспанському кордоні. Його населення становить близько 86 000 жителів, і, до речі, його столиця Андорра-ла-Велья, розташована на висоті 1023 метри над рівнем моря, є найвищою в Європі.»

Це відносно маловідома територія, однак захистити свій бренд там може бути важливо з кількох причин.

По-перше, всупереч поширеній думці, Андорра не є частиною ЄС і не є територією ні Франції, ні Іспанії. Отже, власник торгової марки ЄС (або французької чи іспанської торгової марки) може помилково вважати, що остання надає охорону в Андоррі, що насправді не так. Тому важливо мати на увазі, що в разі діяльності або проекту розвитку в Князівстві необхідно буде розглянути можливість реєстрації торгової марки в Андоррському відомстві по торгових марках (ОМРА)...

Друга причина полягає в тому, що заявки на торговельні марки в Андоррі не публікуються. Врешті-решт публікується лише реєстрація, що має два наслідки:

- Перший полягає в тому, що відсутність публікації про реєстрацію дає можливість зберігати її в секреті протягом певного часу, що є дуже цікавою перевагою зі стратегічної точки зору, коли вам потрібно швидко зареєструвати

торгову марку в першій країні географічний обсяг знака, а потім подання в кількох інших країнах...

- По-друге, часто наслідком публікації заявки є початок періоду заперечення, який дозволяє власникам певних попередніх прав вимагати відхилення заявки на торговельну марку, якщо вони вважають, що це завдасть їм шкоди. В Андоррі немає процедури заперечення, що має такі наслідки:

- Перевага: за умови дотримання умов дії торгова марка в Андоррі реєструється всього за кілька днів.

- Недолік: якщо третя сторона, добросовісно чи недобросовісно, подає заявку на ідентичну або подібну торговельну марку, відсутність процедури заперечення змушує власників оскаржувати її в суді...

Як і у Франції та в більшості європейських країн, торговельні марки Андорри можуть бути об'єктом конфіскації за відсутність справжнього використання, починаючи з 5 років після їх реєстрації. Тут, як і скрізь, реєстрація торговельної марки повинна супроводжувати діяльність або проект діяльності, з одного боку, тому що бренд зберігає цінність цієї діяльності та підтримує комерційні точки збуту, а з іншого боку, оскільки діяльність дає змогу захистити бренд проти постійно зростаючих запитів на підтвердження використання...» (*Alexandre Marboeuf. Pourquoi devrais-je protéger ma marque à Andorre? // MIP – Made In IP (<https://ip-talk.com/2024/10/16/pourquoi-devrais-je-protoger-ma-marque-a-andorre/>). 16.10.2024*).

***

Кооперативна Республіка Гайана

«...Після здобуття незалежності в 1966 році Гайана прийняла британський закон про права інтелектуальної власності. Відповідними законами Гайани, які регулюють права інтелектуальної власності, є Закон про авторське право 1956 року та Закон про торговельну марку та Закон про патенти та зразки 1973 року. ...часткові поправки щодо модернізації, що містяться в Законі про географічні зазначення 2005 року, Законі про конкуренцію та чесну торгівлю 2006 року, Законі про реєстрацію назв компаній 2000 року та Законі про орган реєстру актів 1999 року, запропонували додатковий захист місцевим продуктам і компаніям. Минулого року не було прийнято нових законів про ІВ.

Не існує сучасного законодавства, яке б захищало права інвесторів, зареєстрованих за кордоном. Проте інвесторам рекомендується звернутися до юриста для реєстрації та/або подати заявку на інтелектуальну власність. У випадку торговельних марок реєстрація здійснюється шляхом письмового звернення до реєстратора, який після оголошення в офіційному бюлетені приймається, реєстратор вносить відомості та видає реєстрацію з печаткою патентного відомства. Гайана приєдналася до Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і приєдналася до Бернської та Паризької

конвенцій у 1994 році. Гайана не ратифікувала двосторонню угоду про права інтелектуальної власності зі Сполученими Штатами.

Багато компаній повідомляють, що реєстрація патенту чи торговельної марки може тривати більше шести місяців, однак ефективного захисту прав інтелектуальної власності бракує. Порушення патентів і торговельних марок є поширеним явищем, як це видно з місцевих телевізійних трансляцій піратських і ретрансльованих телевізійних супутникових сигналів. Департамент аналізу харчових продуктів і ліків Гайани (GFDD) конфіскував контрафактні продукти харчування. Однак у GFDD дуже мало персоналу, і він не може ефективно контролювати всю торгівлю. Місцеві ЗМІ повідомляють, що піратство іноземних академічних підручників є поширеним явищем. Закони Гайани не були змінені для повної відповідності вимогам Угоди про права інтелектуальної власності, пов'язані з торгівлею (TRIPS)...

Гайана не згадується в Спеціальному звіті 301 Торгового представника США за 2024 рік, а також не згадується в його Огляді відомих ринків підробок і піратства за 2023 рік...» (2024 *Investment Climate Statements: Guyana // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/guyana/>). 10.2024).

***

Королівство Нової Зеландії

«Реєстрація торговельної марки може забезпечити потенційно безстрокову охорону бренду за умови належного підтримання її чинності. Це означає, що реєстрації торговельних марок можуть бути дуже цінними та важливими активами інтелектуальної власності для бізнесу...

Подання заявки на реєстрацію торговельної марки в Новій Зеландії може бути відносно простим процесом. Однак проста реєстрація торговельної марки не обов'язково означає, що вона може бути захищена назавжди, навіть якщо всі збори за її продовження сплачені вчасно.

Наприклад, реєстрація торговельної марки в Новій Зеландії може бути анульована, якщо вона була зареєстрована більше трьох років, але не використовувалася протягом безперервного періоду в три роки або більше. Будь-яка особа, яка "постраждала" (тобто та, на яку певним чином вплинула реєстрація торговельної марки, що залишилася в реєстрі), може подати заяву про анулювання реєстрації торговельної марки. Для захисту такого позову власник торговельної марки повинен буде довести, що він дійсно використовував торговельну марку в торгівлі в Новій Зеландії для товарів або послуг, на які поширюється реєстрація.

Отже, що кваліфікується як "використання" торговельної марки, і коли таке використання є "справжнім"?

"Використання" включає використання торговельної марки у формі, яка не змінює розрізняльної здатності зареєстрованого знака. Воно також включає

застосування знака до товарів і послуг, навіть якщо ці товари або послуги призначені виключно для експорту, а також використання зареєстрованого знака як частини більш складного зареєстрованого знака...

«Справжнє» використання означає фактичне використання знака. Це не включає використання торговельної марки, яка є лише внутрішньою або символічною, або використання виключно для збереження прав, які надає торгова марка...

Якщо торговельна марка справді використовувалася лише для деяких товарів чи послуг, для яких вона зареєстрована, вона може бути вразливою до часткового анулювання для решти товарів/послуг.

Якщо не було справжнього використання торговельної марки, власник торговельної марки може подати позов про анулювання реєстрації за невикористання, якщо торговельна марка не використовувалася через особливі обставини, що знаходяться поза контролем власника торговельної марки.

Доведення особливих обставин є високим порогом і залежатиме від конкретних фактів кожної справи. Однак, як правило, особливі обставини повинні:

- перешкождали використанню знака або зробили використання знака недоцільним (хоча і не обов'язково неможливим);
- бути поза контролем власника торгової марки;
- виникли протягом періоду невикористання;
- мати торговий або діловий характер; і
- мають причинно-наслідковий зв'язок із невикористанням торгової марки.

Найпростіший спосіб уникнути ризику відкликання через невикористання — переконатися, що зареєстрована торгова марка справді використовується для товарів/послуг, на які поширюється реєстрація. Інші практичні кроки, які повинні вжити власники торгових марок, включають:

- регулярний перегляд портфолію зареєстрованих торгових марок і фактично використовуваних торгових марок, а також подання нових заявок на торгові марки, якщо це необхідно для забезпечення належного захисту;
- ведення відповідного обліку використання зареєстрованих торгових марок,
- наприклад використання в рекламних матеріалах і на упаковці; і
- якщо зареєстрована торгова марка не використовується, зберігати докази будь-яких особливих причин її невикористання та розглядати можливість використання марки якнайшвидше» (*Raymond Scott, Richard Watts, Sarah Chapman. Use it or lose it - is your trade mark registration vulnerable? // Simpson Grierson (<https://www.simpsongrierson.com/insights-news/legal-updates/use-it-or-lose-it-is-your-trade-mark-registration-vulnerable>). 15.10.2024*).

***

Об'єднані Арабські Емірати

«...Дубайський центр інтелектуальної власності, яким керує Міністерство економіки ОАЕ (МОЕ) і Dubai Future Foundation, ...допомагає підприємцям, митцям і компаніям, як захистити свої творіння, пропонуючи перевірену інформацію та покрокові вказівки щодо реєстрації інтелектуальної власності...

За даними Дубайського центру інтелектуальної власності, ось типи ІВ, які можна захистити в ОАЕ. Якщо ви бажаєте подати заявку на торговельну марку чи патент, ви повинні бути громадянином або резидентом ОАЕ, а заявки розглядаються Міністерством економіки (МОЕ)...

1. Патенти

Що охоплює: Патенти захищають різні типи винаходів, наприклад процеси, методи, продукти або вдосконалення існуючих інновацій. Вони вимагають детального підтвердження новизни, корисності та винахідливості.

- Приклади: новий препарат для лікування раку, процес хімічного виробництва або система всмоктування пилососа.
- Вартість: від 13 000 дирхамів.
- Час отримання: від семи до 40 місяців (залежно від якості файлів і складності експертизи, включаючи оцінку новизни та огляди рівня техніки).
- Термін захисту: 20 років

2. Торгові марки

Що охоплює: Торгові марки захищають відмітні символи, слова чи логотипи, які виділяють ваш бренд на ринку. Вони необхідні для впізнаваності та захисту бренду.

- Приклади: логотипи, слова, кольори, символи, фрази, торгові назви тощо.
- Вартість: від 6500 дирхамів.
- Термін придбання: три місяці
- Термін захисту: 10 років

3. Авторські права

Що охоплює: авторські права автоматично захищають оригінальні твори після їх створення. Як власник авторських прав ви можете законно використовувати символ © для захисту від копіювання чи порушення. Більшість країн автоматично гарантують ваші права після публікації вашої роботи, із символом чи без нього.

- Приклади: фотографія, мистецтво, література, код, програмне забезпечення тощо.
- Вартість: від 50 дирхамів.
- Термін придбання: три робочих дні
- Тривалість захисту: від 25 до 50 років залежно від виду робіт

4. Промислові зразки

Що охоплює: промислові зразки захищають естетичні чи декоративні аспекти продукту, включаючи його візуальний вигляд, форму, конфігурацію чи оздоблення. Захист цих функцій гарантує, що унікальний вигляд вашого продукту залишається ексклюзивним для вашого бренду.

- Приклади: форми пристроїв, стилі меблів, прикраси, прикраси тощо.
- Вартість: від 1000 дирхамів.
- Час придбання: від одного до чотирьох місяців
- Термін захисту: 20 років

5. Доменні імена

Що він охоплює: домен .ae сигналізує вашій аудиторії, що ваш бізнес знаходиться в ОАЕ, зміцнюючи довіру та надійність. Це важливо для встановлення присутності вашого бренду в Інтернеті. Рекомендується підтримувати узгодженість між вашим доменом і назвою бренду, щоб покращити пошук.

- Приклади: u.ae, tasjeel.ae, etisalat.ae, du.ae тощо.
- Вартість: від 150 дирхамів.
- Час отримання: миттєво
- Тривалість захисту: від одного до 10 років

6. Комерційна таємниця

Що охоплює: Комерційна таємниця захищає конфіденційну ділову інформацію, як-от запатентовані методи чи спеціальне програмне забезпечення, яка не є широко відомою та додає цінності через свою секретність. Це гарантує, що ваші унікальні стратегії та ноу-хау залишаться виключно для вашої компанії, пропонуючи довгострокові конкурентні переваги.

Приклади: виробничі процеси, секретні рецепти, списки клієнтів, бізнес-стратегії тощо.

Інші форми інтелектуальної власності включають компонування інтегральних схем, які захищають дизайн електричних схем, що використовуються в усьому, від холодильників до аерокосмічних систем, і сорти рослин, які надають сільськогосподарським експертам ексклюзивні права на нові сорти рослин, які вони розробили або відкрили...» (*Zainab Husain, Features Writer. From ideas to IP: How Dubai's Intellectual Property Hub can help your business // Al Nisr Publishing LLC (<https://gulfnews.com/living-in-uae/ask-us/from-ideas-to-ip-how-dubais-intellectual-property-hub-can-help-your-business-1.1728032979552>). 05.10.2024*).

***

«Розробка унікального бренду та його захист через реєстрацію торгової марки має важливе значення для розвитку бізнесу на висококонкурентному ринку, такому як ОАЕ...»

Управління торгових марок Міністерства економіки (МОЕ) є компетентним органом, який регулює процес реєстрації торгових марок ОАЕ.

Відомство з торгових марок розробило набір стандартних процедур, яких ви повинні дотримуватися, щоб успішно зареєструвати торгові марки в ОАЕ.

Як іноземні бренди, так і місцеві бренди можуть реєструвати свої торгові марки в ОАЕ. Однак іноземці можуть реєструвати торгові марки лише через агентів з торгових марок.

Згідно з Федеральним указом-законом № 36 від 2021 року про товарні знаки, ви можете позначати товарними знаками відмінні назви, слова, підписи, літери, цифри, графіку, логотипи, заголовки, клейма, печатки, зображення, візерунки, оголошення, упаковки чи будь-які інші знаки або група знаків. Голос, який супроводжує товарний знак, також є частиною товарного знака в ОАЕ.

Наступні елементи не підлягають реєстрації торгової марки в ОАЕ:

- Описові товарні знаки або знаки, які не є розрізняльними
- Товарні знаки, що порушують суспільну мораль або суспільний порядок
- Товарні знаки, схожі на прапори країн, міжнародних організацій, урядів тощо.
- Емблеми та логотипи країн, міжнародних організацій, урядів тощо.
- Логотипи Червоного Хреста чи Червоного Півмісяця чи інших подібних організацій
- Товарні знаки суто релігійного характеру
- Використання географічних назв
- Національні медалі, міжнародні медалі, банкноти, монети тощо.
- Перекладена версія відомої марки...

Для реєстрації торгових марок заявники повинні підготувати та надати такі документи:

- Довіреність на призначення агента по торговельній марці
- Інформація про заявника
- Перелік товарів/послуг для торгової марки
- Електронна копія зображення торгової марки
- Копія свідоцтва про реєстрацію або комерційної ліцензії (для юридичних осіб)
- Копія паспорта Уповноваженого підписувача (для іноземців)

Реєстрація торгової марки в ОАЕ діє протягом 10 років. Його можна продовжувати на наступні 10 років, подавши запит на продовження...

Якщо ваша торгова марка відповідає Закону ОАЕ про торговельні марки, а документи повні й точні, отримання дозволу на реєстрацію вашої торгової марки може зайняти приблизно 4–6 місяців...

Закон ОАЕ про товарні знаки є одним із найефективніших законів про ІВ у світі. Останні статистичні дані показують, що інвестори виявляють більше довіри до системи захисту торгових марок ОАЕ. Згідно з офіційними даними Міністерства економіки ОАЕ

- Загальна кількість реєстрацій торгових марок в ОАЕ склала 4610 у першому кварталі 2024 року

- Це означає збільшення порівняно з 2813 реєстраціями за той самий період 2023 року...» (*How to Register a Trademark in the UAE: Step-by-Step Guide // ABOU NAJA Intellectual Property* (<https://abounaja.com/blog/how-to-register-a-trademark-in-the-uae>). 23.10.2024).

***

«Інноваційний винахід може революціонізувати наше життя в суспільстві. Однак винахідник повинен запатентувати винахід, якщо він або вона хоче користуватися виключними правами на його створення, використання, продаж або розповсюдження в ОАЕ...

Процес реєстрації патенту в ОАЕ регулюється Федеральним законом № 11/2021 та Постановою Кабінету міністрів № 6/2022.

Патентне законодавство ОАЕ передбачає певні умови та вимоги для реєстрації патентів:

- Винахід має бути новим
  - Винахід повинен мати промислову придатність
  - Винахід повинен мати винахідницький рівень
- Наступні типи винаходів не підлягають реєстрації патенту в ОАЕ:
- Види рослин або тварин або біологічні методи виробництва рослин або тварин, за винятком мікробіологічних методів та їх продуктів
  - Методи діагностики, лікування та хірургії лікування людей і тварин
  - Принципи, відкриття, наукові теорії та математичні методи
  - Схеми, правила, комп'ютерні програми або методи ведення бізнесу чи виконання суто розумової діяльності чи гри.
  - Природні матеріали (очищені або виділені з природи), за винятком методів ізоляції або очищення природних матеріалів від первинного середовища.
  - Винаходи, які можуть призвести до порушення громадського порядку чи моралі чи заподіяння шкоди життю, здоров'ю людей чи довкіллю...

Для реєстрації патентів в ОАЕ необхідно виконати наступні кроки:

1. Подайте заявку до Міністерства економіки ОАЕ
2. Перевірка та правова експертиза заяв і документів
3. Повідомлення вступників про проведення іспиту
4. Вимагати проведення експертизи по суті
5. Технічний огляд
6. видача висновку експертизи по суті
7. Сплатити гонорар за публікацію
8. Реєстрація патенту
9. Видача сертифіката...

Патенти охороняються в ОАЕ протягом 20 років з дати подачі заявки...» (*How to Register a Patent in the UAE: Step-by-Step Guide // ABOU NAJA Intellectual Property* (<https://abounaja.com/blog/how-to-register-a-patent-in-the-uae>). 23.10.2024).

Республіка Гамбія

«...Департамент генерального реєстратора в Міністерстві юстиції керує законами Гамбії, що стосуються патентів, торгових марок і зразків, тоді як Національний центр мистецтв і культури керує законами, що стосуються авторських прав. Існує комплексний законопроект про інтелектуальну власність, Законопроект про інтелектуальну власність 2023 року, який очікує на розгляд Національної асамблеї, який передбачає реструктуризацію агенцій таким чином, що всі питання інтелектуальної власності будуть управлятися новоствореним Гамбійським відомством інтелектуальної власності. Це законодавство також оновить чинне законодавство Гамбії про інтелектуальну власність, включаючи Закон про промислову власність (Закон № 12 1989 року) та Закон про авторське право (Закон № 10 2004 року). Крім того, у 2018 році Гамбія опублікувала свою «Політику та стратегію Гамбії щодо інтелектуальної власності».

Гамбія є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності та підписала Банжувський протокол про знаки та Харарський протокол про патенти та промислові зразки. Крім того, Гамбія є учасником Бернської конвенції, Мадридського протоколу, Паризької конвенції та Договору про патентну кооперацію (РСТ).

Агентства в Гамбії, відповідальні за дотримання прав інтелектуальної власності, включають поліцейські сили Гамбії (і особливо відділ боротьби зі злочинами проти інтелектуальної власності), Управління доходів Гамбії (GRA) і Національний центр мистецтва та культури (з питань авторського права) Управління промислової власності Міністерства юстиції контролює права промислової власності в Гамбії, забезпечуючи захист шляхом реєстрації. Хоча це, як правило, приватна справа, офіс співпрацює з відділом інтелектуальної власності поліції для боротьби з контрафактом і піратством за допомогою експертів з інтелектуальної власності. Порушення трапляються рідко.

Агентство з контролю за лікарськими засобами (МСА) відстежує вилучення, повідомляючи про значне збільшення конфіскацій підроблених товарів зі 113 у 2018 році до 461 у 2022 році, як зазначено у звіті МСА за 2022 рік. Гамбія активно переслідує порушення прав інтелектуальної власності та не включена до Спеціального звіту 301 Торгового представника США (USTR) або горезвісних ринкових звітів...» (2024 *Investment Climate Statements: The Gambia // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/gambia/>). 10.2024).

***

Республіка Гана

«...Управління промислової власності Гани (GHIPO), що діє як підрозділ Департаменту генерального реєстратора в Міністерстві юстиції

та Департаменту генерального прокурора, керує законодавством, що стосується патентів, торгових марок, промислових зразків, географічних зазначень і сортів рослин, а Бюро авторських прав Гани відповідає за дотримання законодавства щодо авторських прав. Основні закони про ІВ у Гані включають Закон про патенти 2003 р.; Закон про промислові зразки 2003 р.; Закон про географічні зазначення, 2003; Закон про торгові марки 2004 р.; Закон про компонування (топографії) інтегральних схем, 2004 р.; Закон про авторське право, 2005; і Закон про охорону сортів рослин 2020 р. У 2023 р. було запропоновано нове законодавство для створення окремого ГНІРО, законопроекту про відомство промислової власності 2023 р. Законопроект очікує на схвалення парламентом.

У січні 2016 року уряд Гани запровадив національну політику та стратегію інтелектуальної власності, яка спрямована на зміцнення правової бази для захисту, адміністрування та дотримання прав інтелектуальної власності, а також сприяння інноваціям та обізнаності, хоча реалізація застопорилася. У 2022 році Рада наукових і промислових досліджень (CSIR) запровадила політику інтелектуальної власності для захисту та сприяння розвитку та розповсюдженню нових технологій і послуг.

Гана є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності та підписала Харарський протокол про патенти та промислові зразки. Гана також є учасником Бернської конвенції, Гаазької угоди, Мадридського протоколу, Марракеської угоди про VIP, Паризької конвенції, Договору про патентну кооперацію (PCT), Конвенції про фонограми, Міжнародної конвенції про охорону нових сортів рослин (UPOV), Всесвітньої інтелектуальної власності Організаційний договір (ВОІВ) про авторське право та Договір ВОІВ щодо виконавців і фонограм.

Агентства, відповідальні за захист прав інтелектуальної власності в Гані, включають поліцейську службу Гани, Управління доходів Гани (GRA), Управління стандартів Гани та Управління з контролю за харчовими продуктами та ліками (FDA)...» (2024 Investment Climate Statements: Ghana // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/ghana/>). 10.2024).

***

Республіка Гватемала

«...Гватемала є членом СОТ з 1995 року та Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) з 1983 року. Вона також є учасником Паризької конвенції, Бернської конвенції, Римської конвенції, Конвенції про фонограми та Найробіського договору. Гватемала ратифікувала Договір ВОІВ про авторське право (WCT) і Договір ВОІВ про виконання та фонограми (WPPT). У червні 2006 року в рамках виконання САФТА-DR Гватемала ратифікувала Договір про патентну кооперацію та Будапештський договір про

міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для цілей патентної процедури. Також у червні 2006 року конгрес Гватемали схвалив Міжнародну конвенцію про захист нових сортів рослин. Однак імплементаційне законодавство, яке дозволило б Гватемалі стати учасником конвенції, станом на березень 2024 року ще не було прийнято. Конгрес Гватемали схвалив Угоду про закони про товарні знаки (TLT) і Марракеську угоду в лютому 2016 року. Законодавство для включення положень TLT у місцеве законодавство станом на березень 2024 року перебував на розгляді. Конгрес Гватемали ухвалив поправки до Закону про авторське право та суміжні права, щоб адаптувати положення Марракеської угоди до місцевого законодавства в жовтні 2018 року, а уряд Гватемали видав постанови про імплементацію в березні 2022 року.

У Гватемалі існує реєстр інтелектуальної власності. Торговельні марки, авторські права, патентні права, промислові зразки та інші форми інтелектуальної власності повинні бути зареєстровані в Гватемалі, щоб отримати захист у країні.

Конгрес Гватемали прийняв закон про промислову власність у серпні 2000 року, привівши закони країни про права інтелектуальної власності у відповідність до Угоди СОТ про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Конгрес змінив законодавство в 2003 році, щоб забезпечити захист даних про фармацевтичні випробування відповідно до міжнародної практики, і знову в 2005 році, щоб відповідати вимогам щодо захисту прав інтелектуальної власності в САFTA-DR. САFTA-DR передбачає вдосконалені стандарти для захисту та дотримання широкого спектру прав інтелектуальної власності, які відповідають стандартам США щодо захисту та дотримання, а також новим міжнародним стандартам. У листопаді 2011 року Конгрес схвалив закон про заборону виробництва та продажу підроблених ліків. У червні 2013 року він схвалив поправки до Закону про промислову власність, щоб дозволити реєстрацію географічних зазначень (GI), як того вимагає Угода про асоціацію з Європейським Союзом. Адміністративні органи Гватемали видали постанови щодо заявок на реєстрацію географічних імен, які виглядають надійними та обґрунтованими для складних назв із географічними назвами, але американські експортери стурбовані тим, що рішення 2014 року щодо одноіменних географічних імен фактично забороняють новим американським продуктам на ринку Гватемали використовувати те, що виглядає як бути загальними або загальними назвами при ідентифікації своїх товарів на місцевому рівні.

Гватемала залишається в спеціальному списку спостереження USTR 301 у 2024 році та перебуває в списку спостереження більше 10 років. Гватемала не була включена до списку сумнозвісних ринків 2023 року. Незважаючи на загальнонадійну законодавчу базу, захист прав інтелектуальної власності залишається обмеженим через обмеження ресурсів і обмежену координацію між правоохоронними органами. Піратство, порушення авторських прав і торговельних марок, у тому числі деяких провідних американських харчових і фармацевтичних брендів, залишаються проблематичними в Гватемалі...» (2024

Investment Climate Statements: Guatemala // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/guatemala/). 10.2024).

***

Республіка Гвінея

«...Гвінейське бюро авторських прав (BGDA), розташоване в Міністерстві культури, туризму та ремесел, відповідає за охорону та захист прав митців та їх художньої творчості. Національна служба промислової власності в складі Міністерства промисловості, малого та середнього бізнесу та сприяння приватному сектору (SPI), розташована в Міністерстві промисловості, є національним органом, який співпрацює з Організацією африканської інтелектуальної власності (ОАПІ).

Гвінея є членом ОАПІ, яка керує єдиною системою захисту промислової власності (наприклад, патентів, торгових марок, зразків, географічних зазначень, сортів рослин), що охоплює всі країни-члени.

Закон Гвінеї про авторське право та Кримінальний кодекс є внутрішніми законами, що охоплюють інтелектуальну власність (ІВ). Закон Гвінеї про авторське право (Закон № 00342) встановлює систему літературної та мистецької власності в Гвінеї. Закон про авторське право також уповноважує поліцію проводити пошук товарів, які ймовірно порушують авторські права, а також вилучати такі товари.

Гвінея є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і підписала Пекінську угоду про аудіовізуальні виконання, Марракешську угоду та Сінгапурську угоду. Крім того, Гвінея керує Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів, Локарнською угодою, Ніццькою угодою, Паризькою конвенцією про охорону промислової власності, Угодою про патентну кооперацію, Страсбурзькою угодою, Угодою про закони про товарні знаки, Віденською угодою Угода, Конвенція ВОІВ, Договір ВОІВ про авторське право та Договір ВОІВ про виконання та фонограми.

BGDA не має засобів для боротьби з підробкою. У 2014 році була створена бригада жандармерії для ліквідації мереж продажу піратських творів, захищених авторським правом, як на місцевому, так і на міжнародному ринку без дозволу держави Гвінея. Хоча митниця Гвінеї відіграє важливу роль у боротьбі з контрафакцією, їй бракує можливостей для забезпечення виконання...» (2024 Investment Climate Statements: Guinea // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/guinea/). 10.2024).

***

Республіка Індія

«Останніми роками багато знаменитостей прагнули захистити свою репутацію та популярність, реєструючи свої імена при народженні та професійні назви як торгові марки по всьому світу...

В Індії Закон про торгові марки 1999 року конкретно не стосується реєстрації імен знаменитостей. Однак Розділ 14 допомагає боротися з несанкціонованим використанням особистих імен. Такі знаменитості, як Шахрукх Кхан, Каджол, Аджай Девган, Алія Бхатт і Амітабх Баччан, успішно зареєстрували свої імена як торгові марки. Відповідно до статей 19 і 21 Конституції Індії закони Індії також забезпечують додатковий захист іміджу та конфіденційності знаменитостей...

Відповідно до Закону про торговельні марки 1999 року, знаменитості в Індії можуть вживати певних заходів для захисту своїх імен і зображень.

По-перше, вони можуть зареєструвати свої імена та зображення як торгові марки, забезпечуючи юридичне визнання та виключні права проти несанкціонованого використання. Ця реєстрація має продемонструвати, що ім'я чи зображення набули характерності та асоціюються з брендом знаменитості.

По-друге, регулярний моніторинг баз даних торгових марок допомагає завчасно виявляти потенційні порушення. У випадках несанкціонованого використання знаменитості можуть видавати порушникам листи про припинення та відмову, змушуючи їх припинити неправомірне використання. Подання заперечень проти суперечливих заявок на торговельну марку може додатково захистити їхні права. Якщо необхідно, знаменитості можуть подати позов про порушення прав на торговельну марку, вимагаючи відшкодування збитків і судових заборон, щоб запобігти майбутнім порушенням.

Крім того, використання колективних торгових марок або приєднання до галузевих асоціацій може посилити захист.

Постійне залучення громадськості та управління брендом посилюють асоціацію їхніх імен та образів із їхньою ідентичністю.

Загалом, використання Закону про торговельні марки забезпечує надійну основу для захисту особистих брендів знаменитостей в Індії...» (*Sharad Vadehra, Rachana Bishnoi and Daksh Oberoi. Should Celebrities Register their Names and Images as Trademarks in India? // Kan & Krishme (<https://kankrishme.com/should-celebrities-register-their-names-and-images-as-trademarks-in-india/>). 10.10.2024*).

***

«...Звіт під назвою "Індійський інкубаторний калейдоскоп 2024: Демократизація підприємницьких мрій" ...пропонує бізнес-лідерам та політикам рекомендації щодо створення та розвитку стартап-інкубаторів, які мають вирішальне значення для створення робочих місць та економічного зростання...

У звіті підкреслюється необхідність покращення роботи інкубаторів, які недостатньо використовуються, шляхом залучення громадськості та підвищення обізнаності про переваги інкубації, оскільки лише 8,2% стартапів в країні проходять інкубацію...

Згідно зі звітом, інкубацію шукають ті, хто має скромні фінансові ресурси, студенти, жінки-засновники та молоді фахівці.

Рівень інкубації вищий серед високотехнологічних секторів, таких як AI/ML, біотехнології та аналітика даних, і становить близько 12%...

Згідно зі звітом, інкубовані стартапи активніше займаються створенням інтелектуальної власності: відсоток інкубованих стартапів, які опублікували патенти, приблизно в п'ять разів перевищує відсоток неінкубованих стартапів.

Внесок інкубованих стартапів в економіку є значним, йдеться у звіті, з річним доходом в середньому в перші роки на кожні 100 інкубованих стартапів на рівні близько 1,590 рупій. На дев'ятий рік середня вартість активів на кожні 100 інкубованих стартапів становила приблизно 10 627 рупій.

Кількість інкубаторів в країні стабільно зростає і налічує понад 1100, причому 45% з них розташовані в південному регіоні і мають найвищу щільність...

Географічне співвідношення інкубаторів, що належать академічним установам, промисловості та державному сектору, однак, демонструє відмінності між містами. У Гургаоні (84%) та Бенгалуру (71%) висока частка промислових інкубаторів, тоді як у Ченнаї більша частка академічних інкубаторів (82%). Однак, показники доходу стартапів, пов'язаних з галузевими інкубаторами, на 50% вищі, ніж у стартапів, що підтримуються академічними установами» (*Neil Ghai. Expansion of incubator support needed for India's startup ecosystem: IITM-IIMB report // Bennett, Coleman & Co. Ltd. (<https://economictimes.indiatimes.com/tech/startups/expansion-of-incubator-support-needed-for-indias-startup-ecosystem-iitm-iimb-report/articleshow/113940411.cms>). 04.10.2024).*

***

«...Бюро патентів і торгових марок Індії не мають достатньо кваліфікованого персоналу, щоб впоратися з роботою. Через брак персоналу заявки розглядаються довго. Щорічний звіт Генерального контролера за 2022-2023 роки показує, що зараз розгляд патентних заявок в Індії займає в середньому 58 місяців. Це дуже довго.

...станом на березень 2022 року патентне відомство налічувало лише 860 працівників. Для порівняння, у Китаї працювало 13 704 співробітники, а в США - 8 132. Як наслідок, станом на 31 березня 2022 року близько 1,64 тис. заявок перебували на розгляді на рівні контролерів.

Для цього Патентному відомству довелося навіть передати 790 робочих місць на аутсорсинг через Раду з якості Індії. За оцінками, компанія буде платити близько 50,26 крор щорічно. Однак нещодавно суд прийняв рішення,

згідно з яким призначення за контрактом не є постійним рішенням. Причина полягає в тому, що будь-які розпорядження, зроблені контрактниками, не мають юридичної сили. І це на додаток до тисяч справ, що перебувають на розгляді в судах. Загалом у 2022-23 роках було зареєстровано 2 31 977 торговельних марок. Цей показник дещо нижчий, ніж 2 61 408 торговельних марок, зареєстрованих у 2021-22 роках. Зростання кількості заявок на торговельні марки відбулося в той час, коли Патентне відомство найняло контрактних офіцерів, щоб поповнити штат у період, коли йому не вистачало працівників. Більшість з них не пройшли відповідної підготовки і не мають достатньої професійної компетенції для проведення слухань за заявками. Як наслідок, виникають сумніви щодо якості їхньої роботи та рішень, які вони приймають.

Законність найму контрактних працівників була поставлена під сумнів у справі, що розглядалася у Високому суді Калькутти. У цій справі суд уважно розглянув наказ про заперечення проти реєстрації торговельної марки, виданий "помічником менеджера" відділу торговельних марок. Зазвичай на роботу в Патентному відомстві можуть претендувати лише співробітники центральних органів влади, університетів та інших офіційних органів. Однак у цьому випадку ці посадовці були призначені в якості офіцерів, що проводять слухання. Приблизно у 50% випадків за Першим звітом про експертизу (FER) слідує усне слухання, під час якого надаються права інтелектуальної власності (ІВ). Це слухання схоже на співбесіду з експертом і допомагає вирішити будь-які заперечення, що виникли після подання висновку експертизи. Дуже важливо, щоб заявники були присутні на усному слуханні та надали письмові відповіді. Якщо вони цього не зроблять, вони можуть втратити свої права на заявку на торговельну марку. Значна залежність від контрактних працівників на цих важливих посадах викликає занепокоєння. Це змушує людей сумніватися в тому, що процес іспитів є послідовним і юридично обґрунтованим...» (*Pulugam Devaki. The Analysis of Quasi-Judicial Functions and Appointments in India's Patent and Trademark Offices // Khurana And Khurana (https://www.khuranaandkhurana.com/2024/10/16/the-analysis-of-quasi-judicial-functions-and-appointments-in-indias-patent-and-trademark-offices/). 16.10.2024).*

***

Республіка Кенія

«...Оцінка інтелектуальної власності допомагає кількісно визначити вартість інтелектуальної власності та підвищує вартість пов'язаних активів, допомагаючи компаніям приймати обґрунтовані комерційні рішення.

Хоча стаття 40(5) Конституції Кенії 2010 року вимагає від уряду підтримувати, заохочувати та захищати права інтелектуальної власності народу Кенії, парламент ще не прийняв жодного закону, який би передбачав процедури

оцінки інтелектуальної власності в Кенії. Однак значні кроки були зроблені з прийняттям Закону про забезпечення прав на рухоме майно 2017 року (Закон MPSR), ...який визнає ІВ нематеріальним активом і формою забезпечення кредитів та інших фінансових зобов'язань...

Оцінці ІВ у Кенії заважає сукупність факторів, які обмежують її комерціалізацію та використання як застави. Ці виклики включають:

- Відсутність фахівців з оцінки: недостатньо спеціалізованих фахівців з оцінки ІВ, що призводить до потенційної недооцінки активів ІВ.
- Недостатні послуги з оцінки: Закон MPSR не стосується оцінки нематеріальних активів, що ускладнює фінансовим установам використання ІВ як застави.
- Нематеріальна природа інтелектуальної власності: нематеріальна природа інтелектуальної власності ускладнює надання позикодавцям кредиту, оскільки вона не забезпечує безпеки у разі дефолту.
- Ризики порушення: порушення прав інтелектуальної власності може призвести до непередбачуваного доходу від роялті, що знижує привабливість сек'юритизації на основі інтелектуальної власності.
- Відсутність ліквідного ринку: не існує усталеного ринку для ІВ, що ускладнює визначення їх ринкової вартості та конвертацію в готівку.
- Відсутність уніфікованого законодавства. Існуючі закони не регулюють належним чином оцінку ІВ, що перешкоджає комерціалізації активів ІВ...» (*John Sykei and David Opijah. Kenya: Intellectual Property valuation - Challenges and opportunities // Bowmans (https://bowmanslaw.com/insights/kenya-intellectual-property-valuation-challenges-and-opportunities/). 08.10.2024).*

***

Республіка Корея

«У четвер Південна Корея оголосила про нові заходи для запобігання майбутнім витокам технологій зі свого патентного відомства, помітивши збільшення кількості витоків і занепокоєння, що це може завдати шкоди місцевим компаніям, коли викрадена інтелектуальна власність потрапляє за кордон.

За даними Міністерства економіки та фінансів країни, патентне відомство зазнало 97 спроб витоку технологій за кордон – 40 з них стосувалися напівпровідників, а ще 18 були спрямовані на технологію дисплеїв. Тридцять одна атака була ідентифікована як цільова «національна основна технологія». Загальний збиток від цих витоків склав ₩23 трильйони (\$16,8 мільярдів).

Понад 60 відсотків порушень пов'язані з «інсайдерськими діями» – часто маскованими під кадрові переміщення, злиття або поглинання.

...Сеул планує запровадити превентивну систему запобігання витокам технологій за допомогою патентного аналізу великих даних і технічних

експертних розслідувань разом із вдосконаленими цифровими системами реагування. Свою роль зіграють і органи контррозвідки.

«Патентні великі дані включають глобальні технологічні тренди та інформацію дослідників, і при їх аналізі можна вивести та виявити зони ризику для витоку технологій», – пояснили в міністерстві.

Брокери, які організують витік технологій, ризикуватимуть посилити цивільні та кримінальні покарання, як і хакери, які проникають і викрадають комерційні таємниці.

Сеул також надає підтримку компаніям, університетам і державним підприємствам для захисту інтелектуальної власності через спонсоровані консультаційні послуги та подальшу підтримку. Держава запропонувала розширити посередницькі послуги та розробити систему електронних відбитків пальців для викраденої інформації...» (*Laura Dobberstein. Someone's tried sneaking semiconductor secrets out of South Korea's patent office // The Register (https://www.theregister.com/2024/10/18/korea_ip_theft/). 18.10.2024).*

***

Республіка Маврикій

«...На Маврикій передача торгових марок регулюється складною правовою базою, яка забезпечує захист прав інтелектуальної власності розробників і водночас полегшує ділові операції...»

Передача торговельної марки на Маврикій може відбуватися різними способами, включаючи переуступку або субліцензування. Для реєстрації зміни відомостей, якими можуть бути ім'я або адреса, необхідною документацією є документ, що підтверджує зміну, або заява під присягою, що засвідчує таку зміну...

Переуступка прав передбачає передачу прав, інтересів, титулів і вигод (власності) на торговельну марку від однієї сторони (цедента) до іншої (цесіонарія). Переуступка прав може бути повною або частковою, залежно від того, чи передаються всі або деякі права, пов'язані з торговельною маркою. У контексті торговельних марок переуступка передбачає передачу прав власності на торговельну марку від первісного власника іншій фізичній або юридичній особі...

Субліцензування дозволяє власнику торгової марки (ліцензіару) дозволити іншій стороні (ліцензіату) використовувати торгову марку на визначених умовах. Існують різні причини для ліцензування торговельної марки. Це може бути додатковий дохід від бізнесу, новий канал збуту або сегментування ринку, стратегічне партнерство, а також підвищення впізнаваності та реклами. Ліцензіар зберігає право власності на торговельну марку, надаючи ліцензіату права на її використання або на грошовій основі за використання торговельних марок, або, наприклад, за розширення бізнесу під брендом...

Передача торговельних марок на Маврикії регулюється Законом про промислову власність 2019 року. Незалежно від того, чи відбувається передача шляхом переуступки або субліцензування, вкрай важливо дотримуватися законодавчих положень і зареєструвати передачу в Відомстві промислової власності, щоб забезпечити захист і можливість примусового виконання зобов'язань. Дотримання цих процедур дозволить бізнесу ефективно управляти своїми активами інтелектуальної власності та впоратися зі складнощами, пов'язаними з передачею торговельних марок на Маврикії» (*Jason Barbe. Mauritius: Transfer of Trademark: Practicalities under the Law // Bowmans (https://bowmanslaw.com/insights/mauritius-transfer-of-trademark-practicalities-under-the-law/). 08.10.2024).*

***

Республіка Філіппіни

«Альянс проти підроблених алкогольних напоїв (AACCS) за підтримки Азіатсько-Тихоокеанського міжнародного альянсу алкогольних напоїв і вин (APISWA) і Філіппінського альянсу алкогольних напоїв (ABAPI) розпочинає кампанію з інформування та залучення споживачів до допомоги у боротьбі з нелегальним алкоголем у Філіппіни.

AACCS, APISWA та ABAPI — це галузеві альянси, членами яких є такі глобальні бренди та дистриб'ютори алкогольних напоїв, як Bacardi, Beam Suntory, Campari, Diageo, Moët Hennessy, Pernod Ricard, Proximo, Remy Cointreau, Johnnie Walker, Absolut Vodka та Jack Daniels.

За даними міжнародних агентств, у тому числі Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), приблизно від 20 до 30 відсотків алкоголю, який споживається на Філіппінах, є «незарєєстрованим», це включає домашній алкоголь, контрабандні товари та контрафактну продукцію.

«Ці форми незареєстрованого алкоголю можуть становити потенційний ризик для здоров'я та впливати на економічні показники законного місцевого бізнесу. У випадку з підробками, вони також є ризиком для кишенькових коштів – контрафактна продукція є різновидом шахрайства», – заявили в групі.

Було зазначено, що координація з урядом має вирішальне значення в боротьбі з незаконною торгівлею, а кампанію підтримує Управління інтелектуальної власності Філіппін (IPOPHL)...

Кампанія «Пий автентичне, насолоджуйся відповідально» спрямована на те, щоб допомогти споживачам, які вирішили вживати алкоголь, зробити безпечний та усвідомлений вибір. Це включає в себе знання того, як розпізнавати підроблений або контрабандний алкоголь і бути пильним щодо місць продажу в реальному житті чи в Інтернеті...» (*James A. Loyola. Global liquor firms campaign vs. illicit alcohol // Manila Bulletin The Nation's Leading Newspaper (https://mb.com.ph/2024/9/29/global-liquor-firms-campaign-vs-illicit-alcohol). 15.10.2024).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Правовий ландшафт для інтелектуальної власності у Великій Британії ґрунтується як на національному законодавстві, так і на міжнародних угодах. Ключове законодавство включає:

- ****Закон про торговельні марки 1994 р.**:** цей Закон визначає правову базу для реєстрації та захисту торгових марок у Великобританії.
- ****Закон про патенти 1977 р.**:** регулює патентне право щодо захисту та реєстрації винаходів.
- ****Закон про авторське право, зразки та патенти 1988 року**:** це комплексний закон, що регулює авторське право, моральні права та права на дизайн.
- ****Закон про інтелектуальну власність 2014 року**:** запровадив реформи для модернізації системи інтелектуальної власності Великобританії, особливо зосередившись на дизайнах і патентах.

Велика Британія також є учасником міжнародних угод, таких як Паризької конвенції, Бернської конвенції, Угоди ТРІПС, і колишнім членом нормативної бази інтелектуальної власності Європейського Союзу, яка все ще впливає на поточну практику.

Захист інтелектуальної власності є життєво важливою проблемою для підприємств, які працюють у Великобританії. Оскільки Лондон є глобальним фінансовим центром, а такі міста, як Кембридж, є лідерами в галузі технологій і фармацевтики, підтримка ефективної стратегії інтелектуальної власності є важливою для компаній, які прагнуть розширити та захистити свої позиції на ринку.

Управління інтелектуальної власності Великобританії (UKIPO) є основним агентством, що керує правами ІВ. Захист цих прав може відбуватися через цивільний процес у судовій системі Великобританії, де спори щодо інтелектуальної власності розглядаються з суворим контролем для забезпечення чесної конкуренції та захисту інновацій.

Крім того, британським підприємствам заохочують використовувати аудит ІВ, оцінку ІВ та плани управління як частину своєї стратегії. Тим часом ініціативи уряду, такі як онлайн-інструменти, надані UKIPO, спрямовані на підвищення обізнаності та полегшення ефективного вирішення питань ІВ...» (*Karolina Glogulska. Understanding Intellectual Property Law in the United Kingdom // My Global Zone (<https://mgz.com.tw/2024/10/06/understanding-intellectual-property-law-in-the-united-kingdom/>). 06.10.2024*).

***

«Департамент науки, інновацій та технологій Великобританії нещодавно опублікував нове дослідження про напівпровідниковий сектор Великобританії.

...ключові висновки з точки зору ІВ:

- 67% спеціалізованих напівпровідникових компаній, що працюють у Великій Британії, переважно займаються дослідженнями та розробками, проектуванням та діяльністю, пов'язаною з інтелектуальною власністю. Прикладами компаній є Arm, Imagination Technologies і XMOS.
- Для МСП зі штаб-квартирою у Великій Британії, виявлених у ході дослідження, як проектування напівпровідників/інтелектуальна промисловість, так і виробництво були важливими джерелами зростання зайнятості протягом останніх 5 років.
- Між 2020 і 2023 роками у Великій Британії було зареєстровано 17 нових напівпровідникових компаній зі штаб-квартирою, і понад три чверті цих компаній залучені до досліджень і розробок, проектування та інтелектуальної власності...

Сполучене Королівство є привабливим глобальним місцем для досліджень і проектування напівпровідників, про що свідчить той факт, що 72% спеціалізованих міжнародних напівпровідникових компаній зі штаб-квартирами, виявлених у цьому дослідженні, здійснюють дослідження, розробки, проектування та інтелектуальну діяльність у Великобританії» (*Matthew Pinney. How IP and R&D are Shaping the UK's Semiconductor Industry // Marks & Clerk (<https://reacts.marks-clerk.com/post/102jlfm/how-ip-and-rd-are-shaping-the-uks-semiconductor-industry#page=1>). 10.10.2024*).

***

«...Patent Box, схема податкових пільг, запроваджена в 2013 році, є критично важливим, але недостатньо використовуваним інструментом, який офшорні та енергетичні компанії можуть використовувати для зменшення своїх податкових зобов'язань, одночасно сприяючи інноваціям.

Сплачуючи лише 10% корпоративного податку на прибуток, отриманий від запатентованих винаходів, компанії в енергетичній галузі можуть використовувати додатковий капітал для посилення своїх науково-дослідних робіт і зміцнення свого портфеля інтелектуальної власності; необхідні інгредієнти для збереження конкурентоспроможності на ринку, що змінюється. Уряд Великої Британії позиціонує Patent Box як життєво важливий стимул для збереження цінних досліджень і розробок усередині країни, що може допомогти енергетичній промисловості підвищити прибутковість і реінвестувати в передові технології.

Останні статистичні дані підкреслюють зростаючу важливість схеми Patent Box. У 2022-2023 роках понад 1,4 мільярда фунтів стерлінгів було заявлено в рамках компенсації Patent Box, причому компанії у виробничому секторі, які тісно пов'язані з енергетикою, склали 41% від загальної суми заявок на допомогу. Мікро-, малі та середні компанії становлять 73% із 1600 компаній, які вимагали звільнення від Patent Box, що демонструє важливість звільнення для МСП, багато з яких роблять свій внесок у ланцюжок постачання

енергетичної галузі. Крім того, на великі компанії припадало 94% від загальної суми допомоги.

...зменшивши податковий тягар через Patent Box, компанії можуть дозволити собі реінвестувати ці заощадження в подальший розвиток ІВ. Незалежно від того, працює компанія над новими методами видобутку чи проривами в системах відновлюваної енергетики, Patent Box може забезпечити вкрай необхідну фінансову гнучкість і стимул до інновацій і виведення на ринок нових технологій...

Однак використання переваг Patent Box не відбувається автоматично. Щоб відповідати вимогам, компанії повинні мати патент, виданий Управлінням інтелектуальної власності Великобританії або Європейським патентним відомством, а дохід, отриманий від цієї інтелектуальної власності, має відповідати певним умовам. Для енергетичних компаній, які вже інвестують у дослідження та розробки, отримання патентів має бути головним пріоритетом — не лише для захисту інновацій, але й для розблокування цих щедрих податкових заощаджень» (*John Johnston. Can Patent Box Help Keep The Lights On? // HGF Ltd (<https://www.hgf.com/news/can-patent-box-help-keep-the-lights-on/>). 10.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«30 вересня позапартійний аналітичний центр Sunwater Institute опублікував звіт про якість патентів у Сполучених Штатах, який містить пропозиції для американських політиків щодо покращення роботи з помилками під час експертизи та прийняття рішень щодо дійсності патентів. У звіті зазначається, що кількість помилкових видач патентів у Сполучених Штатах становить менше половини від кількості помилкових відмов у видачі патентів, що спростовує твердження про те, що економіка країни стикається з серйозними проблемами, пов'язаними з низькою якістю патентів, які видає Відомство США з питань патентів і торговельних марок (USPTO)...

Звіт Sunwater Institute фокусується на двох типах помилок, які трапляються під час патентного розгляду: Помилки типу 1, які трапляються, коли експерти видають патенти з формулами, що є недійсними відповідно до існуючих законодавчих та судових критеріїв патентоспроможності; та помилки типу 2, які трапляються, коли патентна заявка, що містить обґрунтовані формули, помилково відхиляється або залишається без розгляду. Sunwater Institute зазначає, що обидва типи помилок створюють економічні витрати, оскільки помилково видані патенти призводять до підвищення цін на продукцію та судових витрат, тоді як помилково відхилені або анульовані патенти створюють витрати для винахідників і перешкоджають розробці інших винаходів, які могли б створити суспільну цінність...

Аналізуючи випадки обох типів помилок на рівні індивідуальних патентних претензій, Інститут Sunwater виявив, що лише 7% патентних претензій США задоволено помилково. Навпаки, 18% відкликаних патентних претензій США є дійсними відповідно до критеріїв патентоспроможності. Ці висновки ґрунтуються на наборі даних із 20 мільйонів незалежних пунктів формули з приблизно 980 000 заявок на патенти, поданих між 2011 і 2013 роками, при цьому аналітики використовують методи обробки природної мови для оцінки патентоспроможності на основі їх близькості до пунктів формули з інших патентів...» (*Steve Brachmann. Patent Quality Report Finds Improper Patent Abandonment is Greater Issue Than Improper Grants // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2024/10/02/patent-quality-report-finds-improper-patent-abandonment-greater-issue-improper-grants/id=181705/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 02.10.2024).*

***

«...Відомство США з патентів і торговельних марок (USPTO) пропонує багато програм для просування інновацій у сфері чистих технологій. У 2022 році USPTO запровадило Пілотну програму з пом'якшення наслідків зміни клімату, яка дозволяє заявникам прискорити розгляд патентних заявок на продукти та/або процеси, що сприяють досягненню мети нульових викидів парникових газів.

Програма триватиме до червня 2027 року або доти, доки USPTO не прийме 4 000 петицій, що підлягають задоволенню, залежно від того, що настане раніше. Однак, за даними сайту Petition.ai, який відстежує і шукає, серед інших документів, петиції, запити на повторний розгляд і рішення за петиціями, USPTO задовольнило лише 330 петицій в рамках програми. Хоча нещодавно задоволені клопотання можуть бути недоступні, оскільки патентні заявки не одразу стають загальнодоступними, очевидно, що програма не використовується повною мірою. Слід зазначити, що участь у програмі є безкоштовною для заявника, що дуже важливо, оскільки прискорена експертиза коштує від \$840 до \$4,200 залежно від статусу організації. Прискорена експертиза може скоротити процес отримання патенту на роки.

USPTO пропонує інші корисні програми, такі як Пілотна програма прискореної експертизи для тих, хто вперше подає заявку, Пілотна програма з напівпровідникової технології та Програма пріоритетної патентної експертизи за першим треком.

Перша програма дозволяє винахіднику або спільним винахідникам, не зазначеним в іншій не попередній заявці, претендувати на статус мікропідприємства для прискорення розгляду їхніх патентних заявок безкоштовно. Це особливо вигідно для спортивних інноваторів, які тільки починають свою діяльність.

Друга програма дозволяє заявникам, знову ж таки безкоштовно, отримати прискорену експертизу заявок "на інновації, які вдосконалюють

напівпровідникові технології, знижують витрати на виробництво напівпровідників і зміцнюють ланцюжок поставок напівпровідників"...» (*Ryan J. Schermerhorn, Christopher Zahn. How patents power the future of sustainable sports products // Leaders Group* (<https://www.sportsbusinessjournal.com/Articles/2024/10/03/oped-03-schermerhorn-zahn>). 03.10.2024).

***

«Інновації є рушійною силою сучасних досягнень, і захист цих інновацій має вирішальне значення як для винахідників, так і для бізнесу. Тут вступають у гру патенти. Патенти дають винахідникам ексклюзивне право використовувати, продавати та розвивати свої творіння, забезпечуючи правову основу, яка сприяє творчості та заохочує технологічний прогрес...

Без патентів компанії та винахідники можуть втратити контроль над своїми творіннями, оскільки інші зможуть копіювати та отримувати прибуток від їхньої важкої праці. Патенти забезпечують захист, що дозволяє винахідникам монетизувати свої ідеї, не боячись несанкціонованого використання...

Існує три основні типи патентів, які забезпечують захист залежно від характеру винаходу: «патенти на корисні моделі», «патенти на промислові зразки» та «патенти на рослини». Розуміння відмінностей між цими типами має важливе значення для винахідників, які прагнуть ефективно захистити свої творіння.

1. Патент на корисні моделі

Коли більшість людей думають про патенти, вони зазвичай мають на увазі «патенти на корисні моделі».

Патент на корисні моделі захищає функціональні аспекти винаходу. Це може бути нова машина, процес або система, і це найпоширеніший тип патенту, виданого Відомством патентів і товарних знаків США (USPTO).

Наприклад, якщо ви винайшли новий тип двигуна, який споживає менше палива та викидає менше забруднюючих речовин, патент на корисність захистить цю технологію. Патенти на корисні моделі пояснюють, як щось працює, і забезпечують юридичний захист на термін до 20 років за умови сплати всіх зборів за технічне обслуговування...

Це особливо важливо в таких галузях, як технології та фармацевтика, де дослідження та розробки є дорогими, а патентний захист допомагає компаніям окупити свої інвестиції.

2. Патент на промислові зразки

У той час як патенти на корисні моделі зосереджені на функції, «патенти на промислові зразки» захищають декоративний вигляд винаходу. Цей тип патенту ідеально підходить для підприємств, які прагнуть захистити унікальний візуальний дизайн продукту, наприклад форму пляшки чи дизайн предмета меблів.

Наприклад, Apple відома тим, що подає патенти на дизайн своїх продуктів, від елегантного дизайну своїх iPhone до форми зарядних кабелів. Захищаючи естетичні особливості продукту, патенти на дизайн дозволяють компаніям зберегти зовнішній вигляд і відчуття від своїх інновацій.

Патенти на промислові зразки діють протягом 15 років, і, на відміну від патентів на корисні моделі, їх, як правило, швидше та легше отримати. Важливість патенту в цьому випадку полягає в запобіганні конкурентам від копіювання унікального дизайну продукту, який може бути таким же цінним, як і функціональність продукту для залучення клієнтів.

3. Патент на рослини

Рідше обговорювані «патенти на рослини» — це спеціалізований тип патенту, який захищає нові сорти рослин, які були відтворені безстатевим шляхом. Це може включати рослини, вирощені за допомогою живцювання, живцювання або іншими ненасінневими методами.

Наприклад, якщо садівник виводить новий сорт троянд з унікальними кольорами та характеристиками росту, він може подати заявку на патент на рослину, щоб захистити своє нове творіння.

Патенти на рослини діють протягом 20 років і особливо важливі в сільському господарстві та садівництві, де розробка нових сортів рослин може призвести до значних комерційних прибутків.

Важливість патентного права в цій сфері має вирішальне значення для захисту зусиль тих, хто працює в рослинництві та сільському господарстві, галузях, де інновації є ключовими для підвищення врожайності, стійкості до хвороб і загальної стійкості...

Значення патентів охоплює різні сектори: від патентів на корисні моделі, які захищають нові технології, до патентів на промислові зразки, які захищають унікальну естетику, і патентів на рослини, які підтримують сільськогосподарські інновації. У сучасній економіці, яка базується на знаннях, патентне право має життєво важливе значення, оскільки воно сприяє створенню середовища, в якому компанії та окремі особи можуть процвітати завдяки інноваціям» (*Why Are Patents Important? Exploring 3 Types of Patents // Emanus LLC* (<https://emanus.com/blog/importance-and-types-of-patents/>). 10.2024).

***

«Щоб захистити свої дані та краще конкурувати на ринку, організація повинна розглядати свої дані як інтелектуальну власність. Це означає розуміння різних режимів інтелектуальної власності та супутніх вимог...

Закон про комерційну таємницю в Сполучених Штатах зазвичай регулюється Уніфікованим законом про комерційну таємницю (UTSA), прийнятим штатами. На федеральному рівні захист комерційних таємниць США забезпечувався Законом про економічне шпигунство, до якого пізніше були внесені зміни Законом про захист комерційних таємниць, який запровадив

можливість для приватних організацій подавати до суду за незаконне привласнення комерційної таємниці. Незважаючи на відмінності між законами штату та федеральними законами, комерційна таємниця зазвичай визначається як інформація, яка:

1. Отримує незалежну економічну цінність із секретності
2. Докладає розумних зусиль для збереження такої інформації в таємниці

Щоб захистити дані як комерційну таємницю, організації повинні вживати розумних зусиль для збереження секретності своїх даних. З цією метою організації повинні обмежити розкриття даних працівникам за принципом «необхідність знати» та зобов'язати їх дотримуватися конфіденційності та обмеженого використання. Угоди про конфіденційність також забезпечуватимуть безвідмовний позов про порушення контракту у випадку, якщо будь-які дані не вважаються комерційною таємницею, але, незважаючи на це, розголошуються неналежним чином. Нарешті, організації повинні усвідомлювати, що хоча захист комерційної таємниці може бути безстроковим, він може бути знищений шляхом розголошення. Отже, слід розглянути інші засоби захисту.

Відповідно до Закону про авторське право 1976 року захист авторських прав охоплює оригінальні авторські твори, зафіксовані на матеріальному носії... Оскільки захист авторських прав вимагає оригінальності, необроблені дані не захищаються авторським правом. Але Верховний суд США постановив, що компіляції даних можуть задовольнити таку вимогу шляхом координації, відбору або організації компіляції. Звичайно, будь-який захист авторських прав буде значно обмежений на цій основі. Таким чином, організації повинні розглянути ступінь їхньої координації, відбору та організації своїх компіляцій даних, щоб визначити обсяг свого авторського права.

Згідно з патентним законодавством США «будь-який новий і корисний процес, машина, виробництво чи композиція речовини, або ...їх удосконалення» підлягають патентному захисту. Окрім того, що винахід має бути корисним і відповідати вимогам розділу 101, він також має бути новим і неочевидним для людини звичайного рівня.

Таким чином, необроблені дані або компіляція даних, швидше за все, не підлягатимуть патентному захисту згідно з патентним законодавством США. Однак винаходи, пов'язані з базами даних, можуть бути патентоспроможними, якщо виконуються вищезазначені законодавчі вимоги...

Деякі штати захищають дані як будь-яку іншу форму власності, тому застосовуються традиційні принципи делікту. Наприклад, у деяких штатах власники даних можуть подати позов(и) про незаконне володіння рухомим майном або перетворення.

1. *Посягання на рухоме майно* зазвичай визначається як використання майна без дозволу власника, що призводить до збитків. Таким чином, якщо особа використовує або отримує доступ до мережі організації без авторизації для перегляду даних, що належать їй роботодавцю або іншій особі, що завдає шкоди

організації, тоді ця особа може нести відповідальність за збитки за порушення володіння рухомим майном.

2. *Конверсія* зазвичай визначається як заволодіння майном іншої особи з наміром позбавити власника цього майна. Отже, якщо особа з відповідним наміром бере дані іншої особи (наприклад, із веб-сайту за допомогою програмного забезпечення для збирання даних), тоді ця особа може нести відповідальність за збитки за перетворення.

Організації мають різноманітні юридичні інструменти для захисту своїх даних. Мабуть, недостатньо кожного інструменту, який використовується окремо, але запровадивши політику, яка забезпечує відповідність їхніх даних вимогам прийнятності за різними правовими режимами, у поєднанні з ефективною стратегією забезпечення виконання, організації можуть забезпечити найширший правовий захист від конкурентів...» (*Armand J. (A.J.) Zottola, Benjamin J. Myers. Protecting Your Intellectual Property Rights in Data // Venable LLP (https://www.venable.com/insights/publications/ip-quick-bytes/protecting-your-intellectual-property-rights-in). 10.10.2024*).

***

«Реєстрація торгової марки назви компанії є важливим кроком у захисті ідентичності вашого бренду. У міру того як ваш бізнес розвивається, безпека торгової марки стає важливою для захисту від потенційного зловживання чи крадіжки інтелектуальної власності. Цей процес не лише забезпечує ексклюзивні права на назву вашої компанії, але й допомагає зберегти унікальну присутність вашого бренду на ринку.

Що стосується торгової марки назви підприємства, ось короткий виклад основних моментів:

- Проведіть всебічний пошук торгової марки: перш ніж подати заявку, вам потрібно переконатися, що назва чи логотип вашої компанії ще не заявлені іншою організацією.
- Зрозумійте процес подання заявки. Ви подасте заявку до Бюро патентів і торгових марок США (USPTO) і сплатите відповідні збори.
- Завершіть процес реєстрації: після схвалення ви зможете законно захистити свої права та використовувати символ ® біля назви вашої компанії.

Реєстрація торгової марки — це більше, ніж просто юридична формальність — це стратегічний крок, який зміцнює позиції вашого бренду. Незалежно від того, чи є ви дизайнером-фрілансером у Нью-Йорку чи керівником корпорації, розуміння важливості торгової марки назви вашої компанії принесе дивіденди в захисті ваших творчих і комерційних зусиль.

*(From Name to Fame: Trademarking Your Business Name // Divi (https://giselleayala.com/business-name-trademark-registration/?_gl=1*1jdfse7*_ga*MTkxMDQwMTYyNC4xNzI3NjE0MzEw*_ga_940BJKFE82*MTcyODkyMDIzNi4yLjEuMTcyODkyMDg1MC4wLjAuMA..). 12.10.2024).*

***

«На даний момент у плей-офф Кубка NASCAR 2024 року більше драматизму відбувається за межами траси, ніж на ній. Останній скандал у вищому ешелоні перегонів на серійних автомобілях пов'язаний з інженером команди Joe Gibbs Racing, якого звинувачують у крадіжці інтелектуальної власності та продажу її іншій команді, чия особистість залишається невідомою.

...керівний орган визнав, що знає про це на автодромі Charlotte Motor Speedway минулих вихідних. Однак, оскільки офіційних скарг ще не було подано, керівництво не може втручатися доти, доки це не станеться...

Незважаючи на те, що керівництво підтвердило свою обізнаність про те, що може назрівати скандал, жодних подальших дій не очікується, поки жодна із залучених сторін не подасть офіційну скаргу та/або позов до суду...команда, яка отримала службову інформацію, не оскаржуватиме її під час плей-офф цього сезону і заплатила інженеру готівкою за отриману інформацію про налаштування. Залишається тільки чекати, чим закінчиться ця історія в міру того, як буде розвиватися ситуація...» (*Rahul Ahluwalia. NASCAR Intellectual Property Theft Saga: What We Know So Far // RU Sport Private Limited (<https://thesportsrush.com/nascar-news-nascar-intellectual-property-theft-saga-what-we-know-so-far/>). 15.10.2024).*

***

«...із зростанням технологічної індустрії та прискоренням інновацій зростають складності, пов'язані з інтелектуальною власністю (ІВ). Захист та управління інтелектуальною власністю в технологічному секторі Нью-Йорка створює серйозні проблеми...

Основні проблеми інтелектуальної власності в технологічному секторі Нью-Йорка

Однією з найбільш серйозних проблем, з якою стикаються технологічні компанії в Нью-Йорку, є загроза патентних тролів, також відомих як непрактикуючі організації (NPE). Ці організації отримують патенти без наміру розробляти чи комерціалізувати технологію. Натомість вони використовують патенти як легальну зброю, щоб подати в суд або погрожувати судовими позовами проти інших компаній, сподіваючись на фінансове врегулювання. Ця практика стає все більш поширеною, і технологічні компанії стають головними цілями через високу вартість їхньої інтелектуальної власності.

Патентні тролі можуть пригнічувати інновації, змушуючи підприємства відволікати ресурси від розробки продукту для захисту від легковажних судових позовів. Для стартапів і невеликих компаній це може бути особливо руйнівним, оскільки їм часто не вистачає правових і фінансових ресурсів для боротьби із затяжними патентними суперечками.

Швидкість інновацій – це водночас і перевага, і виклик. Нові технології розвиваються шаленими темпами, і те, що сьогодні є передовим, через кілька років може застаріти. Це створює труднощі при патентуванні інновацій, оскільки процес патентування часто є тривалим і може відставати від технологічного прогресу. На момент видачі патенту технологія вже може бути застарілою, що зменшить цінність інтелектуальної власності.

Крім того, компанії повинні гарантувати, що їхні патенти охоплюють не лише поточну ітерацію їхніх технологій, але й потенційні майбутні розробки. Це вимагає передбачення та стратегічного планування, що може бути складним завданням у галузі, яка постійно розвивається.

Нью-Йорк є глобальним центром технологічних інновацій, де компанії співпрацюють з партнерами, клієнтами та командами з усього світу. Цей міжнародний фокус створює транскордонні виклики інтелектуальної власності, оскільки закони про інтелектуальну власність значно відрізняються між країнами. Стратегія захисту інтелектуальної власності компанії в США може бути не такою ефективною на інших ринках, що робить її вразливою для порушення або використання за кордоном...

Для технологічних компаній, особливо тих, що розробляють програмне забезпечення, порушення авторських прав є постійною загрозою. Піратство програмного забезпечення та несанкціоноване розповсюдження цифрового вмісту може знизити прибутки та завдати шкоди репутації компанії. На технологічній сцені Нью-Йорка, де цифрові продукти часто є основою бізнес-моделей, захист матеріалів, захищених авторським правом, є надзвичайно важливим.

Однак дотримання авторських прав, особливо в цифровому просторі, представляє певний набір проблем. Розвиток хмарних обчислень і децентралізованих платформ спростило зловмисникам розповсюдження матеріалів, захищених авторським правом, у багатьох юрисдикціях, що ускладнює правозастосування. Технологічні компанії повинні інвестувати в надійні правові та технологічні заходи для виявлення та боротьби з порушеннями.

Комерційні секрети часто такі ж цінні, як патенти чи авторські права. Власні алгоритми, дорожні карти продукту та дані про клієнтів мають вирішальне значення для конкурентної переваги компанії. Проте захист комерційних таємниць у середовищі високої конкуренції та співпраці, такому як Нью-Йорк, може бути складним завданням. Співробітники можуть переходити між компаніями, забираючи з собою цінні знання, або партнери можуть ненавмисно розкрити конфіденційну інформацію.

Спільний характер технологічної індустрії, де часто зустрічаються партнерства та спільні підприємства, додає ще один рівень складності. Компанії повинні збалансувати потребу в обміні інформацією з партнерами, забезпечуючи захист своїх комерційних таємниць. Юридичні угоди, такі як угоди про нерозголошення (NDA), є важливими інструментами, але вони не надійні.

Стратегії подолання викликів інтелектуальної власності

Враховуючи складну природу інтелектуальної власності в індустрії технологій, компанії в Нью-Йорку повинні прийняти проактивний підхід для захисту своїх інновацій...

Одним із найефективніших способів захисту інтелектуальної власності є створення комплексного портфоліо інтелектуальної власності. Це включає подання патентів на ключові інновації, реєстрацію торгових марок і захист авторських прав на програмне забезпечення та цифровий вміст. Маючи потужний портфель інтелектуальної власності, технологічні компанії можуть не лише захистити свої активи, але й використовувати свою інтелектуальну власність у переговорах, ліцензійних угодах або партнерстві.

Недостатньо захистити інтелектуальну власність; компанії також повинні активно контролювати та охороняти свої права ІВ. Це передбачає регулярне сканування ринку на наявність можливих порушень через несанкціоноване використання програмного забезпечення, порушення торгових марок або патентів. Наявність юридичної команди для розгляду спорів щодо інтелектуальної власності та ініціювання примусових заходів має вирішальне значення для збереження цілісності інтелектуальної власності компанії.

Технологічний прогрес пропонує нові способи захисту інтелектуальної власності, особливо в цифровій сфері. Наприклад, компанії можуть використовувати технологію блокчейн для створення незмінних записів про право власності на ІВ, що полегшує доведення права власності в суперечках. Крім того, інструменти на основі штучного інтелекту можна використовувати

для виявлення порушень прав інтелектуальної власності шляхом сканування Інтернету на предмет несанкціонованого використання матеріалів, захищених авторським правом.

Для технологічних компаній, особливо стартапів, інтелектуальна власність не завжди може бути головним пріоритетом. Однак виховання культури обізнаності про ІВ з самого початку є критично важливим. Співробітники повинні бути навчені важливості захисту інтелектуальної власності, а компанії повинні мати чітку політику та процедури для роботи з конфіденційною інформацією, захисту патентів і захисту прав інтелектуальної власності...» (*Hillary. Navigating Intellectual Property Challenges in New York's Tech Industry // TechBullion (<https://techbullion.com/navigating-intellectual-property-challenges-in-new-yorks-tech-industry/>). 03.10.2024*).

***

«Режисер фантастичного блокбастера звинувачує Ілона Маска у плагіаті дизайну. Зокрема, Алекс Проїс, австралійський кінорежисер, відомий своїми культовими фантастичними стрічками, серед яких “Ворон”, “Темне місто”, “Я, робот” та “Знамення”, привернув увагу до схожості між дизайном нових продуктів Tesla та візуальним стилем свого фільму “Я, робот”, який вийшов у 2004 році.

Режисер опублікував колаж, що порівнює кадри з його фільму та нещодавно представлені Tesla роботаксі Cybercab, оновленої роботи Optimus та мінівен Robovan. Підпис до колажу містив іронічне звернення до Ілона Маска з проханням “повернути дизайн”.

Його колеги та поціновувачі фільму також сказали, що у Маска просто закінчилась фантазія. Сам бізнесмен поки що ніяк не прокоментував критику» (*Olena Iakovenko. Скопіював усе до деталей: творці фільму «Я, робот» звинуватили Маска в плагіаті // ITsider.com.ua (<https://itsider.com.ua/skopiuyuvav-use-do-detalej-tvortsi-filmu-ya-robot-zvynuvatyly-mask-a-v-plagiati/>). 15.10.2024*).

***

«Глибокі технологічні (Deep tech) інновації трансформують галузі, вирішують складні проблеми та впроваджують передові технології в такі сектори, як охорона здоров'я, енергетика та зв'язок. Ринки, що розвиваються, з їхньою економікою, що швидко розвивається, створюють благодатний ґрунт для процвітання цих інновацій. Однак із швидким зростанням постає проблема захисту інтелектуальної власності (ІВ), особливо в середовищах, які можуть мати менш усталені правові рамки або стикатися з високим рівнем конкуренції...

Для багатьох компаній глибоких технологій, особливо для стартапів, забезпечення фінансування інвесторів є важливим для масштабування їхніх інновацій.

Інвестори в глибокі технології часто дивляться на довгострокову перспективу, розуміючи, що прибуток може знадобитися роки. Однак однією з першочергових проблем цих інвесторів є безпека інтелектуальної власності компанії.

Без добре структурованої стратегії інтелектуальної власності інвестори можуть неохоче вкладати значний капітал. Вони хочуть переконатися, що інновації компанії захищені від конкурентів і що існують механізми для запобігання крадіжці ІВ, навіть на ринках із слабким правозастосуванням...

Під час розробки патентної стратегії компанії глибоких технологій також повинні враховувати специфіку своєї технології.

На відміну від споживчих технологій, які можуть мати одну функцію, яку можна запатентувати, глибокі технологічні інновації часто охоплюють кілька аспектів, які можна запатентувати, починаючи від базових алгоритмів і процесів і закінчуючи фізичними конструкціями та конкретними програмами.

Розробляючи патентну стратегію, компанії глибоких технологій повинні віддати пріоритет патентуванню своїх основних інновацій — технологій, які є найбільш критичними для функціональності та успіху продукту. Однак також важливо запатентувати будь-які допоміжні технології, які могли б забезпечити точки входу для конкурентів.

Це може включати додаткові апаратні засоби, програмне забезпечення або унікальні виробничі процеси, які, якщо їх залишити незахищеними, можуть дозволити конкурентам відтворити значні частини інновації.

У багатьох випадках стратегічно розділити складну глибоку технологічну інновацію на кілька різних патентів. Такий підхід не тільки ускладнює для конкурентів переробку всієї технології, але також створює кілька рівнів захисту, які можна застосовувати окремо.

Якщо конкурент порушує одну частину технології, власник патенту може вжити заходів без необхідності доводити, що було порушено всю інновацію.

Крім того, диверсифіковане портфоліо патентів дозволяє компаніям ліцензувати частину своїх технологій, створюючи додаткові потоки доходу, зберігаючи контроль над найціннішими аспектами своєї інтелектуальної власності.

Для компаній глибоких технологій, які прагнуть вийти на ринки, що розвиваються, етап комерціалізації представляє як можливості, так і виклики...

Компанії глибоких технологій повинні узгодити свою стратегію ІВ з цілями комерціалізації. Наприклад, на ринках, де контроль за дотриманням прав інтелектуальної власності є слабким, може бути більш вигідним застосувати підхід до комерційної таємниці або переконатися, що основна технологія залишається централізованою всередині компанії.

Такий підхід дозволяє компанії зберігати контроль над найціннішими частинами інновацій, навіть якщо вони розширюють свою присутність на ринках, що розвиваються.

Крім того, стратегії ліцензування можуть бути особливо корисними на ринках, що розвиваються. Ліцензуючи свої технології місцевим партнерам, компанії глибоких технологій можуть отримати доступ до знань і ресурсів місцевого ринку, зберігаючи при цьому контроль над своєю інтелектуальною власністю...

Після того як компанії глибоких технологій запровадять захист ІВ на ринках, що розвиваються, наступним кроком стане активний моніторинг ринку на предмет потенційних порушень.

Ринки, що розвиваються, часто рясніють копійованими продуктами та контрафактними технологіями, і без ретельного моніторингу компанії глибоких технологій можуть втратити значну частку ринку ще до того, як усвідомлять, що їхню інтелектуальну власність було порушено.

Стратегії моніторингу можуть включати відстеження ринкової активності через місцеві відомства інтелектуальної власності, проведення регулярних перевірок продукції конкурентів і співпрацю з місцевими правоохоронними органами для забезпечення дотримання патентного законодавства. У випадках виявлення порушень інтелектуальної власності швидке вжиття судових заходів має вирішальне значення для запобігання подальшій шкоді.

На багатьох ринках, що розвиваються, звернення до суду може бути повільним, а покарання за порушення можуть бути менш суворими, ніж на більш розвинених ринках.

Таким чином, компанії з глибокими технологіями повинні бути готові використовувати альтернативні стратегії примусу, такі як оприлюднення факту порушення, використання дипломатичних каналів або використання міжнародних торгових угод для блокування імпорту чи експорту продуктів, що порушують права...» (*Legal Strategies for Protecting Deep Tech Innovations in Emerging Markets // Patent PC* (<https://patentpc.com/blog/legal-strategies-for-protecting-deep-tech-innovations-in-emerging-markets>). 13.10.2024).

***

«...Юристи з питань інтелектуальної власності (ІВ) спеціалізуються на захисті нематеріальних творінь — від патентів до торгових марок і авторських прав. Вони є охоронцями інтелектуальних активів, допомагаючи окремим особам і компаніям захистити свої права інтелектуальної власності...

Закон про інтелектуальну власність є основою захисту всього, від технічних винаходів до літературних творів. Юристи спеціалізуються на чотирьох основних типах інтелектуальної власності:

- Патенти: захист винаходів і нових відкриттів.
- Товарні знаки: захист торгових марок, логотипів та символів.
- Авторські права: захист творчих робіт, такі як книги, фільми, музика та програмне забезпечення.
- Комерційна таємниця: захист конфіденційної ділової інформації в безпеці...

Роль юриста з інтелектуальної власності є широкомасштабною, вона охоплює різні аспекти захисту ІВ, зокрема:

- Розгляд патентних заявок : Юристи допомагають клієнтам подавати та захищати патенти, представляючи їх інтереси в Відомстві патентів і товарних знаків США (USPTO) та в інших міжнародних органах. Цей процес, відомий як патентне переслідування, передбачає сувору документацію та юридичні знання.
- Реєстрація торгових марок і авторських прав : юристи з інтелектуальної власності допомагають клієнтам із заявками на торговельні марки, гарантуючи, що логотипи, назви та символи зареєстровані та захищені законодавством про торговельні марки. Так само вони допомагають клієнтам подати заявку на захист авторських прав, щоб захистити творчі роботи від несанкціонованого використання.
- Вирішення спорів щодо інтелектуальної власності : Юристи з питань інтелектуальної власності відіграють важливу роль у судових процесах щодо інтелектуальної власності, захищаючи клієнтів від позовів про порушення. Незалежно від того, чи йдеться про патентні судові процеси чи суперечки щодо торговельних марок, вони гарантують, що права інтелектуальної власності їхніх клієнтів захищаються в суді.
- Складання ліцензійних угод : багато підприємств отримують прибуток від ліцензування своєї інтелектуальної власності. Юристи з інтелектуальної власності розробляють та перевіряють ліцензійні угоди, гарантуючи, що всі сторони дотримуються умов і зберігають права власності. Дізнайтеся більше, перегляньте наш блог про обробку заперечень проти торговельної марки .
- Консультування щодо захисту комерційної таємниці : комерційні таємниці необхідно ретельно охороняти для підприємств, які мають цінну конфіденційну інформацію. Юрист з інтелектуальної власності допомагає укладати угоди про нерозголошення (NDA) і забезпечує дотримання закону про комерційну таємницю, щоб зберегти конфіденційність важливої бізнес-інформації...

Судовий процес щодо інтелектуальної власності є важливим аспектом законодавства про інтелектуальну власність. Юристи з інтелектуальної власності добре знають, як орієнтуватися в залі суду, незалежно від того, захищають патент, борються у справі про порушення торговельної марки чи розглядають суперечки щодо комерційної таємниці...

Багато підприємств покладаються на ліцензійні угоди, щоб отримати прибуток від своєї інтелектуальної власності.

Адвокати з інтелектуальної власності допомагають у складанні та узгодженні цих ліцензійних угод, гарантуючи, що умови є вигідними для їхніх клієнтів. Ліцензування інтелектуальної власності дозволяє творцям і компаніям монетизувати свої винаходи та ідеї, не відмовляючись від права власності...

Світ інтелектуальної власності постійно розвивається, з прогресом технологій і штучного інтелекту виникають нові виклики. Юристи з

інтелектуальної власності повинні випереджати ці зміни, консультуючи своїх клієнтів щодо захисту нових типів інтелектуальної власності, яких не існувало десять років тому.

Від інновацій машинобудування до винаходів на основі штучного інтелекту, юристи з питань інтелектуальної власності гарантують безпеку прав інтелектуальної власності своїх клієнтів незалежно від того, наскільки швидко розвивається галузь...» (*Maaz Shareef. What Do Intellectual Property Lawyers Do? Let's Dive In // Trademarkia (<https://www.trademarkia.com/blogs/legal-info/what-do-intellectual-property-lawyers-do>). 16.10.2024*).

***

«Одне з найактуальніших питань, з якими ви можете зіткнутися, як винахідники: як дізнатися, чи є мій винахід патентоздатним?»

...Першим кроком у визначенні того, чи є ваш винахід патентоспроможним, є розуміння прийнятності. Більшість винаходів підпадають під сферу патентного права, але є кілька винятків:

1. Абстрактні ідеї: це нематеріальні концепції, які складно сформулювати або фізично реалізувати. Наприклад, ідеї, вкорінені в повсякденній людській взаємодії, як-от розмови, зазвичай не мають винахідливості, необхідної для патентного захисту.

2. Закони природи: відкриття, що стосуються природних явищ, наприклад, нові рівняння або мінерали, не можуть бути запатентовані, оскільки вони є частиною природного світу, а не винаходами, створеними розумом.

3. Попередні патенти: якщо ваш винахід подібний до вже запатентованого, його не можна запатентувати повторно. Існуючі патенти стають суспільним надбанням, що означає, що вони більше не підлягають патентному захисту.

Висновок: перш ніж заглибитися в процес патентування, переконайтеся, що ваш винахід відповідає критеріям прийнятності, уникаючи абстрактних ідей, законів природи та попередніх патентів.

Після того, як ви визначите відповідність вимогам, наступна перешкода полягає в тому, щоб визначити, чи є ваш винахід патентоспроможним на основі трьох основних концепцій:

1. Новизна: Ваш винахід має бути першим у своєму роді в усьому світі. Це вимагає ретельного дослідження, щоб переконатися, що ваша ідея не була раніше розголошена. Винахідники повинні починати з онлайн-досліджень, звертатися до галузевих публікацій і спілкуватися з професіоналами в цій галузі, щоб оцінити унікальність.

2. Неочевидність: винахід вважається неочевидним, якщо він не є очевидною зміною існуючих винаходів. Це означає, що якщо спеціаліст у відповідній галузі може легко зробити висновок про ваш винахід на основі відомого рівня техніки, він може не мати права на патентний захист.

3. Корисність: для патентів на корисність ваш винахід має надавати конкретну вигоду чи корисність. Це може варіюватися від підвищення зручності до вирішення конкретної проблеми.

Висновок: щоб переконатися в патентоспроможності, проведіть всебічне дослідження та зверніться за юридичною консультацією до кваліфікованого патентного повіреного...

Після того, як ви переконаєтеся, що ви відповідаєте вимогам, важливо провести належну перевірку шляхом дослідження. Почніть з дослідження існуючого ландшафту вашої галузі. Ось кроки, як керувати вашим дослідженням:

- Проводьте онлайн-дослідження: використовуйте бази даних і інструменти патентного пошуку для вивчення існуючих патентів і заявок.
- Взаємодія з професіоналами галузі: консультуйтеся з людьми, які працюють у вашій галузі. Вони можуть надати розуміння та підтвердити унікальність вашого винаходу.
- Використовуйте угоди про нерозголошення (NDA): під час обговорення вашого винаходу з третіми особами, особливо якщо ви ділитеся деталями, переконайтеся, що ви маєте угоду про нерозголошення, щоб захистити свої ідеї. Якщо ваше дослідження вказує на те, що ваш винахід справді унікальний, настав час звернутися до патентного повіреного за юридичним висновком...

Висновок: Ретельне дослідження має вирішальне значення для перевірки унікальності вашого винаходу. Зверніться до патентного повіреного, щоб отримати експертні поради щодо проведення ретельного патентного пошуку...» (*J.D. Houvener. Is My Invention Patentable? // Bold Patents (<https://boldip.com/blog/is-my-invention-patentable/>). 16.10.2024*).

***

«Багато великих корпорацій співпрацюють із великими юридичними фірмами, надаючи документи щодо інтелектуальної власності (ІВ), але ви можете бути здивовані, дізнавшись, що вони також часто звертаються до менших фірм...

Однією з головних причин, чому великі компанії звертаються до менших фірм, є економічна перевага. Фірми-бутіки ІВ часто надають таку ж високоякісну юридичну експертизу, як і великі фірми, але за нижчою ціною. Цей підхід, орієнтований на вартість, подобається компаніям, які прагнуть знайти баланс між якістю та бюджетними обмеженнями.

Крім того, менші фірми відомі тим, що надають більш персоналізований досвід. У той час як великі фірми можуть запропонувати широкий спектр послуг, фірми-бутіки пропонують глибину, надаючи клієнтам прямий доступ до старших юристів, які є експертами в певних галузях права інтелектуальної власності.

Існує два основних види правових конфліктів, які виникають у сфері інтелектуальної власності:

1. Процедурні конфлікти: виникають, коли юридична фірма представляє інтереси двох клієнтів в одній справі. Наприклад, один клієнт може виступити проти заявки іншого на торговельну марку, створюючи пряму судову суперечку.

2. Суттєві конфлікти: вони включають ситуації, коли представництво одного клієнта може обмежити здатність фірми представляти іншого в подібній технології чи сфері. Цей тип конфлікту є більш тонким, але може значно вплинути на здатність фірми надавати ефективні консультації.

Використовуючи менші фірми, великі компанії можуть уникнути цих конфліктів і переконатися, що їх юридичне представництво повністю відповідає їхнім бізнес-цілям.

Великі юридичні фірми часто презентують свої послуги, підкреслюючи свій всебічний досвід і глобальний охоплення. Однак компанії розуміють, що жодна фірма не може бути найкращою в усьому. Ось чому вони диверсифікують своє юридичне представництво, використовуючи великі фірми для складних потреб бізнес-права та менші, спеціалізовані фірми для зосередженої роботи з ІВ.

Наприклад, багатонаціональна корпорація може використовувати свою велику фірму для роботи зі злиття та поглинання та дотримання нормативних вимог, але звернутися до бутикової фірми з інтелектуальної власності для патентного переслідування або подання заявок на торговельну марку. Такий підхід гарантує, що кожною сферою бізнесу займається команда з глибокими спеціалізованими знаннями, що зрештою призводить до кращих результатів...» (*J.D. Houvener. Why Big Companies Use Small Firms // Bold Patents (https://boldip.com/blog/why-big-companies-use-small-firms/). 17.10.2024).*

***

«...стратегії, щоб використовувати патенти для розвитку вашого бізнесу та заробляння грошей.

1. Подайте попередню патентну заявку (PPA), яка «готова до транзакції».

Це дозволяє вам тестувати ринок протягом 12 місяців, поки ваш винахід очікує на патент. Щоб переконатися, що ваша PPA готовий до транзакцій, опишіть проблему, яку вирішує ваш винахід, і те, як ваш винахід є рішенням. Щоб інші не могли легко вас обійти, додайте обхідні шляхи та варіації вашого винаходу, а також найефективніший спосіб його виготовлення. Не забувайте про багато лінійних малюнків — винахід має бути чітко зображено з усіх боків.

У вас є можливість перетворити тимчасову патентну заявку на попередню патентну заявку, що є привабливим для потенційних ліцензіатів, а також інвесторів...

2. Надішліть свої ідеї компаніям, які використовують відкриті інновації, для розгляду ліцензування.

Знайдіть компанії, які активно шукають нові ідеї із зовнішніх джерел. Наявність патенту може допомогти вам домовитися про вищу ставку роялті, оскільки ці компанії часто цінують і поважають інтелектуальну власність.

3. Демонструйте ринковий попит.

Ліцензіати з більшою ймовірністю інвестуватимуть у перетворення вашої ідеї на продукт, коли ви зменшите передбачуваний ризик. Отже, чи можете ви визначити клієнта, якому потрібен ваш продукт, і продемонструвати його попит потенційним ліцензіатам та інвесторам?

Особливо в разі розгортання в поєднанні з заявкою на патент, готовою до трансакції, підтвердження попиту може стати суттєвою допомогою у ліцензуванні чи ризикуванні.

4. Знайте свої виробничі витрати.

Розуміння ваших витрат має вирішальне значення для заробітку на патентах. Чи зможете ви виробляти та продавати свій винахід за ціною, яка відповідає або трохи нижча, ніж аналогічні продукти? Ці знання можуть зміцнити вашу позицію під час переговорів щодо ставок роялті.

5. Уникайте патентування продуктів, які матимуть короткий термін служби.

Попит на новинки високий. Якщо ви винайшли споживчий продукт, який, імовірно, матиме короткий термін служби, спочатку подайте попередню заявку на патент. Ви можете вирішити, чи має сенс подавати заявку на патент пізніше.

6. Якщо ви розробляєте складний продукт, заплануйте будівництво «стіни» інтелектуальної власності та команди.

Для складних ідей, розробка яких потребує достатньо часу та капіталу, доцільно сформувати команду експертів. Ви також повинні планувати захистити портфоліо патентів, щоб витіснити інші. Обидві стратегії зменшують передбачуваний ризик.

7. Якщо ви засновуєте стартап, вам знадобиться ретельна стратегія ІВ.

Стартапи, які подають патентні заявки на ранніх стадіях і часто мають легший час залучення капіталу. (Звичайно, є винятки.)

8. Використовуйте свій патентний портфель, щоб допомогти вам вийти.

Сьогодні вартість компаній часто залежить від їх інтелектуальної власності. Портфоліо патентів у поєднанні з перевіреними продажами створює потужну основу для продажу вашого бізнесу.

9. Зменшіть онлайн-імітаторів.

Виданий патент може допомогти вам вжити заходів проти наслідувачів. Існують інструменти штучного інтелекту, такі як Red Points, які допомагають вам швидко вилучати порушників у великому масштабі. Це можливо лише з інтелектуальною власністю.

10. Використовуйте видані патенти, щоб допомогти вам узгодити міжнародні ліцензійні угоди.

Якщо ваш винахід має ринковий потенціал у всьому світі, видані патенти можуть бути цінним активом під час переговорів щодо можливостей ліцензування...» (*Stephen Key. Patents Can Help You Grow Your Business* —

Here Are 10 Ways How // Forbes
(<https://www.forbes.com/sites/stephenkey/2024/10/17/patents-can-help-you-grow-your-business---here-are-10-ways-how/>). 17.10.2024).

***

«...багатство найбагатших людей і вартість компаній у S&P 500 значною мірою базуються на інтелектуальній власності (ІВ), а не лише на матеріальних активах чи доходах. Деякі оцінки показують, що від 60% до 90% ринкової вартості компаній S&P 500 походить від їхньої інтелектуальної власності — патентів, торгових марок, авторських прав і комерційної таємниці...

Придивіться уважніше до гігантів S&P 500, і стане зрозуміло, що ІР є справжнім двигуном їхніх оцінок. Apple, наприклад, оцінюється в понад 2 трильйони доларів — не лише через апаратне забезпечення, а через патенти, авторські права та торгові марки, які роблять її продукцію унікальною, і їй важко конкурувати.

Те саме стосується багатьох інших компаній. Хоча фізичні активи є частиною рівняння, основна частка багатства (як для компаній, так і для окремих осіб) походить від набагато менш матеріальної інтелектуальної власності...

Інвестиції Уоррена Баффета в Соса-Сола додатково демонструють величезну цінність інтелектуальної власності. За своєю суттю кока-кола є ароматизованою «цукровою водою», але Бафет перетворив інвестиції в 1 мільярд доларів на 21 мільярд доларів.

Справжня цінність Соса-Сола полягає в її бренді, товарних знаках і секретній формулі, яка захищалася десятиліттями. Бафет усвідомив це, коли інвестував у компанію, розуміючи, що інтелектуальна власність лежить в основі стабільної прибутковості Соса-Сола — навіть більше, ніж сам продукт!

Білл Гейтс і Microsoft є прикладом сили інтелектуальної власності у світі технологій. Домінування Microsoft на ринку програмного забезпечення пояснюється не лише технічною перевагою, але й її агресивним захистом інтелектуальної власності через патенти та авторські права. Це створило перешкоди для конкурентів і дозволило Microsoft розбагатіти на своєму портфоліо інтелектуальної власності.

Коли політики обговорюють, чи багаті «платять свою справедливую частку», вони рідко замислюються про те, яка частина сучасного багатства заснована на інтелектуальній власності — іншими словами, неліквідних і, отже, загалом неоподатковуваних активах. Натомість вони зосереджуються на традиційних активах — нерухомості, акціях і доходах — не визнаючи цінності нематеріальних активів, таких як патенти, торгові марки та авторські права.

Якщо від 60% до 90% вартості компаній S&P 500 походить від інтелектуальної власності, неврахування багатства інтелектуальної власності є великим упущенням і прорахунком.

Якщо інтелектуальна власність є таким значним рушієм багатства, реформування законів про інтелектуальну власність має стати предметом будь-якої законної дискусії про багатство та податки. Зміна деяких патентних законів могла б стимулювати інновації та забезпечити більш широке поширення переваг інтелектуальної власності.

Ось кілька можливих (і безумовно суперечливих!) змін до існуючого патентного законодавства, які можуть досягти цих цілей:

1. Скорочення терміну дії патенту: наразі патенти діють до 20 років. У галузях, що швидко розвиваються, це занадто довго? Скорочення термінів патентування може стимулювати конкуренцію та зменшити монополістичний контроль над критичними технологіями.

2. Суворіші застереження про невикористання («Використовуйте або втрачайте»): Патенти можуть надаватися за умови, що вони будуть використовуватися. Запровадження суворіших положень про невикористання може перешкодити компаніям користуватися патентами, не комерціалізуючи їх і, можливо, продаючи їх троям. Якщо патент не буде використано протягом певного часу, він може бути анульований або переданий.

3. Рівневий термін дії патенту на основі доходу: тривалість патенту може бути прив'язана до доходу, отриманого від запатентованого продукту чи технології. Малі підприємства та стартапи можуть отримати довший патентний захист, тоді як великі корпорації можуть отримати скорочені терміни, що запобіжить тривалому домінуванню на ринку.

4. Обмеження продовжень і СІР (Часткове продовження): власники патентів можуть зловживати продовженнями заявок (СІР і продовженнями) для продовження терміну дії та обсягу своїх патентів шляхом поступового додавання пунктів формули або коригування обсягу, коли з'являється конкурент. Обмеження кількості продовжень, а також обмеження типів змін, дозволених у цих заявках, зменшить антиконкурентні патентні ігри та сприятиме швидшій комерціалізації.

5. Обмеження кількості пунктів формули винаходу та сфери застосування доктрини еквівалентів: обмеження кількості пунктів формули винаходу в патентних заявках змусить заявників зосередитися на своїх ключових інноваціях, а не намагатися закинути широку мережу надто широких або розпливчастих пунктів формули. Аналогічно, звуження сфери застосування доктрини еквівалентів могло б запобігти використанню компаніями надто широких інтерпретацій для доведення порушення, що сприятиме більш точному поданню патентних заявок.

6. Законодавство про боротьбу з патентним тролінгом: Патентні тролі — компанії, які володіють патентами виключно для того, щоб подати до суду на інших за порушення, навіть не маючи наміру використовувати технологію, — пригнічують інновації. Посилене законодавство щодо обмеження патентного тролінгу вивільнило б ресурси для справжніх інновацій і зменшило б непотрібні судові витрати.

7. Патентне оподаткування на основі впливу на ринок: багатство, що зумовлене інтелектуальною власністю, може оподатковуватись ефективніше. Система, яка оподатковує патенти на основі їх впливу на ринок, а не лише отриманих доходів, могла б гарантувати, що компанії сплачують податки на нематеріальну цінність, яку вони отримують від своїх інновацій.

8. Більш ретельний аналіз патентних заявок: Відомство патентів і торгових марок США могло б прийняти суворіші критерії для затвердження патентів, особливо в галузях, де часткові вдосконалення часто патентуються без істотних інновацій. Це могло б зменшити безлад із надто широкими патентами та сприяти значущим інноваціям.

9. Розширення судового переслідування як засіб захисту та припинення розповсюдження патентів: розповсюдження патентів відбувається, коли компанії подають численні патенти на один винахід, щоб створити купу інтелектуальної власності та блокувати конкурентів, підриваючи мету патентного права. Крім того, затримці процесу патентного переслідування для розширення контролю над ринком можна було б запобігти шляхом ширшого застосування судового переслідування. Більш суворе застосування заходів проти затоплення та покарання за порушення судового переслідування може запобігти цій тактиці та сприяти чесній конкуренції.

10. Стимули відкритих інновацій: Уряди можуть пропонувати податкові пільги та гранти для компаній, які займаються відкритими інноваціями, де вони діляться своїми патентами та технологіями з іншими для спільного розвитку. Це може створити більш надійні екосистеми інновацій, особливо в таких сферах, як ШІ, зелена енергетика та медичні дослідження...» (*Christopher W. Quinn. Intellectual Property: The Wealth Engine No One is Talking About // Quinn IP Law (<https://www.quinniplaw.com/intellectual-property-the-wealth-engine-no-one-is-talking-about/>). 10.2024*).

***

«...Крадіжка комерційної таємниці є злочином згідно з федеральним законом.

До прийняття Закону про захист комерційних таємниць (DTSA) у травні 2016 року Закон про економічне шпигунство (EEA) передбачав кримінальне покарання за крадіжку комерційної таємниці, але не дозволяв роботодавцям подавати цивільні позови. Сьогодні EEA все ще встановлює кримінальні покарання, тоді як DTSA надає шляхи цивільного захисту.

EEA визначає два основних типи злочинної поведінки, пов'язаної з комерційною таємницею:

- Крадіжка комерційної таємниці: незаконне придбання, використання або розголошення комерційної таємниці.
- Зовнішньоекономічне шпигунство: порушення комерційної таємниці з метою отримання вигоди іноземного уряду або організації, спонсорованої іноземним урядом.

Штрафи, що застосовуються в кожному випадку, можуть відрізнятись. Але загалом покарання, доступні в ЕЕА, включають наступне.

За крадіжку комерційної таємниці:

- Особам можуть загрозувати штрафи, до десяти років ув'язнення або і те, і інше.
- Організації можуть бути оштрафовані на суму до 5 мільйонів доларів США або в три рази більше вартості викраденої комерційної таємниці, включно з уникненням витрат.

За зовнішньоекономічне шпигунство:

- Особи можуть бути оштрафовані на суму до 5 мільйонів доларів США, їм загрожує до 15 років ув'язнення або обидва.
- Організації можуть бути оштрафовані на суму до 10 мільйонів доларів США або в три рази більше вартості викраденої комерційної таємниці, включно з уникненням витрат.

Закон про комп'ютерне шахрайство та зловживання (CFAA) забезпечує ще один рівень захисту від крадіжки комерційної таємниці через кримінальне покарання за несанкціонований доступ до комп'ютера. CFAA дозволяє подавати цивільні позови будь-якій особі, яка зазнає збитків або збитків через порушення. На відміну від ЕЕА та DTSA, CFAA не вимагає, щоб доступні дані були комерційною таємницею — лише те, що вони мають цінність для власника.

Історично склалося так, що між судами існувала розбіжність щодо того, чи можна було застосовувати CFAA проти працівників, які мали дозвіл на доступ до комп'ютера, але використовували цей доступ для отримання або зміни інформації поза межами своїх повноважень. Деякі суди прийняли вузьке тлумачення, зосереджуючись виключно на несанкціонованому доступі, тоді як інші дотримувались ширшого погляду, розглядаючи несанкціоноване використання.

Однак Верховний суд вирішив цей розподіл повноважень у своєму рішенні *Van Buren v. US*, 141 S. Ct. 1648 (2021), використовуючи вузький підхід. Суд постановив, що CFAA не поширюється на осіб, які мають дозвіл на доступ, але використовують інформацію неналежним чином.

Роботодавці традиційно використовували CFAA для передачі спорів щодо комерційної таємниці до федерального суду. Однак, оскільки DTSA надає прямий доступ до федеральних судів для позовів про незаконне привласнення комерційної таємниці, а також вузьке тлумачення Верховним судом несанкціонованого доступу згідно з CFAA, застосування CFAA у суперечках щодо комерційної таємниці пом'якшилося...» (*Devin R. Bates. Is Theft of Trade Secrets a Crime Under Federal Law? // MITCHELL, WILLIAMS, SELIG, GATES & WOODYARD, P.L.L.C. (<https://www.mitchellwilliamsllaw.com/is-theft-of-trade-secrets-a-crime-under-federal-law>). 23.10.2024*).

***

«Індустрія харчових продуктів і напоїв (F&V) процвітає завдяки інноваціям. Будь то новий рецепт, дизайн упаковки чи назва продукту, кожна деталь сприяє загальному успіху нового продукту. Однак із творчістю приходить потреба в захисті.

Інтелектуальна власність (ІВ) у секторі харчових продуктів і напоїв передбачає розуміння, встановлення та захист різноманітних елементів — методів виробництва, рецептів та інгредієнтів, упаковки, етикеток, назв продуктів, іноді талісманів чи представників, і навіть того, як ці продукти з'являються в магазинах і рекламних оголошеннях...

У промисловості харчових продуктів і напоїв США торгові марки відіграють важливу роль у відрізненні продуктів від конкурентів чи навіть зовнішніх організацій... Товарні знаки охоплюють не тільки логотипи; Торговими марками можуть бути назви продуктів, назви компаній, ресторанів, слогани, джингли та навіть дизайни магазинів. Наприклад, знамениті золоті арки McDonald's захищені як кілька марок конфігурації магазинів і вивісок, як кілька логотипів і як стилізовані словесні знаки, тоді як відомий слоган «I'm Lovin' It» і 5-нотний джингл користуються захистом торгової марки як добре...

Компанії, що займаються їжею та напоями, все частіше розширюють межі, намагаючись закріпити товарний знак для нетрадиційних елементів, таких як звуки, кольори та навіть запахи... Хоча ці типи торговельних марок схвалюються рідше, вони стають все більш популярними в галузі, оскільки компанії прагнуть виділитися серед конкурентів. Ключ до успіху торгової марки полягає в створенні унікального ідентифікатора продукту — такого, що споживачі миттєво розпізнають і асоціюватимуть із якістю чи обіцянками бренду. McDonald's Corporation володіє 285 активними реєстраціями торгових марок і 47 заявками на реєстрацію, що очікують на розгляд, охоплюючи широкий спектр словесних знаків, логотипів, символів, дизайну упаковки, елементів дизайну магазину, елементів дизайну вивісок і сенсорних знаків (таких як 5-нотний джингл).

Для компаній F&V розширений захист торгових марок може бути особливо корисним, коли вони мають справу з брендами-конкурентами, які можуть імітувати зовнішній вигляд продукту. Характерна етикетка або дизайн упаковки можуть допомогти вашим клієнтам розпізнати ваш продукт серед продуктів ваших конкурентів, а реєстрація торгової марки може допомогти стримати конкурентів від копіювання цих відмінних елементів і дозволить вам зупинити їх, якщо вони це зроблять. Захищаючи ці творчі активи, компанії можуть підтримувати конкурентоспроможність на переповненому ринку.

Авторське право пропонує інший (і більш обмежений) рівень захисту, зокрема для творчих аспектів продуктів харчування та напоїв. Фотографії продуктів, ілюстрації на етикетках або маркетингові матеріали, нефункціональні елементи дизайну упаковки, телевізійні рекламні ролики та маркетингові матеріали можуть бути захищені законом про авторське право, якщо вони є достатньо виразними.

Захист авторських прав технічно діє, як тільки творчий твір фіксується в матеріальній формі, такій як малюнок, фотографія чи відео. Після створення фотографії або рекламного ролика вони автоматично захищаються авторським правом, але авторські права не можуть бути забезпечені, якщо вони не зареєстровані в Бюро захисту авторських прав США...

Для компаній F&B торговельні марки все ще будуть найкращим юридичним інструментом для захисту своїх унікальних елементів, які відрізняють їх від конкурентів – це основна функція закону про торговельні марки. Але авторське право може заповнити прогалини тут і там, де це необхідно.

Патенти в харчовій промисловості та промисловості напоїв зазвичай стосуються процесів і дизайну упаковки. Багато компаній шукають патенти на процеси, що лежать в основі їхніх продуктів. Impossible Foods, наприклад, володіє патентом на свій спосіб виробництва вегетаріанських гамбургерів. Подібні патенти захищають інновації, що стоять за продуктами, гарантуючи, що жодна інша компанія не зможе законно відтворити ці методи без дозволу.

Крім методів виробництва, патенти також захищають орнаменти, такі як унікальна форма пляшки з напоєм або цукерки (згадайте знаменитий дизайн плитки Toblerone). Для новостворених компаній F&B патенти можуть бути вирішальною формою захисту. Якщо дизайн або виробничий процес нового продукту є новими, отримання патенту може утримати конкурентів на відстані та підвищити позиції компанії на ринку. Компанії повинні знати про існуючі патенти, щоб уникнути порушення прав інших осіб, що може призвести до дорогих судових розглядів.

Щоб захистити рецепти, формули та інгредієнти, компанії F&B повинні покладатися на комерційну таємницю. Процеси можуть бути запатентовані або захищені як комерційна таємниця, але не одночасно.

Щоб отримати вигоду від захисту комерційної таємниці, компанія F&B повинна розглядати свої секретні рецепти та інгредієнти як таємниці, гарантуючи, що вони зберігаються під замком і не розголошуються нікому, окрім випадків, коли потрібно знати, з угодами про нерозголошення. Якщо компанія втрачає контроль над своєю комерційною таємницею і вона стає відомою, то компанія більше не може її дотримуватись і більше не «володіє» нею – цінний актив просто зникає. Крім того, комерційна таємниця може бути використана лише проти того, хто її вкраде. Отже, якщо конкурент самостійно з'ясовує секретний рецепт компанії F&B, комерційна таємниця не може бути використана проти нього.

Тому компанії, які займаються харчуванням і напоями, повинні бути свідомими та обережними зі своїми інноваціями, щоб не втратити захист, на який вони хочуть покладатися...» (*Catherine Cavella. The IP Journey of Food and Beverage Products // IP Works Law (<https://ipworkslaw.com/the-ip-journey-of-food-and-beverage-products/>). 21.10.2024*).

***

«...У сучасному діловому середовищі інтелектуальна власність — це не просто юридична справа; це стратегічний актив. Патенти, зокрема, можуть стати безцінними ресурсами, які захищають частку ринку, підвищують потенціал доходу та підтримують довгострокові інновації.

Проте без структурованого підходу до управління цими активами патенти можуть легко стати більше тягарем, ніж користю. Для багатьох компаній система патентного обліку є ключем до уникнення цих пасток. Така система є не просто сховищем; це стратегічний інструмент, який перетворює колекцію патентів на цілісне, доступне та кероване портфоліо.

У компаніях, орієнтованих на інновації, дослідження та розробки часто є важливою сферою інвестицій, а патенти відіграють вирішальну роль у захисті результатів цих інвестицій. Однак без структурованої системи інвентаризації нові проекти можуть легко збігатися з існуючими патентами або втрачати можливості для використання встановленої інтелектуальної власності.

Система обліку патентів гарантує, що кожна команда проекту має чітке уявлення про ландшафт інтелектуальної власності в компанії. Виявляючи патенти, які можуть підтримувати або доповнювати поточні НДДКР, компанії можуть приймати стратегічні інноваційні рішення, які максимізують наявні ресурси, гарантуючи, що нові патенти дійсно додадуть цінності портфоліо.

Надійна система інвентаризації також допомагає керівникам виявляти прогалини в покритті ІВ, що може бути критичним у галузях, що швидко розвиваються. Наприклад, якщо портфоліо патентів компанії не має захисту в ключовій новітній технологічній галузі, система інвентаризації може підкреслити цю прогалину, дозволяючи стратегічним зусиллям науково-дослідних робіт зосередитися на зміцненні цього аспекту портфоліо.

Такий підхід не тільки запобігає дублюванню, але й гарантує, що нові інновації відповідають ринковим можливостям, зміцнюючи конкурентні позиції компанії.

Однією з найбільших проблем, пов'язаних із володінням патентами, є кумулятивні витрати, пов'язані з утриманням зростаючого портфоліо. Окрім зборів за подання документів, зборів за обслуговування та витрат на оновлення, портфоліо може швидко стати фінансовим тягарем, якщо не керувати ним ретельно.

Система обліку патентів допомагає компаніям уникнути несподіваних витрат, забезпечуючи чітке уявлення про майбутні витрати, допомагаючи компаніям ефективніше складати бюджет і приймати обґрунтовані рішення щодо того, які патенти зберігати.

За допомогою структурованої системи компанії можуть аналізувати фінансові показники окремих патентів. Якщо певні патенти недостатньо використовуються або більше не відповідають бізнес-цілям, їхня припинення може звільнити ресурси, які краще інвестувати в нові патенти чи інші активи ІВ.

Наприклад, патенти, що захищають продукти, які більше не виробляються, можуть не виправдовувати плату за обслуговування. З іншого боку, патенти, критичні для майбутньої дорожньої карти компанії, можуть вимагати додаткових інвестицій у глобальний захист. Підтримуючи чіткий облік фінансового та стратегічного впливу кожного патенту, компанії можуть проактивно керувати витратами, пов'язаними з патентами, і максимізувати рентабельність інвестицій.

Добре організоване портфоліо патентів — це не лише скорочення витрат; це також відкриває двері для отримання прибутку. Завдяки системі інвентаризації патентів компанії отримують інформацію про патенти, які можна монетизувати за допомогою ліцензування, створення спільних підприємств або навіть продажу.

Виявлення патентів із високим потенціалом ліцензування є особливо корисним для компаній із великими портфелями, де невикористані патенти можуть мати значну цінність для зовнішніх партнерів.

За допомогою правильної системи менеджери ІВ можуть швидко оцінити, які патенти відповідають поточним вимогам ринку чи потребам партнерів. Наприклад, патенти, які стосуються широко використовуваних технологій у суміжних галузях, можуть бути основними кандидатами на ліцензійні угоди.

Крім того, якщо основна увага вашої компанії з часом змінилася, старіші патенти, які все ще є цінними, краще монетизувати, передавши їх іншим особам. Система інвентаризації патентів забезпечує структуру, необхідну для послідовного проведення цих оцінок, допомагаючи компанії розвивати постійний потік доходів від ліцензування, зосереджуючи ресурси на патентах, які є центральними для її місії.

Патентний портфель компанії є цінним лише за умови його належного обслуговування та забезпечення дотримання. Однією з переваг системи інвентаризації патентів, якою часто не помічають, є її здатність зменшувати юридичний вплив шляхом забезпечення своєчасного поновлення, ідентифікації патентів, термін дії яких наближається до завершення, і позначення патентів із незавершеними судовими процесами чи іншими ризиками.

Система інвентаризації дозволяє компаніям відстежувати критичні дати та нормативні вимоги, запобігаючи прогалинам у патентному охопленні, які можуть послабити портфоліо.

Крім того, система інвентаризації патентів допомагає зменшити правові ризики, пов'язані з потенційними порушеннями патентів. Централізувавши інформацію про обсяг кожного патенту та претензії, компанії можуть легше оцінювати свою свободу діяльності на різних ринках, зменшуючи ймовірність ненавмисного порушення патентів іншої організації.

Цей проактивний підхід до управління ризиками є неоціненним у висококонкурентних галузях, де судові витрати можуть бути значними.

Крім того, добре організована інвентаризація дозволяє ефективно захищати права інтелектуальної власності. У випадках порушення, наявність

детального, доступного запису претензій, історії використання та вартості кожного патенту полегшує команді юристів ефективний захист прав інтелектуальної власності компанії.

Такий швидкий доступ до інформації не тільки прискорює правозастосування, але й гарантує, що компанія повністю використовує свої правові можливості для захисту цінних активів.

Для компаній, які займаються злиттям і поглинанням, важливо розуміти ландшафт інтелектуальної власності як покупців, так і цільових компаній. Система інвентаризації патентів забезпечує швидко, ретельну належну перевірку, надаючи розуміння сили, актуальності та охоплення кожного патенту.

Це гарантує, що компанія-покупець повністю розуміє цінність інтелектуальної власності цільової компанії та може приймати стратегічні рішення щодо інтеграції або відмови від конкретних патентів.

Після злиття комплексна система інвентаризації патентів також спрощує інтеграцію активів інтелектуальної власності. Без організованої системи об'єднання двох великих портфоліо може бути непосильним завданням, яке призведе до надмірностей, плутанини та навіть втрати патентів.

Уніфікована система інвентаризації допомагає уникнути цих проблем, негайно виявляючи збіги чи конфлікти та забезпечуючи плавний перехід. Наприклад, у випадках, коли обидві компанії володіють патентами в подібних сферах, система патентного обліку може підкреслити можливості консолідації або оптимізації інтелектуальної власності, скорочення витрат і посилення уваги до найцінніших активів.

Окрім повсякденного управління, система патентного обліку відіграє життєво важливу роль у узгодженні стратегії ІВ із ширшими бізнес-цілями. Забезпечуючи чітке уявлення про весь патентний ландшафт, система дозволяє керівникам і менеджерам ІВ приймати рішення, які відображають як короткострокові цілі, так і довгострокові амбіції.

Наприклад, якщо компанія прагне вийти на новий сегмент ринку, система інвентаризації може виявити, чи забезпечує поточний портфель адекватний захист, чи потрібні додаткові патенти для підтримки розширення.

Система обліку патентів також гарантує, що управління ІВ не буде ізольовано від решти організації. Інтегрована з бізнес-стратегією, система дає змогу міжфункціональним командам — від науково-дослідних і дослідницьких до маркетингових — отримувати доступ до інформації про активи інтелектуальної власності компанії, сприяючи тіснішій співпраці та спільному розумінню.

Ця інтеграція покращує як стратегію інтелектуальної власності, так і бізнес-вирівнювання, дозволяючи компанії швидко адаптуватися до змін ринку, змінювати стратегії за потреби та підтримувати портфель, який підтримує її унікальну ціннісну пропозицію...» (*Bao Tran. Creating a Patent Inventory System to Avoid Portfolio Overload // PatentPC*

(<https://patentpc.com/blog/creating-a-patent-inventory-system-to-avoid-portfolio-overload>). 29.10.2024).

***

«У сучасному конкурентному середовищі портфель інтелектуальної власності компанії може бути одним із її найцінніших активів. Патенти, зокрема, пропонують захист і вплив, які можуть стимулювати як зростання, так і інновації. Однак у міру того, як компанії розширюються, розширюються і їхні патентні портфелі, що часто призводить до ускладнень, високих витрат на технічне обслуговування та проблем у узгодженні ІВ із бізнес-стратегією. Саме тут важливі стратегічні аудити ІВ. Аудит ІВ виходить за рамки каталогізації активів; це дозволяє генеральним директорам і особам, які приймають рішення, визначати пріоритетність патентів, оптимізувати витрати та гарантувати, що кожен патент відповідає цілям компанії...»

Проведення стратегічного аудиту інтелектуальної власності потребує структурованого, цілеспрямованого підходу, який перетворює обширне портфоліо патентів на актив із чітким пріоритетом і цінністю. Систематичний аудит включає більше, ніж каталогізацію; це глибоке занурення в розуміння ролі кожного патенту в просуванні стратегічних цілей компанії.

Ретельно досліджуючи такі фактори, як відповідність ринку, рентабельність інвестицій, економічна ефективність і конкурентна перевага, генеральні директори та команди інтелектуальної власності можуть оптимізувати портфель і зосередитися на активах, які відповідають довгостроковим цілям.

Нижче наведено ключові кроки, щоб гарантувати, що аудит ІВ досягне цих результатів, пропонуючи дорожню карту для оцінки, оптимізації та прийняття вагомих рішень щодо кожного патенту.

Основою будь-якого ефективного аудиту інтелектуальної власності є всеосяжні впорядковані дані. Це включає детальну інформацію про кожен патент, від основних ідентифікаторів, таких як номери та назви патентів, до ключових дат, таких як подання, надання та закінчення терміну дії.

Не менш важливо збирати інформацію про витрати на обслуговування, сфери застосування та регіони, де захищено кожен патент. Ці дані створюють детальний знімок портфеля, допомагаючи ідентифікувати цінні активи та ті, які можуть потребувати повторної оцінки.

Збір додаткових даних про інтелектуальну власність конкурентів і галузеві тенденції також може бути корисним. Розуміння того, де патенти компанії збігаються з патентами конкурентів або де унікальна інтелектуальна власність пропонує ринкову перевагу, дає цінну інформацію.

Цей бенчмаркінг допомагає генеральним директорам приймати стратегічні рішення щодо посилення, розширення або звуження сфери інтелектуальної власності, особливо на ринках із високою конкуренцією. Ретельний процес збору даних не тільки готує компанію до аудиту, але й

висвітлює закономірності, які можуть стати основою для стратегічних коригувань протягом усього процесу.

Одна з головних цілей аудиту інтелектуальної власності — переконатися, що кожен патент підтримує основні бізнес-функції. Патент, який охоплює технологію, яка має вирішальне значення для діяльності компанії, пропозицій клієнтів або стратегічного напрямку, має набагато більшу цінність, ніж патент з обмеженою релевантністю.

Оцінка патентів на основі їхньої підтримки основних функцій дозволяє керівникам зосереджувати ресурси на ІВ, яка захищає або сприяє досягненню основних цілей бізнесу.

Щоб ефективно оцінити релевантність, подумайте про те, як кожен патент підтримує поточні та майбутні продукти, узгоджується з пріоритетами досліджень і розробок і відповідає мінливим вимогам клієнтів.

Наприклад, телекомунікаційна компанія може надати пріоритет патентам, що охоплюють технології 5G, оскільки вони безпосередньо підтримують її зростання на ринках із високим попитом. Навпаки, патенти поза цією сферою, наприклад ті, що охоплюють застарілі системи, можуть більше не служити меті, що робить їх кандидатами на вилучення.

Ця оцінка відповідності гарантує, що портфель відповідає стратегічним ініціативам, і зміцнює позиції компанії на основних ринках. Послідовно поєднуючи патенти з бізнес-функціями, компанії можуть приймати цілеспрямовані рішення, які підвищують ефективність роботи та зменшують непотрібні витрати на ІВ.

Важливим компонентом стратегічного аудиту інтелектуальної власності є оцінка економічної ефективності збереження кожного патенту. У той час як деякі патенти забезпечують значну рентабельність інвестицій через інтеграцію продукту або ліцензування, інші можуть коштувати більше на обслуговування, ніж вони вносять цінність.

Аналіз витрат і вигод дозволяє генеральним директорам приймати обґрунтовані рішення про те, куди інвестувати та де скорочувати, гарантуючи, що витрати на інтелектуальну власність узгоджені з потенційною прибутковістю.

У цьому аналізі слід враховувати як прямі витрати, такі як плата за технічне обслуговування та витрати на оновлення, так і непрямі витрати, такі як ризики судового розгляду та витрати на примусове виконання. Патент, який потребує високих витрат на примусове виконання, може бути невартим збереження, якщо він не приносить достатнього доходу або конкурентної переваги.

Наприклад, якщо ринок патенту став товарним, витрати на його підтримку та захист можуть переважити його переваги, що зробить відмову життєздатним варіантом.

Для кожного патенту обчисліть очікувану фінансову віддачу протягом терміну його дії, що залишився, порівняно з його поточними витратами.

Патенти з високою рентабельністю інвестицій мають бути пріоритетними, тоді як патенти з обмеженою фінансовою чи стратегічною цінністю можуть бути кращими кандидатами для продажу або втрати чинності.

Це гарантує, що портфоліо залишається фінансово життєздатним і що кожен патент активно сприяє досягненню цілей компанії.

Розуміння ринкового попиту на кожен патент має важливе значення для максимізації вартості портфоліо. Патенти в сферах з високим попитом, таких як технології, що розвиваються, або галузі, що швидко розвиваються, часто пропонують можливості монетизації через ліцензування або продаж.

Виявлення патентів із значним ринковим потенціалом дозволяє генеральним директорам розглядати питання про партнерство, ліцензійні угоди або продажі, які можуть отримати додатковий прибуток і зміцнити позиції компанії.

Оцінка ринкового попиту передбачає вивчення галузевих тенденцій, технологічних досягнень і активності конкурентів. Наприклад, патент, який охоплює розширений метод шифрування, може зацікавити галузей із високими потребами в безпеці, таких як фінанси та охорона здоров'я.

Аналізуючи, де попит на конкретні технології перетинається з інтелектуальною власністю компанії, генеральні директори можуть відкрити можливості для розширення охоплення інтелектуальної власності та прибутковості.

У деяких випадках ринковий потенціал патенту може виходити за межі основної галузі компанії. Наприклад, ліцензія на патент на хімічний процес, який використовується виробничою компанією, може бути наданий фармацевтичним або сільськогосподарським компаніям.

Ідентифікація цих міжгалузевих застосувань гарантує, що потенціал кожного патенту повністю досліджується, перетворюючи інтелектуальну власність, яка в іншому випадку мало використовується, на джерела доходу та стратегічного партнерства.

Стратегічний аудит ІВ також передбачає оцінку ролі кожного патенту в конкурентному середовищі. Патенти, які захищають ключові відмінності або створюють бар'єри для входу конкурентів, пропонують унікальні переваги.

Огляд патентів з точки зору конкурентоспроможності дає змогу зрозуміти, які активи інтелектуальної власності зміцнюють позиції компанії на ринку, а які можуть потребувати зміцнення або переоцінки.

Ця оцінка може включати аналіз патентних кластерів навколо основних технологій, а також вивчення портфоліо патентів конкурентів для виявлення прогалин або збігів. Наприклад, якщо конкуренти активно патентують у певній галузі, посилення інтелектуальної власності компанії в цій галузі може забезпечити перевагу.

І навпаки, якщо патент охоплює сферу, де конкуренти відійшли, це може свідчити про зниження актуальності на ринку, що робить патент кандидатом на ліцензування або продаж.

Розуміння місця кожного патенту в конкурентному середовищі дає керівникам можливість приймати керовані даними рішення щодо розподілу ресурсів, стратегій ліцензування або навіть захисних заходів для захисту частки ринку. Цей аналіз гарантує, що портфоліо не тільки підтримує поточні продукти, але й захищає компанію від конкурентних загроз...

Стратегічний аудит інтелектуальної власності — це трансформаційний процес для генеральних директорів, які прагнуть максимізувати цінність і ефективність своїх патентних портфелів. Узгодивши кожен патент із бізнес-цілями, вивчивши витрати, оцінивши ринкову релевантність і розуміючи конкурентне позиціонування, компанії можуть переконатися, що їхня інтелектуальна власність служить рушієм зростання, а не витратою ресурсів...» (*Bao Tran. Strategic IP Audits: A CEO's Guide to Effective Patent Prioritization // PatentPC (https://patentpc.com/blog/strategic-ip-audits-a-ceos-guide-to-effective-patent-prioritization). 29.10.2024).*

***

Японська Держава

«...Японія ...має відносно міцну систему інтелектуальної власності. Типи прав інтелектуальної власності ...поділяються на торгові марки, патенти, корисні моделі, промислові зразки, авторські права, нові сорти рослин, топографії інтегральних мікросхем тощо, з незалежним законодавством для кожного типу прав.

З іншого боку, система управління правами інтелектуальної власності в Японії поділяється на три гілки: адміністративну, судову та правоохоронну. Адміністративна гілка в основному відповідає за надання прав та перевірку після отримання дозволу, судова гілка в основному відповідає за розгляд позовів про порушення прав інтелектуальної власності, а правоохоронна гілка в основному відповідає за функції Митного департаменту та Департаменту поліції.

Японське патентне відомство (Japan Patent Office, JPO) в першу чергу відповідає за видачу патентів і торговельних марок, а також за процедури перегляду патентів і визнання їх недійсними після їх видачі.

Судовий розгляд справи про перегляд патенту - це розгляд справи про внесення змін до формули патенту, якщо патентовласник виявляє дефект після видачі патенту.

Позов про визнання патенту недійсним - це процедура, за допомогою якої зацікавлена особа може вимагати визнання патентного права недійсним після того, як патентне право було надано, а розгляд позову про визнання патенту недійсним проводиться колегіальним судом, що складається з трьох-п'яти суддів. Варто зазначити, що в Японії розгляд так званої "зацікавленої сторони" за позовом про визнання патенту недійсним є дуже вільним, відповідно до положень японського законодавства, будь-який представник громадськості, на

якого впливає існування патентного права, може розглядатися як зацікавлена особа, і не обмежується прямим конкурентом або передбачуваним порушником за позовом про порушення, а оскільки патентне право є правом на передачу світу, то теоретично будь-який представник громадськості може бути визнаний, а на практиці будь-який представник громадськості може розглядатися як зацікавлена сторона. Теоретично будь-який представник громадськості може бути зацікавленою стороною, а на практиці особа зазвичай вважається зацікавленою стороною, якщо вона працює в тій самій сфері бізнесу. Сторона, яка постраждала від рішення Управління про визнання недійсним ліцензії, може подати позов до Вищого суду з питань інтелектуальної власності Японії...» (Wang Xinlei. 产品未动，知产先行——企业出海知识产权启示录 (四) // CCPIT Patent & Trademark Law Office (<https://cn.ccpit-patent.com.cn/news/Intellectual/other/2024/1022/6028.html>). 22.10.2024).

***

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«Відповідно до Глобального індексу інновацій Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) за 2024 рік, опублікованого 26 вересня 2024 року, Китай посідає одинадцяте місце, піднявшись на одне місце порівняно з 2023 роком і повернувшись до свого рейтингу 2022 року. Швейцарія, Швеція та США увійшли до трійки лідерів інноваційних країн за Індексом. Другий рік поспіль Китай лідирує з найбільшою кількістю наукових і технологічних кластерів (26) у топ-100. Далі йдуть Сполучені Штати з 20 кластерами, потім Німеччина з вісьмома...

інші моменти зі звіту:

- У 2023 році кількість патентних заявок за Договором про патентну кооперацію (РСТ) впала майже на 2 відсотки. Це стало першим падінням після фінансової кризи 2009 року, коли відбулося більш значне падіння майже на 5 відсотків. Незважаючи на мінімальне скорочення кількості, у 2023 році Китай зберіг свою позицію провідного джерела патентних заявок РСТ. Сполучені Штати та Японія йдуть слідом, хоча вони зазнали різкішого падіння на 5,3 відсотка та 2,9 відсотка відповідно.
- Географічно на ринку промислових роботів домінували п'ять країн: Китай, Японія, Сполучені Штати, Республіка Корея та Німеччина. У 2022 році на ці п'ять країн разом припадало 74 відсотки операційного запасу роботів. З часом відбулися помітні зміни в застосуванні роботів. Частка Японії, США та Німеччини скоротилася, тоді як частка Китаю значно зросла.
- У 2022 році на електромобілі припадало 18 відсотків світових продажів автомобілів. На ринку домінували Китай, Європа та Сполучені Штати, які

разом склали близько 95 відсотків від загального обсягу продажів електромобілів» (*Aaron Wininger. WIPO: China Ranks 11th in Global Innovation Index // National Law Forum LLC (https://natlawreview.com/article/wipo-china-ranks-11th-global-innovation-index). 05.10.2024).*

***

«Аналіз патентного ландшафту в агропродовольчій сфері, про який нещодавно повідомила ВОІВ, дає цікаву інформацію про ключові сфери інновацій та прийняті стратегії в галузі ІВ...»

Аналіз ВОІВ показує, що за останні 20 років було опубліковано понад 3,5 мільйона сімейств патентів в агропродовольчому секторі, більшість з яких припадає на агротехніку, хоча обидві галузі розвиваються. Азія лідирує за чистою кількістю заявок, причому Китай є найбільш плідним реєстратором, за ним йдуть Японія, Південна Корея та Індія. Північна Америка посідає друге місце за кількістю заявок, за нею йде Європа. Цікаво, однак, що лише 12% поданих патентних заявок згодом розглядаються за межами країни першої подачі, як, наприклад, міжнародна заявка. Це тенденція, яка особливо домінує в Азії, особливо в Китаї, де інноватори зазвичай шукають захисту лише у своїй країні.

Інші ключові спостереження, які можна зробити на основі даних патентного ландшафту, включають:

- Сфера боротьби зі шкідниками та хворобами має найбільшу кількість патентних заявок зі значним відривом, хоча загальні цифри залишаються стабільними протягом останнього десятиліття. Схоже, що інновації зосереджені на нехімічних підходах до боротьби зі шкідниками сільськогосподарських культур, з новою тенденцією до використання мікроорганізмів. Патентні документи вказують на те, що в цій галузі не було жодної проривної технології, швидше за все, через дуже специфічну природу контрольних агентів.

- Управління ґрунтом і добривами є ще однією ключовою сферою для інновацій, де в Північній Америці було подано найбільшу кількість заявок на патенти, зосереджені на продуктах, збагачених мікроорганізмами, і автономному керуванні.

- Прогнозне моделювання в точному землеробстві, особливо для сфер управління ґрунтом, культури рослин, прогнозування та управління врожаєм, а також тваринництва, демонструє значне щорічне зростання на основі подання документів, причому ключовими юрисдикціями в цій технічній галузі є США, Китай, Японія та Південь. Корея...» (*Punita Shah and Ellie Purnell. Agritech Thymes: Exploring the Agritech IP landscape - past trends and future insights // HGF Ltd (https://www.hgf.com/blogs/agritech-thymes-exploring-the-agritech-ip-landscape-past-trends-and-future-insights/). 10.2024).*

***

«Минулого тижня колекція непатентної літератури (NPL) в PATENTSCOPE була оновлена, до неї увійшли найсвіжіші матеріали від видавців, які наразі діляться своїми даними з ВОІВ:

IEEE: Доступні документи як у відкритому, так і в закритому доступі.

Nature: Статті у відкритому доступі з повними текстами та бібліографічними даними.

MDPI: Статті у відкритому доступі з повними текстами та бібліографічними даними.

Wikipedia: науково-технічні статті, відфільтровані за класифікатором ВОІВ.

Хоча документи з IEEE мають можливість пошуку, повний текст доступний за посиланнями на IEEE Xplore. Документи закритого доступу вимагають або передплати, або разової оплати за перегляд і завантаження. Однак повний текст документів відкритого доступу з журналів Nature, MDPI та Wikipedia відображається безпосередньо в PATENTSCOPE з виділеними пошуковими ключовими словами. Ці документи також можна перекласти іншими мовами за допомогою WIPO Translate» (*Updated NPL Collection Now Available in PATENTSCOPE // WIPO* (https://www.wipo.int/patentscope/en/news/pctdb/2024/news_0004.html). 02.10.2024).

***

«Центр Всесвітньої організації інтелектуальної власності з арбітражу та посередництва (Центр ВОІВ) разом з Асоціацією інтернет-торгівлі (ICA) скликали проектну групу для проведення огляду UDRP - Єдиної політики вирішення спорів щодо доменних імен.

Наразі цей проект складається з потужного міжнародного процесу, що охоплює майже десяток консультацій з лідерами галузі та експертами для визначення найкращих практик, консенсусу та потенційних сфер для вдосконалення UDRP. Наразі готується проект звіту, який, як очікується, буде оприлюднений для широкого громадського обговорення на початку 2025 року. Остаточний звіт буде переданий ICANN для розгляду в рамках будь-якого огляду UDRP, який проводитиме її GNSO (Організація з підтримки родових назв)...

Основною метою цього проекту є підтримка UDRP як ефективного та передбачуваного механізму позасудового врегулювання спорів, пов'язаних з торговельними марками.

За майже 25 років та десятки тисяч справ UDRP довела свою ефективність як процесу, що дозволяє швидко, послідовно, ефективно та передбачувано врегулювати очевидні випадки кіберсквоттингу. Будь-які рекомендації мають бути підкріплені продемонстрованою переконливою потребою в змінах і повинні розглядатися на цьому тлі, оскільки будь-які недоліки UDRP, пов'язані з конкретними справами або анекдотичними випадками, не є підставою для повного перегляду найкращих практик у цій

***

«...Договір ВОІВ про інтелектуальну власність, генетичні ресурси та пов'язані з ними традиційні знання, ...є ініціативою боротьби з «біопіратством», або незаконним присвоєнням генетичних ресурсів (ГР) і традиційних знань (ТЗ), пов'язаних з генетичними ресурсами (ТЗ, пов'язаних з ГР). Генетичні ресурси містяться в лікувальних рослинах, сільськогосподарських культурах, мікроорганізмах та породах тварин. Вони не творіння людського розуму, тому не можуть охоронятися просто як інтелектуальна власність (ІВ). ТЗ, пов'язані з ГР, часто використовуються та зберігаються корінними народами та місцевими громадами протягом багатьох поколінь.

Прикладом біопіратства може бути спроба заявника запатентувати інновацію, яка великою мірою заснована на ГР та ТЗ, пов'язаних з ГР, і, отже, не є новою або не має винахідницького рівня.

Відповідно до нового договору особа, яка подає патентну заявку, зобов'язана розкрити походження або джерело будь-яких ГР або ТЗ, використаних у винаході.

Візьмемо, наприклад, патентну заявку на реєстрацію нового косметичного продукту, важливу роль у розробці якого відіграло використання однієї з рослинних олій. Відповідно до нового договору, у патентній заявці мають бути зазначені країна походження або джерело рослини. Таким чином договір ВОІВ вперше дозволяє встановити зв'язок між законодавством у сфері ІС та законодавством у галузі охорони навколишнього середовища.

Вимога про розкриття також застосовується до будь-яких ТЗ, пов'язаних із ГР, що лежать в основі винаходу. У цьому випадку також необхідно вказати корінний народ або місцеву громаду, які поділилися цими знаннями. Цей договір ВОІВ — перший, у якому корінні народи та місцеві громади вказані безпосередньо.

Завдяки цій вимозі країнам походження, корінним народам та місцевим громадам може бути простіше отримати свою частку вигоди, яка виникає внаслідок використання їх ГР та ТЗ, пов'язаних з ГР, що демонструє потенціал договору у справі подолання розриву між законодавством у сфері ІВ та механізмами доступу та спільного використання вигод, про які йдеться у нормативно-правових актах щодо охорони навколишнього середовища та інших сфер.

На даний момент, у разі відсутності подібної вимоги про розкриття у національному законодавстві, у патентних заявках зазвичай не потрібно розкривати інформацію такого роду, якщо тільки вона не потрібна патентним

експертам для прийняття рішення про новизну та винахідницький рівень винаходу (відомий як «неочевидність»).

У договорі також передбачено можливість створення сторонами інформаційних систем, таких як бази даних щодо ГР та ТЗ, пов'язаних з ГР, до яких патентним відомствам має бути надано доступ для цілей проведення пошуку та експертизи щодо патентних заявок.

Ці заходи спрямовані на підвищення ефективності, прозорості та якості патентних систем та запобігання помилковій видачі патентів...

Договір набуде чинності через три місяці після того, як 15 правомочних сторін (країн або міжурядових організацій, як зазначено в Договорі) або ратифікують його, або приєднаються до нього. Час покаже, чи призведе Договір до зближення національних юрисдикцій. З одного боку, він встановлює певні загальні правила, водночас залишаючи договірним сторонам значну свободу дій для імплементації договору у спосіб, який найкраще відповідає їхнім власним правовим системам і практикам. Як Договір буде взаємодіяти з поточними переговорами в рамках IGC (Міжурядовий комітет з інтелектуальної власності, генетичних ресурсів, традиційних знань і фольклору), які поновляться в листопаді 2024 року, - це ще одне питання, яке стане зрозумілішим з часом...» (*Wend Wendland. The New WIPO Treaty 25 Years in the Making: What Does It Mean and What Happens Next? // WIPO (https://www.wipo.int/wipo_magazine_digital/en/2024/article_0017.html). 10.2024.*

***

«Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) запрошує університети з усього світу взяти участь у першому конкурсі судових дебатів "Всі дороги ведуть до Женеви". Ця унікальна можливість дозволяє студентам-правникам вирішувати нові питання, що виникають на перетині авторського права, культурної спадщини, нематеріальних активів та генеративного штучного інтелекту в імітованій судовій обстановці, розвиваючи навички адвокації та поглиблюючи своє розуміння права інтелектуальної власності...» (*Call for Participants to WIPO's Inaugural Moot Court Competition 2024-25 // WIPO (https://www.wipo.int/web/youth-engagement/w/news/2024/inaugural-moot-court-competition). 16.10.2024.*

***

Інтелектуальна власність в Україні

«...267 692 заявки на реєстрацію торгових марок було подано в Україні за останні 10 років.

"З 2015 до 2019 року кількість заявок зростала щорічно. Рекордним став 2019 рік — 33 745 заявок. Однак із початком пандемії заявок поменшало на 17% — до 27 883 у 2020 році", - підкреслюють аналітики.

...вдруге кількість заявок на реєстрацію торговельних марок різко скоротилася на початку повномасштабної війни: до 16 162, що стало найнижчим показником за останні роки.

...у 2024 році найчастіше бажають зареєструвати торгові марки на рекламування та підприємницьку діяльність — 37,4% від усіх заявок. До трійки найбільш запитаних також потрапили ТМ, пов'язані з освітою і розважальними послугами (13,9%) та торгові марки на фармацевтичні, медичні, ветеринарні препарати та гербіциди (11,1%).

Найбільшу кількість заявок на реєстрацію торгових марок за весь час подала компанія "Рошен" — 1396. Серед компаній, що активно подають на реєстрацію свої торгові марки, виділяються: "Оболонь" — 1043 та "Розетка.уа" — 886.

У 2024 році лідерами за кількістю заявок на реєстрацію є "ГГБЕТ" — 76 заявок, вже вищезгадана "Оболонь" та "Фарміс ЛТД" — 72 та 71 торгових марок відповідно» (*Світлана Манько. Які компанії подали найбільшу кількість заявок на реєстрацію торгових марок // бізнес/медіа бюро ekonomika+ (<https://delo.ua/banks/yaki-kompaniyi-podali-naibilsu-kilkist-zayavok-na-rejestraciju-torgovix-marok-437189/>). 07.10.2024*).

***

«Ноу-хау - технічна, організаційна або комерційна інформація, отримана завдяки досвіду та випробуванням технології та її складових, яка:

- не є загальновідомою або легкодоступною;
- є істотною, тобто важливою та корисною для виробництва контрактних товарів, технологічного процесу і / або надання послуг;
- є визначеною, тобто описаною достатньо вичерпно, щоб можна було перевірити її відповідність критеріям незагальновідомості і суттєвості.

Ноу-хау - це інформація, яка не була запатентована і взагалі не підпадає під визначення жодного іншого об'єкта інтелектуальної власності...

Залежно від виду виконуваної роботи, і в результаті якої отримана інформація "ноу-хау", її поділяють на такі підвиди:

- науково-дослідну і дослідно-конструкторську;
- розрахункову, отриману в результаті створення системи розрахунків;
- технологічну і виробничу;
- проектну;
- будівельну;
- монтажну;
- експлуатаційну тощо...

Труднощі правового захисту ноу-хау полягають у тому, що на ноу-хау неможливо отримати патент, як на винахід або корисну модель, або ж свідоцтво, як на торговельну марку. Більш того, така процедура б повністю нівелювала суть ноу-хау, оскільки будь-яка реєстрація в державному відомстві

передбачає розкриття сутності технологічного рішення як об'єкта права інтелектуальної власності.

Організаційно-правові заходи, які може застосувати власник або керівник підприємства для захисту ноу-хау:

1) Строгий контроль за доступом співробітників підприємства до секретів виробництва. Відомості про них повідомляються обмеженому числу осіб під розпис із зобов'язанням про нерозголошення зазначених відомостей. Як правило, в цьому документі вказуються паспортні дані обізнаної особи або може полягати окремий додатковий договір про режим таємності об'єкта техніки.

2) При прийомі на роботу бажано в трудовій угоді, зафіксувати режим доступу і володіння секретами виробництва, а також зобов'язати працівника підписати зобов'язання про нерозголошення. Інакше, після відходу з роботи і при переході на іншу роботу, працівник може «віднести» із собою секрети виробництва.

3) Один із способів фіксування ноу-хау - проставлення на кожному листі технічної документації, призначеної для внутрішнього користування, штампа з фразою «Об'єкт інтелектуальної власності».

4) У деяких випадках документи, що описують технічний секрет, укладають в пакет, роблять наклейку на конверт: «Розкрити тільки за рішенням суду», що одночасно з підписанням зобов'язання про нерозголошення цього секрету дозволяє створити ефективний організаційно-юридичний механізм охорони секретів виробництва. Ведеться облік осіб і їхніх паспортних даних, що мають доступ до охоронюваної інформації.

5) Поширеним прийомом передпродажної тактики є висновок опціонних угод, тобто попередніх угод, що надають час для ухвалення рішення про покупку технології. В рамках опціону можуть частково передаватися відомості про об'єкт техніки для його експериментальної оцінки на підприємстві ліцензіата. У разі опціону слід строго дотримуватися режиму таємності у відношенні переданих ноу-хау, так як за опціоном потенційний покупець може усвідомити для себе сутність нової технології і далі відмовитися від її покупки. Тому зазвичай опціонні угоди бувають оплачуваними й укладаються з додатком списку присвячених осіб, що включає не тільки фахівців підприємства-ліцензіата, але і технічний персонал, тобто абсолютно всіх людей, що мають доступ до ноу-хау.

б) умова про нерозголошення і відповідальність в разі його порушення обов'язково повинні включатися в договір про передачу ноу-хау або технологій, складовою частиною яких є ноу-хау» (*Катерина Гутгарц. Ноу-хау в Україні: поняття та захист // ТОВ «Простобанк Консалтинг» (https://ua.prostopravo.com.ua/prava_biznesu/intelektualna_vlasnist/statti/nou_hau_v_ukrayini_ponyattya_ta_zahist). 01.10.2024).*

***

«Створення потужностей оборонного виробництва в Україні обов'язково передбачає передачу прав інтелектуальної власності, яка може включати технології подвійного застосування, застосовні як до військової, так і до цивільної техніки.

Наприклад, американська компанія AeroVironment Inc працює спільно з українськими компаніями над виробництвом боеприпасів Switchblade 600 в Україні за технологією подвійного застосування. Спочатку вона відправлятиме компоненти зброї в Україну для збирання, а потім – виготовлення окремих компонентів в Україні. Це вимагає передачі прав інтелектуальної власності (ПІВ) українським організаціям...

Щодо передачі технологій подвійного застосування українській юридичній особі (спільному підприємству (СП) або 100% іноземній дочірній компанії), власник ПІВ має два варіанти: Або внести свою технологію подвійного застосування до статутного капіталу свого Українська дочірня компанія або укласти ліцензійну угоду на використання технології (з відповідними виплатами роялті)...

Внесення технології подвійного призначення до статутного капіталу

Материнська компанія (власник технології подвійного застосування) може передати ПІВ у складі свого внеску до статутного капіталу свого українського спільного підприємства чи дочірнього підприємства. У цьому сценарії українська компанія (СП або 100% іноземна дочірня компанія) фактично стає власником наданої технології, що дозволяє їй вільно використовувати її без сплати поточних комісій. Це фактично збільшує статутний капітал дочірнього підприємства, що може сприяти зміцненню фінансового стану компанії.

Недоліки можуть бути суттєвими, оскільки власник технології подвійного застосування втрачає всі права на цю інтелектуальну власність. Крім того, реєстрація технології в статутному капіталі може зайняти багато часу. Наприклад, внесена технологія має бути офіційно оцінена для визначення її справедливої ринкової вартості, внесок має бути офіційно зареєстрований у державі, і має бути подана документація, що відображає оновлений статутний капітал.

Оцінка прав інтелектуальної власності має вирішальне значення для визначення точної вартості внеску технології в статутний капітал компанії та включає в себе такі кроки:

- *Ліцензований оцінювач:* для проведення оцінки необхідно залучити сертифікованого експерта з оцінки, акредитованого в Україні.
- *Перегляд документів:* оцінювач переглядає всі відповідні документи, пов'язані з технологією, включаючи патенти, ліцензії та технічні характеристики.
- *Методологія оцінки:* оцінювач обирає відповідний метод оцінки, який може включати витратний підхід, ринковий підхід або підхід доходу, залежно від характеру технології.

- *Розрахунок і підготовка звіту:* оцінювач аналізує та визначає справедливу ринкову вартість і готує детальний звіт про оцінку.
- *Затвердження та реєстрація:* звіт про оцінку має бути затверджений відповідними органами, особливо якщо він використовується для цілей капіталізації.

Ліцензійна угода на використання технології подвійних програм

Материнська компанія може передати ПІВ, уклавши ліцензійну угоду з місцевою компанією (СП або 100% іноземною дочірньою компанією) в обмін на роялті. Відповідно до законодавства України ліцензійні договори не підлягають обов'язковій реєстрації. Тим не менш, ми настійно рекомендуємо реєстрацію, особливо у випадках технологій подвійного використання.

Основною перевагою є те, що материнська компанія зберігає право власності на технологію, зберігаючи повний контроль над її використанням і, крім того, отримуватиме регулярні заплановані виплати роялті. У свою чергу українська компанія може вирахувати ці платежі як бізнес-витрати, що потенційно може надати податкові пільги.

Недоліком для української компанії (СП або дочірньої компанії) є фінансовий тягар виплати роялті протягом тривалого періоду. З юридичної точки зору такі роялті повинні встановлюватися за ціною на ринковій основі, щоб уникнути проблем з трансфертним ціноутворенням, і це може вимагати додаткової відповідності та документації. Нарешті, можуть бути податкові наслідки щодо передачі прав інтелектуальної власності залежно від їх оцінки...» (*Maksym Koval. Transfer of Dual Application Technology to Defense Production Facilities in Ukraine // BIZNESGRUPP TOV (https://www.kyivpost.com/post/40539). 15.10.2024).*

***

«...Конституція визначає, що кожен може володіти і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної діяльності й кожному гарантується захист його особистих немайнових прав. Особи, винні в порушенні цих прав, можуть нести цивільно-правову, адміністративну та кримінальну відповідальність.

Наприклад, у ст. 51–2 КУпАП встановлено, що за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності передбачений штраф від 850 до 5100 грн.

У Кримінальному кодексі України містяться ст.ст. 176, 229, які захищають від незаконного використання знака чи найменування, попереджають незаконне відтворення, використання та розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних тощо. Однак для настання відповідальності за цими статтями розмір завданої шкоди має перевищувати 26 000 грн. Штраф для правопорушника становитиме 68 000 грн.

Як бачимо, права інтелектуальної власності в нашій країні законодавчо захищені на усіх рівнях. Для забезпечення цих прав власник інтелектуальної

власності звертається до правоохоронних органів із заявою про вчинення адміністративного чи кримінального порушення та/або до суду з позовною заявою про заборону використання об'єктів інтелектуальної власності та відшкодування майнової шкоди. Однак не варто забувати і про позасудовий порядок врегулювання спору. Часто звернення з вимогою про припинення протиправних дій може допомогти розв'язати конфлікт шляхом переговорів.

Сьогодні швидке поширення інформації через інтернет може створювати загрози для захисту ексклюзивних ідей. Вони можуть бути легко скопійовані ще до того, як власник встигне їх розвинути або монетизувати. Це підкреслює важливість проактивного підходу до захисту прав інтелектуальної власності. Однією з ключових стратегій є реєстрація інтелектуальної власності. Патенти, торгові марки та авторські права забезпечують юридичний захист і зміцнюють позиції власника, надаючи йому ексклюзивні права на використання. Також важливо впроваджувати заходи кібербезпеки, надійні брандмауери, шифрування та регулярні оновлення програмного забезпечення для запобігання кіберзагрозам.

Окрім цього, не варто нехтувати підписанням угод про нерозголошення (NDA) під час обміну конфіденційною інформацією з працівниками, партнерами або клієнтами. Важливим також є створення внутрішніх політик у компанії, які запобігають несанкціонованому розголошенню або використанню конфіденційної інформації...» (*Ярослав Бурлака. Інтелектуальна власність та її захист у цифрову епоху // ТОВ «Юридична газета» (<https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/intelektualna-vlasnist-ta-yiyi-zahist-u-cifrovu-epohu.html>). 17.10.2024).*

***

«Інтелектуальна власність є ключовим активом для багатьох фізичних та юридичних осіб. В епоху цифрової трансформації, коли творчі продукти можуть бути легко створені, поширені та використані, питання спадкування інтелектуальної власності стає дедалі актуальнішим...»

Процедура спадкування авторських прав така сама, як і для інших видів майна. Спадкоємцям потрібно звернутися до нотаріуса для відкриття спадкової справи та отримати свідоцтво про право на спадщину. Однак важливо пам'ятати, що авторські права можуть належати декільком співвласникам, якщо твір був створений у співавторстві. У такому випадку права переходять до співвласників відповідно до частки участі у створенні твору.

Приклад: Відомий український письменник склав заповіт, в якому передав свої майнові права на твори своїй дружині. Після його смерті дружина отримала право видавати його книги та отримувати прибуток від їх продажу. Це класичний приклад спадкування майнових авторських прав...

Як і у випадку з авторськими правами, патентні права можуть бути передані у спадок за заповітом або за законом. Спадкоємці можуть:

- використовувати винахід самостійно,

- ліцензувати патент (тобто надавати право на його використання третім особам за певну плату),
- продати патент або передати його іншій особі.

Однак важливо зазначити, що спадкоємці повинні своєчасно сплачувати всі необхідні мита за підтримку чинності патенту. Якщо це не зробити, патент втратить силу, і винахід стане суспільним надбанням.

Приклад: Інженер винайшов новий тип механічного фільтра і отримав патент на свій винахід. Після його смерті, за заповітом, патент перейшов до його сина. Син вирішив продати патент великій інженерній компанії, отримавши значну винагороду. Цей випадок ілюструє, як можна успадкувати патент і отримати з нього вигоду...

Хоча спадкування інтелектуальної власності здається простим процесом, є кілька важливих аспектів, які варто враховувати:

1. Обмеження термінів дії патентів. Якщо спадкоємці не встигають продовжити термін дії патенту або не сплачують необхідні збори, патент припиняє дію і втрачає свою цінність.

2. Співавторство або співвласність. У випадку, коли авторські або патентні права належали кільком особам (наприклад, співвласникам компанії або співавторам), спадкування може ускладнитися. Спадкоємцям необхідно враховувати інтереси інших співвласників.

3. Право на роялті. Спадкоємці можуть успадкувати право на отримання роялті від використання авторських творів або патентів, однак важливо чітко оформити юридичні документи, щоб уникнути суперечок між спадкоємцями...

У разі якщо автор чи винахідник є резидентом іншої країни або якщо його права зареєстровані в кількох країнах, можуть виникати додаткові труднощі. Україна є учасницею кількох міжнародних угод, зокрема Паризької конвенції про охорону промислової власності та Договору про патентне право. Це дозволяє спадкоємцям звертатися до відповідних органів для захисту прав на міжнародному рівні. Наприклад, спадкоємці можуть продовжувати захищати патент в інших країнах, якщо він був поданий відповідно до міжнародної системи патентування (РСТ)...» (*Спадкування інтелектуальної власності: Авторські права та патенти // Family Law Help (<https://familylawhelp.com.ua/spadkuvannya-intelektualnoyi-vlasnosti/>). 23.10.2024*).

***

«Асоціація Design for Ukraine спільно з Українським національним офісом інтелектуальної власності та інновацій (ІР Офіс) запустили важливий проєкт під назвою «Узгода». Цей ініціативний проєкт містить зразки трудових контрактів для дизайнерів та ілюстраторів, а також покрокові інструкції для їх правильного використання...

Це перший в Україні систематизований підхід до укладання трудових договорів у сфері креативних індустрій, де часто виникають питання щодо прав на інтелектуальну власність. Контракти враховують оплату праці, кількість правок, особливості поширення творів та інтелектуальні права.

«Узгода» спрямована на захист прав інтелектуальної власності та спрощення юридичних процедур для дизайнерів і ілюстраторів...» (*Олексій. В Україні запустили новий проєкт для захисту прав дизайнерів та ілюстраторів // #ШоТам (<https://shotam.info/v-ukraini-zapustily-novyy-proiekt-dlia-zakhystu-prav-dyzayneriv-ta-iliustratoriv/>). 24.10.2024*).

***

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«Програмне забезпечення з відкритим вихідним кодом змінило наш спосіб розробки та використання технологій, сприяючи спільному підходу, який дозволяє розробникам отримувати доступ, змінювати та поширювати код, часто без будь-яких зобов'язань платити ліцензійні збори першому ліцензіару. Цей дух співпраці підживлює інновації та знижує бар'єри для входу, дозволяючи навіть невеликим компаніям та окремим розробникам конкурувати в глобальному масштабі.

Однак ця відкрита модель може суперечити традиційній практиці інтелектуальної власності (ІВ), яка спрямована на забезпечення монополії новаторів для забезпечення конкурентних переваг. Збалансування переваг співпраці з необхідністю захисту запатентованої технології є складним завданням, яке потребує тонкого підходу...

Угоди з відкритим вихідним кодом різко відрізняються від традиційної розробки програмного забезпечення, оскільки авторське право, яке існує на власне програмне забезпечення, дає право розробнику забороняти іншим копіювати, адаптувати або розповсюджувати вихідний код. У той час як рух відкритого коду наголошує на обміні та співпраці, законодавство про інтелектуальну власність традиційно зосереджується на ексклюзивності та захисті. Права інтелектуальної власності, такі як патенти та авторські права, призначені для того, щоб дозволити творцям контролювати результати своєї розробки, дозволяючи їм запобігати несанкціонованому використанню та монетизувати свою роботу. Ця монополістична стратегія забезпечує компаніям конкурентну перевагу, але часто суперечить філософії відкритого коду.

Не всі ліцензії на відкрите програмне забезпечення були створені однаковими, тому вибір правильної ліцензії є ключовим для пошуку балансу між використанням переваг програмного забезпечення з відкритим кодом і захистом власних технологій.

Деякі ліцензії, такі як Apache 2.0 і MIT, є відносно дозволеними, що дозволяє користувачам використовувати та змінювати код з відкритим кодом з мінімальними обмеженнями. Інші, такі як GNU General Public License (GPL), мають вимоги, які зобов'язують Користувача розповсюджувати модифікований код будь-кому, хто отримує програмне забезпечення, разом із тими самими правами на його використання, зміну та розповсюдження...

Багато компаній, у тому числі технологічні гіганти, активно беруть участь у розробці open-source. Наприклад, Google випустив TensorFlow у 2015 році за ліцензією Apache 2.0, і він швидко став популярним фреймворком, що дозволяє розробникам легко створювати, навчати та розгортати моделі машинного навчання та ШІ, навіть не маючи глибоких знань у цій галузі.

Природа TensorFlow із відкритим кодом сприяла широкому співробітництву за участі дослідників, розробників та інших технологічних компаній. Google активно підтримує TensorFlow, постійно оновлюючи та покращуючи програмне забезпечення на основі відгуків і внесків спільноти. Така співпраця значно знижує бар'єри для входу на ринок останніх розробок, стимулює інновації в різних галузях і допомагає демократизувати доступ до технологій.

Роблячи стратегічний внесок у відкритий вихідний код, компанії можуть впливати на напрямок розвитку, отримуючи доступ до інновацій, які вони можуть мати право включити у власні продукти.

Взаємодія між IP та відкритим вихідним кодом стає все більш важливою. Підприємствам потрібно буде завчасно проводити аудит і керувати юридичними ризиками, а також збалансувати спільну силу розробки з відкритим вихідним кодом, максимізуючи конкурентну перевагу, яку пропонують власні технології» (*Dina Biagio. Open source and IP: striking a balance between sharing and protecting // Legal Benchmarking Limited (<https://www.managingip.com/article/2ducxphocrhomej0b7ksg/sponsored-content/open-source-and-ip-striking-a-balance-between-sharing-and-protecting>). 03.10.2024*).

***

«...Дослідження Open Knowledge Foundation показало, що на статті Вікіпедії під ліцензією Creative Commons (CCO) вдвічі частіше посилаються із зовнішніх веб-сайтів, ніж на статті з менш вільними ліцензіями. Опитування Інституту Creative Commons показало, що 60% авторів CCO були свідками того, як їхні твори використовували в несподіваний та інноваційний спосіб. За оцінками Інституту статистики ЮНЕСКО, понад 40% освітніх ресурсів у всьому світі поширюються під такою відкритою ліцензією, як CCO.

Ілюстративні кейси

1. Вплив відкритої музики: Такі музиканти, як Brian Eno та Björk, використовували CCO для своєї музики, що дозволило фанатам та іншим

артистам реміксувати та переосмислювати їхні твори. Ця відкритість сприяла процвітанню екосистеми похідних творів та колаборацій.

2. Доступність в освіті: Бібліотека Вашингтонського університету оцифрувала і випустила понад 1 мільйон зображень під ліцензією ССО. Ці зображення тепер у вільному доступі для використання в навчальних матеріалах, що робить знання більш доступними для студентів по всьому світу.

3. Збереження культурної спадщини: Смітсонівський інститут випустив величезну колекцію з 2,8 мільйонів зображень під ліцензією ССО. Ця ліцензія дозволяє дослідникам, освітянам і громадськості отримувати доступ до цих безцінних історичних і культурних артефактів і ділитися ними.

Практичні стратегії використання ССО

1. Подумайте над своїми цілями: Визначте конкретні цілі, яких ви сподіваєтеся досягти, опублікувавши свою роботу в рамках ССО. Незалежно від того, чи є вашими пріоритетами підвищення видимості, співпраця чи поширення знань, розуміння ваших мотивів допоможе вам у прийнятті рішень.

2. Виберіть потрібну ліцензію: ССО пропонує різні варіанти ліцензій, щоб задовольнити ваші конкретні потреби. Присвята суспільному надбанню ССО відмовляється від усіх прав, тоді як інші ліцензії надають додаткову гнучкість, наприклад, дозволяють комерційне використання або атрибуцію.

3. Просувайте свою роботу: Після того, як ви опублікували свою роботу в рамках ССО, активно просувайте її серед потенційних користувачів. Поділіться нею в соціальних мережах, розмістіть інформацію про ССО на своєму веб-сайті та взаємодійте зі спільнотами, де ваша робота може викликати резонанс.

Поради та підказки щодо ефективного використання ССО

Використовуйте чітку та лаконічну мову: Переконайтеся, що вашу ліцензійну заяву ССО легко зрозуміти та застосувати.

Подумайте про атрибуцію: Хоча авторство не є обов'язковим згідно з ССО, це ввічливий і шанобливий жест, щоб вказати авторство.

Відстежуйте та відповідайте на відгуки: Будьте відкриті до відгуків та запитів від користувачів. Це допоможе вам вдосконалити свій підхід до ССО та забезпечити використання вашої роботи відповідно до ваших намірів.

Будьте готові до непередбачуваного використання: ССО надає необмежене використання, а це означає, що ваша робота може бути перепрофільована так, як ви не очікували. Ставтеся до цього як до можливості для розвитку та розголосу.

Навчайте та відстоюйте інтереси: Сприяти підвищенню обізнаності про ССО та її переваги для авторів та користувачів. Заохочувати інших до прийняття практики відкритого ліцензування та сприяти зростанню спільноти ССО.

Чому ССО важлива:

Збереження та доступність: ССО забезпечує збереження цінних творчих творів для майбутніх поколінь і робить їх доступними для широкої аудиторії.

Інновації та співпраця: Усуваючи обмежувальні бар'єри, ССО сприяє розвитку культури інновацій та співпраці, заохочуючи перехресне запилення ідей та створення нових знань.

Освітня та культурна цінність: Ліцензовані ССО твори сприяють розвитку освіти, досліджень та культурного взаєморозуміння, дозволяючи необмежене використання та модифікацію...

Підсумовуючи, Creative Commons (ССО) виступає як трансформаційний інструмент для творців контенту, користувачів і суспільства в цілому. Приймаючи ССО, ми відкриваємо потенціал для підвищення видимості, покращення співпраці, а також збереження та поширення знань...» (*Unlocking the Power of Creative Commons: A Comprehensive Guide for Content Creators* // *tvserialupdates.com* (<https://tvserialupdates.com/202410128365244.html>). 12.10.2024).

***

«...Відповідно до дослідження компанії Statista, яка спеціалізується на ринкових і споживчих даних, очікується, що дохід ринку програмного забезпечення досягне 659,00 мільярдів доларів США у 2023 році, причому основна частина доходу буде отримана в Сполучених Штатах (338,20 мільярдів доларів). Найбільшим сегментом ринку є корпоративне програмне забезпечення з прогнозованим обсягом ринку в 271,80 мільярда доларів США в 2023 році та прогнозованим річним темпом зростання (CAGR 2023-2028) у 5,42%, що призведе до обсягу ринку в 858,10 мільярда доларів США в 2028 році. У світлі цього величезних кількостей, очевидно, що встановлення ефективного захисту інтелектуальної власності на програмне забезпечення має вирішальне значення.

Без інструкцій комп'ютер не може працювати. Ці інструкції, відомі як комп'ютерні програми або програмне забезпечення, вбудовані в комп'ютер або інший пристрій, але часто зберігаються, відтворюються та поширюються на портативних носіях або передаються онлайн. Це означає, що, як тільки вони створені, їх можна відтворити легко, за дуже низькі витрати та в необмеженій кількості.

Захист авторських прав поширюється на «буквальні вирази» програмного забезпечення. Однак він не захищає «концепцію», яка лежить в основі програмного забезпечення, яке в багатьох випадках є важливим елементом його комерційної цінності. Оскільки ці концепції, що лежать в основі програмного забезпечення, часто забезпечують такі технічні функції, як керування машинами чи обробка даних, захист інтелектуальної власності програмного забезпечення через патентну систему також доступний для захисту цих технічних функцій.

Захист програмного забезпечення — це дії, які розробник програмного забезпечення може вжити для запобігання несанкціонованому використанню

свого програмного забезпечення. Існує багато методів, які використовуються для вирішення цієї проблеми:

- **Захист на місці:** на цьому етапі розробник повинен забезпечити дотримання своєї ліцензійної угоди та використовувати методи захисту від налагодження та зворотного проектування, щоб захистити свою ІР від крадіжки.
- **Широкий захист:** програмне забезпечення також може бути захищене як авторським правом, так і патентом. Тоді ці два права будуть доповнювати один одного: авторське право, що захищає вміст програмного забезпечення, і патент на технічний винахід, що є результатом цього. Часто все програмне забезпечення не підлягає патентному захисту. Патентом може бути охоплено лише технічний винахід, створений за допомогою програмного забезпечення. Іншими словами, патентуватимуться лише технічні елементи, які використовує програмне забезпечення.

Імена, символи, фрази та навіть звуки, що використовуються в продуктах або послугах, можуть бути зареєстровані як торгові марки. Відомі бренди повинні розглянути можливість реєстрації торгових марок для назв своїх брендів, тегів, назв продуктів і послуг, щоб захистити результати своїх творчих ідей.

У більшості юрисдикцій захист інтелектуальної власності на програмне забезпечення через авторське право надається автоматично, коли створюється та записується на диск будь-який новий код. Однак права, надані законом про авторське право, обмежуються копіюванням комп'ютерного коду. Закон про авторське право ніколи не захищає ідею програмного забезпечення. Іншими словами, якщо хтось подивиться на програмне забезпечення та «вкраде ідею», написавши з нуля новий код, який виконує ту саму функцію, закон про авторське право не зупиниться. Патент на програмне забезпечення, з іншого боку, може....

Патент на програмне забезпечення — це будь-який патент, який захищає комп'ютерне програмне забезпечення. Патенти на програмне забезпечення можуть поширюватися на окрему комп'ютерну програму, програму для мобільного пристрою або програмне забезпечення, вбудоване в механічний пристрій. Щоб програмне забезпечення було патентоспроможним, воно має відповідати тим самим вимогам, що й будь-який інший тип винаходу. Зокрема, програмний винахід має бути новим, цінним і неочевидним. Четверта умова патентоспроможності полягає в тому, що винахід має бути придатним для захисту патентом. Як згадувалося вище, все програмне забезпечення часто не запатентовано. Можуть бути охоплені лише технічні винаходи, створені в результаті програмного забезпечення...

Специфіка відповідної ліцензії з відкритим кодом визначає точні умови використання. Тобто, якщо розробник використовує відкритий код як основу для нового продукту, він може претендувати на право власності на новий продукт. Однак їм все одно доведеться дотримуватися умов ліцензії на

відкритий код для використовуваного коду. Це означає, що вони повинні зробити вихідний код нового продукту доступним для інших і вказати оригінальних авторів відкритого коду.

Існують різні типи ліцензій з відкритим кодом:

- *Копілефт* — це дозвіл, наданий автором «використовувати, вивчати, змінювати та поширювати твір», будь то текст, твір мистецтва чи комп'ютерна програма. Це означає, що користувач копілефту може змінювати, повторно використовувати та поширювати його, але має ті ж права, що й оригінальний твір. Іншими словами, якщо розробник хоче змінити програмне забезпечення та знову поділитися ним, модифіковане програмне забезпечення обов'язково буде захищено копілефтом...

- *Загальна публічна ліцензія або GNU GPL* є найпоширенішою ліцензією на вільне програмне забезпечення: більше половини вільного програмного забезпечення, що розповсюджується сьогодні, ліцензовано згідно з GNU GPL. Ці ліцензії рекомендуються, якщо ви хочете зробити свій код доступним і повторним для якомога більшої кількості людей. У них сильний копілефт.

- *Ліцензія MIT* походить від Массачусетського технологічного інституту (MIT), але цей термін вводить в оману, оскільки насправді MIT використовує кілька ліцензій. Ліцензія Массачусетського технологічного інституту є дуже дозвільною ліцензією з невеликими обмеженнями щодо повторного використання коду та без копілефта. Він сумісний з багатьма ліцензіями, включаючи GNU GPL, і включає кілька моделей ліцензій, включаючи ліцензію Expat і ліцензію X11. Ліцензія MIT багато в чому схожа на нову ліцензію BSD.

- *Ліцензія BSD* є дозвільною ліцензією з відкритим вихідним кодом без авторського права, сумісною з GNU GPL. Рекомендується не використовувати оригінальну версію через положення про обмеження реклами: повідомлення про авторські права є обов'язковим у будь-якій рекламі чи документі, що надається разом із програмним забезпеченням. Нова версія ліцензії BSD більше не містить цього пункту. Серед найпопулярніших ліцензій BSD є ліцензія Apache. Це дозвільна ліцензія, сумісна з GNU GPL v3, але не v2. Рекомендується використовувати ліцензію Apache 2.0 для великих програм, особливо щоб уникнути пасток патентів...» (**Houssem Arbaoui. Prepare for Success in Your Intellectual Property Protection for Software // Questel (<https://www.questel.com/resourcehub/intellectual-property-protection-for-software/>). 21.10.2024**).

***

«...Блокчейн (Blockchain) кардинально змінює правила екосистеми ІВ, але ми не можемо ігнорувати виклики. Інтеграція блокчейну в ІВ вимагає величезних інвестицій, досвіду та ретельного планування.

Незважаючи на кардинальний потенціал блокчейну в управлінні правами інтелектуальної власності, існують перешкоди та аспекти, які слід враховувати для його успішної інтеграції...

Юридичний статус блокчейну в ІВ є сумнівним, оскільки це відносно нова технологія. Багато функцій блокчейну є новими для правової системи, що створює невизначеність. Наприклад, відсутність центрального органу є ключовою перешкодою блокчейну, яка створює правову невизначеність у його прийнятті в ІВ.

Впровадженню блокчейну в ІВ у всій галузі заважає відсутність стандартизації платформ блокчейну. Зацікавлені сторони можуть уникати блокчейну через відсутність у нього чіткого лідера ринку чи стандарту.

Численні блокчейни знаходяться в обігу, що працюють з різними стандартами та протоколами. Ця відсутність сумісності в різних мережах блокчейну негативно впливає на можливості зв'язку та обміну даними.

Інтегрувати блокчейн в існуючі бази даних ІВ не так просто. Компанії можуть вважати це складним завданням, оскільки їм потрібні спеціальні ресурси та технічний досвід для інтеграції технології блокчейну в ІВ.

Хоча безпека та обмеження несанкціонованого доступу до прав ІВ у блокчейні ніколи не буде проблемою, реалізація прав у реальному світі може бути складною.

Оскільки технологія блокчейн не має кордонів, це може ускладнити юрисдикційний нагляд. Суперечка щодо записів блокчейну може охоплювати різні юрисдикції, що може спричинити правову невизначеність.

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) співпрацює з відомствами інтелектуальної власності та іншими зацікавленими сторонами для плавної інтеграції блокчейну в сферу інтелектуальної власності. Деякі з ініціатив:

- ВОІВ створила Робочу групу з блокчейну в рамках Комітету зі стандартів ВОІВ (CWS) для розробки нового стандарту ВОІВ щодо застосування технологій блокчейну в екосистемах ІВ.
- ВОІВ провела багато заходів на основі інтеграції ІВ-блокчейн. Такі заходи зосереджені на таких аспектах, як технологія блокчейну та її вплив на ІВ, практичне застосування блокчейну на ІВ тощо. Організація зосереджується на спільних пілотних проектах, ініціативах із розбудови потенціалу та державно-приватному партнерстві.
- ВОІВ працює над розробкою узгодженого підходу до інтеграції блокчейну в інтелектуальну власність у всьому світі. Організація зосереджується на таких аспектах, як регулювання, управління та стандартизація технологій блокчейну в екосистемах ІВ.

Оскільки використання блокчейну в ІВ є складним завданням, власникам ІВ потрібні певні вказівки. Використовуйте наступні рекомендації під час використання блокчейну для керування правами ІВ:

- Виберіть правильну платформу
- Будьте пильні при розробці смарт-контрактів
- Захищайте конфіденційність і безпеку даних ІВ, використовуючи шифрування, хешування, докази з нульовим рівнем знань і контроль доступу

- Співпрацюйте з іншими зацікавленими сторонами

Технологія блокчейн стрімко розвивається разом із трансформацією сфери ІВ. З появою блокчейну ми бачимо кардинальні зміни в тому, як управляються, ліцензуються та забезпечуються права інтелектуальної власності. Трансформаційна сила блокчейну полягає в перевагах, які він пропонує, наприклад, у незмінній системі ведення записів для оптимізації процесів ліцензування ІВ та посилення співпраці та довіри між зацікавленими сторонами...» (*Revolutionizing Ownership: Blockchain Technology and Intellectual Property // ABOU NAJA Intellectual Property* (<https://abounaja.com/blog/blockchain-technology-and-intellectual-property>)). 24.10.2024).

***

Європейський Союз

«Управління з питань конкуренції та захисту прав споживачів Польщі (УОКіК) розпочало розслідування проти Meta, власника Facebook, за його нещодавнє рішення обмежити видимість публікацій із посиланнями на польські ЗМІ. Якщо УОКіК встановить, що Meta зловживала своїм становищем на ринку, він може оштрафувати фірму на суму до 10% річного обороту.

Facebook минулого місяця змінив спосіб відображення посилань на польські ЗМІ. Тепер вони містять лише назву відповідної статті без зображення та текстового резюме, яке також було видно раніше.

Гігант соціальних мереж заявив, що зробив це через юридичні сумніви щодо нового польського закону про авторське право. Проте польські видавці звинуватили Meta у «використанні свого домінуючого становища», щоб «покарати» їх за зміни до закону про авторське право, спрямовані на те, щоб допомогти ЗМІ вести переговори з компаніями соціальних мереж... (*Antitrust authority investigates Meta for limiting visibility of posts linking to Polish media // Notes From Poland* (<https://notesfrompoland.com/2024/10/23/antitrust-authority-investigates-meta-for-limiting-visibility-of-posts-linking-to-polish-media/>)). 23.10.2024).

***

«22 жовтня Відомство інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) опублікувало друге глибоке дослідження впливу нової та революційної технології на порушення та захист інтелектуальної власності (ІВ), а саме впливу Metaver і пов'язаних технологій віртуальної, змішаної та доповненої реальності.

Дослідження висвітлює поточний стан Metaverse та чотири окремі майбутні стани або альтернативи, до яких Metaverse може розвинутися. Кожна держава створює різні рівні загрози інтелектуальній власності та представляє

різні проблеми для правозастосування. Потенційні слабкі місця та вразливі місця екосистеми Metaverse дозволять проявити незаконну діяльність, націлену на три категорії активів, а саме інфраструктуру, інформацію про користувачів і віртуальну власність, а наслідки для порушення прав інтелектуальної власності та забезпечення їх дотримання є численними...» (*Impact of Technology Deep Dive Report II, Impact of the Metaverse on Infringement and Enforcement of Intellectual Property // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/observatory/impact-of-the-metaverse-on-infringement-and-enforcement-of-intellectual-property>). 22.10.2024).

***

Китайська Народна Республіка

«У цифрову еру захист інтелектуальної власності (ІВ) зазнає значних змін. Технологічний прогрес дає правовласникам можливість підвищити ефективність і зменшити витрати на подання заявок і правозастосування...

Державна адміністрація з питань регулювання ринку (SAMR) запровадила модель «Інтернет плюс нагляд», об'єднавши різні гарячі лінії зі скаргами різних підрозділів і функцій в єдину платформу (наприклад, національну платформу 12315). Запущена 31 серпня 2019 року національна платформа 12315 дозволяє споживачам і правовласникам повідомляти про такі проблеми, як порушення прав на торговельну марку та недобросовісну конкуренцію.

Ця цифрова інтеграція спростила процес розгляду скарг, значно збільшивши час реагування та ефективність обробки. З 2019 по 2023 рік платформа отримала понад 120 мільйонів скарг, у тому числі понад 18 мільйонів повідомлень про порушення, що свідчить про її вирішальну роль у захисті прав споживачів та підтримці ринкового порядку...» (*Sophie Li, Sophia Hou. China: Digital Transformation in IP Protection // Rouse International Limited* (<https://rouse.com/insights/news/2024/china-digital-transformation-in-ip-protection>). 23.10.2024).

Королівство Таїланд

«...За даними Bangkok Post, Таїланд "є одним зі світових лідерів за часом, проведеним у соціальних мережах, та кількістю користувачів Facebook, YouTube, TikTok та електронної комерції".

Серед постійно розширюваного регулювання соціальних мереж та електронної комерції в Таїланді, яке може включати кримінальну відповідальність, є також питання порушення авторських прав...

Відповідно до Закону Таїланду про авторське право В.Е. 2537 (1994) (ТСА), постачальник послуг звільняється від відповідальності за порушення авторських прав ("Захист безпечної гавані"), якщо він підпадає під визначення 4 категорій, а саме: (i) постачальники посередницьких послуг, (ii) постачальники

послуг кешування, (iii) постачальники послуг хостингу та (iv) постачальники послуг пошукових систем. Існують додаткові кваліфікаційні вимоги для отримання права на захист "безпечної гавані".

Наприклад, "постачальник посередницьких послуг" матиме такий захист, якщо він володіє певними характеристиками, наприклад, не ініціює передачу комп'ютерних даних, встановлює та декларує політику припинення надання послуг користувачам, які неодноразово порушують авторські права, і т.д. Якщо постачальник посередницьких послуг відповідає таким характеристикам, він буде захищений відповідно до «Захисту безпечної гавані» ТСА...» (*Digital Intermediary Service Providers - Copyright Safe Harbour Protections – Thailand // FOSR LAW (<https://fosrlaw.com/digital-intermediary-service-providers-copyright-safe-harbour-protections-thailand/>). 10.2024*).

***

Республіка Індія

«...захист цифрового вмісту є складною справою в епоху повсюдного обміну файлами та безперервного відтворення. У цьому відношенні поява DRM (Керування цифровими правами) можна віднести до 1960-х років, коли ранній підхід Electronic Publishing Resources, Inc. заклав основу DRM. Системи DRM були розроблені для законного обмеження несанкціонованого копіювання та використання, яке порушувало б правові гарантії, надані власникам авторських прав. Крім того, це мало надати видавцям більше повноважень щодо розповсюдження та використання їхніх творів...

У випадку онлайн-музики ...системи DRM були розроблені для контролю розповсюдження та використання цифрового вмісту для боротьби з неавторизованим обміном і піратством. Однак вони стикаються з постійною критикою через обмежувальні заходи та негативний вплив на права користувачів, добросовісне використання та інновації. Нещодавні дослідження показують, що хоча DRM прагне захистити інтелектуальну власність, його негнучка структура часто суперечить потребам користувачів і новим тенденціям споживання музики. Традиційні механізми DRM надто обмежувальні, особливо під час обміну та відкриття музики, що, у свою чергу, зменшує доступність і створює перешкоди для зручного споживання.

Відносини між DRM і авторським правом зазвичай розглядаються через традиційні закони про авторське право. Незважаючи на всі спроби захистити дітище кожного творця, існуючі законодавчі рамки не враховують, як розвиток законодавства про цифровий контент впливає на музичні онлайн-платформи та права користувачів. Наприклад, суворий контроль DRM може перешкоджати легальному використанню в освітніх і дослідницьких закладах. Хоча проблеми визнаються, запропоновані рішення часто залишаються теоретичними, їм бракує реалістичних рамок, які поєднують захист із гнучкістю, необхідною для добросовісного використання.

Крім того, якщо дивитися під іншим кутом, DRM можна пов'язати зі змінами в потоках доходів у музичній індустрії. Незважаючи на те, що DRM дозволяє власникам авторських прав контролювати доступ до цифрового вмісту та його використання, не буде натяжною сказати, що DRM потенційно «згубно впливає на музичну індустрію», оскільки його жорсткий контроль вмісту обмежує канали розповсюдження. У традиційних моделях дохід залежав від прямих продажів через компакт-диски та інші фізичні формати, але цифрова трансформація вимагає більш гнучких і доступних стратегій для адаптації до нових моделей споживання. DRM за своєю суттю обмежує дохід для артистів, особливо незалежних музикантів, які покладаються на обмін для отримання інформації та доходу.

Відповідно до цього, DRM ненавмисно пропускає цю групу, нав'язуючи модель «оплата за використання», що суперечить їхнім потребам, обмежуючи зв'язок творців і слухачів. Більше того, розмивання принципу «чесного використання» ще більше впливає на здатність незалежних музикантів розвивати існуючі твори та співпрацювати. Крім того, він серйозно ігнорує вплив на незалежних артистів, які покладаються на гнучкі стратегії спільного використання для більшого охоплення та доходу, що робить вкрай важливим переробити жорсткі рамки DRM, щоб зменшити згубний вплив на музичну індустрію.

Впровадження DRM призвело до несприятливих економічних наслідків, таких як «підвищення бар'єрів для входу» та «посилення наявних провалів ринку». Націлене на зменшення піратства, але використання DRM може завдати шкоди соціальному добробуту через посилення монопольного ціноутворення та обмеження позитивних зовнішніх факторів, як-от експозиції, для незалежних артистів.

Зміни в індійському законі про авторське право, включно з положеннями DRM, мали на меті збалансувати захист між творцями та споживачами. Навпаки, ці поправки неадекватно розглядають те, як DRM може призвести до нерівності, особливо для менших художників і композиторів. Це, як правило, обмежує доступ до вмісту, безпосередньо впливаючи на незалежних виконавців, які залежать від гнучких стратегій обміну для видимості та доходу.

Сучасні системи DRM пропонують кілька рівнів реалізації на рівнях програми, операційної системи та апаратного забезпечення. Однак вони критикують існуючі системи за те, що вони несумісні й часто не повністю задовольняють клієнтів або правласників. Наприклад, музичний магазин iTunes від Apple і система керування правами Microsoft (RMS) є прикладами реалізацій DRM, які намагаються збалансувати зручність і безпеку, але можуть не мати гнучкості, необхідної для підтримки стратегій обміну, життєво важливих для незалежних виконавців.

...DRM потребує повної редизайну для заохочення творчості, оскільки поточні рішення часто захищають великі медіакомпанії за рахунок менших художників. DRM має запобігати піратству, водночас дозволяючи гнучке

розповсюдження та рекламу. Нові технології, такі як блокчейн, які покращують безпеку та права користувачів, залишаються недостатньо вивченими. Прийняття цих розробок має вирішальне значення для розробки адаптивних та успішних підходів DRM. Майбутні системи DRM повинні інтегрувати нові технології, забезпечувати прозорість і дотримуватися принципів добросовісного використання, щоб знайти компроміс між надійним захистом власників прав і мінливими потребами споживачів...» (*Vansh Tayal. FROM RESTRICTION TO REVOLUTION: THE EVOLVING DYNAMICS OF DRM IN ONLINE MUSIC PLATFORMS // IP Press (https://www.theippress.com/2024/10/14/from-restriction-to-revolution-the-evolving-dynamics-of-drm-in-online-music-platforms/). 14.10.2024).*

***

«Порушення авторських прав є однією з найбільш постійних проблем у законодавстві про інтелектуальну власність сьогодні. Оскільки отримати доступ до цифрового вмісту стало легше, ніж будь-коли, несанкціоноване використання матеріалів, захищених авторським правом, стрімко зросло за дуже короткий період часу. Порушення авторських прав відбувається, коли люди використовують або відтворюють твір без отримання згоди власника, від музики до програмного забезпечення, від книг до онлайн-статей...

Закони Індії про авторське право визначені в Індійському законі про авторське право 1957 року. Закон також включає кілька типів порушень, одним із яких є порушення прав на цифровий вміст, що стало актуальним із збільшенням онлайн-контенту. Закон про авторське право також є досить складним, наприклад, в Індії постачальники послуг Інтернету (ISP) несуть відповідальність за будь-які порушення, лише якщо вони знають про порушення та нічого з цим не роблять.

Навпаки, Закон про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA) у Сполучених Штатах забезпечує основу для притягнення провайдерів до відповідальності за порушення авторських прав. Закон про захист авторських прав у цифрову епоху містить положення про «безпечну гавань», які захищають провайдерів Інтернет-послуг від відповідальності за умови, що вони негайно видаляють правопорушний вміст, отримавши сповіщення.

Хоча закон про авторське право захищає законні права творців, він також створює деякі етичні проблеми. Без перевіреного копіювання творці позбавлені справедливої винагороди, а в довгостроковій перспективі це пригнічує інновації та креативність. Використання цифрових платформ для розповсюдження контенту є дуже корисним, але все ж заслуговує на увагу, оскільки з ними копіювати та розповсюджувати твори, захищені авторським правом, без особливої уваги до наслідків стає легко. Це ставить важливі етичні питання щодо відповідальності споживачів, а також платформ за захист прав інтелектуальної власності...

Обвинувачені в порушенні авторського права можуть використовувати декілька видів захисту від відповідальності:

Добросовісне використання: Дозволене використання захищених авторським правом матеріалів для певних цілей та обмежене використання без дозволу.

Доктрина першого продажу: Ця доктрина надає правовласнику спочатку законно придбаного твору, захищеного авторським правом, право продавати або позичати твір, але він повинен робити це без згоди власника авторського права.

Невинне порушення: Невинне порушення може зменшити штрафні санкції, але якщо відповідач не знав про те, що твір захищений авторським правом.

Порушення авторських прав є складною юридичною проблемою, яка сьогодні є більш актуальною, ніж будь-коли раніше, із розвитком цифрових технологій. Це призвело до популярної ситуації для багатьох з легким обміном цифровим вмістом, отже, несанкціонованим використанням, або, іншими словами, «піратством»... Цифровий світ продовжує розвиватися, і тому законодавство, яке захищає інтелектуальну власність, має йти в ногу з цими змінами» (*Prasun Kumar. The Legal and Ethical Dimensions of Copyright Infringement // Khurana And Khurana (https://www.khuranaandkhurana.com/2024/10/18/the-legal-and-ethical-dimensions-of-copyright-infringement/). 18.10.2024).*

***

«Індійська індустрія розваг страждає від піратства вже кілька років. Однак 62% споживачів піратського контенту вважають, що для подолання цієї загрози необхідне суворіше правозастосування.

Згідно зі звітом The Rob Report... розмір піратської економіки Індії у 2023 році становив 224 млрд індійських рупій (2,467 млрд євро), що є четвертим показником за обсягом доходів індійської індустрії медіа та розваг у розрізі окремих сегментів.

З них 137 мільярдів рупій було отримано від піратського контенту в кінотеатрах, а 87 мільярдів рупій - від контенту OTT-платформ. За оцінками, потенційні втрати податку на додану вартість становили до 43 млрд рупій.

Незважаючи на 150-відсоткове зростання доходів від передплати після пандемії, звіт показує, що 51% споживачів медіа в Індії отримують доступ до контенту з піратських джерел. Найбільшим джерелом піратського контенту є потокове мовлення (63%), за ним ідуть мобільні додатки (16%), на інші способи, такі як соціальні мережі та торренти, припадає 21%.

Управління кількома підписками, недоступність бажаного контенту в Інтернеті та висока плата за підписку стали трьома основними причинами, які спонукають глядачів захоплюватися піратським контентом...» (*India: 51% access pirated content // Advanced Television Ltd. (https://advanced-television.com/2024/10/24/india-51-access-pirated-content/). 24.10.2024).*

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Використання Amazon Fire TV Sticks для незаконної трансляції футбольних матчів у сезоні 2024/25 потенційно може призвести до суворого покарання.

Розвиток технології Інтернет-протоколу телебачення (IPTV) в останні роки сприяв збільшенню нелегальних трансляцій спортивних трансляцій.

Згідно з опитуванням YouGov, проведеним минулого року, незважаючи на потенційні правові наслідки незаконного перегляду спортивних змагань і пов'язані з цим ризики для безпеки, кожен 10-й британець зізнався, що використовував незаконні засоби для перегляду спортивних подій.

Нелегальна трансляція IPTV, доступ до якої часто здійснюється через зламані Fire Sticks, стає все більш популярною через зростання вартості підписок на Sky Sports і TNT Sports.

Однак ці неавторизовані потоки порушують закон про авторське право і тому є незаконними.

Перед початком сезону Прем'єр-ліги 2024/25 Федерація проти крадіжок авторських прав (FACT UK) підтвердила, що буде боротися з тими, хто планує використовувати Fire Sticks для незаконної трансляції футболу та інших видів спорту.

Представник організації сказав: «FACT постійно моніторить цифровий ландшафт для боротьби з незаконною потоковою діяльністю у Великобританії та Ірландії.

«Ми використовуємо низку методів для ідентифікації осіб, які займаються несанкціонованим бізнесом, який пропонує доступ до незаконних потоків...»

Закон про шахрайство 2006 року стверджує, що перегляд телепередач або послуг потокового передавання зі сплатою необхідної плати є незаконним злочином.

У розділі 11 Закону зазначено, що це охоплює «отримання послуг нечесним шляхом, знаючи, що послуги надаються на підставі того, що оплата була, здійснюється або буде здійснена за або щодо них або що вони можуть бути здійснені; і ухиляється або має намір уникати оплати повністю або частково».

Можливі покарання за порушення закону про авторське право таким чином включають потенційне ув'язнення, хоча його суворість залежить від типу засудження...» (*Marcus Chan. The punishment you could face for using Amazon Fire TV Sticks to illegally stream football in 2024/25 // LADbible Group (https://www.sportbible.com/football/premier-league/amazon-fire-tv-stick-premier-league-streaming-punishment-377869-20241001?utm_source=flipboard&utm_content=SPORTbible%2Fmagazine%2FFootball++News). 02.10.2024).*

Сполучені Штати Америки

«Крипtoneкомерційна група Cryptocurrency Open Patent Alliance (COPA) і патентно-орієнтована організація Unified Patents об'єдналися, щоб розпочати кампанію проти «патентних тролів» на арені цифрових активів. Дві організації оприлюднили кампанію захисту розробників від діяльності непрактикуючих організацій (NPE) або патентних тролів.

Альянс COPA-Unified Patents прагне забезпечити захист технологій блокчейну від необґрунтованого та дорогого проникнення непрактикуючих організацій, які намагаються отримати вигоду з високої вартості патентних судових процесів. Угода між двома організаціями гарантуватиме, що учасники COPA отримують наскрізний захист безкоштовно.

Два партнери запустили Blockchain Zone, підкреслюючи, як на розробників у крипто-сфері впливають NPE, які заявляють про погані патенти. ...1 жовтня, COPA підкреслила, що кампанія Blockchain Zone охоплюватиме різні елементи екосистем блокчейнів, включаючи адреси блокчейнів, механізми консенсусу, однорангові мережі, незамінні токени та смарт-контракти...» (*Collins J. Okoth. COPA and Unified Patents ally to stop blockchain patent trolls // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/copa-and-unified-patents-ally/). 02.10.2024*).

***

«Згідно з повідомленням The Wall Street Journal, опублікованим у вівторок, газета The New York Times надіслала стартапу Perplexity, заснованому Джеффом Безосом, листа з вимогою припинити використання контенту газети.

"Perplexity та її ділові партнери несправедливо збагатилися, використовуючи без дозволу виразні, ретельно написані, досліджені та відредаговані журналістські матеріали The Times без ліцензії", - написала газета у своєму юридичному листі, в якому дала Perplexity крайній термін для відповіді - до 30 жовтня.

Газета звинувачує Perplexity в обході заходів проти скрапінгу та ботів. Сторінка robots.txt спеціально забороняє "PerplexityBot", бота-скрепера стартапу, хоча незрозуміло, чи використовує Perplexity інших ботів, або інші проміжні методи, які опосередковано витягують контент видання, наприклад, заздалегідь зібраний набір даних (власний robots.txt PCMag також забороняє Perplexity). Однак сторінки robots.txt - це правила, які можна порушити. Тож навіть якщо сайт має таку сторінку, "погані" боти все одно можуть її сканувати. У відповідь на це генеральний директор Perplexity Аравінд Шрінівас заявив, що компанія хоче співпрацювати з Times.

...фірма відповість на лист до встановленого терміну...» (*Kate Irwin. New York Times Sends Perplexity Cease-and-Desist Over AI Scraping // Ziff Davis,*

LLC. (<https://www.pcmag.com/news/new-york-times-perplexity-cease-and-desist-ai-scraping-report>). 15.10.2024).

***

«Для більшості домогосподарств США (88 відсотків) наявність принаймні однієї послуги SVoD є звичайною справою; середнє домогосподарство платить за чотири підписки. Тим не менш, деякі споживачі звертаються до інших методів, таких як використання чужого пароля SVoD або перегляд піратських телешоу та фільмів, щоб отримати доступ до медіа та розважального вмісту. Ця тактика – хоч і є порушенням умов обслуговування провайдерів – може здатися споживачам нешкідливим способом дивитися те, що вони хочуть, заощаджуючи гроші на постійно зростаючих абонентських зборах, але для стримерів і студій ці неавторизовані методи мають суттєвий вплив на їхні нижні лінії.

Дані дослідження Deloitte Digital Media Trends показують, що чверть опитаних споживачів (25 відсотків) визнають, що використовували чужий пароль SVoD або дивилися піратські телешоу чи фільми протягом попередніх 12 місяців. Позичання пароля є більш поширеним серед споживачів, ніж перегляд піратського контенту: 15% респондентів використовують чужий пароль SVoD, у порівнянні з 7% тих, хто дивиться піратські телешоу чи фільми, і 4% тих, хто дивиться і те, і інше. Покоління Z і мілленіали — можливо, через вищий рівень технічної підкованості або нижчий наявний дохід — частіше повідомлятимуть, що вони позичають паролі та спостерігають за піратським вмістом...

Ключові висновки

- Постачальники SVoD повинні розглянути питання про співпрацю з експертами з кібербезпеки та хмарними провайдерами, щоб захистити свій вміст від піратства та незаконного поширення в Інтернеті, використовуючи технології шифрування та блокчейн, а також системи виявлення, що контролюються ШІ. Постачальники також можуть працювати над тим, щоб інформувати споживачів про небезпеку доступу до піратського вмісту та запроваджувати системи звітності спільноти.
- Постачальники потокового передавання повинні продовжувати досліджувати дешевші рівні ціноутворення з підтримкою реклами та моделі оплати за перегляд, щоб зробити вміст доступним і розширити свою базу користувачів. Опитані позичальники паролів і спостерігачі піратського вмісту з такою ж імовірністю, як і споживачі в цілому, підпишуться на рівень платної потокової передачі з рекламою. Зменшення вартості базових послуг SVoD може залучити цих цінних глядачів і запобігти відтоку. Позичальники паролів і ті, хто спостерігає за піратським вмістом, частіше, ніж звичайні споживачі, дивляться службу FAST. FAST може бути способом залучити їх із сторони до послуг, що приносять дохід.

- Постачальники SVoD повинні глибше досліджувати мотивацію спостерігачів піратського контенту. Їм часто потрібні повні версії вмісту без цензури, які вони не можуть знайти деінде, і вони хочуть це швидко. Розгляд способів задоволення цих бажань у межах платної підписки може окупитися постачальникам» (*Colin Mann. Study: Impatience, price drive US content piracy // Advanced Television Ltd. (<https://advanced-television.com/2024/10/11/impatience-price-drive-us-content-piracy/>). 11.10.2024*).

***

«...Блокчейн — це революційна технологія, і разом із руйнуваннями розвивається правовий ландшафт, до якого підприємства повинні обережно орієнтуватися. Хоча блокчейн обіцяє трансформувати такі галузі, як фінанси, охорона здоров'я та логістика, правова база щодо патентування цих інновацій все ще наздоганяє.

Ця динаміка створює як можливості, так і ризики для компаній, що працюють у просторі блокчейн. Для генеральних директорів розуміння того, як позиціонувати свої інновації в цьому патентному середовищі, має вирішальне значення для захисту їхньої інтелектуальної власності (ІВ), одночасно максимізуючи комерційний потенціал їхніх технологій...

Одним з важливих аспектів патентного ландшафту блокчейну є зростаюча кількість компаній, як великих, так і малих, які подають заявки на патенти по всьому світу. Технологічні гіганти, фінансові установи та блокчейн-стартапи змагаються за захист своїх інновацій, що призвело до значного збільшення кількості заявок на патенти, пов'язані з блокчейном...

Однією з найбільших проблем у сфері патентування блокчейнів є те, що юридичні стандарти патентоспроможності все ще розвиваються.

У міру розвитку технології блокчейн патентні відомства та суди в усьому світі вдосконалюють свої інтерпретації того, що є патентоздатним винаходом блокчейну. Цей стандарт, що розвивається, робить критично важливим для керівників і компаній бути в курсі останніх правових подій у цій сфері.

Наприклад, у Сполучених Штатах Управління патентів і торгових марок США (USPTO) історично обережно ставилося до видачі патентів на програмне забезпечення та алгоритми.

Патенти на блокчейн часто потрапляють у цю категорію, оскільки вони включають структури даних, криптографічні методи та розподілені мережі. Однак нещодавні зміни в законодавстві почали уточнювати стандарти патентування інновацій на основі програмного забезпечення, включаючи технології блокчейн...

Оскільки технологія блокчейн розвивається, ваша патентна стратегія також повинна розвиватися. Подання єдиного патенту рідко буває достатньо для повного захисту вашої інновації. Замість цього компаніям слід розглянути можливість розробки комплексної довгострокової патентної стратегії, яка охоплює численні аспекти їх технології блокчейн.

Це включає не лише саму основну технологію, але й пов'язані інновації, такі як нові методи інтеграції блокчейну з існуючими системами або вдосконалення способів управління мережами блокчейну.

Довгострокова патентна стратегія також вимагає заздалегідь продумувати, як ваша технологія може розвиватися. Блокчейн все ще перебуває на ранніх стадіях, і майбутні розробки можуть ґрунтуватися на вашому початковому винаході несподіваним чином.

Подання заявок на продовження або виділених патентів може допомогти захистити ці майбутні інновації, дозволяючи розширити сферу дії вашого оригінального патенту в міру розвитку вашої технології.

Одним із стратегічних кроків для компаній є регулярний перегляд та оновлення своїх патентних портфелів, щоб гарантувати, що їхня інтелектуальна власність залишається актуальною та конкурентоспроможною. Ландшафт блокчейну постійно змінюється, і нові конкуренти або досягнення можуть чинити тиск на ваші існуючі патенти.

Зберігаючи активність і подаючи додаткові патенти в міру розвитку вашої технології, ви можете зберегти міцну позицію в галузі інтелектуальної власності та запобігти зазіханню конкурентами вашої частки ринку.

Крім того, компанії повинні враховувати міжнародні аспекти своєї патентної стратегії блокчейну. Блокчейн — це глобальна технологія, і інновації в цьому просторі часто застосовуються в багатьох країнах...

Для багатьох генеральних директорів інстинктом може бути зосередження головним чином на патентуванні алгоритмів блокчейну, які складають основу їхніх технологій. Хоча алгоритми є ключовим компонентом систем блокчейн, їх часто важко запатентувати через законодавчі обмеження на абстрактні ідеї.

Однак під час складання патентних претензій компаніям слід дивитися за межі алгоритму та зосереджуватися на ширшій системі або застосуванні технології.

Наприклад, якщо ваша інновація в блокчейні передбачає новий механізм консенсусу, ви повинні описати не тільки сам алгоритм, але й те, як він взаємодіє з розподіленим реєстром і вузлами в мережі.

Висвітлення технічних переваг цієї взаємодії, таких як підвищена ефективність, зменшення затримки або покращений захист, може зробити різницю між відхиленою заявкою та успішним патентом. Чим конкретніше та детальніше ви описуєте практичне впровадження технології, тим сильнішою буде ваша патентна заявка.

Окрім основної технології, компаніям слід розглянути можливість патентування інших аспектів своїх систем блокчейну, таких як методи розгортання смарт-контрактів, інтеграція блокчейну з традиційними базами даних або керування потоками даних у мережі...» (*Navigating Patent Laws for Blockchain Technology: What CEOs Must Know // Patent PC*)

(<https://patentpc.com/blog/navigating-patent-laws-for-blockchain-technology-what-ceos-must-know>). 20.10.2024).

***

«...Програмне забезпечення може принести величезний ринковий потенціал, часто досягаючи вірусного успіху, вирішуючи проблеми, підвищуючи ефективність або пропонуючи розваги. Однак перш ніж поспішати патентувати свою ідею, ви повинні спочатку зрозуміти, чи підлягає вона патентному захисту. Програмне забезпечення, особливо мобільні додатки, було основним центром інновацій протягом останніх 10-15 років. Патенти — важливий інструмент, який гарантує, що ваша ідея не буде скопійована без вашого дозволу...

Якщо ви готові запатентувати свою програму, виконайте наведені нижче дії.

1. Проведіть патентний пошук : перш ніж подати заявку, важливо знати, чи справді ваша ідея унікальна. Проведення патентного пошуку може допомогти вам побачити, чи подібні винаходи вже були запатентовані...

2. Підготуйте детальну патентну заявку : ваша патентна заявка має чітко пояснювати, як працює ваше програмне забезпечення, крок за кроком, щоб інші працівники могли відтворити його. Це включає опис технічних деталей того, як працює ваш додаток, наприклад його вихідний код, процеси чи алгоритми.

3. Співробітництво з досвідченим патентним повіреним : подача заявки на патент на програмне забезпечення може бути складною, особливо через юридичні проблеми, пов'язані з абстрактними ідеями та патентами на процеси. Співпраця з досвідченим адвокатом гарантує, що ваша заявка відповідає суворим стандартам, необхідним для схвалення...

4. Розглядайте комерційні таємниці як резервну копію : якщо ви вирішите, що патент не є правильним шляхом для вашої програми, переконайтеся, що інформація вашої комерційної таємниці добре захищена. Це може включати укладання угод про конфіденційність із вашими співробітниками та створення внутрішніх протоколів для захисту вашої конфіденційної інформації...» (*J.D. Houvener. How Do I Patent a Software App? // Bold Patents* (<https://boldip.com/blog/how-do-i-patent-a-software-app/>). 21.10.2024).

***

Інтелектуальна власність в епоху штучного інтелекту

«...У той час як великі компанії мають великі ресурси та патентні портфолію, які охоплюють величезні території, стартапи стикаються з унікальним набором проблем під час навігації патентним ландшафтом...

Доведення неочевидності: Патентні відомства вимагають, щоб винаходи демонстрували винахідницький рівень, який не є очевидним для спеціаліста у цій галузі. Для стартапів зі штучним інтелектом це може бути важкою перешкодою, оскільки багато моделей ШІ покладаються на існуючі алгоритми, які можна розглядати як поступові вдосконалення. Не маючи значних ресурсів для досліджень і розробок, невеликі компанії часто намагаються розробити інновації, які виділяються як справді нові та неочевидні.

Адекватне розкриття інформації без втрати конкурентних переваг: стартапи зазвичай покладаються на власні алгоритми та дані з відкритим кодом, які є їхніми найціннішими активами. Однак для отримання патенту винахідники повинні надати достатньо деталей у своїх патентних заявках, щоб інші могли повторити винахід. Це може поставити стартапи в не вигідне становище, оскільки вони ризикують розкрити конфіденційну інформацію, яка може підірвати їхню конкурентну перевагу, особливо якщо залучені більші конкуренти.

Обмеження ресурсів: великі компанії часто мають добре налагоджені відділи інтелектуальної власності та бюджети, щоб агресивно шукати патенти в багатьох сферах, подаючи широкі претензії, які охоплюють різні аспекти технології ШІ. З іншого боку, стартапи мають обмежені ресурси, а високі витрати, пов'язані з заявками на патенти та судовими баталіями, ускладнюють конкуренцію. Це створює значну перешкоду для менших фірм, які хочуть захистити свої інновації, але не можуть зрівнятися з легальною потужністю більших конкурентів.

Патентні зарості: Великі компанії часто створюють патентні зарості — щільні мережі патентів, що накладаються один на одного, через що новачкам важко впроваджувати інновації, не ризикуючи порушенням існуючої інтелектуальної власності (ІВ). Добре відомим прикладом є iPhone від Apple, який був захищений численними патентами, що охоплюють майже всі аспекти технології смартфонів. Цей широкий патентний захист обмежив можливості тих, хто запізнився, вільно впроваджувати інновації у сфері смартфонів протягом останнього десятиліття.

Для малих і середніх підприємств і стартапів орієнтуватися в цих патентних хащах може бути надзвичайно важко. Багатьох виганяють із ключових ринків або змушують укладати дорогі ліцензійні угоди, щоб уникнути порушення. Це суттєво підвищує бар'єри для входу, ускладнюючи конкуренцію меншим гравцям або виводячи нові ідеї на ринок без значних правових і фінансових ресурсів.

Абстрактна природа штучного інтелекту: інновації штучного інтелекту часто включають абстрактні поняття, такі як алгоритми, методи обробки даних або моделі, які важче запатентувати, ніж фізичні винаходи. Доктрина абстрактної ідеї, яка обмежує патентоздатність ідей, які не забезпечують конкретного практичного застосування, ускладнює для стартапів забезпечення захисту ІВ. Хоча великі компанії можуть дозволити собі розширювати межі патентного

права через судові процеси та лобіювання, стартапи часто залишаються без права захисту.

Патентні тролі: окрім великих конкурентів, стартапи також стикаються з загрозою патентних тролів — компаній, які володіють патентами виключно для того, щоб вимагати розрахунків від інноваторів. Патентні тролі зазвичай націлюються на невеликі компанії, які можуть не мати ресурсів, щоб захистити себе в суді, що ще більше відлякує стартапи від участі в патентній грі.

Основні принципи патентоспроможності в ШІ

Щоб забезпечити патентний захист, винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом, повинні відповідати декільком юридичним вимогам, кожна з яких створює певні проблеми для ШІ:

1. Об'єкт, що підлягає патентуванню: в штучному інтелекті суть винаходу часто полягає в алгоритмах або обчислювальних методах, які зазвичай вважаються абстрактними ідеями. Щоб бути патентоспроможними, інновації штучного інтелекту повинні продемонструвати відчутне застосування або вдосконалення в технологічній сфері. Наприклад, система на основі штучного інтелекту, яка покращує продуктивність промислового обладнання за допомогою оптимізації в реальному часі, з більшою ймовірністю претендуватиме на патентний захист, ніж суто абстрактна модель штучного інтелекту.

2. Новизна: програми штучного інтелекту часто будуються на основі існуючих алгоритмів або методів, застосованих до нових наборів даних або проблем. Проте простого застосування відомих алгоритмів до різних даних може бути недостатньо для встановлення новизни. Інновації штучного інтелекту повинні запроваджувати нові функції або вдосконалення, які відрізнятимуть їх від попереднього рівня техніки.

3. Неочевидність: критерій неочевидності є, мабуть, найскладнішим для винаходів ШІ. ШІ часто використовує усталені алгоритми, такі як нейронні мережі або методи машинного навчання, що ускладнює аргументацію того, що інновація неочевидна для спеціаліста в цій галузі. Щоб пройти цей тест, система штучного інтелекту повинна продемонструвати винахідницький рівень, який призводить до неочікуваних результатів або значного вдосконалення в порівнянні з існуючими методами.

4. Корисність: винаходи штучного інтелекту зазвичай відповідають вимогам корисності, оскільки пропонують конкретні рішення, орієнтовані на завдання, які забезпечують відчутні переваги. Це особливо вірно для систем штучного інтелекту, які підвищують операційну ефективність, процеси прийняття рішень або автоматизації.

5. Адекватне розкриття: Вимога щодо повного розкриття інформації в патентних заявках є складною для винаходів ШІ. Моделі штучного інтелекту часто покладаються на власні навчальні дані, алгоритми та методи, які є цінною комерційною таємницею. Новатори повинні знайти баланс між наданням достатньої кількості деталей для отримання патенту та захистом основних

технічних компонентів, які забезпечують конкурентну перевагу...» (*Pow Chang. Navigating Patentability for AI Startups: Strategies for Innovation // Medium (https://medium.com/@valuelize/navigating-patentability-for-ai-startups-strategies-for-innovation-d0e5a7d9ffe4). 10.10.2024*).

***

«...Власна технологія сканування музичних авторських прав компанії MatchTune, CoverNet, використовує передові алгоритми дактилоскопії аудіо на основі штучного інтелекту, призначені для розпізнавання та позначення потенційних порушень авторських прав. До них належать несанкціоновані та невловимі маніпуляції, такі як зміна висоти тону, розтягування часу, обкладинки, модифікації за допомогою штучного інтелекту, глибокі підробки та ремікси на таких платформах, як YouTube і TikTok.

Технології CoverNet від MatchTune довіряють лідери індустрії, включаючи великі музичні компанії та відомі музичні бібліотеки, такі як ARM Music, які покладаються на неї для проактивного захисту авторських прав. Завдяки можливості сканувати мільйони треків щодня, MatchTune забезпечує точність виявлення зсувів висоти тону та інших звукових маніпуляцій на рівні понад 95%, що значно випереджає традиційні системи ідентифікації контенту. MatchTune також надає комплексний інструмент виявлення ШІ, здатний ідентифікувати музику, створену штучним інтелектом, клонування голосу та елементи ШІ, використані в треках. Цей інструмент пройшов широке тестування за участю ключових гравців індустрії, що гарантує його надійність та ефективність у постійно мінливому ландшафті захисту музичних авторських прав.

Це дає правовласникам перевагу в захисті своїх активів. Алгоритми MatchTune перевершують традиційні методи на 20%, пропонуючи критично важливий інструмент у боротьбі з еволюціонуючими методами порушення авторських прав. Ця довіра позиціонує MatchTune як пріоритетного партнера в галузі, а клієнти обирають інвестувати в технології MatchTune, а не покладатися виключно на традиційні системи.

Нещодавні гучні справи про порушення авторських прав, такі як судовий позов ARM Music проти Johnson & Johnson за порушення, підкреслюють важливість таких проактивних заходів - ще раз підтверджують, чому правовласники обирають MatchTune, щоб залишатися на крок попереду.

Крім того, технологія MatchTune підкреслює важливу тенденцію в захисті авторських прав: проактивний моніторинг, який має важливе значення в епоху, коли щорічно завантажуються мільярди треків...» (*Virginie Berger. AI vs. audio pirates: catching sophisticated copyright evasion with AI // Music Ally (https://musically.com/2024/10/08/ai-vs-audio-pirates-catching-sophisticated-copyright-evasion-with-ai/). 08.10.2024*).

***

«...оскільки системи штучного інтелекту дедалі частіше генерують нові ідеї та продукти без прямого втручання людини, правове середовище має адаптуватися до вирішення цих складнощів...»

Поточна законодавча база щодо робіт, створених ШІ, недостатньо розроблена, що призводить до неясностей:

- Відсутність конкретних законів: у більшості юрисдикцій немає законів, які б чітко регулювали право власності на створений штучним інтелектом контент, що призводить до потенційних суперечок і плутанини.
- Вимоги до авторства людини: Закон про інтелектуальну власність фундаментально базується на авторстві людини, тому вміст, створений штучним інтелектом, перебуває в сірій зоні, оскільки штучний інтелект не може бути визнаний юридичною особою з правами власності.

У міру розвитку правового ландшафту може з'явитися кілька систем для вирішення цих проблем:

- Модель співпраці «людина-машина»: ця модель може розпізнавати винаходи, створені ШІ, як спільні зусилля, дозволяючи спільне або спільне володіння між розробником та інструментом ШІ. Така структура може призвести до нових моделей ліцензування, де права та прибутки розподіляються.
- Зміцнення власності роботодавця. Інший підхід може посилити право власності роботодавця на роботу, створену ШІ, особливо якщо вона виконується в рамках роботи. Це розширить існуючу практику інтелектуальної власності, щоб охопити створення за допомогою ШІ...

Оскільки штучний інтелект продовжує розвиватися, правові наслідки, пов'язані з винахідництвом і власністю, вимагатимуть постійного контролю та адаптації» (*Patent Law And Ai Inventorship // restack (<https://www.restack.io/p/ai-in-legal-tech-answer-patent-law-ai-inventorship-cat-ai>). 08.10.2024*).

***

«...лише через два короткі роки, технологія генеративного штучного інтелекту прогресувала семимильними кроками, швидко прогресуючи від простих інструментів генерації тексту та зображень до передових мультимодальних моделей, які створюють висококомпетентні результати в тексті, зображеннях, відео, аудіо та коді.

Однак генеративний штучний інтелект — це не просто створення контенту, мистецтва та коду. Це також створює масу проблем для бізнесу та суспільства, особливо коли справа доходить до з'ясування того, кому належать результати, створені цими системами.

Зрештою, окремі особи та компанії все частіше використовують генеративний штучний інтелект для створення складних, комерційно цінних результатів. І це включає результати, які є достатньо цінними, щоб потенційно бути захищені авторським правом (у випадку створеної роботи) або патентом (у випадку винаходів)...

Наразі країни використовують дуже різні підходи до того, чи можуть особи та компанії захищати авторським правом або патентувати результати ШІ. І в цьому процесі вони іноді піднімають більше запитань, ніж відповідають, особливо щодо глибших питань, таких як людська творчість і винахідливість...

Існують також відкриті питання не лише щодо того, як можна або не можна захистити результати штучного інтелекту, але й того, як системи штучного інтелекту навчалися за допомогою захищених робіт.

Усі генеративні технології штучного інтелекту вимагають величезних обсягів даних для навчання, щоб генерувати результати. У випадку великої мовної моделі типу, який підтримує ChatGPT, ця система навчається на великій кількості тексту та матеріалів з Інтернету. У свою чергу, генеративні системи ШІ, які створюють зображення, відео та код, навчаються на великій кількості цих матеріалів.

У багатьох, можливо навіть у більшості випадків, технології ШІ навчалися на матеріалах без прямого дозволу творця, поглинаючи великі масиви даних із загальнодоступного Інтернету.

Як наслідок, проти таких компаній, як OpenAI (розробник ChatGPT), було подано один за іншим позови за використання захищених авторським правом робіт у навчанні ШІ без дозволу, а найгучніший з них надійшов безпосередньо від The New York Times, яка стверджує, що компанія вкрала їхні матеріали для навчання ChatGPT. Було також багато випадків, коли було доведено, що компанії використовували дані без дозволу, навіть якщо на них ще не подали до суду за це...

Цей незручний факт навчання штучному інтелекту змушує країни намагатися випередити регулювання того, як компанії штучного інтелекту можуть і не можуть використовувати захищені роботи.

Один із більш суворих режимів формується в Європейському Союзі, який прийняв свій довгоочікуваний Закон про штучний інтелект у 2024 році. Закон про штучний інтелект є масштабним, всеосяжним законодавством, яке встановлює правила та норми щодо того, як особи та організації всередині блоку підходять до ШІ. Серед інших нормативних актів Закон про штучний інтелект передбачає, що глобальні компанії повинні поважати, коли користувачі відмовляються від матеріалів або даних, які використовуються для навчання ШІ...

Японія... встановила те, що широко вважається одним із найбільш допустимих у світі правил щодо цього питання. ..в Японії є широкий виняток із законів щодо аналізу тексту та даних, що дозволяє системам штучного інтелекту навчатися на захищеному авторським правом вмісті. Це означає, що Японія дозволяє компаніям зі штучним інтелектом отримувати захищені авторським правом матеріали для навчання своїх систем, навіть у комерційному контексті.

Незважаючи на відмінності в цих підходах, одна спільна нитка проходить через те, як кожна країна намагається регулювати авторські права та патенти на ШІ: Кожен старається з усіх сил.

Останні досягнення в генеративному ШІ були швидкими та експоненціальними. Це створює унікальні виклики для регуляторів і компаній, які дотримуються правил...» (*Logan Kugler. Who Owns AI's Output? // Communications of the ACM (<https://cacm.acm.org/news/who-owns-ais-output/>). 04.10.2024*).

***

«...Як і багато урядів по всьому світу, уряд Гонконгу переглядає своє чинне законодавство про авторське право у світлі ШІ та суміжних технологій. У липні цього року розпочалися публічні консультації з цього питання. Однією з особливостей процесу є розгляд можливого виключення з авторського права для інтелектуального аналізу текстів і даних (TDM). Наразі в Указі про авторське право Гонконгу (глава 528) не передбачено винятків для використання творів, захищених авторським правом, для діяльності в галузі TDM. Уряд Гонконгу проводить консультації, спираючись на досвід інших юрисдикцій, таких як Сінгапур, Великобританія та ЄС, у цій сфері. Період консультацій закінчився нещодавно (8 вересня), але уряд Гонконгу не приховує, що він виступає за виняток і що занепокоєння правовласників, на його думку, можна заспокоїти за допомогою додаткових гарантій...

В Японії урядова Стратегічна рада з питань штучного інтелекту створила Дослідницьку групу з питань систем штучного інтелекту. У серпні відбулися її перші два засідання. На першому засіданні (спільному з Радою зі стратегії ШІ) колишній прем'єр-міністр Кісіда виклав позицію уряду щодо деяких основних принципів створення систем ШІ, включаючи баланс між контролем ризиків та інноваціями, розробку гнучкої структури, яка може йти в ногу з темпами змін у технологіях і бізнесі, дотримання міжнародних керівних принципів, а також забезпечення належної закупівлі та використання ШІ урядом. У серпні та вересні дослідницька група провела слухання з відповідними зацікавленими сторонами і має намір надати політичні рекомендації протягом декількох місяців. Щодо конкретних питань авторського права, Агентство у справах культури опублікувало 31 липня пояснювальний документ. Його мета полягала в тому, щоб у доступній формі представити підходи, які вважаються бажаними для розробників ШІ та інших зацікавлених сторін, щоб зменшити ризики порушення авторських прав, а також для власників авторських прав, щоб зберегти і реалізувати свої права.

Бразильський інститут авторського права опублікував доповідь "Штучний інтелект і авторське право: внесок у регуляторні дебати в Бразилії". У повідомленні, що анонсує публікацію, Лука Ширру, директор Бразильського інституту авторського права, заявив: "Ми вважаємо, що регулювання взаємодії між штучним інтелектом і авторським правом має в цьому контексті створити

середовище, яке одночасно сприятиме (i) захисту і винагороді авторів і художників; (ii) позитивному середовищу для дослідницької діяльності та (iii) розвитку і використанню технологічних інновацій, в даному випадку, за допомогою систем штучного інтелекту"...

У Данії Данський альянс з прав людини опублікував "Звіт про прозорість навчальних даних постачальників моделей ШІ та дотримання авторських прав". Звіт має на меті показати важливість зобов'язань щодо прозорості, які покладаються на провайдерів ШІ, а також те, який рівень прозорості необхідний правласникам для здійснення та захисту своїх прав...» (*Michael Healy. Copyright Around the World // Copyright Clearance Center, Inc. (https://www.copyright.com/blog/copyright-around-the-world-october-2024/). 09.10.2024*).

***

«...У червні 2024 року ...Instagram змінив свою Політику конфіденційності (Політика) і тепер використовує інформацію, яку ви надаєте на платформі, для навчання своєї моделі штучного інтелекту (ШІ). Однак ви можете обмежити використання вашого контенту в якості навчальних даних для ШІ-моделі, але це система відмови. Це означає, що за замовчуванням ваш контент буде використовуватися для навчання ШІ, і якщо ви не хочете, щоб це відбувалося, вам доведеться змінити налаштування. Наслідком системи відмови є те, що багато користувачів, не знаючи про зміни, продовжуватимуть надавати контент для навчальної бази даних.

Більше того, вибір відмови не вплине на дані, які ви вже надали. Це означає, що раніше завантажений контент все одно може бути використаний для навчання ШІ, навіть якщо ви виберете опцію відмови. Згідно з політикою Instagram, інформація, яку надають користувачі, використовується для покращення продуктів шляхом кастомізації стрічки, персоналізації функцій, надання рекомендацій та показу реклами, релевантної для користувача. Цей список не є вичерпним, і це лише деякі види використання, прямо згадані в політиці.

Коли ви погоджуєтесь з Умовами та положеннями Instagram, ви фактично надаєте йому "безоплатну, передавану, субліцензійну, всесвітню ліцензію". Як видно з використаних термінів, ця ліцензія надає Instagram величезні права. Ще одним цікавим моментом є те, що навіть якщо ви не є користувачем Instagram, ваші дані все одно можуть бути використані для навчання, якщо вони там доступні.

У Політиці чітко зазначено: "Навіть якщо ви не користуєтесь нашими продуктами та послугами або не маєте облікового запису, ми все одно можемо обробляти інформацію про вас для розробки та вдосконалення ШІ в Meta".

Це означає, що не тільки ті особи, які несвідомо надали ліцензію, але й ті особи, які ніколи не надавали ліцензію, стануть жертвами цієї зміненої Політики. Це означає, що Instagram може використовувати роботу не-

користувача, незважаючи на те, що автор, який також є першим власником, не надав Instagram жодної ліцензії...» (*Dev Astha. The Instagram issue of Copyrights: Introduction of the Artificial Intelligence Model // IP Press* (<https://www.theippress.com/2024/10/21/the-instagram-issue-of-copyrights-introduction-of-the-artificial-intelligence-model/>). 21.20.2024).

***

«Ключові технології ШІ для навігації в патентному праві

Програми обробки природної мови (NLP) — це критично важлива технологія штучного інтелекту, яка дозволяє юридичним фірмам автоматизувати та вдосконалювати різні юридичні процеси. Інтерпретуючи та аналізуючи людську мову, програми NLP можуть оптимізувати підготовку юридичних документів і контрактів, полегшуючи для фірм керування великими обсягами неструктурованих даних під час електронного відкриття. Ця можливість не тільки економить час, але й підвищує точність правового дослідження та перевірки документів.

Машинне навчання та прогнозна аналітика змінюють підхід юридичних фірм до аналізу даних. У цих технологіях використовуються алгоритми, які навчаються на вхідних даних і зворотному зв'язку, що дозволяє їм аналізувати величезні обсяги неструктурованих юридичних даних ефективніше, ніж людські аналоги. Це призводить до покращеної точності прогнозування справ і кращої інформованості правових стратегій, зокрема під час навігації складними сценаріями патентного права.

Роботизована автоматизація процесів (RPA) революціонізує адміністративні завдання в юридичних фірмах. Автоматизуючи повторювані та трудомісткі процеси, RPA підвищує ефективність і дозволяє фахівцям з права зосередитися на завданнях вищої цінності. Ця технологія особливо корисна в управлінні заявками на патенти та документацією щодо відповідності, де точність і швидкість мають першорядне значення.

Віртуальні помічники та чат-боти на основі штучного інтелекту стають важливими інструментами для юридичних фірм, які прагнуть покращити залучення клієнтів. Ці системи використовують розмовні технології ШІ, включаючи NLP і машинне навчання, щоб надавати миттєві відповіді на запити клієнтів. Автоматизуючи взаємодію з клієнтами, фірми можуть покращити надання послуг, звільняючи дорогоцінний час для юристів, щоб зосередитися на більш складних питаннях.

Оскільки юридичні фірми інтегрують технології штучного інтелекту, вони повинні керуватися етичними та правовими міркуваннями, зокрема конфіденційністю даних і відповідністю вимогам безпеки. Забезпечення того, щоб системи штучного інтелекту були прозорими та вільними від упередженості, має вирішальне значення для підтримки довіри та чесності в юридичній практиці. Компанії також повинні дотримуватися юридичної етики, використовуючи рішення ШІ, щоб уникнути потенційних пасток.

Незважаючи на очевидні переваги штучного інтелекту, багато юридичних фірм стикаються з труднощами під час впровадження. Опір персоналу змінам, занепокоєння щодо витрат і дотримання нормативних вимог можуть перешкоджати прогресу. Щоб успішно впроваджувати технології штучного інтелекту, фірми повинні подолати ці перешкоди за допомогою навчання, чіткої комунікації та стратегічного планування...» (*Navigating Patent Law for AI Technologies // restack (https://www.restack.io/p/ai-in-legal-tech-answer-navigating-patent-law-ai-cat-ai). 18.10.2024*).

***

«...У міру того, як штучний інтелект стає все більш вправним у створенні контенту, різниця між ІВ, згенерованою людиною та створеною штучним інтелектом, стирається, створюючи ризики, які можуть знецінити людську творчість і підірвати права інтелектуальної власності.

...вражаючий експеримент, який чітко проілюстрував ці проблеми. Як відомо, IMDb, провідна онлайн база даних інформації, пов'язаної з фільмами, телевізійними програмами та відеоіграми, використовує бізнес-модель, яка покладається на ліцензований доступ до її величезної структурованої бази даних. ...ввівши унікальний текстовий та числовий ідентифікатор IMDb у кілька ШІ-платформ, зокрема ChatGPT, Claude від Anthropic та Llama 3 від Meta, ...за лічені секунди ці ШІ-моделі надали структуровану інформацію про фільм у форматі, до моторошного схожому на той, що отримав би користувач, якби придбав ліцензію на IMDb. Цей експеримент наочно продемонстрував, наскільки легко ШІ-моделі можуть отримувати доступ і відтворювати власні дані, потенційно обходячи ліцензійні угоди та підриваючи цінність кураторських баз даних.

Як компанії зі штучним інтелектом можуть стимулювати технологічні інновації, одночасно забезпечуючи дотримання поточних і майбутніх прав інтелектуальної власності? Рішення передбачає розробку стійких стратегій для навігації в складному правовому та етичному ландшафті використання даних і контенту, створеного ШІ.

Компанії, що займаються штучним інтелектом, повинні надавати пріоритет етичним практикам обробки даних. Невибіркове збирання інтернет-даних створює як етичні, так і юридичні ризики, що стало очевидним у таких резонансних справах, як Getty проти Stability AI. Натомість розробники штучного інтелекту повинні налагоджувати партнерські відносини з творцями контенту та правовласниками, щоб забезпечити належним чином ліцензовані дані для навчання алгоритмів.

Впровадження передових технологій розпізнавання вмісту має вирішальне значення. Ці системи можуть виявляти потенційні порушення прав інтелектуальної власності в реальному часі, запобігаючи несанкціонованому використанню вмісту та підтримуючи захист прав інтелектуальної власності. Крім того, автоматизовані системи ліцензування, або розумні ліцензії, можуть

революціонізувати способи монетизації ІВ, перетворюючи потенційні порушення на можливості для творців отримати справедливу компенсацію.

Освіта про закони про авторське право та етичне використання вмісту також є життєво важливою. Культивуючи культуру поваги до інтелектуальної власності, ми можемо зменшити кількість ненавмисних порушень і захистити цілісність людської творчості в умовах, де домінує ШІ.

Співпраця в індустрії штучного інтелекту є важливою для встановлення найкращих практик і етичних стандартів. Розробка загальногалузевих інструкцій щодо використання даних і розпізнавання вмісту допоможе збалансувати інновації та захист ІВ.

Ще однією важливою стратегією є взаємодія з політиками. У міру розвитку технологій штучного інтелекту законодавчі рамки повинні розвиватися, щоб вирішувати нові виклики ІВ. Компанії зі штучним інтелектом можуть відігравати ключову роль у формуванні цих правил, забезпечуючи, щоб вони відображали баланс між інноваціями та захистом ІВ...» (*Christopher J Kelly. Navigating Copyright Challenges in AI // Informa PLC (<https://aibusiness.com/responsible-ai/navigating-copyright-challenges-in-ai#close-modal>). 16.10.2024*).

***

«...огляд національних патентних законів і нормативно-правових актів, що стосуються експертизи патентних заявок, пов'язаних зі штучним інтелектом, у найпопулярніших юрисдикціях, де подають заявки на патенти.

США

Сполучені Штати залишаються світовим лідером інновацій ШІ. У 2020 році Управління з патентів і товарних знаків США (USPTO) повідомило, що 80 000 заявок на патенти на корисні послуги стосувалися штучного інтелекту, що становить 18% усіх заявок на патенти на корисні засоби та понад 50% розглянутих технологій. У той час як Китай лідирує за загальним числом патентів на штучний інтелект за останнє десятиліття, інновації США в галузі штучного інтелекту ширше визнаються та захищаються в усьому світі, що підкреслює глобальне значення патентування в Сполучених Штатах. Наприклад, американські компанії часто патентують ключові фундаментальні технології, які мають широке застосування, встановлюючи галузеві стандарти та сприяючи значному прогресу в розробці технологій ШІ.

У 2024 році USPTO випустило нові вказівки щодо придатності предмета для винаходів ШІ. У посібнику пояснюється, як поточний двоетапний *тест Alice/Mayo* застосовується до винаходів штучного інтелекту, а приклади показують, як різні типи претензій, пов'язаних зі штучним інтелектом, аналізуються на відповідність патенту відповідно до цього стандарту. Основний висновок полягає в тому, що винаходи штучного інтелекту з більшою ймовірністю будуть вважатися об'єктом розгляду, якщо в заяві описуються

конкретні технічні вдосконалення, впровадження апаратного забезпечення, надаються конкретні відомості про навчання та/або впровадження моделі штучного інтелекту та показується включення моделей штучного інтелекту. в удосконалений технологічний процес...

Китай

З 2021 року Китай випереджає Сполучені Штати за кількістю заявок на патенти на штучний інтелект. Лише у 2023 році Китай надав більш ніж удвічі більше патентів на штучний інтелект, ніж Сполучені Штати, підкреслюючи його зростаюче домінування в цій технологічній сфері. Цей сплеск є частиною національної стратегії Китаю лідирувати в галузі штучного інтелекту до 2030 року, завдяки значним інвестиціям у дослідження та розробки штучного інтелекту. Більш м'які правила патентної експертизи в Китаї сприяли його домінуванню в заявках на патенти, пов'язані зі штучним інтелектом, і видачах грантів, особливо в сферах GenAI і глибокого навчання. Оновлені Рекомендації Китаю щодо патентної експертизи від 2023 року дозволяють патентувати алгоритми штучного інтелекту, які вирішують технічні проблеми або покращують продуктивність комп'ютерної системи, виданих у світі, завдяки чому на країну припадає 61,1% патентів на штучний інтелект.

Японія

Незважаючи на загальне зниження кількості патентних заявок, у Японії з 2014 року спостерігалось постійне зростання кількості заявок, пов'язаних із штучним інтелектом. Винаходи, пов'язані з штучним інтелектом, мають високий рівень видачі патентів – близько 80% , і японські правила дозволяють патенти, пов'язані з штучним інтелектом, якщо вони чітко кваліфікуються як «програма». Проте заявники повинні уникати прямого посилання на «нейронну мережу» або «модель» у назвах, оскільки вони часто відхиляються. Натомість заяви мають зосереджуватися на «обробці інформації за допомогою нейронної мережі/моделі» або висвітлювати нові конфігурації ШІ (наприклад, RNN, CNN). Патенти на методи або послуги ШІ також можливі, якщо новизна полягає в самому методі, а не в моделі ШІ. Оцінка новизни відповідає тим же стандартам, що й винаходи традиційної обробки інформації.

Європейський Союз

Європа залишається ключовим гравцем у патентуванні ШІ. Європейське патентне відомство (ЕРО) працює над гармонізацією практик патентної експертизи штучного інтелекту в державах-членах, що призвело до постійного збільшення кількості патентних заявок. Однак ЕРО застосовує суворі вимоги згідно з ЕРС, вимагаючи, щоб винаходи ШІ демонстрували технічний характер і вирішували конкретну технічну проблему. Нові рекомендації ЕРО вимагають, щоб математичні методи та навчальні дані, які використовуються у винаході штучного інтелекту, були розкриті достатньо детально, щоб відтворити технічний ефект винаходу в усьому обсязі формули винаходу. Серед провідних учасників європейського патентного портфолію ШІ є Великобританія та Німеччина...» (*Michael Fainberg, Patrick Lai. Global Perspective on Patenting of*

***

«Швидкий розвиток технологій генеративного штучного інтелекту здійснив революцію в різних галузях шляхом автоматизації складних завдань, створення контенту та вдосконалення процесів прийняття рішень. Однак це також створює значні бізнес-ризики та етичні дилеми. Оскільки ця технологія дуже проста у використанні та має надзвичайні можливості, вкрай важливо, щоб компанії розробили комплексну політику GenAI...

Суттєві компоненти будь-якої політики штучного інтелекту встановлюватимуть її загальні цілі та сферу застосування, при цьому враховуючи наступне:

- **Мета та сфера застосування:** Визначте цілі політики та сферу її застосування в компанії. Укажіть, які відділи та процеси охоплює політика. Вкажіть, чи поширюється політика на кожного працівника.
- **Етичні принципи:** встановіть етичні стандарти для використання штучного інтелекту, включаючи справедливість, прозорість і підзвітність. Включіть положення для запобігання упередженості та забезпечення інклюзивності у створеному штучним інтелектом контенті. Якщо галузеві етичні стандарти регулюють використання ваших даних, розмістіть посилання на стандарти у своїй політиці.
- **Відповідність і законодавчі вимоги:** детально опишіть правові стандарти та правила, яких компанія та її працівники повинні дотримуватися. Оскільки багато федеральних агенцій публікують найкращі методи штучного інтелекту, вам слід включити їх у свою політику, якщо вони впливають на вашу бізнес-діяльність. Важливо окреслити процедури, щоб бути в курсі змін у законодавстві США та міжнародних законів, а також забезпечити відповідність.
- **Гарантія якості:** запровадження процесів перевірки контенту, створеного штучним інтелектом. Визначте критерії точності, надійності та відповідності та призначте відповідальність за контроль якості. Визначте ключового персоналу, до якого ваші співробітники мають звернутися, якщо у них виникнуть запитання щодо політики.
- **Конфіденційність і безпека даних:** визначте протоколи для захисту даних і захисту систем ШІ. Включіть вказівки щодо обробки даних, зберігання та контролю доступу. Визначте ключового персоналу, який має бути повідомлений у разі порушення...

Для компаній важливо використовувати переваги штучного інтелекту, одночасно пом'якшуючи його ризики. Визначаючи чіткі вказівки, забезпечуючи відповідність і сприяючи етичному використанню ШІ, компанії можуть сприяти створенню відповідального та інноваційного середовища,

керованого ШІ» (*Leonard J. Dietzen, III. Why Your Organization Needs to Craft a Comprehensive GenAI Policy Now // Rumberger, Kirk & Caldwell, P.A. (<https://www.rumberger.com/insights/why-your-organization-needs-to-craft-a-comprehensive-genai-policy-now/>). 22.10.2024*).

***

Європейський Союз

«Оскільки штучний інтелект (ШІ) продовжує революціонізувати креативну індустрію, він приносить із собою безліч юридичних питань, зокрема у сфері інтелектуальної власності. Одне з цих питань полягає в тому, ...чи може промисловий зразок, створений штучним інтелектом, отримати охорону відповідно до законодавства про промислові зразки. Згідно із законодавством ЄС про промислові зразки, "промисловий зразок" означає зовнішній вигляд усього виробу або його частини, зумовлений певними ознаками. "Виріб" - це будь-який промисловий або ремісничий предмет...

Відповідно, закон про промислові зразки особливо актуальний для предметів моди чи корисних предметів, таких як вази, лампи, стільці тощо, але він також може включати нефізичні предмети, такі як графічні роботи, логотипи та графічні інтерфейси користувача.

...закон про промислові зразки може запропонувати рішення для захисту зовнішнього вигляду виробу, створеного ШІ. Зосереджуючись на візуальних аспектах виробу, а не на авторстві, закон про промислові зразки міг би врахувати унікальну природу творінь ШІ. Це може дозволити компаніям, які використовують штучний інтелект, створювати промислові зразки для захисту своїх виробів без необхідності авторства людини.

Проте все ще є труднощі для навігації. Вимоги щодо новизни та індивідуального характеру для охорони промислових зразків означають, що, безумовно, не всі промислові зразки, створені штучним інтелектом, відповідатимуть цим критеріям. Може виникнути питання, чи може промисловий зразок, створений за допомогою ШІ, взагалі мати "індивідуальний характер". У бельгійській юридичній літературі висловлювалися припущення, що теоретична відмінність між орієнтованою на людину вимогою "оригінальності" в авторському праві та вимогою "індивідуального характеру" в законі про промислові зразки є невловимою або незначною на практиці.

Від людини вимагається зробити вільний і творчий вибір, який перетворить промисловий зразок на «власний інтелектуальний витвір автора», таким чином зробивши його «оригінальним твором», який захищений законодавством ЄС про авторське право. Відповідно, чи потрібна людина також для створення виробу з «індивідуальним характером», тобто промислового зразка, який справляє загальне враження на поінформованих користувачів, яке відрізняється від загального враження, яке справляли на них попередні вироби? При оцінці індивідуального характеру слід брати до уваги ступінь свободи

дизайнера при розробці промислового зразка. Чи означає це, що людина - дизайнер необхідна для вільного вибору при розробці промислового зразка? Крім того, законодавство ЄС щодо промислового зразка часто посилається на дизайнера або «його правонаступника», що може означати, що дизайнер повинен мати статус юридичної особи. Чи можемо ми припустити, що у випадку промислового зразка, створеного штучним інтелектом, дизайнером є особа, яка дає вказівки ШІ?

Можуть виникнути додаткові запитання щодо власності та порушення. Швидкі темпи розвитку штучного інтелекту та величезний обсяг контенту, створеного штучним інтелектом, також можуть ускладнити ефективно управління правами на промисловий зразок та забезпечення їх дотримання. Наприклад, якщо штучному інтелекту наказано створити виріб, який справляє таке ж загальне враження, як попередній промисловий зразок, створений людиною, це може вважатися порушенням промислового зразка. Хто в цьому випадку буде порушником? Людина, яка інструктує ШІ скопіювати попередній промисловий зразок, чи ШІ? На нашу думку, особа, яка інструктує ШІ, повинна нести відповідальність.

Оскільки технологія штучного інтелекту продовжує розвиватися, так само повинні розвиватися і правові рамки, які її регулюють. Поточні дискусії та потенційні законодавчі зміни можуть зрештою усунути прогалини в чинному законодавстві, давши більш чітку відповідь на ці запитання. На жаль, новий пакет законодавства ЄС у сфері промислових зразків не стосується ШІ, тому суди та відомства ІВ будуть вирішувати, чи можна охороняти промислові зразки, створені за допомогою ШІ, відповідно до законодавства у сфері промислових зразків...» (*Lisbeth Depypere, Tiffany Perna. Could AI-generated designs find protection under EU design law? // CMS Legal (https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2024/10/could-ai-generated-designs-find-protection-under-eu-design-law?utm_source=lawnow-realtime&utm_medium=email&utm_campaign=Could%20AI-generated%20designs%20find%20protection%20under%20EU%20design%20law?&utm_id=4006&utm_term=read_more&utm_content=694486). 02.10.2024*).

***

«...Нещодавній сплеск інновацій штучного інтелекту в усіх галузях технологій відображено в патентних заявках. У Європейському патентному відомстві (ЕРО) рішення ШІ в енергетичному секторі поділяються на дві категорії:

1. Комп'ютерні технології
2. Електричні машини, апарати та енергетика

Обидва вони переживають сильний, послідовний ріст і входять до п'ятірки найкращих технологічних галузей за кількістю європейських патентних заявок. За п'ятирічний період між 2018 і 2023 роками кількість

заявок на комп'ютерні технології зросла на 36%, а заявки на електричні машини, апарати та енергетику – на 43%.

У Європі вимоги щодо патентоспроможності винаходів на основі ШІ відповідають тим же правилам, що й винаходи програмного забезпечення. Самі по собі винаходи програмного забезпечення та штучного інтелекту не вважаються патентоспроможними, але вони можуть бути такими, якщо вони вирішують проблему, яку ЕРО вважає технічною.

Наприклад, рішення на основі штучного інтелекту для прогнозування погодних явищ, керування апаратним забезпеченням та ефективного використання ресурсів у технічній системі, швидше за все, будуть патентоспроможними...

Буде захоплююче спостерігати за появою штучного інтелекту та інших рішень в енергетичному секторі, оскільки зусилля з декарбонізації тривають, і спостерігати, як ці розробки проходять через глобальну патентну систему...» (*Gemma Sparrow. AI in the energy sector: innovation and patenting trends // D Young & Co LLP (<https://www.dyoung.com/en/knowledgebank/articles/ai-energy-sector-patenting-trends-oct2024>). 08.10.2024*).

***

«ECSA, загальноєвропейська організація авторів пісень і композиторів, опублікувала маніфест, спрямований на законодавців Європейського Союзу, в якому визначено політичні пріоритети творців музики або «авторів музики» по всій Європі.

Загалом є дев'ятнадцять рекомендацій, згрупованих навколо штучного інтелекту, трансляції, контрактів і підтримки ЄС. Зокрема, ECSA хоче більшої ясності щодо того, як існуюче законодавство ЄС допомагає творцям захищати свої авторські права в контексті штучного інтелекту, більше зусиль, щоб відновити цінність пісні в потоковому ефірі, і нові закони, щоб припинити контракти на викуп. Він також закликає до створення музичної обсерваторії в Європі...

Маніфест порушує деякі специфічні для ЄС питання щодо ШІ. Зокрема, ECSA хоче, щоб офіційні особи та законодавці ЄС перевірили, чи «відмова» ЄС від навчання ШІ працює для творців...

ECSA рекомендує, щоб ЄС тепер «забезпечив, щоб автори музики могли здійснювати інформовану згоду, оцінивши застосування винятку з аналізу тексту та даних до генеративного ШІ та дозволивши їм зберігати свої права на практиці».

Іншими словами, ECSA хоче ясності щодо того, як виключення інтелектуального аналізу даних використовується компаніями штучного інтелекту, і чи працює процес відмови для окремих творців, а також для великих правласників.

Окрім цього, ECSA каже, що ЄС має «переконатись, що Закон про штучний інтелект впроваджується ефективним способом, який зберігає права

авторів і сприяє найвищому рівню прозорості для введення та виведення моделей ШІ»...

ЕССА також хоче побачити, як ЄС може запровадити «ефективні та дійсні механізми для винагороди авторів музики за результати, створені штучним інтелектом, щоб зберегти сталість їхніх професій»...

Щодо стрімінгу, не секрет, що автори пісень вважають нинішню бізнес-модель несправедливою. З огляду на те, що дохід від потокового передавання в чотири рази більше, ніж від пісень, ЕССА каже, серед іншого, що законодавці повинні розглянути питання про те, як «розподіляти потоковий пиріг справедливо та справедливо». У маніфесті йдеться про те, що це може включати «відновлення цінності пісень, фундаментальної ролі авторів музики та переосмислення юридичної природи потоку».

Коли справа доходить до проблем, пов'язаних із контрактами, однією з ключових визначених проблем є «контракти викупу», про що творці музики все частіше говорять останніми роками.

Відповідно до контракту про викуп суб'єкт, який замовляє нову музику, включатиме договірні умови, які означатимуть, що він володіє всіма правами на цю музику, тобто автори пісень не отримують додаткових роялті через систему колективного ліцензування, коли їхня музика транслюється, екранізується чи транслюється.

У цьому питанні ЕССА хоче побачити змістовну правову реформу. Законодавці, як стверджується, повинні «запровадити ефективні законодавчі рішення для всього ЄС, щоб запобігти контрактам про викуп і примусову публікацію». Це передбачатиме розвиток попередньої роботи Європейського парламенту та Ради...

Прийнявши пропозиції маніфесту ЕССА, ЄС може «послати потужний сигнал майбутнім поколінням, які прагнуть писати, складати і творити», забезпечивши їм «справедливу винагороду за їхні твори", а також "підтримавши зростання і стійкість всього музичного сектору» (*Chris Cooke. Songwriter group sets out policy priorities of EU law-makers // CMU (<https://completemusicupdate.com/songwriter-group-sets-out-policy-priorities-of-eu-law-makers/>). 21.10.2024*).

***

«...чи можна вважати твори, створені за допомогою системи штучного інтелекту, оригінальними та автономними, і якщо так, то хто володіє правами інтелектуальної власності.

Італійський закон про авторське право (Закон 633/1941 - LDA) передбачає ст. 1 що: *«Інтелектуальні твори творчого характеру, які належать до літератури, музики, образотворчого мистецтва, архітектури, театру та кінематографії, охороняються цим законом, незалежно від способу чи форми вираження».*

Таким чином, у поточному формулюванні закону немає посилання на те, що автор має бути людиною, навіть якщо досі фактично вважалось само собою зрозумілим, що присутність людини нагадується та сприймається як неявна в поняття творчості. Без людини не може бути творчості.

Необхідність присутності людини згадується як у рішеннях національних судових рішень, так і в рішеннях Європейського суду, який у кількох випадках посилається на «інтелектуальну творчість автора, яка відображає його особистість і проявляється через вільний та творчість останнього у створенні твору».

...на сьогоднішній день ми все ще можемо сказати, що охорона інтелектуальної власності визнається виключно за людиною-автором, будь то авторське право чи промислова власність; отже, завжди необхідний значний людський внесок.

Інший важливий елемент стосується ефективності людського внеску, який має бути творчим, доречним і доказовим у порівнянні з внеском, зробленим машиною у створенні інтелектуальної роботи.

Для того, щоб авторство твору було визнано його людиною-автором, останній повинен бути в змозі продемонструвати, що його творчий внесок був значним у порівнянні з внеском, зробленим машиною.

Автор повинен, перш за все, вміти продемонструвати інструкції (підказки), надані машині на етапі створення роботи, а потім відповідно організувати свою роботу. Оцінка підказок дасть змогу визначити, чи був внесок людини вирішальним у творчості...

Інше питання стосується переваги твору порівняно з іншим подібним, створеним машиною.

Насправді система штучного інтелекту може створити дві повністю схожі роботи після отримання вказівок від двох різних авторів. Настільки, що основні постачальники систем штучного інтелекту загального призначення передбачають таку можливість у загальних умовах контракту, які приймає користувач, чітко пишучи, що з огляду на методи навчання алгоритму неможливо виключити, що вони з машини виробляється більше результатів, викладених, повністю схожих.

...у цьому випадку виникає проблема тестування: автор повинен мати можливість продемонструвати, які інструкції він надав машині, а також те, що він отримав цей конкретний результат першим.

...права інтелектуальної власності наразі визнаються лише за людиною, але лише якщо вона зможе довести, що її внесок, інструкції, дані машині, були вирішальними з точки зору творчості для розробки твору» (*Eleonora Lenzi. Chi è l'autore? L'intelligenza umana o quella artificiale? // Studio Legale Stefanelli & Stefanelli (<https://www.studiolegalestefanelli.it/it/approfondimenti/chi-e-lautore-lintelligenza-umana-o-quella-artificiale/>). 15.10.2024*).

***

«...Європейська команда служби підтримки ІВ нещодавно опублікувала спеціальний випуск, який містить набір корисних матеріалів, присвячених Генеративному штучному інтелекту (GenAI). Перший пункт, публікація в блозі «Штучний інтелект і авторське право», висвітлює використання генеративних інструментів штучного інтелекту (таких як ChatGPT або Midjourney) для створення нового вмісту або творів мистецтва, а також його значення з точки зору інтелектуальної власності (ІВ). По-друге, навчальний запис пояснює передумови та мету Європейського акту про штучний інтелект, ключові положення та вимоги та багато інших аспектів. Як третій пункт, новий Патентний ландшафтний звіт про GenAI, опублікований Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ), містить знімок патентної ситуації для GenAI, спираючись на оригінальний аналіз патентів і наукових даних...» (*Out Now: New IP Special on Generative Artificial Intelligence // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/out-now-new-ip-special-generative-artificial-intelligence-2024-10-24_en). 24.10.2024).*

***

Канада

«NLPatent, піонер патентних технологій на основі штучного інтелекту для юристів, запускає Monitor, новий інструмент моніторингу патентів, «який надсилає індивідуальні та контекстно-насичені сповіщення прямо у вашу папку вхідних».

Monitor буде «високо настроюваним і надаватиме настроювані сповіщення клієнтам», разом із доданою інформацією про те, чому кожне сповіщення важливо для вас, на основі ваших уподобань. Нова функція канадської компанії базується на LLM і була вдосконалена інженерами компанії для патентної роботи.

...деякі з його ключових особливостей:

користувачі Monitor отримують контекстно-релевантні сповіщення, що супроводжуються вичерпними поясненнями, чому кожне сповіщення є важливим, а також подібності та відмінності між їхніми запитами на моніторинг та сповіщеннями;

ви можете точно налаштувати поріг чутливості для сповіщень, налаштувати набір патентів, які ви бажаєте відстежувати, встановити налаштування частоти сповіщень, а потім поділитися ними з колегами.

...бета-версію інструменту протестувала група клієнтів із провідних юридичних фірм, корпорацій і дослідницьких університетів, «чиї відгуки зіграли важливу роль у формуванні функцій платформи». Деякі бета-тестери навіть виявили нові випадки використання, які не були розглянуті під час початкової розробки...» (*NLPatent Launches AI-Driven Patent Monitoring Tool*

Китайська Народна Республіка

«...Коли інноватори в технології штучного інтелекту прагнуть захистити свої інтелектуальні досягнення за допомогою патентів, виникає головна проблема — визначення патентоздатного об'єкта.

Як зазначено в статті 2.2 Закону про патенти Китаю, патентоздатний об'єкт виключає нетехнічні рішення. У патентній практиці Китаю не було чітких критеріїв для визначення того, чи є винахід ШІ технічним рішенням, враховуючи абстрактний, складний і неспостережний характер алгоритмів ШІ.

Ця ситуація змінилася після того, як 20 січня 2024 року набули чинності переглянуті Рекомендації щодо патентної експертизи, які запровадили три конкретні критерії для оцінки патентоспроможності винаходу ШІ...

Перший критерій зосереджується на характері даних, які обробляються алгоритмом ШІ. Простіше кажучи, якщо дані, використані алгоритмом штучного інтелекту, визначеним у формулі винаходу, мають чітке технічне значення, ці дані вважаються технічними, а винахід штучного інтелекту, що використовує ці дані, є патентоздатним технічним рішенням.

...Патентне відомство не вимагає, щоб усі дані, оброблені алгоритмом ШІ, були технічними. Достатньо визначити деякі технічні дані у формулі винаходу, незалежно від технічних характеристик інших даних, таких як проміжні дані або вихідні дані, алгоритму ШІ.

Патентне відомство також приймає загальні формулювання заяв, такі як «модель штучного інтелекту для обробки зображень», маючи на увазі, що дані, що обробляються, включають зображення, які вважаються технічними даними. Перший критерій досить простий. Під час підготовки патентних заявок заявникам рекомендується включати в специфікацію вичерпний перелік потенційних технічних даних, задіяних у їхній моделі штучного інтелекту, з якого вони можуть визначити бажані типи даних у формулі винаходу, щоб уникнути потенційної проблеми, що не підлягає патентуванню. У випадку моделі штучного інтелекту, яка широко застосовується, можуть бути актуальними різні типи технічних даних. Шукаючи захисту такої моделі ШІ, заявники можуть подавати окремі заявки на різні типи технічних даних.

Другий критерій передбачає оцінку конкретного технічного зв'язку між винаходом ШІ та внутрішньою структурою комп'ютерної системи. Якщо такий зв'язок існує, і якщо винахід ШІ вирішує технічну проблему в комп'ютерній системі та забезпечує підвищення продуктивності, він може бути визнаний патентоспроможним технічним рішенням...

Наприклад, винахід штучного інтелекту, який регулює параметри виконання своєї моделі на основі кількості процесорних ядер, вважатиметься

таким, що має прямий технічний зв'язок із внутрішньою структурою комп'ютера...

Щоб задовольнити другий критерій, заявникам було б корисно надати чіткі пояснення в специфікації щодо конкретного технічного зв'язку між винаходом ШІ та внутрішньою структурою комп'ютерної системи. Внутрішня структура може включати апаратне забезпечення, програмне забезпечення або те й інше. Крім того, заявники можуть надати пояснення того, як технічний зв'язок призводить до бажаних технічних ефектів. Зразкові технічні ефекти включають зменшення обсягу зберігання даних, зменшення вимог до передачі даних, підвищення швидкості апаратної обробки тощо.

Третій критерій зосереджений на виявленні природної кореляції за допомогою аналізу великих даних. Якщо винахід штучного інтелекту виявляє невід'ємну кореляцію великих даних із певних полів і кореляція узгоджується з природними принципами та потенційно вирішує технічні проблеми, пов'язані з надійністю чи точністю аналізу даних, що призводить до потенційних технічних ефектів, цей винахід штучного інтелекту можна вважати технічним рішенням.

Суть цього критерію полягає в тому, щоб представити отриману кореляцію, що відповідає природним принципам. У практиці Китаю було помічено, що «природні принципи» зазвичай охоплюють фізичні принципи, хімічні явища та біологічні характеристики, за винятком суто математичних теорем, бізнес-логіки та рукотворних правил.

Наприклад, кореляцію між вологістю повітря та якістю фарби на промислових підприємствах можна вважати таким, що відповідає природним принципам. Модель штучного інтелекту, навчена ефективним судовим рішенням для прогнозування результатів судових процесів, не вважається технічною, оскільки вона, як правило, відображає створені людиною закони.

Третій критерій відносно суб'єктивний. Заявникам рекомендується складати свої специфікації, щоб продемонструвати потенційні природні атрибути кореляції, виявленої винаходом ШІ, навіть якщо надання вичерпного пояснення може бути складним завданням. Це може дозволити Патентному відомству відчувати основну природну кореляцію.

Винахід штучного інтелекту вважається технічним і патентоспроможним, якщо він відповідає будь-якому з трьох критеріїв, розглянутих вище...» (*Hengwei Zhou. New practice on patentability of AI inventions in China // World IP Review (WIPR) (<https://www.worldipreview.com/jurisdiction-reports/new-practice-on-patentability-of-ai-inventions-in-china>). 17.10.2024).*

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«У засобах масової інформації багато повідомлень про те, що компанії штучного інтелекту укладають ліцензійні угоди з організаціями, включаючи медіаорганізації та інші бібліотеки зображень, відео та вмісту, щоб дозволити використовувати вміст для навчання моделей штучного інтелекту...»

На сьогоднішній день найбільш широко повідомлялося про угоди в цьому просторі з видавцями новин, а також про угоди з безліччю міжнародних інформаційних організацій, зокрема Associated Press, Axel Springer, Le Monde, Financial Times, News Corp, Vox Media, Atlantic, Час і Conde Nast. Однак підписують не лише видавці новин, а також повідомлялося про угоди з такими компаніями, як Shutterstock і Reddit. Окремо зростає кількість компаній, створених для ліцензування вмісту для навчання моделі ШІ.

Розробники сподіваються, що ці угоди зможуть забезпечити доступ до вмісту та запобігти судовим розглядам, а також дадуть їм конкурентну перевагу перед конкурентами. Залежно від характеру кожної конкретної угоди, вони також можуть сподіватися використовувати силу бренду організацій-партнерів. Отримання ліцензії також може мати практичні переваги – наприклад, можливість визначати формат вмісту.

Контент-провайдери сподіваються монетизувати свою інтелектуальну власність і встановити чіткі параметри щодо того, що і з якою метою можуть використовувати розробники. Вони також можуть сподіватися спрямувати трафік на власні сайти і, можливо, використовувати відповідну технологію ШІ для власних продуктів і послуг. Враховуючи невизначеність правової позиції та розвиток технології, ми підозрюємо, що серед правовласників триватимуть дебати щодо того, чи варто видавати ліцензію, і якої форми вона має набувати.

У Великобританії Товариство авторів і Альянс за права творців нещодавно написали відкриті листи розробникам штучного інтелекту, щоб відстояти свої права. В обох цих випадках вони закликають розробників узгодити умови з правовласниками та вказують на те, що можливості ліцензування існують і розвиваються...» (*Emily Ryder. Licensing content to train AI - an emerging frontier? // Bristows LLP (https://inquisitiveminds.bristows.com/post/102jl8j/licensing-content-to-train-ai-an-emerging-frontier#page=1). 08.10.2024).*

***

«...Швидка інтеграція технологій штучного інтелекту у пошук ліків і матеріалів створює складні проблеми з інтелектуальною власністю (ІВ), зокрема щодо власності, права на використання технологій штучного інтелекту та ефективного захисту...»

У проектах, керованих штучним інтелектом, компаніям, що займаються науками про життя та матеріалами, як правило, потрібно буде брати участь у дослідницьких угодах або партнерстві з компанією «постачальника штучного інтелекту», і під час цього процесу можуть виникнути численні проблеми з інтелектуальною власністю. Чіткі угоди про право власності на інтелектуальну власність мають вирішальне значення, щоб уникнути суперечок і гарантувати, що всі сторони справедливо отримають вигоду від своїх внесків.

Компанії повинні виявити ці проблеми з ІВ якомога раніше, в ідеалі до початку проекту. Будь-яка угода повинна визначати:

- Право власності на існуючу інтелектуальну власність, дані, систему ШІ та ноу-хау;
- Права власності на щойно згенеровану інтелектуальну власність, дані або винаходи, створені ШІ;
- Права сторін при припиненні співробітництва.

Угоди про нерозголошення також є важливим аспектом будь-якого спільного підприємства, особливо якщо передбачається захист комерційної таємниці.

Право на використання технологій штучного інтелекту включає дозволи, надані різним суб'єктам, на використання конкретних інструментів штучного інтелекту, алгоритмів або наборів даних. Це право часто окреслюється в ліцензійних угодах, які визначають умови, за яких технологія ШІ може використовуватися. Наприклад, фармацевтична компанія може отримати ліцензію на використання власного алгоритму ШІ для прискорення процесів пошуку ліків. Умови використання можуть включати обмеження щодо сфери використання, географічні обмеження та термін дії ліцензії. Ліцензії можуть бути виключними і невиключними. Право на використання технологій ШІ має бути чітко визначено, щоб запобігти несанкціонованому використанню та захистити інтелектуальну власність (ІВ) розробників.

У спільних проектах між компаніями, що займаються штучним інтелектом, та іншими фірмами, угоди про власність можуть передбачати, що компанія, що займається штучним інтелектом, зберігає право власності на алгоритм і навчальні дані, тоді як компанія, що займається науками про життя/матеріалами, володіє отриманими препаратами-кандидатами або матеріалами, виявленими за допомогою системи ШІ...

Через заборону на патентування абстрактних ідей отримати значущі патенти на системи штучного інтелекту непросто. Таким чином, компанії повинні ретельно розглянути альтернативні варіанти захисту та узгодити свою стратегію зі своїми бізнес-цілями.

Для винаходів, пов'язаних зі штучним інтелектом, зазвичай існує три основні блоки, для яких слід розглянути захист: основний алгоритм ШІ; методи навчання і вихід ШІ...

У міру розвитку технології штучного інтелекту розвиваються і правові рамки, що регулюють її використання в Європі та інших країнах. Компанії

повинні бути в курсі змін у законодавстві про інтелектуальну власність і відповідно коригувати свої стратегії, щоб підтримувати відповідність, захищаючи свої інтереси...» (*Laura Fè. Applications of Generative AI in Drugs Development and Materials Discovery: IP Considerations // Murgitroyd* (<https://www.murgitroyd.com/insights/patents/applications-of-generative-ai-in-drugs-development-and-materials-discovery-ip-considerations#page=1>). 08.10.2024).

***

«...Минулого місяця міністр Ш Феріал Кларк зробила найвагомійший натяк на те, що Великобританія схиляється до лібералізації режиму авторських прав...

Згодом вона заявила, що уряд веде переговори зі сторонами по обидва боки дебатів, щоб знайти "шлях вперед", і викладе свої пропозиції "до кінця року".

Представник британського технологічного департаменту підтвердив, що він провів нещодавні круглі столи з цього питання і "викладе наступні кроки якомога швидше", додавши, що він "сповнений рішучості почути широкий спектр думок, які допоможуть нам сформуванати наш підхід".

"За словами трьох осіб, знайомих з цим питанням, які побажали залишитися анонімними, щоб розповісти про делікатні політичні дискусії, лейбористський уряд незабаром проведе консультації щодо пропозицій, які дозволять ШІ-компаніям навчати моделі на творах, захищених авторським правом, у комерційних цілях, якщо правовласники прямо не заборонять це робити.

Це буде поєднуватися з новими зобов'язаннями щодо прозорості, які зобов'язують ШІ-компанії розкривати інформацію про те, на якому контенті були навчені їхні моделі, але обсяг цих зобов'язань поки що неясний.

За словами одного з учасників процесу, який представляв креативний сектор у політичних дискусіях, лейбористи сповнені рішучості вирішити конфлікт між правовласниками та технологічними компаніями - розкол, який не вдалося подолати попередньому консервативному уряду і який спричинив судові позови таких компаній, як Getty Images та The New York Times у Великій Британії та США відповідно. За словами співрозмовника, при цьому міністри намагаються винести уроки з досвіду Європейського Союзу. З 2018 року блок дозволив аналіз текстів і даних у комерційних цілях, якщо правовласники не відмовляться від цього, а нещодавно запровадив додаткові зобов'язання щодо прозорості для фірм, які займаються штучним інтелектом, ухвалюючи Закон про штучний інтелект. Однак вони зазначили, що підхід ЄС вже піддається критиці за непрактичність...» (*Joseph Bambridge and Vincent Manancourt. Why the UK government's love-in with Taylor Swift is coming to an end // POLITICO* (<https://www.politico.eu/article/taylor-swift-keir-starmer-labour-party-uk-music-industry-artificial-intelligence-copyright/>). 15.10.2024).

«Швидкий розвиток штучного інтелекту (ШІ) у творчих сферах створює значні проблеми для законодавства про авторське право, особливо в контексті англійського права...»

Згідно з англійським законодавством, захист авторських прав надається оригінальним творам, як зазначено в Законі про авторське право, зразки та патенти 1988 року (CDPA). Оригінальність, як визначено прецедентним правом, вимагає, щоб твір був власним інтелектуальним витвором автора, а не був просто скопійований з іншого джерела. Однак контент, створений штучним інтелектом, створюється шляхом аналізу величезних наборів даних і генерації результатів на основі шаблонів, визначених у цих даних. Цей метод ставить під сумнів поняття оригінальності, оскільки викликає питання про те, чи відповідають такі результати ШІ необхідному порогу для захисту авторських прав...

Системи штучного інтелекту змінюють існуючі знання, а не створюють щось абсолютно нове, кидаючи під сумнів ідею, що їхні результати можна вважати оригінальними згідно з англійським законодавством.

Навіть якби контент, створений штучним інтелектом, вважався оригінальним, визначення права власності є складним питанням. У розділі 9(3) CDPA 1988 зазначено, що автором створеного комп'ютером твору є особа, яка вжила необхідних заходів для його створення. Однак це положення є неоднозначним, особливо в сценаріях, коли ШІ працює з мінімальним втручанням людини.

Справа «Талер проти Генерального контролера патентів, дизайнів і торгових марок» (2021), хоча і зосереджена на патентах, проливає світло на питання ШІ та власності. Апеляційний суд Великобританії постановив, що штучний інтелект не може бути зазначений як винахідник у патентній заявці, підкресливши вимогу щодо юридичної особи в таких питаннях. Це рішення свідчить про те, що суди можуть вагатися приписувати авторство або право власності на творчі роботи нелюдям, що ще більше ускладнює статус контенту, створеного штучним інтелектом, відповідно до закону про авторське право...

У відповідь на ці юридичні складнощі деякі технологічні фірми активно вжили заходів для зменшення ризиків. Наприклад, Microsoft оголосила, що візьме на себе юридичну відповідальність, якщо на клієнтів буде подано позов за порушення авторських прав під час використання її платформи AI Copilot. Так само Google пообіцяв захищати користувачів своїх інструментів штучного інтелекту на платформах Cloud і Workspace від претензій щодо авторських прав. Ці дії демонструють зростаюче усвідомлення правових ризиків, пов'язаних із контентом, створеним штучним інтелектом, і прагнення захистити користувачів від потенційних судових розглядів.

Конвергенція штучного інтелекту та авторського права в англійській юрисдикції є складною сферою, що швидко розвивається. У міру того як технологія штучного інтелекту продовжує розвиватися, законодавчі рамки, що регулюють оригінальність і право власності, стають все більш напруженими...»

(Tahir Khan. AI-Generated Content and Copyright: Evolving Legal Boundaries in English Law // The Barrister Group (<https://thebarristergroup.co.uk/blog/ai-generated-content-and-copyright-evolving-legal-boundaries-in-english-law>). 17.10.2024).

***

Сполучені Штати Америки

«Компанії в багатьох галузях експериментують зі штучним інтелектом, щоб генерувати конкретні рішення для давніх проблем. З цією метою багато компаній подають патентні заявки на винаходи, що включають ШІ...»

Основна проблема з отриманням патентного захисту на основі штучного інтелекту полягає в тому, що Бюро патентів і торгових марок США (USPTO) та/або Апеляційний суд США Федерального окружного суду можуть вважати винахід непатентоспроможним як абстрактну ідею... Одна з помилок винаходів на основі штучного інтелекту полягає в тому, що багато з них включають предмет, який, на думку судів, спрямований на абстрактну ідею без «суттєво більшого». Приклади предметів, які суди визнали такими, що не підлягають патентуванню, включають перетворення одного набору даних в інший, аналітику даних лише з метою відображення розуміння або виконання функцій, які в іншому випадку виконувала б людина...

Тому слід уважно стежити за тим, як винахід характеризується в патентній заявці, щоб його відразу не відхилити як абстрактну ідею. Один із можливих підходів полягає в тому, щоб охарактеризувати винахід як рішення, спрямоване на технічну проблему, або для вирішення основної проблеми в технологічній сфері. Наприклад, якщо рішення дозволяє користувачам винаходу зробити те, що вони не могли зробити раніше, або якщо винахід забезпечує вирішення давньої проблеми в галузі техніки, такі характеристики можуть забезпечити достатню підтримку та контекст для просування винаходу від абстрактної ідеї до чогось, що має технічний ефект, таким чином уникаючи того, щоб претензії визнавалися непатентоспроможними.

Інший спосіб окреслити винахід — це описати практичне використання результатів винаходу на основі ШІ на основі отриманих вхідних даних. У багатьох винаходах на основі штучного інтелекту алгоритм штучного інтелекту навчається для надання конкретних результатів базових методів навчання. Якщо результати потім використовуються для впливу на те, як працює базова система (наприклад, для керування робототехнікою, виконання функцій програмного забезпечення тощо), тоді робочий потік від входу до виходу до ефекту разом із поясненням навчання алгоритму щодо того, як вивчати та генерувати вихідні дані з вхідних даних, допоможе патентному експерту зрозуміти, як досягається технічний ефект. Залежно від опису та технічного

ефекту, цього може бути достатньо, щоб переконати експерта не відкидати винахід як абстрактну ідею.

Крім того, якщо винахід на основі штучного інтелекту сам по собі призводить до покращень порівняно з попереднім рівнем техніки, тоді цього може бути достатньо, щоб уникнути відхилення як абстрактної ідеї без будь-чого додаткового. Приклади вдосконалень можуть включати надання рішення швидше, ніж попередній рівень техніки, економію ресурсів обробки чи пам'яті або створення більш точного рішення, ніж попередній рівень техніки.

Нарешті, якщо винаходи також будуть зареєстровані за кордоном, існує кілька спеціальних програм, які можна використовувати для створення патентного портфолію в США та інших країнах. Однією з програм є Collaborative Search Pilot (CSP). Заявка, подана в Японії з претензіями, ідентичними заявці США, наприклад, дозволяє американським і японським експертам співпрацювати та видавати колективний позов у прискорений спосіб. Така співпраця може призвести до вищих шансів на отримання патенту, оскільки Японія має вищий рівень дозволу на винаходи на основі штучного інтелекту, ніж США. Іншою можливістю є голландський маршрут, який я та інші окреслили в подкасті Procopio Perspectives. Це передбачає подачу заявки в Нідерландах для отримання європейського звіту про пошук перед подачею в інших країнах. Оскільки для заявки потрібні лише претензії та основний опис, її можна використовувати як хорошу тестову дошку з попередньої реєстрації в США, щоб визначити, чи є виправданим подальше переслідування...» (*Ernest Huang. Overcoming Obstacles to Securing Patents for AI-Related Inventions // Procopio, Cory, Hargreaves & Savitch LLP (<https://www.procopio.com/ai-related-invention-patenting/>). 03.10.2024*).

***

«Компанії в багатьох галузях експериментують зі штучним інтелектом, щоб генерувати конкретні рішення для давніх проблем. З цією метою багато компаній подають патентні заявки на винаходи, що включають ІІІ...

Основна проблема з отриманням патентного захисту на основі штучного інтелекту полягає в тому, що Бюро патентів і торгових марок США (USPTO) та/або Апеляційний суд США Федерального окружного суду можуть вважати винахід непатентоспроможним як абстрактну ідею. Згідно зі стандартом, викладеним у *справі Alice Corp. проти CLS Bank International*, 573 US 208 (2014), заявку на патент може бути відхилено, якщо вона стосується концепцій, що не підлягають патенту, без чогось істотного. Одна з помилок винаходів на основі штучного інтелекту полягає в тому, що багато з них включають предмет, який, на думку судів, спрямований на абстрактну ідею без «суттєво більшого». Приклади предметів, які суди визнали такими, що не підлягають патентуванню, включають перетворення одного набору даних в інший, аналітику даних лише з

метою відображення розуміння або виконання функцій, які в іншому випадку виконувала б людина...

Тому слід уважно стежити за тим, як винахід характеризується в патентній заявці, щоб його відразу не відхилити як абстрактну ідею. Один із можливих підходів полягає в тому, щоб охарактеризувати винахід як рішення, спрямоване на технічну проблему, або для вирішення основної проблеми в технологічній сфері. Наприклад, якщо рішення дозволяє користувачам винаходу зробити те, що вони не могли зробити раніше, або якщо винахід забезпечує вирішення давньої проблеми в галузі техніки, такі характеристики можуть забезпечити достатню підтримку та контекст для просування винаходу від абстрактної ідеї до чогось, що має технічний ефект, таким чином уникаючи того, щоб претензії визнавалися непатентоспроможними.

Інший спосіб окреслити винахід — це описати практичне використання результатів винаходу на основі ШІ на основі отриманих вхідних даних. У багатьох винаходах на основі штучного інтелекту алгоритм штучного інтелекту навчається для надання конкретних результатів базових методів навчання. Якщо результати потім використовуються для впливу на те, як працює базова система (наприклад, для керування робототехнікою, виконання функцій програмного забезпечення тощо), тоді робочий потік від входу до виходу до ефекту разом із поясненням навчання алгоритму щодо того, як вивчати та генерувати вихідні дані з вхідних даних, допоможе патентному експерту зрозуміти, як досягається технічний ефект. Залежно від опису та технічного ефекту, цього може бути достатньо, щоб переконати експерта не відкидати винахід як абстрактну ідею.

Крім того, якщо винахід на основі штучного інтелекту сам по собі призводить до покращень порівняно з попереднім рівнем техніки, тоді цього може бути достатньо, щоб уникнути відхилення як абстрактної ідеї без будь-чого додаткового. Приклади вдосконалень можуть включати надання рішення швидше, ніж попередній рівень техніки, економію ресурсів обробки чи пам'яті або створення більш точного рішення, ніж попередній рівень техніки. Нарешті, якщо винаходи також будуть зареєстровані за кордоном, існує кілька спеціальних програм, які можна використовувати для створення патентного портфолію в США та інших країнах. Однією з програм є Collaborative Search Pilot (CSP)... Оскільки для заявки потрібні лише претензії та основний опис, її можна використовувати як хорошу тестову дошку з попередньої реєстрації в США, щоб визначити, чи є виправданим подальше переслідування.

Оскільки компанії будь-якого розміру починають створювати та масштабувати свої патентні портфелі на основі штучного інтелекту, важливо розглянути, як охарактеризувати або визначити винаходи, щоб уникнути відхилення як абстрактної ідеї без будь-чого іншого, а також розглянути спеціальні програми, які можуть бути доступна при поданні за кордоном» (*Ernest Huang. Overcoming Obstacles to Securing Patents for AI-Related*

«Гільдія авторів, найбільша і найстаріша професійна організація письменників у США, об'єднується з новим стартапом Created by Humans, щоб допомогти письменникам ліцензувати права на свої книги компаніям зі штучного інтелекту.

Партнерство, про яке було оголошено в середу, з'явилося в той час, коли автори та видавці борються зі стрімким вторгненням штучного інтелекту в книжковий світ. Інтернет вже переповнений книгами, створеними штучним інтелектом, а сучасні чат-боти можуть миттєво генерувати детальні анотації до книг і озвучувати матеріал голосом і стилем популярних письменників.

Гільдія авторів зайняла агресивну позицію проти несанкціонованого використання книг компаніями зі штучного інтелекту для навчання великих мовних моделей, на яких працюють чат-боти, здатні генерувати складний текст, що часто викликає асоціації. Минулого року вона подала колективний позов від імені авторів проти OpenAI та її партнера Microsoft, стверджуючи, що використання книг для навчання чат-бота Chat GPT без ліцензування прав є порушенням авторських прав...

Підтримуючи платформу Created by Humans, Гільдія авторів у певному сенсі визнає, що неможливо уникнути зриву, який ШІ завдав книжковому бізнесу. Завдяки своєму партнерству Гільдія авторів допоможе Created by Humans розробити інформаційні вебінари для авторів, які пояснять, як працює ліцензування та які у них є варіанти...

Автори, які використовують Created by Humans, зможуть створити профіль і вказати, які книги вони хочуть ліцензувати та для якого типу використання. Платформа поділяє ліцензійні права на кілька категорій, у тому числі одна, яка надає технологічним компаніям право використовувати книги для навчання великих мовних моделей, інша, яка дозволяє компаніям посилаючись на роботи в режимі реального часу, щоб надавати цитати чи резюме, а також інша категорія для трансформаційних прав, які дозволяють користувачам ШІ створювати нові похідні роботи на основі книг автора. Такі твори можуть включати книги, написані голосом і стилем автора, твори з використанням сюжету та персонажів письменника або нові твори, як-от графічний роман, заснований на оригінальній книзі.

Навіть якщо автори та видавці зможуть заробляти гроші на компаніях зі штучним інтелектом, поширення матеріалів, створених за допомогою штучного інтелекту, все одно може завдати шкоди галузі. Наприклад, якщо популярні автори вирішать ліцензувати свої книги для трансформаційного використання, дозволяючи створювати штучний інтелект на основі їхніх персонажів чи сюжетів, ринок може швидко бути переповнений книгами-копіями, що ускладнить пошук аудиторії іншим авторам.

...платформа ліцензування насправді допоможе боротися з розповсюдженням книг, створених штучним інтелектом, обмежуючи несанкціоноване використання робіт письменників...» (*Alexandra Alter. Can a Start-Up Help Authors Get Paid by A.I. Companies? // The New York Times Company* (<https://www.nytimes.com/2024/10/09/books/authors-guild-created-by-humans-artificial-intelligence.html>). 09.10.2024).

***

«Швидкий технічний прогрес і розповсюдження GenAI і великих мовних моделей (LLM), таких як ті, що використовують OpenAI для створення тексту ChatGPT і DALL-E для створення зображень, трансформують багато видів діяльності бізнесу...»

GenAI може забезпечити значну економію коштів і ефективності для користувачів, яка, ймовірно, продовжить збільшуватися в міру розвитку GenAI. Однак компанії повинні порівняти ці переваги з:

- Обмежений захист інтелектуальної власності (IP) для результатів GenAI.
- Ризик того, що використання вихідних даних GenAI може порушити права третіх осіб.

Результати GenAI зазвичай не підлягають захисту згідно з законом про авторське право. За деяких обставин переваги ефективності використання штучного інтелекту для створення вмісту можуть переважити занепокоєння щодо обмежень захисту авторських прав, наприклад, коли захист авторських прав неважливий (наприклад, електронний лист колезі) або де доцільність є першорядною проблемою (наприклад, щоб бути першим на ринку). Однак за інших обставин потреба в захисті авторських прав може переважити ефективність використання штучного інтелекту, наприклад, коли захист авторських прав необхідний, щоб запобігти відтворенню конкурентами певного набору вмісту. Це занепокоєння може бути суттєвим для компаній, чия цінність в основному базується на створенні контенту, наприклад, ЗМІ.

Якщо захист авторських прав необхідний для певного набору вмісту, компанія зазвичай повинна:

- Використовуйте людей-авторів для створення вмісту. Компанія може володіти авторським правом на вміст, створений від її імені, переконавшись, що вміст кваліфікується як робота, створена за наймом...
- Вжити заходів для того, щоб люди-автори не використовували GenAI або щоб використання GenAI було обмежено для задоволення потреб бізнесу щодо захисту авторських прав. Компанії повинні запроваджувати політику на робочому місці, зокрема встановлюючи авторизоване та несанкціоноване використання GenAI...
- Зберігайте докладні записи про те, як GenAI використовувався для створення вмісту, зокрема з детальним описом усіх людських внесків у вміст. Ця інформація може знадобитися, щоб вимагати та доводити захист авторських прав на елементи, створені людиною...

Проблеми з охороноздатністю також поширюються на патентне право, яке вимагає винахідницької діяльності людини для отримання патентного захисту. Як і в авторському праві, винаходи, створені виключно ШІ, не підлягають патентуванню, але винаходи, створені за допомогою ШІ, можуть бути захищені; для отримання інформації про вимогу щодо авторства винаходів фізичної особи та винаходів, створених за допомогою ШІ... Таким чином, компанії також повинні зважити ці обмеження та переваги використання GenAI для створення патентоздатних об'єктів.

Хоча потреба в захисті інтелектуальної власності може бути причиною обмеження використання GenAI для деяких тем, існують додаткові (хоча зазвичай контрольовані) ризики, пов'язані з використанням GenAI, зокрема:

- Розголошення приватної або конфіденційної інформації.
- Дискримінація та упередженість.
- Генерація дезінформації.

Таким чином, оцінка того, як GenAI може вплинути на інтереси інтелектуальної власності компанії, має бути частиною ширшої оцінки потреб бізнесу та того, як він може пом'якшити ризики...

Інше можливе занепокоєння авторським правом у зв'язку з використанням штучного інтелекту для створення контенту – це ризик несвідомого порушення прав на захищені авторським правом роботи третіх сторін, чий матеріал використовувався без дозволу для навчання ШІ. До судів ще не зверталися з проханням вирішити, чи можна притягнути користувача GenAI до відповідальності за використання правопорушних результатів.

Проблема для користувачів GenAI полягає в тому, що вони можуть не знати, чи створений штучним інтелектом контент суттєво схожий на захищений твір, який використовується без дозволу власника авторських прав як навчальні дані GenAI. Якщо необізнаного користувача звинувачують у порушенні, він може стверджувати, що він насправді не скопіював роботу позивача, що є важливим елементом позову про порушення...

Однак суди постановили, що відповідач може нести відповідальність, якщо він копіює від третьої сторони, яка, у свою чергу, скопіювала роботу позивача... Суд може покладатися на цей принцип і визнати, що використання створеного штучним інтелектом контенту, фактично скопійованого із захищених авторським правом навчальних матеріалів, відповідає вимогам копіювання для порушення.

Які б засоби захисту не мали користувачі GenAI, малоімовірно, що вони повністю ізольовані від відповідальності, якщо вони комерційно використовують результати, створені штучним інтелектом, у спосіб, який порушує виключні права власника авторських прав, робота якого використовувалася як навчальні дані GenAI. Таким чином, користувачі повинні розглянути цю потенційну відповідальність перед тим, як відтворювати, розповсюджувати або публічно демонструвати створений штучним інтелектом контент, особливо з неособистою комерційною метою, яка може завдати

відчутної шкоди власнику авторських прав (наприклад, втрата ліцензійної плати)...» (*Michael Chiappetta. Generative AI and Copyright // Reuters (https://www.reuters.com/practical-law-the-journal/litigation/generative-ai-copyright-2024-10-01/). 10.2024).*

***

«У світі права інтелектуальної власності, що швидко розвивається, штучний інтелект (ШІ) став потужним інструментом як для адвокатів, так і для винахідників. Програмне забезпечення для розробки проектів штучного інтелекту, яке обіцяє ефективність та інноваційність, все частіше використовується для складання патентних заявок і допомоги в патентному переслідуванні...»

Переваги штучного інтелекту при складанні патентів і судовому переслідуванні

1. Підвищена ефективність

Програмне забезпечення для розробки проектів штучного інтелекту оптимізує процес подачі заявки на патент, автоматизуючи багато завдань, які традиційно займають багато часу. Це включає в себе автоматизацію складання стандартних описів і формули винаходу, форматування фігур, а також перевірку повноти та відповідності вимогам патентного відомства. Швидкість, з якою штучний інтелект може обробляти та впорядковувати великі обсяги даних, не тільки прискорює етап складання, але й дозволяє юристам приділяти більше часу стратегічним міркуванням, наприклад, як найкраще захистити винахід і подолати потенційні юридичні перешкоди...

2. Зниження витрат

Застосування штучного інтелекту при складанні та розгляді патентних заявок може призвести до значної економії коштів. Автоматизуючи рутинні аспекти процесу складання патенту, юридичні фірми можуть скоротити години, які оплачуються для виконання цих завдань, тим самим знизивши загальну вартість отримання патенту. Це може бути особливо корисним для окремих винахідників і малих організацій, для яких витрати на забезпечення патентного захисту можуть бути непомірно високими. Крім того, підвищуючи ефективність процесу розгляду патентних заявок, штучний інтелект може допомогти зменшити кількість нерозглянутих патентних заявок, потенційно скоротивши час для видачі та зменшивши витрати, пов'язані з подовженими періодами судового переслідування.

3. Покращена консистенція

Узгодженість патентних заявок має вирішальне значення для мінімізації помилок і покращення читабельності та професійності документів, що подаються до патентних відомств. Інструменти штучного інтелекту вміють гарантувати, що заявки дотримуються узгодженого формату, використовують узгоджену термінологію та дотримуються конкретних вимог різних патентних

відомств. Такого рівня узгодженості важко досягти вручну, особливо у великих компаніях, які обробляють великий обсяг заявок у різних юрисдикціях...

4. Комплексний пошук попереднього рівня техніки

Однією з найважливіших переваг штучного інтелекту в патентному праві є його здатність швидко проводити вичерпний пошук рівня техніки. Інструменти штучного інтелекту можуть аналізувати величезні бази даних патентів, наукових журналів та інших публікацій, щоб визначити рівень техніки, який люди, які шукають, можуть не помітити...

5. Прогнозна аналітика

Деякі інструменти штучного інтелекту пропонують прогнозу аналітику, яка може оцінити ймовірність видачі патенту на основі чернетки формули винаходу, художньої одиниці, якій, ймовірно, буде призначена заявка, та історичних даних щодо подібних заявок. Це розуміння може скеровувати адвокатів у вдосконаленні своїх стратегій підготовки та судового переслідування, щоб збільшити шанси на успіх...

6. Доступ до глобальних патентних баз даних

Інструменти для редагування на основі штучного інтелекту часто включають або інтегруються з глобальними патентними базами даних, що дозволяє адвокатам враховувати міжнародні патенти та непатентну літературу в своїх стратегіях складання та переслідування. Ця глобальна перспектива є важливою для компаній, які працюють на міжнародних ринках, оскільки вона гарантує, що патентні заявки є надійними не лише в юрисдикції, де вони подані, але й на інших ключових ринках...

Ризики, пов'язані з програмним забезпеченням для розробки ШІ

1. Втрата нюансів і персоналізації

Програмному забезпеченню для розробки проектів штучного інтелекту, незважаючи на всі його досягнення, все ще бракує здатності повністю зрозуміти нюанси та дуже специфічну природу патентних заявок. Кожен винахід є унікальним, і його представлення в патентній заявці вимагає індивідуального підходу, який враховує конкретний контекст винаходу, потенційне застосування та стратегію винахідника. Універсальний підхід штучного інтелекту може призвести до програм, які не охоплюють суті винаходу, що потенційно може послабити юридичну силу патенту чи його охоплення, а також потенційно поставити під загрозу загальну патентну стратегію винахідника.

2. Надмірна залежність від технологій

Зростає занепокоєння, що залежність від штучного інтелекту може призвести до погіршення кваліфікації професіоналів. Складання патентів і судове переслідування є складними процесами, які не тільки вимагають розуміння відповідного патентного законодавства, але й потребують стратегічного підходу до складання претензій, відповідей на судові дії та розкриття інформації (з огляду на можливу історію судового переслідування), а також процедурних нюансів (не згадуючи складнощі з іноземним

переслідуванням). Надмірна залежність від штучного інтелекту може призвести до того, що робоча сила стане менш підготовленою для вирішення складних справ, які вимагають тонкого розуміння та підходу.

3. Питання етики та відповідальності

Використання штучного інтелекту при розробці патентів і судовому переслідуванні викликає значні питання етики та відповідальності. Хто несе відповідальність, коли заявка, згенеровану штучним інтелектом, відхиляють або, що ще гірше, призводять до патенту, який легко визнати недійсним або неможливо підтвердити через помилки чи упущення? Безособова природа ШІ ускладнює підвітність, потенційно залишаючи клієнтів у вразливому становищі без чіткого захисту.

4. Проблеми контролю якості

Програмне забезпечення для розробки ШІ є настільки хорошим, наскільки хороші дані, на яких його було навчено. У сфері патентного права, що постійно змінюється, де багато документів зберігаються в секреті місяцями, якщо не роками, підтримувати системи штучного інтелекту в актуальному стані згідно з останніми законами, нормативними актами, прецедентним правом, попереднім рівнем техніки та практичними стратегіями є монументальним завданням. Існує ризик того, що програми, створені штучним інтелектом, можуть відставати від поточних стандартів, що призведе до програм, які не відповідають останнім розробкам законодавства.

5. Проблеми безпеки та конфіденційності

Використання штучного інтелекту при складанні патентних заявок вимагає введення в систему конфіденційної та потенційно конфіденційної інформації. Це викликає серйозні занепокоєння щодо безпеки даних і конфіденційності потенційно новаторських винаходів. Будь-яке порушення може призвести до втрати інтелектуальної власності або випадково надати конкурентам неправомірну перевагу...

6. Можливість невідповідності світовому патентному законодавству

Патентне законодавство значно відрізняється в різних юрисдикціях. Інструменти розробки ШІ можуть бути недостатньо складними, щоб адаптувати програми до конкретних вимог кожної юрисдикції, що призводить до створення універсальної програми, яка може не відповідати тонким вимогам міжнародного патентного права.

Підсумовуючи, незважаючи на те, що програмне забезпечення для розробки проєктів штучного інтелекту має незаперечні переваги з точки зору ефективності та потенціалу для інновацій, вкрай важливо, щоб патентні спеціалісти пам'ятали про його обмеження. Збалансований підхід, коли інструменти штучного інтелекту використовуються для збільшення, а не заміни людського досвіду, може бути ключем до керування ризиками та отримання переваг цього технологічного прогресу...» (*Joshua Weisenfeld. The Double-Edged Sword of AI in Patent Drafting and Prosecution // National Law Forum*

LLC (<https://natlawreview.com/article/double-edged-sword-ai-patent-drafting-and-prosecution>). 15.10.2024).

***

«Penguin Random House (PRH), найбільший з видавництв "Великої п'ятірки", виступає проти того, щоб опубліковані ним твори використовувалися для навчання штучного інтелекту...

У нових правилах зазначено, що "жодна частина цієї книги не може бути використана або відтворена в будь-який спосіб з метою навчання технологій або систем штучного інтелекту". Ця заява з'явиться у всіх нових виданнях видавництва PRH, а також у перевиданнях книжок з попереднього списку.

Зміна формулювання авторських прав PRH, спрямована на боротьбу з навчанням ШІ, робить його першим з видавців "Великої п'ятірки", який вдався до таких дій проти ШІ, принаймні публічно...» (*Belen Edwards. Penguin Random House copyright pages will now forbid AI training // Mashable (https://me.mashable.com/tech/47955/penguin-random-house-copyright-pages-will-now-forbid-ai-training?utm_source=flipboard&utm_content=Mashable_ME%2Fmagazine%2FTop+Picks). 19.10.2024).*

***

«...Штучний інтелект (ШІ) трансформує галузі та відкриває нові можливості для автоматизації, аналізу даних і прийняття рішень. За цими революційними досягненнями стоять алгоритми штучного інтелекту, які рухають технологією. Для компаній і розробників, які працюють над передовими рішеннями ШІ, захист інтелектуальної власності за допомогою патентів є надзвичайно важливим. Однак патентування алгоритмів штучного інтелекту представляє унікальний набір проблем, особливо коли ви маєте справу з Відомством патентів і товарних знаків США (USPTO)...

Однією з найбільш значних перешкод, з якою стикаються патенти, пов'язані зі штучним інтелектом, є доктрина «абстрактної ідеї», юридична концепція, яка забороняє патентування ідей, які є суто теоретичними чи математичними.

Це створює унікальний виклик для алгоритмів штучного інтелекту, які для функціонування часто покладаються на математичні моделі та статистичні методи. Без належного оформлення алгоритми штучного інтелекту можна легко класифікувати як непатентовані абстрактні ідеї.

Щоб подолати цю проблему, компанії повинні закріпити свої алгоритми штучного інтелекту в практичних реальних програмах.

Наприклад, замість того, щоб зосереджуватися виключно на внутрішній роботі алгоритму (наприклад, на математичних формулах або моделях, які він використовує), патентні заявки мають наголошувати на тому, як алгоритм працює в технічному контексті для вирішення конкретної проблеми.

Наприклад, алгоритм штучного інтелекту, розроблений для прогнозування збоїв у промисловому обладнанні, можна позиціонувати як практичне рішення, яке зменшує час простою та витрати на обслуговування.

Заявка на патент має не лише описувати сам алгоритм, але й пояснювати, як він взаємодіє з датчиками, вхідними даними та системами керування машиною, щоб передбачати та запобігати збоям у реальному часі...

Ще однією важливою проблемою при патентуванні алгоритмів ШІ є доведення новизни. Багато алгоритмів штучного інтелекту базуються на існуючих методах, що може ускладнити демонстрацію того, що винахід є дійсно новим і винахідливим.

Це особливо складно в таких сферах, як машинне навчання, де стандартні моделі (наприклад, нейронні мережі, дерева рішень і регресійні моделі) широко використовуються та адаптуються різними способами.

Щоб подолати цю проблему, компаніям потрібно зосередитися на конкретних удосконаленнях або адаптаціях існуючих алгоритмів. Наприклад, якщо ваша компанія розробила новий метод навчання, який скорочує час, необхідний для навчання моделі машинного навчання, заявка на патент повинна чітко пояснювати технічні деталі того, як було досягнуто цього вдосконалення.

Подібним чином, якщо ваш алгоритм використовує нову техніку попередньої обробки даних або оптимізує параметри моделі унікальним способом, ці конкретні аспекти слід виділити як винахідливі особливості, які відрізняють ваш алгоритм від попереднього рівня техніки.

Крім того, алгоритми ШІ часто застосовуються в різних галузевих контекстах, і це може надати можливість продемонструвати новизну. Якщо ваш алгоритм штучного інтелекту використовується в новій програмі, наприклад у медичній візуалізації, фінансовому прогнозуванні чи моніторингу навколишнього середовища, ця програма сама по собі іноді може стати основою для новизни.

У патенті має бути пояснено, як алгоритм штучного інтелекту розроблено для вирішення конкретних завдань галузі та чому його застосування є прогресом у порівнянні з попередніми методами.

Одне з найбільш стратегічних рішень, з якими стикаються компанії під час патентування алгоритмів штучного інтелекту, полягає в тому, наскільки широко чи вузько скласти свої патентні претензії.

Широкі патенти пропонують широкий захист, але вони, швидше за все, зіткнуться з відмовою, особливо якщо винахід недостатньо відрізняється від існуючих технологій. З іншого боку, занадто вузькі патенти можуть залишити прогалини, якими можуть скористатися конкуренти, розробляючи подібні технології, які дозволяють уникнути порушення.

Для алгоритмів штучного інтелекту ключ до збалансування широти та конкретності полягає у визначенні основної інновації та складанні заяв, які

охоплюють основні аспекти цього винаходу, уникаючи непотрібних узагальнень.

Твердження мають чітко визначати технічні кроки, задіяні в алгоритмі, його вхідні та вихідні дані, а також те, як він взаємодіє з більшою системою чи середовищем. Водночас претензії мають бути достатньо широкими, щоб охоплювати потенційні варіації технології, гарантуючи, що патент захищає майбутні ітерації або застосування алгоритму...

Неочевидність є ще однією значною перешкодою для компаній, які намагаються запатентувати алгоритми ШІ. Вимога неочевидності стверджує, що винахід має бути не тільки новим, але також повинен представляти винахідницький рівень, який не є очевидним для спеціаліста у відповідній галузі.

У світі штучного інтелекту, де багато досягнень є поступовими вдосконаленнями існуючих моделей або методів, довести неочевидність може бути особливо складним завданням.

Щоб подолати це, компанії повинні надати чіткі докази того, що їхній алгоритм штучного інтелекту являє собою щось більше, ніж просто очевидне розширення існуючої технології. Це часто передбачає висвітлення технічних проблем, які було подолано під час розробки алгоритму, і пояснення, чому ці проблеми нелегко вирішити існуючими методами.

Наприклад, якщо ваш алгоритм штучного інтелекту вирішує проблему, яку не вдалося вирішити попередніми моделями, або якщо він досягає результатів, які раніше були недосяжними, ці моменти слід підкреслити в заявці на патент. Крім того, надання докладних технічних описів архітектури алгоритму, даних, які він обробляє, і того, як він генерує результати, може допомогти продемонструвати неочевидність...

Одним із найбільш стратегічних підходів до визначення вашої інновації ШІ є чітке формулювання проблеми, яку вона вирішує.

Алгоритми штучного інтелекту часто розроблені для вирішення конкретних технічних проблем, і чим чіткіше ви зможете представити алгоритм як рішення цих проблем, тим вищі ваші шанси отримати патентний захист.

Недостатньо описати, як працює алгоритм — ви повинні пояснити, чому він працює і як забезпечує технічну вигоду, яка раніше була недосяжною. Наприклад, якщо ваш алгоритм штучного інтелекту призначений для покращення виявлення аномалій у системах кібербезпеки, у патентній заявці має бути чітко вказано технічну проблему невиявлених кіберзагроз і те, як ваш алгоритм унікально вирішує цю проблему.

Опишіть, чому існуючі рішення не вистачають, а потім поясніть конкретні технічні переваги, які пропонує ваш алгоритм штучного інтелекту, як-от швидший час виявлення або зменшення помилкових спрацьовувань.

Чим детальніше ваше пояснення того, як алгоритм взаємодіє з реальними системами та вирішує реальні проблеми, тим більш обґрунтованою та конкретною буде ваша патентна заявка...

Однією з найбільш значних перешкод для компаній, які намагаються запатентувати алгоритми ШІ, є подолання відмови від абстрактних ідей. USPTO, дотримуючись прецеденту, створеного рішенням у *справі Alice Corp. проти CLS Bank International*, часто відхиляє патентні заявки, які сприймаються як такі, що охоплюють абстрактні ідеї, такі як математичні алгоритми або процеси, які просто маніпулюють даними, не даючи конкретного відчутного результату.

Для компаній, які розробляють алгоритми штучного інтелекту, це представляє унікальну проблему, оскільки штучний інтелект за своєю природою часто передбачає аналіз даних, обчислювальні моделі та методи машинного навчання — усі вони ґрунтуються на абстрактних математичних концепціях.

Однак інноватори штучного інтелекту можуть подолати ці неприйняття абстрактних ідей, стратегічно розробляючи свої алгоритми як конкретне технічне рішення проблеми реального світу.

Головне не лише представити алгоритм як щось більше, ніж просто абстрактну ідею, а й продемонструвати, як він пропонує практичні технічні переваги в конкретному застосуванні. Нижче наведено кілька розширених стратегій і дієвих порад, щоб гарантувати, що ваш патент на алгоритм штучного інтелекту уникне пасток відхилення абстрактних ідей...» (*How to Patent AI Algorithms: Navigating USPTO's Complex Rules // Patent PC* (<https://patentpc.com/blog/how-to-patent-ai-algorithms-navigating-usptos-complex-rules>). 20.04.2024).

***

«Закупівлі на основі штучного інтелекту (ШІ) створюють унікальні проблеми з інтелектуальною власністю (ІВ), які потребують ретельного розгляду... Процес закупівель повинен відповідати чинним нормативно-правовим актам у сфері ІВ, зокрема закону Байя-Доула та законам про технічні дані, а також враховувати особливості штучного інтелекту...

Юридичний ландшафт навколо ШІ все ще розвивається, особливо щодо авторського права та патентного права. Основні проблеми включають:

- **Занепокоєння авторським правом:** Виникають питання про те, чи можна використовувати захищені авторським правом матеріали для навчання штучного інтелекту без порушення законів про авторське право. Крім того, захист створених штучним інтелектом авторських прав залишається неоднозначним.
- **Міркування щодо патентного права:** перетин ШІ та патентного права викликає питання щодо патентоспроможності винаходів ШІ. Агентства повинні орієнтуватися в цих складнощах, щоб забезпечити дотримання законодавства про інтелектуальну власність.

Агентства повинні укладати контракти, які захищають їхні інтереси, поважаючи при цьому права власності постачальників. Важливі аспекти включають:

- Уникнення прив'язки до постачальника: агенції повинні планувати запобігати залежності від одного постачальника, гарантуючи, що контракти передбачають перенесення даних і моделі.
- Передача знань: контракти повинні вимагати від постачальників сприяння передачі знань співробітникам агентства, дозволяючи їм самостійно керувати системами ШІ після припинення контракту.

Розв'язання проблем інтелектуальної власності під час закупівель штучного інтелекту потребує тонкого розуміння правової бази та практичних міркувань. Оскільки технології штучного інтелекту продовжують розвиватися, агентства повинні бути пильними у вирішенні цих проблем, щоб забезпечити успішні результати закупівель» (*AI Patent Law Considerations // restack* (<https://www.restack.io/p/ai-in-legal-tech-answer-patent-law-considerations-cat-ai>). 19.10.2024).

***

«Цифровий художник Джейсон Аллен витратив понад 100 годин на створення твору для конкурсу, але Бюро авторських прав США відхилило його запит щодо авторських прав, оскільки Аллен створив твір мистецтва за допомогою штучного інтелекту.

Замість використання олії чи акрилу для свого *пейзажу* Аллен передав 642 підказки в Midjourney, генератор зображень зі штучним інтелектом. Отримане зображення під назвою «Théâtre D'Opera Spatial», що з французької означає «Театр космічної опери», отримало нагороду цифрового мистецтва на ярмарку штату Колорадо в 2022 році . Бюро авторських прав США відхилило запит Аллена на інтелектуальну власність у 2022 році та знову в 2023 році, стверджуючи, що твір мистецтва не повинен отримувати захист, оскільки він не мав належної участі людини в процесі створення.

Минулого місяця Аллен подав позов проти Бюро авторських прав США. Хоча роботи, створені за допомогою штучного інтелекту, іноді вважаються інтелектуальною власністю, випадок Аллена підкреслює складність визначення того, наскільки людська участь необхідна для отримання захисту авторських прав. Експерти розходяться в думках щодо того, чи можна віднести сам людський атрибут творчості до нелюдських істот...

Як і у випадку з традиційними творами мистецтва, художники повинні зареєструватися для захисту авторських прав на зображення, створені за допомогою штучного інтелекту, якщо вони хочуть подати до суду за порушення.

На брифінгу в суді Аллен стверджував, що його робота тиражувалася без його згоди. Його адвокати процитували публікацію в соцмережі, в якій інший художник, Едріан Елтон, скопіював футуристичний пейзаж Аллена в іншій

картині. Елтон визнав, що отримав оригінал твору Аллена, але сказав, що «крадіжки не було», оскільки Аллен не мав офіційного статусу авторського права на твір мистецтва.

Наразі Аллен не має права судитися з людьми, які отримують прибуток від його проєктів. Роботи, створені за допомогою штучного інтелекту, автоматично переходять у суспільне надбання після виробництва, якщо автор не зможе довести, що він чи вона брали значну участь у творчому процесі. Відповідно до вказівок Бюро авторських прав США від 2023 року, «важливо те, наскільки людина мала творчий контроль над виразом твору та «фактично сформувала» традиційні елементи авторства»...

Розподілити роботи Аллена складно, оскільки він витратив час на створення «Théâtre D'Opera Spatial» та використав Adobe Photoshop, щоб відредагувати його. Але Бюро відмовило у захисті авторських прав на його твір, оскільки не було можливості відокремити його роботу від роботи генератора ШІ...» (*Bekah McCallum. AI artist challenges copyright rules // WORLD NEWS GROUP* (<https://wng.org/roundups/ai-artist-challenges-copyright-rules-1729103922>). 16.10.2024).

***

«Понад 10500 творчих професіоналів, включаючи Тома Йорка з Radiohead, актрису Джуліанну Мур і нобелівського лауреата Кадзуо Ішігуро, підписали відкритий лист із засудженням «неліцензійного використання творчих робіт» для розробки систем штучного інтелекту, таких як ChatGPT OpenAI.

Використання творчої роботи без ліцензії для розробки штучного інтелекту є «серйозною, несправедливою загрозою для засобів існування людей, які стоять за цими роботами, і не повинно бути дозволено», — йдеться в короткому листі з 29 слів.

OpenAI та іншим технологічним компаніям потрібен текст, зображення, відео та інші матеріали для навчання алгоритмів, які працюють у чат-ботах та інших системах ШІ. Ці дані часто збираються з Інтернету без згоди, компенсації чи кредиту.

Технічні компанії стверджують, що ця практика захищена як «добросовісне використання» згідно з законом про авторське право, але власники вмісту та видавці все частіше відмовляються. Вони стверджували в судових позовах і зверненнях до регуляторів, що розробники штучного інтелекту, використовуючи їхню роботу, незаконно порушили їхні авторські права.

«Це питання про права творців є надзвичайно актуальним», — сказав Ед Ньютон-Рекс, колишній керівник ШІ та композитор, який допоміг організувати лист, опублікований у вівторок, а тепер є генеральним директором некомерційної організації Fairly Trained, яка сертифікує технологічні компанії

для практик обробки даних, які підтримують права творців. «Зараз важливо надіслати повідомлення».

Кілька гучних позовів проти компаній штучного інтелекту щодо використання даних працюють через суди. Регулятори в США та Британії обговорюють, чи слід створювати винятки щодо авторських прав для проєктів штучного інтелекту, включаючи можливість дозволу компаніям зі штучним інтелектом знімати дані, якщо художники та видавці не відмовляться від цього...» (*More than 10500 US actors, musicians, authors protest tech's AI data grab // Independent Online (<https://www.iol.co.za/business-report/economy/more-than-10500-us-actors-musicians-authors-protest-techs-ai-data-grab-f5b02559-33ab-4a22-8a1d-55035a8944f2>). 22.10.2024*).

***

«У сучасному цифровому ландшафті, який швидко розвивається, перетин технологій і розваг породжує нові виклики та відкриває нові можливості у сфері партнерства талантів. У зв'язку зі зростаючою роллю генеративного штучного інтелекту у створенні контенту рекламодавці використовують інструменти на основі штучного інтелекту для вдосконалення своїх маркетингових стратегій.

Брендам рекомендується враховувати юридичні проблеми, пов'язані з розвитком тенденцій, пов'язаних із кампаніями талантів, включаючи складні питання інтелектуальної власності (ІВ)...

1. ІІ та право гласності

...Штучний інтелект набув популярності та використовується багатьма рекламодавцями та агентствами різними способами, зокрема для створення маркетингових матеріалів. Технологія, керована штучним інтелектом, може створювати надзвичайно реалістичні, але вводячі в оману відео, змінюючи або повністю замінюючи обличчя людини обличчям іншої людини. Це може включати навчання нейронних мереж на великих наборах даних зображень для створення моделі, яка може накладати або міняти обличчя.

Штучний інтелект також може створювати дуже реалістичні цифрові аватари або цифрові двійники людей, які можуть бути запрограмовані на виконання певних дій або розмову так, щоб імітувати оригінальний талант. У деяких випадках таланти знаменитостей можуть бути готові використовувати штучний інтелект для завершення активів – наприклад, якщо вони стикаються з заповненим календарем, але бренду потрібно перезаписати голос за кадром. Це лише деякі приклади способів використання штучного інтелекту для розробки або покращення активів брендової кампанії, кожен із яких викликає різні міркування, пов'язані з ІВ, які можна розглянути в угоді з талантами.

Можливо, найважливішим фактором, пов'язаним із штучним інтелектом, у контексті кампаній талантів є право особи на публічність. Існує чітко зростаюча нормативна схема, яка деталізує важливість інформованої згоди та дозволу під час розробки копій, згенерованих ІІ.

Наприклад, Закон NO FAKES був офіційно введений, щоб запобігти виробництву/розповсюдженню несанкціонованої копії особи, створеної штучним інтелектом, для виконання в аудіовізуальному або звуковому записі без згоди особи, яку тиражують.

Подібним чином Закон ELVIS став першим у своєму роді законодавством, яке оновило законодавство Теннессі, включивши захист авторів пісень, виконавців і голосів професіоналів музичної індустрії від зловживання ШІ.

Нарешті, Сенат Каліфорнії прийняв АВ 2602, законопроект, який має на меті заборонити контракти, що дозволяють використовувати цифрову копію подоби виконавця замість особистої роботи, і АВ 1836, законопроект, який вимагає згоди на використання мертвих виконавців подібності для цифрових реплік, створених ШІ...

Брендам, які планують використовувати штучний інтелект для покращення матеріалів своєї кампанії, рекомендується ретельно висвітлювати умови, пов'язані з штучним інтелектом, у своїх угодах і отримувати згоду на копіювання окремих осіб за допомогою технології штучного інтелекту.

2. Право власності на вміст

...Встановлення прав власності на вміст, включно з матеріалами, створеними талантами, є ключовим у складанні та обговоренні угод щодо талантів.

Як правило, бренди володіють контентом, наданим/виробленим брендом, навіть включаючи матеріали, створені талантами (*наприклад* , зображення/відео, створені власними силами). В угодах зі знаменитостями частіше всі матеріали належать бренду, тоді як партнерство з впливовими особами, коли більшість (або всі) активи виробляються власноруч, надає талантам право власності на ці активи з ліцензією (що охоплює територію, використання термін, засоби масової інформації, у яких активи можуть бути використані) до бренду.

Бренди також повинні ретельно розглянути умови власності, якщо всі активи або результати будуть створені власними силами (*наприклад* , бренд залучає впливову особу для створення та публікації відеороликів у соціальних мережах, які висвітлюють останній продукт бренду) через певні закони штату про працевлаштування, такі як Каліфорнія.

3. Використання сторонніх матеріалів

...Як бренди, так і таланти можуть розглядати можливість використання матеріалів третіх сторін в активах кампанії. Якщо бренд виробляє контент, матеріали повинні бути оригінальними або ліцензованими для передбачуваного використання, включаючи логотипи, ілюстрації та музику. Йдеться не лише про бренд на футболці, яку носить талант, а й про кросівки на задньому плані виконавця, видимі татуювання чи графіті вздовж вуличного пейзажу. У випадках, коли бажано показати інтелектуальну власність третьої сторони,

бренд може розглянути можливість отримання необхідних дозволів, таких як ліцензії.

Якщо власноруч створений вміст талантів включає когось, крім талантів, і бренд використовує публікацію, як це дозволено угодою (*наприклад*, повторна публікація у своїх облікових записах соціальних мереж), також існують міркування щодо права на публічність.

Інше занепокоєння, яке виникає щодо прав третіх сторін, – це використання музики/звуків. Музичні бібліотеки на платформах соціальних мереж зазвичай призначені лише для некомерційного використання (*тобто* не для використання в рекламі). Таким чином, використання такої музики в комерційному контексті без ліцензування музики може призвести до позову про порушення авторських прав. Нещодавно лейбл подали до суду на бренди за використання музики в рекламі в соціальних мережах без відповідних ліцензій, погодившись на значні суми. Найкраще підходити до вмісту соціальних мереж так, ніби це комерційний чи подібний актив – бренди повинні шукати відповідні ліцензії у власників музичних прав.

4. Права користування

...Навіть якщо бренд отримує повне право власності на матеріали кампанії, вартість цього права безпосередньо пов'язана з правами бренду на використання. Це включає тривалість, географічне охоплення та засоби масової інформації (*наприклад*, цифрові, друковані, трансляційні), де можна використовувати вміст. Наприклад, якщо образ таланту використовується в певних платних медіа, угода може визначати компенсацію, пов'язану з таким використанням. Спори щодо прав на користування можуть виникнути, якщо умови угоди є нечіткими або надто широкими, а сторони не погоджуються, чи використання виходить за межі прав. Крім того, ширше використання, ніж те, що охоплюється вашими угодами про таланти, може призвести до претензій щодо порушення контракту або порушення права особи на публічність, що робить критично важливим, щоб умови не лише відповідали потребам бренду, але й дотримувались. Важливо чітко вказати в угоді права на використання та переконатися, що всі партнери бренду (*наприклад*, роздрібні продавці) розуміють параметри такого використання.

5. Огородження для таланту

...Якщо талановиті працівники самостійно створюють контент для проекту бренду, в ідеалі вони мають отримати ліцензію на використання власності бренду (*наприклад*, торговельних марок) для цього контенту. Стандартна ліцензія не надає талановитим працівникам жодних прав власності та обмежена в обсязі - виключно терміном дії проекту, у визначених медіа та на визначених територіях, відповідно до інструкцій бренду (*наприклад*, керівних принципів) і, як правило, за умови схвалення брендом. Завбачливі бренди вимагатимуть від талановитих працівників дотримуватися їхніх інструкцій при використанні їхніх торгових марок, слоганів тощо в контенті, створеному талановитими працівниками.

Бренди також заохочують таланти розкривати інформацію про свої стосунки або так звані матеріальні зв'язки з брендом/про те, що компанія спонсорується. Неналежне розкриття матеріального зв'язку може призвести до відповідальності. Закони FTC та багатьох штатів про недобросовісну, оманливу та неправомірну практику (UDAP) вимагають, щоб впливові особи, які підтримують продукт або послугу в соціальних мережах, заявляли, що вони мають матеріальний зв'язок (наприклад, трудовий, фінансовий) з брендом. Відповідне розкриття інформації має бути помітним і зрозумілим для пересічних споживачів...» (*Stacy Marcus, Michael Isselin, Emily Faro. Five intellectual property considerations for talent partnerships // DLA Piper US (https://www.dlapiper.com/en-us/insights/publications/intellectual-property-news/2024/five-intellectual-property-considerations-for-talent-partnerships). 22.10.2024).*

***

«Meta Platforms заявила в п'ятницю, що її чат-бот зі штучним інтелектом використовуватиме вміст Reuters, щоб у режимі реального часу відповідати на запитання користувачів про новини та поточні події, що є останнім зв'язком штучного інтелекту між великою технологічною компанією та видавцем новин...»

Meta AI, чат-бот компанії, доступний у всіх її сервісах, включаючи Facebook, Whatsapp і Instagram. Гігант соціальних медіа не розкриває, чи планує він використовувати контент Reuters для навчання своєї широкомовної моделі.

«Ми можемо підтвердити, що Reuters співпрацює з постачальниками технологій, щоб ліцензувати наш надійний, заснований на фактах новинний контент для забезпечення їх платформ ШІ. Умови цих угод залишаються конфіденційними», — йдеться в заяві представника Reuters.

...Reuters отримає компенсацію за доступ до своєї журналістики в рамках багаторічної угоди.

Завдяки партнерству з Reuters «Meta AI може відповідати на запитання, пов'язані з новинами, за допомогою резюме та посилань на вміст Reuters», — йдеться в заяві представника Meta...

Інші компанії, в тому числі OpenAI, що розробляє ChatGPT, і стартап Perplexity, який підтримує Джефф Безос, уклали подібні партнерства з новинними організаціями в області штучного інтелекту...» (*Meta Platforms to use Reuters news content in AI chatbot // Reuters (https://www.reuters.com/technology/artificial-intelligence/meta-platforms-use-reuters-news-content-ai-chatbot-2024-10-25/). 25.10.2024).*

***

«Сучір Баладжі провів майже чотири роки дослідником штучного інтелекту в OpenAI. Серед інших проектів він допоміг зібрати й упорядкувати

величезну кількість інтернет-даних, які компанія використовувала для створення свого онлайн-чат-бота ChatGPT.

У той час він не ретельно розглядав, чи має компанія законне право створювати свої продукти таким чином. Він припустив, що стартап із Сан-Франциско може вільно використовувати будь-які дані в Інтернеті, незалежно від того, захищені вони авторським правом чи ні.

Але після випуску ChatGPT наприкінці 2022 року він більше замислився над тим, чим займається компанія. Він дійшов висновку, що використання OpenAI захищених авторським правом даних порушує закон і що такі технології, як ChatGPT, завдають шкоди Інтернету.

У серпні 25-річний Баладжі покинув OpenAI, оскільки більше не хотів робити внесок у технології, які, на його думку, принесуть суспільству більше шкоди, ніж користі.

«Якщо ви вірите у те, у що вірю я, вам потрібно просто залишити компанію», — сказав він під час нещодавньої серії інтерв'ю The New York Times.

Баладжі, який не влаштувався на нову роботу і працює над тим, що він називає «особистими проектами», є одним із перших співробітників, які залишили велику компанію зі штучним інтелектом і публічно виступили проти того, як ці компанії використовували захищені авторським правом дані для створення своїх технологій...

OpenAI не погоджується з Баладжі, кажучи в заяві: «Ми створюємо наші моделі штучного інтелекту, використовуючи загальнодоступні дані, у спосіб, захищений добросовісним використанням і пов'язаними принципами, підкріплюючись давніми та загальноприйнятими правовими прецедентами. Ми вважаємо цей принцип справедливим для творців, необхідний новаторам і критично важливий для конкурентоспроможності США»...

Технологія порушує закон, стверджує Баладжі, оскільки в багатьох випадках вона прямо конкурує з творами, захищеними авторським правом, на яких вона навчилася. За його словами, генеративні моделі розроблені для імітації онлайн-даних, тому вони можуть замінити «в основному все» в Інтернеті, від новин до онлайн-форумів.

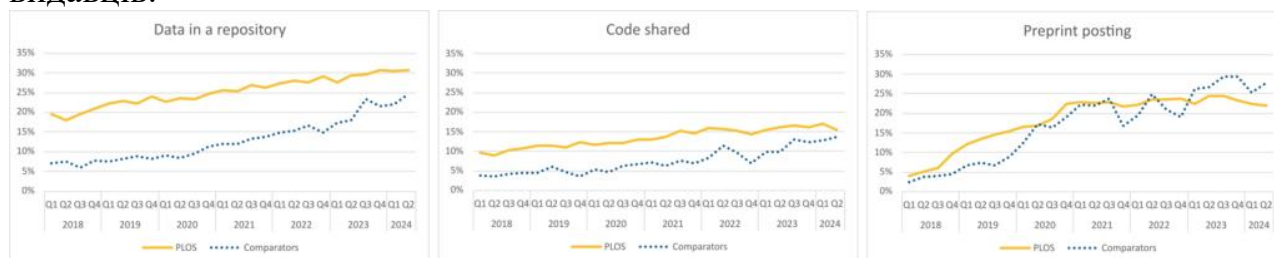
Більша проблема, за його словами, полягає в тому, що технології штучного інтелекту замінюють існуючі інтернет-сервіси, вони генерують неправдиву, а іноді й повністю вигадану інформацію — те, що дослідники називають «галюцинаціями». Інтернет, за його словами, змінюється на гірше.

...Конгрес повинен створити новий закон, який стосується цієї технології...» (*Cade Metz. Former OpenAI researcher says the company broke copyright law // THE JAPAN TIMES LTD. (https://www.japantimes.co.jp/business/2024/10/24/tech/openai-researcher-copyright-law/). 24.10.2024*).

***

Наука в сфері інтелектуальної власності

«...випущено останню версію набору даних Open Science Indicators (OSI) PLOS, яка розширює дані за шість з половиною років. Зараз набір даних охоплює 141 864 статті, опубліковані з 1 січня 2018 року до 30 червня 2024 року, пропонуючи уявлення про практики Open Science протягом певного часу як для публікацій PLOS, так і для набору порівнянних статей від інших видавців.

Малюнок 1. Індикатори Open Science для PLOS і вмісту порівняння за кварталом публікації 2018-2 квартал 2024 рр. Показники наведено у відсотках від усіх опублікованих статей.

Цей випуск містить найновіші результати щодо спільного використання даних і коду, а також публікації препринтів...» (*Lauren Cadwallader. Open Science Indicators: How might we start thinking about the leading adopters of Open Science practices? // PLOS* (<https://theplosblog.plos.org/2024/10/open-science-indicators-how-might-we-start-thinking-about-the-leading-adopters-of-open-science-practices/>). 08.10.2024).

***

«В епоху розуміння, що керується даними, доступ до правильного набору даних може бути неймовірно цінним. Високоякісні набори даних мають вирішальне значення для точної роботи моделі, надійної інформації та ефективного прийняття рішень. Але як тільки ви знайдете потрібний набір даних, перш ніж приступати до будь-якого аналізу, важливо знати, чи поширюється на цей набір даних обмеження авторського права...

Під час доступу до набору даних першочергово потрібно шукати інформацію в ліцензії чи умовах використання, де зазвичай ідентифікується власник прав і надаються вказівки щодо того, що можна, а що не можна робити з даними. Якщо ліцензія нечітка, перевірте документацію або метадані набору даних, які також можуть містити відповідну інформацію про авторські права. Якщо набір даних захищено авторським правом і не має чіткої ліцензії чи умов використання, зверніться за дозволом до творця набору даних або власника прав. Щоб уникнути можливих суперечок згодом, чітко визначте своє заплановане використання — чи то дослідження, комерційний проект чи аналіз даних.

Багато урядів, наукових установ і організацій пропонують відкриті набори даних, які є у вільному доступі для використання. Відкриті дані – це дані, які є відкрито доступними для будь-кого та, як правило, дозволяють користувачам вільно повторно використовувати та ділитися даними, за умови дотримання певних вимог щодо атрибуції та/або спільного використання.

Незалежно від того, використовуєте ви відкриті чи ліцензовані набори даних, переконайтеся, що ви дотримуетесь усіх вимог до атрибуції. Багато ліцензій вимагають, щоб ви належно вказували автора або джерело набору даних. Якщо цього не зробити, все одно можуть виникнути юридичні проблеми, навіть якщо самі дані можна використовувати безкоштовно.

Дані є потужною, але вони пов'язані з відповідальністю, а закон про авторське право в контексті даних є складним. Знання того, чи захищено набір даних авторським правом і як отримати дозвіл, є критично важливим кроком у забезпеченні законного й етичного використання даних. Ретельно перевіряючи ліцензію, досліджуючи варіанти суспільного надбання та звертаючись за потреби до власників даних, ви можете зменшити юридичні ризики та впевнено продовжувати свій проект...» (*Beth Johnson. Is the Dataset You're Using Protected by Copyright? Here's How to Find Out // (https://www.copyright.com/blog/is-the-dataset-youre-using-protected-by-copyright-heres-how-to-find-out/). 17.10.2024*).

***

«PLOS отримала грант у розмірі 1,5 мільйона доларів від Фонду Роберта Вуда Джонсона та 1 мільйон доларів від Фонду Гордона і Бетті Мур на підтримку своєї місії з просування відкритої науки шляхом значущих змін у науковій публікації.

Ці кошти дозволять PLOS розпочати амбітний 18-місячний дослідницький і дизайнерський проект, щоб дослідити, як подолати два бар'єри, які виключають багатьох дослідників з повноцінної участі у відкритій науці: доступність і недостатнє визнання внеску відкритої науки в дослідницький процес. Мета цього проекту - продемонструвати результати для науки, які виходять "за рамки статті", і побудувати бізнес-модель, яка виходить "за рамки плати за обробку статті (APC)", підкреслюючи, що нові рішення, засновані на принципах відкритої науки, є здійсненними і можуть принести відчутні вигоди для всього дослідницького підприємства...

Проект складатиметься з трьох взаємопов'язаних потоків, які включають:
Розробка стеку знань

PLOS розробить нове інтегроване рішення, яке покращить видимість і доступність нестатейних результатів досліджень, включно з даними, кодом і методами. Мета полягає в тому, щоб забезпечити визнання цих внесків поряд з традиційними статтями, не порушуючи поточний видавничий робочий процес. Працюючи з репозиторіями та службами індексації, PLOS забезпечить

розміщення цих результатів у найкращих можливих місцях, що зробить їх легкодоступними і придатними для повторного використання...

Бізнес-моделі

PLOS проведе комплексний економічний аналіз, щоб дослідити, як перехід до стеку знань впливає на потоки фінансування на різних світових ринках. Базуючись на принципах справедливості та прозорості цін, метою є розробка стійкої бізнес-моделі, що не залежить від APC, для всіх результатів досліджень у співпраці з донорами, бібліотеками та науковими установами.

Ця бізнес-модель має стати каталізатором глобального відходу від APC, уможлививши ширшу участь у відкритій науці та проклавши шлях до довгострокової стійкості.

Створення рішень разом зі своїми спільнотами

Рушійною силою значущих змін у відкритій науці є співпраця в усій дослідницькій екосистемі. PLOS прагне тісно співпрацювати з різноманітними зацікавленими сторонами - дослідниками, спонсорами, інституційними лідерами та бібліотекарями, щоб забезпечити врахування їхніх потреб і думок при розробці та впровадженні цієї ініціативи.

Безпосередньо взаємодіючи зі спільнотами, PLOS гарантує, що розроблені рішення будуть інклюзивними, ефективними і широко застосовуваними» (*PLOS receives multi-million-dollar grant funding // Europa Science Ltd. (<https://www.researchinformation.info/news/plos-receives-multi-million-dollar-grant-funding>). 03.10.2024*).

***

«В останні місяці кілька видавців оголосили, що вони ліцензують свій науковий контент для використання в якості навчальних даних для LLM (Велика мовна модель). Ці угоди показують, як великі видавці борються зі своєю стратегією в умовах невизначеності. Щоб зрозуміти динаміку навколо цього ринку, що швидко розвивається, Ithaka S+R запустила систему відстеження цих ліцензійних угод. У ньому ми каталогізуємо (якщо інформація доступна), видавця, покупця, тип і розмір угоди, а також вплив і стратегію угоди...

Наразі кілька великих видавців оголосили про угоди. Для них у найближчій перспективі є значний потенціал збільшення доходу. Основна ідея цих угод полягає в отриманні прибутку для видавництва в обмін на легкий, надійний і легальний доступ до вмісту для LLM. Низка компаній шукає цей вміст, включаючи не лише OpenAI і Google, а й Apple та більш спеціалізованих постачальників.

Поки що стандартний набір умов або загальна модель, на основі якої будуватимуться ці угоди, ще не виникли. Ціни, звичайно, є головним для всіх, але є також багато інших міркувань. Існують технічні та репутаційні питання щодо того, як виправлення чи відкликання поширюватимуться через LLM і чи може автор відмовитися від цього, а також існують проблеми бізнес-моделі,

наприклад, чи буде відстежуватися походження через вихідні дані LLM, щоб цитата чи посилання могли бути повернуто до наукового запису, просто щоб взяти кілька простих прикладів...» (*Generative AI Licensing Agreement Tracker // ІТНАКА* (<https://sr.ithaka.org/our-work/generative-ai-licensing-agreement-tracker/>). 18.10.2024).

***

«Журнал видавництва Elsevier відкликав три статті за плагіат після більш ніж року бездіяльності.

...редактор International Journal of Electrical Power and Energy Systems у червні 2023 року пообіцяв відкликати статті, але вони залишилися недоторканими більш ніж через рік...

"Тим не менш, я все ще спантеличений тим, чому процес зайняв так багато часу, хоча плагіат був кричущим, автор визнав його, а головний редактор підтримав відкликання статті з самого початку. Я можу лише уявити, наскільки складно було б, якби плагіат не був настільки очевидним", - розповів доцент кафедри інженерії в Університеті Малаги Сальвадор Пінеда, один із авторів, чия робота стала об'єктом плагіату.

"Журнал повинен докладати більше зусиль, щоб уникнути плагіату, а не чекати, поки автори повідомлять про це", - сказав Тао Хуан, ще один автор, чия робота стала об'єктом плагіату, і професор Політехнічного університету Торіно в Італії. Він рекомендував подальші покарання, такі як тимчасове відсторонення авторів як від журналу, в якому були опубліковані плагіатні статті, так і від інших журналів того ж видавництва...» (*Plagiarizing papers retracted from engineering journal after Retraction Watch report // Retraction Watch* (<https://retractionwatch.com/2024/10/18/plagiarizing-papers-retracted-from-engineering-journal-after-retraction-watch-report/>). 18.10.2024).

***

«Digital Science, технологічна компанія, яка обслуговує зацікавлених сторін у дослідницькій екосистемі, ...опублікувала новий звіт, у якому розглядається, як зміна ставлення та поведінки до досліджень впливає на традиційні дослідницькі моделі та динаміку.

Метою звіту під назвою «*Трансформація досліджень: зміни в епоху штучного інтелекту, відкритості та впливу*» було дізнатися більше про те, як дослідницький світ переживає трансформацію, що впливає на зміни та як це впливає на ролі в ньому. Digital Science провела опитування, звернувшись до дослідницького співтовариства за допомогою анкет та глибинних інтерв'ю.

Висновки зі звіту можуть стати тверезим прочитанням для тих, хто працює в академічних колах, оскільки блискавичний темп технологічних змін суперечить традиційно повільному характеру дослідницької екосистеми. Загалом є п'ять ключових висновків:

1. Відкрите дослідження трансформує дослідження, але бар'єри залишаються
2. Дослідницькі показники розвиваються, щоб підкреслити цілісний вплив і інклюзивність
3. Трансформаційний потенціал штучного інтелекту величезний, але бюрократія та брак навичок загрожують прогресу
4. Співпраця процвітає на тлі зростаючої стурбованості щодо фінансування та безпеки
5. Безпека та управління ризиками потребують стратегічного та культурного перегляду

...звіт дає змогу висловити думки академічної спільноти та їхні почуття щодо змін у дослідницькій екосистемі. Важливо те, що звіт дає всьому сектору глибше розуміння швидко мінливих потреб академічних кіл...

Висновки звіту ґрунтуються на аналізі опитувань, а також на матеріалах глибинних інтерв'ю. Опитування представляло собою онлайн-анкету з відкритими та закритими запитаннями, яка проходила з 29 травня по 12 липня 2024 року загалом 380 респондентів із 70 країн. Як правило, респонденти обіймали посади в академічній бібліотеці, дослідницькому офісі, викладачах та керівництві...» (*Simon Linacre. New report demands greater understanding of the impact of change on academia // Digital Science & Research Solutions Ltd. (<https://www.digital-science.com/news/new-report-impact-of-change-on-academia/>). 28.10.2024*).

***

Держава Катар

«Дослідники та установи в Катарі тепер безпосередньо діляться своїми результатами зі світом завдяки Manara, дослідницькому репозиторію Національної бібліотеки Катару (QNL).

...Manara була запущена в 2022 році, щоб служити цифровим архівом досліджень Катару.

Використовуючи платформу, Національна бібліотека Катару прагне забезпечити довгострокове збереження національних знань і їх поширення в решті світу.

Станом на початок Тижня відкритого доступу 2024 року Manara стала домом для понад 6300 дослідницьких результатів від 25 установ, які обслуговують понад 106 000 завантажень і 174 000 переглядів у 149 країнах світу – переважно зі Сполучених Штатів, Катару та кількох європейських країн – підкреслюючи міжнародний вплив проекту...

Репозиторій містить традиційні результати досліджень, такі як статті та монографії, а також нетрадиційні результати, такі як набори даних, матеріали конференцій, плакати та презентації, а також мультимедійні галереї. Команда QNL також використовує функціональність Manara для подальшої підтримки

ініціатив "зеленого" відкритого доступу, публікуючи препринти в репозиторії...» (*David Ellis. Qatar's research extends its global reach with Figshare-powered repository // Digital Science & Research Solutions Ltd. (<https://www.digital-science.com/news/qatars-research-extends-its-global-reach/>). 23.10.2024*).

***

Європейський Союз

«Проект "Відкрита та універсальна наука" (OPUS) спрямований на зміну підходів до оцінювання досліджень та дослідників, розробку та тестування нових індикаторів та методів. Ця ініціатива, яка заохочує відкриті наукові практики, об'єднує три науково-дослідні організації (RPO) - Лісабонський університет Нова, Університет Рієки (UNIRI) і Кіпрський університет, а також дві організації, що фінансують наукові дослідження, з Литви та Румунії (RCL і UEFISCDI). В рамках цих пілотних проектів установи співпрацюють із зовнішніми експертами та беруть участь у взаємному навчанні для вдосконалення своїх підходів. Основною метою OPUS є створення більш інклюзивної та всеосяжної системи, яка виходить за рамки традиційних показників, таких як бібліометрія та імпаکت-фактори журналів. Система має на меті визнати широке розмаїття діяльності дослідників, а також стимулювати і винагороджувати відкриту науку...» (*Transforming Research Assessment: The OPUS Project and Open Science in Europe // Open Universal Science (OPUS) project (<https://opusproject.eu/opus-news/transforming-research-assessment-the-opus-project-and-open-science-in-europe-2/>). 04.10.2024*).

***

«...В останні десятиліття європейські університети стають все більш жвавими майстернями для багатьох винаходів. Серед європейських заявників до Європейського патентного відомства (ЕРО) вони подали понад 10% патентних заявок у 2019 році (порівняно з близько 6% у 2000 році). Про зростаючу роль університетів у патентуванні та комерціалізації винаходів свідчить дослідження, опубліковане сьогодні Обсерваторією патентів і технологій ЕРО у співпраці з Інститутом системних та інноваційних досліджень ім. Фраунгофера (Fraunhofer ISI). Дослідження ґрунтується на даних понад 1 200 університетів та їхніх офісів передачі знань (КТО) за двадцять років (з 2000 по 2020 рік)...

У дослідженні досліджувалися «академічні патенти», а саме заявки, які походять від університетів або їхніх КТО і мають одного або кількох винахідників, які є академічними дослідниками. Такі заявки можуть бути подані від імені самого університету та/або його КТО (прямі академічні патенти); або бути подані на ім'я дослідника(ів), їхнього представництва, їхнього спонсора чи іншої компанії (непрямі академічні патенти). Частка

прямих академічних патентів зростає з 20% у 2000 році до 45% у 2019 році. Однак різні правила щодо володіння та управління ІВ на національному та університетському рівнях призводять до значних відмінностей у тому, як часто сам університет є заявником. Це, у свою чергу, призводить до варіацій у стратегіях і партнерах, обраних для виведення на ринок інновацій з університетських лабораторій...

У цьому ландшафті домінує невелика кількість патентно-активних університетів (5%), які відповідають за половину всіх академічних патентів ЕРО, включаючи, наприклад, Університет Гренобль-Альпи, Мюнхенський технічний університет, Оксфордський університет. Швейцарський федеральний технологічний інститут Цюріха, Копенгагенський університет і Міланський політехнічний університет, серед інших. Більші країни з розвинутою промисловістю (наприклад, Франція, Німеччина, Великобританія, Італія) мають значну кількість академічних патентів в абсолютному вираженні. Однак заявники в країнах із меншою загальною кількістю патентних заявок до ЕРО, як правило, подають відносно велику частку академічних патентів.

Дослідження також показує високий рівень співпраці університетів один з одним або з державними дослідницькими організаціями (PRO), дослідницькими лікарнями, промисловістю чи малими та середніми підприємствами, з великою кількістю академічних патентів, поданих спільно. Сильна роль великих PRO як співзаявників у Франції, наприклад, є очевидним. Також зрозуміло, що дуже мало з цих кооперацій є транснаціональними, що вказує на постійну фрагментацію єдиного ринку ЄС, коли йдеться про дослідження та інновації...» (*Patenting by European universities on the rise // European Patent Office (EPO) (<https://www.epo.org/en/news-events/news/patenting-european-universities-rise>). 22.10.2024*).

***

«...Централізованою підтримкою відкритого доступу в Стокгольмському університеті займається університетська бібліотека. Бібліотека оплачує наукові статті, опубліковані за видавничими угодами, а також статті в журналах з повним відкритим доступом. Витрати Стокгольмського університету на відкритий доступ у 2023 році склали 28 903 123 шведських крон. Згідно з політикою відкритої науки Стокгольмського університету (SU), результати досліджень і дані університету повинні публікуватися з відкритою ліцензією, коли це можливо. У 2023 році 90% всіх статей з "автором-кореспондентом" від SU були опубліковані у відкритому доступі...

Бібліотека Стокгольмського університету (SUB) покриває витрати на публікацію статей (APC, Article Publishing Charges), опублікованих за однією з угод бібліотеки "читати" і "публікувати", а також за окремі статті в журналах, що входять до Каталогу журналів відкритого доступу (DOAJ).

У сучасному науково-видавничому ландшафті університети повинні платити як за відкритий доступ до статей, так і за ліцензії на доступ до читання закритих статей. У 2023 році Стокгольмський університет заплатив 28 903 123 шведських крон за 1 094 статті у відкритому доступі. Включаючи витрати на електронні журнали, загальна сума сягнула 41 034 120 шведських крон...

На чотири найбільші видавництва (Elsevier, Springer Nature, Wiley, Taylor & Francis) припадає 65% загальних витрат на читання та видавничу діяльність - майже 26,7 млн шведських крон.

SUB має близько 40 видавничих угод, які включають видавничу діяльність. Більшість угод підписано через консорціум Bibsam, але у 2023 році SUB також мала власні угоди з Американським товариством мікробіології, Американським фізіологічним товариством, Cogitatio, Cold Spring Harbor Laboratory Press та SciPost. У 2023 році ці угоди охоплювали 96% статей, опублікованих у відкритому доступі в SUB...

SUB не покриває ВРС (Book Publishing Charges) або розділи книг. У 2023 році відділи SU заплатили 762 111 шведських крон за ВРС.

SUB слідкує за розвитком альтернативних видавничих моделей без APC. Одним із прикладів є "Підписка на відкритий доступ" (S2O) - модель, за якої видавці роблять том журналу відкритим, якщо вони отримують достатній дохід від передплати. У 2023 році SUB заплатила 621 960 шведських крон за S2O та подібні моделі...» (*Stockholm University's Open Access Costs 2023 // Stockholm University* (<https://www.su.se/stockholm-university-library/news/stockholm-university-s-open-access-costs-2023-1.773179>), 23.10.2024).

***

«У нещодавній заяві ALLEA (Європейська федерація академій природничих і гуманітарних наук) висловлює свою рішучу підтримку вторинних прав на публікацію (SPRs), правового механізму, який дозволяє дослідникам вільно ділитися фінансованими державою науковими статтями через інституційні та інші некомерційні сховища...

Вперше запроваджені в Німеччині в 2014 році, SPR зараз існують у шести країнах ЄС, що дозволяє цим дослідникам поширювати фінансовану державою роботу в некомерційних цілях, часто після періоду ембарго. Дослідники в країнах із SPR виявили, що вони є життєво важливим інструментом для відкритого обміну результатами своїх досліджень, оскільки вони уникають часто значних витрат, пов'язаних із моделями Gold OA.

Більшість країн ЄС, однак, не прийняли SPR, і їх ефективність ще більше обмежується непослідовними правилами в Європі. Наприклад, у той час як деякі країни дозволяють надавати доступ лише до рукопису, прийнятого автором (AAM), інші дозволяють надавати спільний доступ до версії запису (VoR). Періоди ембарго також дуже різноманітні, коливаючись від нуля до дванадцяти місяців. Ці відмінності продовжують створювати правову невизначеність і створюють додаткову перешкоду для міжнародної співпраці...

Таким чином, ALLEA закликає Європейську комісію запровадити гармонізоване законодавство, яке дозволить однаково застосовувати SPR у всіх 27 державах-членах. Заява, підготовлена Постійною робочою групою ALLEA з прав інтелектуальної власності (PWGIPR), окреслює кілька факторів, які мають бути визначені в ефективній, узгодженій загальноєвропейській SPR для досліджень:

- Предмет: SPR має застосовуватися до всіх опублікованих наукових статей, досліджень, дисертацій, доповідей і матеріалів конференцій, які є результатом досліджень, що фінансуються державою. Це включатиме роботи дослідників державних установ і тих, хто отримує принаймні 50% державного фінансування.
- Період ембарго: ALLEA виступає за нульовий період ембарго для препринтів і ААМ, дозволяючи їм негайно поширюватися. Однак для публікацій VoR коротке ембарго (до трьох місяців) може бути виправданим, щоб дати видавцям час відшкодувати свої інвестиції.
- Дозволене використання: Дослідники повинні мати можливість ділитися своєю роботою через некомерційні сховища, інституційні веб-сайти, особисті веб-сайти та платформи соціальних мереж. SPR має застосовуватися незалежно від будь-яких договірних зобов'язань із видавцями чи передачі авторських прав.
- Обов'язковий характер: SPR має мати примусову силу, навіть якщо видавці знаходяться за межами ЄС або якщо контракти регулюються законами поза ЄС...» (*ALLEA Calls for EU-Wide Harmonisation of Secondary Publication Rights for Scholarly Research // ALLEA (<https://allea.org/allea-calls-for-eu-wide-harmonisation-of-secondary-publication-rights-for-scholarly-research/>)*. 21.10.2024).

***

«Plan S, спроба європейських спонсорів збільшити частку журнальних статей, які можна читати без підписки, мала непередбачуваний результат, йдеться в опублікованому сьогодні звіті.

...незалежну перевірку провела берлінська фірма Scidecode Science Consulting, що займається аналізом видавничої індустрії...

Близько 50% всієї нещодавно опублікованої наукової літератури зараз знаходиться у відкритому доступі в тій чи іншій формі. Щоб перевірити, наскільки це відбулося завдяки Plan S, Scidecode порівняв роботи підгрупи грантоотримувачів Coalition S з роботами дослідників, які не мають такого мандату. Аналіз виявив мало доказів того, що Plan S суттєво вплинув на ситуацію.

Наприклад, серед журнальних статей, опублікованих грантоотримувачами Національного наукового центру Польщі, відсоток відкритого доступу зріс з 87% до впровадження Plan S до 93% після, але цей приріст відставав від показників порівняльної групи. (Scidecode зазначає, що

оскільки відсоток польських статей з відкритим доступом до Plan S вже був надзвичайно високим, можливості для зростання були незначними).

Відсоток статей у відкритому доступі серед статей, підтриманих Coalition S, збільшився більше, ніж серед статей, що не підлягають мандату на відкритий доступ, в одній підкатегорії статей - тих, що публікуються в гібридних журналах, які поширюють поєднання статей у відкритому доступі та платних статей. Scidecode зазначає, що цей висновок також відображає зростання з 2021 року "трансформаційних угод" - контрактів між видавцями та установами або бібліотечними консорціумами, які, як правило, охоплюють як доступ до платного контенту, так і плату за розміщення статей авторів цих установ у відкритому доступі. (Це витрати, які в іншому випадку автори сплачують зі своїх грантів або з власної кишені). Такі угоди можуть охоплювати як гібридні, так і "золоті" журнали, які публікують лише статті у відкритому доступі.

Хоча трансформаційні угоди, як правило, зменшують адміністративний головний біль для авторів, вони допомогли збільшити ринкову частку найбільших комерційних наукових видавництв, таких як Elsevier та Springer Nature. Ці видавництва часто пропонують великі колекції журналів і мають великі штати для ведення переговорів про такі угоди з численними установами, що ставить менші комерційні та некомерційні видавництва у не вигідне становище в конкурентній боротьбі. Більше того, трансформаційні угоди, як правило, укладаються з добре фінансованими установами в розвинених країнах, які можуть собі це дозволити; у менш розвинених країнах вони рідкісні, що ставить питання про справедливість. Деякі установи заплатили за такі угоди більше, ніж вони раніше платили за підписку.

Деякі критики Plan S передбачали такі компроміси, коли він був запропонований вперше. Як перехідний захід, спонсори в Coalition S спочатку платили за відкритий доступ у вибраних гібридних журналах за умови, що їхні видавці обіцяють збільшити відсоток відкритого доступу в цих журналах за встановленою ставкою. Але минулого року коаліція вирішила поступово скасувати це положення з 31 грудня 2024 року, оскільки вирішила, що відсоток у більшості цих журналів зростає недостатньо швидко. Цей крок не забороняє одержувачам грантів Coalition S продовжувати публікувати документи у відкритому доступі через трансформаційні угоди, які фінансуються їхніми установами. (Автори також можуть дотримуватися Plan S, сплачуючи авторські гонорари за публікацію в «золотих» журналах відкритого доступу або розміщуючи статті «зеленого відкритого доступу» в публічних сховищах.)

Хоча цифри не свідчать про те, що Plan S значно розширив видавничу діяльність у відкритому доступі, консультанти кажуть, що їхні інтерв'ю з університетськими бібліотекарями та менеджерами свідчать про те, що це має вплив. Деякі розповіли Scidecode, що Plan S допоміг зробити відкритий доступ пріоритетом для старших адміністраторів і полегшити переговори про контракти з видавцями...» (*Jeffrey Brainard. A mixed review for Plan S's drive to*

make papers open access // American Association for the Advancement of Science (https://www.science.org/content/article/mixed-review-plan-s-s-drive-make-papers-open-access). 15.10.2024).

***

«Служачи точкою з'єднання з новою екосистемою EOSC (European Open Science Cloud), EOSC EU Node є одночасно платформою та інформаційним шлюзом, що допомагає об'єднати інфраструктуру цифрових досліджень по всій Європі.

Метою EOSC є створення « Мережі даних і сервісів FAIR » для науки в Європі. Як відкрите середовище для досліджень вона об'єднає існуючі наукові сервіси, підтримуючи політику відкритої науки ЄС і відкриваючи нові можливості для дослідників.

На практичному рівні EOSC EU Node дозволяє користувачам отримувати доступ до даних і програмного забезпечення в хмарі, ділитися інструментами та файлами, використовувати спільні робочі книги та віртуальні машини за допомогою простих методів автентифікації. Це «зерно в землі» для розвитку EOSC, створюючи план для майбутніх вузлів EOSC.

EOSC є ключовою частиною прагнення Комісії забезпечити вільний потік даних і створити єдиний цифровий ринок. Це допоможе досягти Європейської стратегії даних і зміцнить позиції Європи як суспільства, керованого даними. Вузол EOSC EU профінансував 30 мільйонів євро від Horizon Europe, яка інвестувала 257 мільйонів євро в EOSC з 2021 року» (*EU Node – the first digital gateway to the European Open Science Cloud goes live // European Commission (https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/eu-node-first-digital-gateway-european-open-science-cloud-goes-live). 22.10.2024).*

***

«...За останні десятиліття європейські університети стають дедалі активнішими майстернями багатьох винаходів. Серед європейських заявників до Європейського патентного відомства (ЕПО) вони відповідали за понад 10% патентних заявок у 2019 році (порівняно з приблизно 6% у 2000 році). Зростаюча роль, яку університети відіграють у патентуванні та комерціалізації винаходів, виявлена в дослідженні, опублікованому сьогодні Обсерваторією з патентів і технологій ЕПО у співпраці з Інститутом системних та інноваційних досліджень Фраунгофера (Fraunhofer ISI). Дослідження базується на даних понад 1200 університетів та їхніх офісів передачі знань (КТО) за двадцять років (2000–2020)...

У дослідженні досліджувалися «академічні патенти», а саме заявки, які походять від університетів або їхніх КТО і мають одного або кількох винахідників, які є академічними дослідниками. Такі заявки можуть бути подані від імені самого університету та/або його КТО (прямі академічні патенти); або бути поданими на ім'я дослідника(ів), їхнього відділення, їх

спонсора чи іншої компанії (непрямі академічні патенти). Частка прямих академічних патентів зросла з 20% у 2000 році до 45% у 2019 році. Однак різні правила щодо володіння та управління ІВ на національному та університетському рівнях призводять до значних відмінностей у тому, як часто сам університет є заявником. Це, у свою чергу, призводить до варіацій у стратегіях і партнерах, обраних для виведення на ринок інновацій з університетських лабораторій...

Дослідження також показує високий рівень співпраці університетів один з одним або з державними дослідницькими організаціями (PRO), дослідницькими лікарнями, промисловістю чи малими та середніми підприємствами, з великою кількістю академічних патентів, поданих спільно. Сильна роль великих PRO як співзаявників у Франції, наприклад, є очевидним. Також зрозуміло, що дуже мало з цих кооперацій є транснаціональними, що вказує на постійну фрагментацію єдиного ринку ЄС, коли йдеться про дослідження та інновації...» (*Patenting by European universities on the rise // European Patent Office* (<https://www.epo.org/en/news-events/news/patenting-european-universities-rise>). 22.10.2024).

***

«Сенат Загребського університету прийняв Політику відкритої науки Загребського університету на своєму черговому засіданні, яке відбулося 24 вересня 2024 року...»

Політика відкритої науки Загребського університету була сформована у відповідь на необхідність підвищення доступності та прозорості наукових досліджень. Створюючи власну політику відкритої науки, університет спирається на політику і принципи, встановлені Європейським Союзом, а також на керівні принципи міжнародних організацій, таких як ЮНЕСКО та міжнародні університетські альянси, до яких він належить. Ця політика також спирається на хорватську ініціативу "Хмара відкритої науки" (HR-OOZ) та її пропозицію щодо Хорватського плану відкритої науки, в якій університет бере активну участь.

Прийнявши Політику відкритої науки, Університет має на меті підвищити доступність результатів досліджень, гарантуючи, що наукові праці та дані будуть доступні всім зацікавленим сторонам. Мета полягає в тому, щоб усі публікації, які є результатом науково-дослідницької роботи співробітників і студентів Університету, а також усі його власні публікації (і публікації всіх підрозділів) були доступні у відкритому доступі. Ця політика заохочує прозорий обмін методологіями та результатами досліджень, а також обмін інформацією про афілійованість авторів та джерела фінансування. Вона виступає за обробку даних відповідно до принципів FAIR, сприяє відкритості кодів та інших результатів дослідницького процесу, заохочує створення та публікацію відкритих освітніх ресурсів, а також підтримує розвиток відкритої інфраструктури для наукової інформації...

Крім того, через політику відкритої науки Загребський університет прагне покращити зв'язок і полегшити співпрацю між науковцями, установами та широким загалом, одночасно забезпечуючи розвиток громадянської науки. Очікується, що прийнята політика відкритої науки призведе до швидшого розвитку нових ідей і технологій разом із більшою соціальною та економічною вигодою від наукових результатів...» (*Bojan Macan Bojan. University of Zagreb Adopts Open Science Policy // OpenAIRE (https://www.openaire.eu/blogs/university-of-zagreb-adopts-open-science-policy-1). 15.10.2024*).

***

Канада

«...Понад десять років Canadian Research Knowledge Network (CRKN) — національний консорціум канадських університетських бібліотек — і Érudit — національна цифрова платформа розповсюдження канадських наукових журналів — працювали разом, щоб сприяти відкритому доступу через Партнерство відкритого доступу (РОА).

З моменту заснування в 2014 році РОА переслідувала чітку мету: підтримувати канадські наукові журнали та розширювати відкритий доступ (ОА), не покладаючись на плату за обробку статей (АРС). Як частина глобального руху до діамантового відкритого доступу, РОА об'єднує канадські бібліотеки та журнали для створення більш справедливого та сталого видавничого середовища. Він надає фінансову підтримку некомерційним науковим журналам завдяки постійній прихильності бібліотечних партнерів і базується на тісній співпраці між усіма зацікавленими сторонами дослідницької екосистеми.

Сьогодні РОА представляє керовану спільнотою некомерційну модель ОА, яка добре запроваджена в Канаді та також визнана на міжнародному рівні. Нині понад 240 наукових журналів користуються фінансовою підтримкою понад 90 університетських бібліотек Канади та за кордоном. РОА також є опорою Coalition Publica, панканадської ініціативи, яка розвиває відкриту інфраструктуру, присвячену дослідженням, розповсюдженню та цифровим науковим публікаціям...

Ця успішна співпраця дозволила досягти значного прогресу в канадських дослідженнях. За останні десять років РОА підтримала перехід 34 журналів у відкритий доступ і скоротила період ембарго з 24 до 12 місяців. Ці досягнення принесли користь канадській дослідницькій спільноті, оскільки щороку на платформі erudit.org розповсюджується понад 2000 статей ОА без обмежень доступу та без нав'язування АРС...

РОА є частиною глобальної мережі ініціатив, що сприяють відкритому доступу до діамантів, які працюють у Латинській Америці, Європі, Африці та Азії...» (*Supporting Diamond Open Access in Canada: 10 Years of Partnership*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Уряд Великобританії пропонує запровадити нову промислову стратегію, яка сприятиме процвітання через партнерство...»

Співпраця стає все більш поширеною в галузях промисловості, де технологічний прогрес у таких галузях, як штучний інтелект та автоматизація, надає підприємствам можливості прискорити свої програми досліджень і розробок і отримати конкурентну перевагу...

Перш ніж укладати угоду про співпрацю, таку як спільне підприємство або дослідницьку ініціативу за підтримки консорціуму, компанії повинні знати про потенційні ризики. Вони повинні добре розуміти права інтелектуальної власності (ІВ), які вони будуть виносити на стіл, і переконатися, що вони належним чином захищені з самого початку. Їм також потрібно розглянути, що станеться, коли співпраця закінчиться, і вжити заходів, щоб гарантувати, що їхні права інтелектуальної власності не будуть порушені.

Якщо співпраця включає академічну установу, комерційним структурам слід пам'ятати, що можуть бути різні мотиви. Наприклад, науковці, які беруть участь у дослідницьких дослідженнях, зазвичай прагнуть опублікувати статті, що стосуються їхньої роботи.

Це потенційно може призвести до проблем, особливо якщо запитується патентний захист на інновацію, отриману в результаті співпраці. Публікація подробиць конкретної інновації до подання заявки на патент буде зарахована до будь-якої подальшої поданої заявки на патент і може зробити технологію непридатною для патентування.

Також можливо, що академічне видання може ненавмисно опублікувати комерційну таємницю або ноу-хау, які новатори не мали на меті розголошувати.

Навіть після того, як заявку на патент подано, слід уважно стежити за тим, яку інформацію розкриває партнер по співпраці. Якщо партнер вирішить розкрити інформацію понад ту, що вже включена в заявку, це може спричинити проблеми. Наприклад, розголошення може бути використано проти будь-яких майбутніх програм і зробити їх недійсними...

В умовах угоди про співпрацю має бути чітко визначено, хто володіє всіма виходами ІВ. Якщо їхня власність буде спільною, для партнерів по співпраці було б доцільно розглянути можливість створення спільного підприємства для їх утримання. Зберігання результатів інтелектуальної

власності в структурі компанії не тільки допомагає зменшити ризик спорів, але й може принести фінансові вигоди, наприклад податкові пільги.

Найважливіша порада для компаній та/або окремих осіб, які вступають у співпрацю, полягає в тому, щоб переконатися, що положення про розрив або припинення узгоджені на початку. Якщо від компанії вимагається підписати угоду про те, що вона надаватиме ексклюзивну ліцензію на запатентовану технологію третій стороні, їй також може знадобитися знати, що вона може припинити відносини, якщо справи підуть не за планом. Включно з пунктами, які роз'яснюють, хто володіє якою ІВ і коли може бути критично важливим для припинення співпраці з недоторканими комерційними активами...» (*Risk Management. Innovating together: what are the IP rules? // Lyonsdown Ltd. (https://www.business-reporter.co.uk/risk-management/innovating-together-what-are-the-ip-rules). 04.10.2024).*

***

«Доктор Мо Аболхейр, філософ, що спеціалізується на винаходах і патентах, виявив логічну помилку - хибний аргумент, який може здаватися обґрунтованим, але ґрунтується на хибних міркуваннях - в рамках закону...»

Доктор Аболхейр назвав це помилкою винахідництва ad hominem, варіацією класичної помилки ad hominem, прикладом якої є спортивна аналогія, коли грають людиною, а не м'ячем. Він пояснює, що патентні відомства, оцінюючи патентоспроможність винаходу, ненавмисно досліджують когнітивні здібності винахідника, а не сам винахід. Він припускає, що це вносить небезпечний суб'єктивізм у процес, який полягає у різних непрямих інтерпретаціях інтелектуальних здібностей винахідника, а не в технічних перевагах винаходу...

У своєму дослідженні д-р Аболхейр висловлює занепокоєння щодо потенційної взаємодії між розвитком штучного інтелекту та нинішньою недосконалою патентною системою. Він попереджає, що якщо не вирішити проблему помилки inventio ad hominem, то зростаюча потужність ШІ може загострити існуючі проблеми, ускладнивши подачу патентних заявок, а видані патенти - зробивши їх більш схильними до анулювання...» (*Philosopher finds glitch in worldwide patent laws // Science X (https://phys.org/news/2024-10-philosopher-glitch-worldwide-patent-laws.html). 17.10.2024).*

***

Сполучені Штати Америки

«...RightFind Curriculum ...пропонує комбіноване рішення щодо вмісту та ліцензування, яке спрощує процес визначення та включення високоякісного вмісту в навчальну програму та навчальні матеріали.

Однією з ключових сильних сторін об'єднаного рішення RightFind Curriculum є включення річної ліцензії на авторське право для навчальних програм і інструкцій, яка надає права на повторне використання понад мільйона захищених авторським правом творів англійською та іспанською мовами від понад 90 провідних видавців. Сюди входить різноманітний набір вмісту, як-от першоджерела, художня література, поезія та оповідання — ресурси, необхідні для створення цікавої та відповідної навчальної програми. Пропонуючи права на повторне використання на колективній основі, річна ліцензія на авторське право для навчального плану та навчання, включена як частина комбінованого рішення RightFind Curriculum, позбавляє користувачів від необхідності узгоджувати індивідуальні ліцензії з кожним видавцем, заощаджуючи час і полегшуючи адміністративний тягар.

Цей підхід до колективного ліцензування особливо цінний для постачальників EdTech, розробників навчальних програм і шкільних округів, яким потрібно включити великі обсяги контенту у свої програми. Замість того, щоб мати справу зі складнощами та адміністративним тягарем ліцензування вмісту на індивідуальній основі, річна ліцензія на авторське право для навчальної програми та інструкцій, включена в комбіноване рішення RightFind Curriculum, надає спрощений послідовний набір прав, які можна застосовувати до широкого діапазону матеріалів. Це не тільки допомагає спростити процес отримання належних дозволів, але й допомагає зменшити ризики порушення авторських прав для округів і посередників...

RightFind Curriculum - це більше, ніж просто рішення для роботи з контентом; це комбінований інструмент, який дає користувачам змогу вдосконалити свої навчальні програми високоякісним, культурно-орієнтованим контентом, водночас допомагаючи спростити дотримання авторських прав. Надаючи легкий доступ до величезного сховища перевірених, узгоджених зі стандартами матеріалів, RightFind Curriculum дозволяє адміністраторам шкіл, розробникам навчальних програм і компаніям, що займаються освітніми технологіями, створювати цікаві, персоналізовані навчальні програми, які резонують з сучасними учнями» (*Julie Arrison-Bishop. RightFind Curriculum: A Comprehensive Copyright Licensing Solution for K-12 Education // Copyright Clearance Center, Inc. (<https://www.copyright.com/blog/rightfind-curriculum-comprehensive-copyright-licensing-solution-k-12-education/>). 15.10.2024*).

***

«...в риторичному всесвіті Камали Харріс існує ...плагіат.

На початку політичної кар'єри Харріс, напередодні її кампанії на посаду генерального прокурора Каліфорнії, вона разом зі співавтором Джоан О'Сі Гамільтон опублікувала невелику книжку під назвою «Розумний на злочині: План кар'єрного прокурора зробити нас безпечнішими! Книга допомогла встановити її авторитет у питаннях кримінального правосуддя.

Однак, за словами Штефана Вебера, відомого австрійського "мисливця за плагіатом", який викривав політиків у німецькомовному світі, книга Харріс містить більше десятка "злісних фрагментів плагіату". Деякі з виділених ним уривків містять незначні порушення - відтворення невеликих фрагментів тексту, недостатнє перефразування - але інші, схоже, відображають більш серйозні порушення, подібні за ступенем тяжкості до тих, що були виявлені в докторській дисертації президента Гарварду Клодін Гей. (Гарріс не відповіла на прохання про коментар)...» (*Christopher F. Rufo. Kamala Harris's Plagiarism Problem // Christopher F. Rufo (<https://christopherrufo.com/p/kamala-harriss-plagiarism-problem>). 14.10.2024*).

***

«Декан педагогічного коледжу Мічиганського державного університету Джерландо Джексон (Jerlando Jackson) протягом своєї кар'єри багато плагіатив, згідно зі скаргою, поданою до університету в четвер, використовуючи тексти без зазначення авторства, що ставить під сумнів його придатність очолювати одну з найкращих програм підготовки вчителів у країні...

Скарга містить майже 40 прикладів плагіату, які охоплюють дев'ять робіт Джексона, включно з його докторською дисертацією, і варіюються від окремих речень до цілих сторінок. Вона додається до звинувачень у дослідницькій недоброчесності, з якими вже зіткнувся декан, який був співавтором кількох робіт, що стали предметом скарг на посадовців з питань різноманітності на початку цього року, в тому числі на керівника відділу з питань різноманітності Гарвардського університету Шеррі Енн Чарльстон (Sharri Ann Charleston)...

Університет штату Мічиган визначає плагіат як "копіювання чужого тексту або ідей і видачу скопійованого матеріалу за свій власний". І Джексон, який може відраховувати студентів за "академічну неправомірну поведінку", згідно з університетським довідником, має багаторічний досвід саме таких дій...

Скарга піднімає серйозні питання щодо академічних стандартів в одній з найкращих освітніх шкіл країни, яка вже 30 років поспіль очолює рейтинг U.S. News & World Report з підготовки вчителів K-12 - досягнення, яке Джексон відзначив у квітневому прес-релізі...

Звинувачення проти Джексона з'явилися в той час, коли викладачі стикаються з хвилею плагіату в студентських роботах, згенерованого штучним інтелектом. Згідно з даними Центру демократії та технологій, попит на інструменти для виявлення плагіату різко зріс після виходу ChatGPT, підскочивши на 30 відсоткових пунктів лише за один рік, що відповідає підвищенню дисципліни студентів...

Скарга, подана в четвер, слідує за низкою звинувачень у плагіаті, висунутих проти відомих університетських посадовців, зокрема проти колишнього президента Гарварду Клодін Гей та президента Мерлендського

університету Деррілла Пайнса. Інші звинувачення стосувалися деканів з питань різноманітності в Гарварді, Колумбійському та Каліфорнійському університетах.

Однак, на відміну від більшості цих посадовців, Джексон здійснює безпосередній нагляд як за академічними програмами, так і за студентською дисципліною. І він не просто адміністратор, а науковець - з сотнями робіт за плечима і грантами від Національного наукового фонду - хоча й той, хто вивчає програми з питань різноманітності, щоб заробити на життя...» (*Aaron Sibarium. 'A Mockery Of Education': Dean of Michigan State's Top-Ranked Ed School Is a Serial Plagiarist, Complaint Alleges // Washington Free Beacon (https://freebeacon.com/campus/a-mockery-of-education-dean-of-michigan-states-top-ranked-ed-school-is-a-serial-plagiarist-complaint-alleges/). 08.10.2024).*

***

«Дослідження Квінслендського технологічного університету (QUT) щодо реакції американського ринку кредитно-дефолтних свопів (CDS) на "зелені" інновації у вигляді "зелених" патентів показало, що фірми з більшою кількістю "зелених" патентів мають нижчі витрати на запозичення та вищі кредитні рейтинги...

Дослідження проаналізувало вплив «зелених» патентів на CDS на 4532 американські фірми з усіх секторів у період з 2002 по 2020 рік, включаючи вплив пілотної програми «зелених» технологій Відомства з патентів і товарних знаків США (USPTO) для прискорення схвалення заявок на «зелені» патенти (грудень 2009—березень 2012).

...поглиблений аналіз показав, що кредитні інвестори брали до уваги зелені патенти, визначаючи ціну CDS...

Зовнішні зацікавлені сторони сприймають зелені інновації як сигнал того, що фірма широко бореться з екологічною невизначеністю. Аналіз показує, що кредитний ринок не тільки враховує існування екологічних інновацій, але й оцінює економічну цінність, виміряну реакцією фондового ринку на отримання зелених патентів. Це свідчить про те, що вищий рівень екологічних інновацій супроводжується кращим кредитним рейтингом.

...дослідження використало пілотну програму зелених технологій USPTO як квазіприродний експеримент...

Висновки показали, що схвалення зелених патентів пілотної програми прискорилося, підтверджуючи негативний і значний вплив екологічних інновацій на премії CDS. В економічному плані компанії з екологічними інноваціями мали на 9, 12 і 17 відсотків нижчі премії CDS з п'ятьма, три-, і однорічний строк погашення, відповідно, ніж ті, у яких не було зелених інновацій під час пілотної програми...» (*Firms with green innovation patents rewarded in the credit market, finds study // Science X (https://phys.org/news/2024-10-firms-green-patents-rewarded-credit.html). 16.10.2024).*

***

Законодавство з інтелектуальної власності

Аргентинська Республіка

«27 серпня 2024 року в Офіційному віснику був опублікований Декрет 765/2024...

Основною метою цього декрету є приведення нормативно-правової бази у відповідність до сучасних реалій шляхом переосмислення поняття "публічний виступ", сфери його застосування та адаптації до нових технологій. Ці зміни були внесені шляхом заміни статей 33 та 35 згаданого декрету.

Публічний виступ стосується будь-якого виступу чи представлення, яке виконується — незалежно від його мети — у загальнодоступному просторі, відкритому та призначеному для групи людей

Виступ не вважається публічним, якщо він відбувається у приватному приміщенні, тимчасовому чи постійному.

На відміну від попередніх правил, які класифікували виступ як публічний, якщо він не відбувався в приватному будинку - і навіть тоді міг вважатися публічним, якщо проектувалося або транслювалося назовні, - нова версія обмежує класифікацію публічного виступу, фактично вилучаючи роялті за виконання в місцях, які тепер вважаються приватними, таких як готельні номери або приватні майданчики для проведення заходів.

Публічний виступ тепер також включає виконання, здійснене за допомогою механічних, електронних або цифрових засобів, включаючи Інтернет.

Музичні твори, кінематографічні твори і фонограми не можуть публічно виконуватися, передаватися або ретранслюватися будь-якими засобами без спеціального дозволу правовласників, їхніх спадкоємців, представників або організацій колективного управління, які їх представляють.

На додаток до виключних прав, наданих законом правовласникам, їхнім спадкоємцям, представникам, організаціям колективного управління або платформам, уповноваженим пропонувати ліцензії для публічного використання, вони мають право на справедливий винагороду від будь-кого, хто прямо чи опосередковано отримує вигоду від публічного використання твору. Це включає будь-який публічний виступ, здійснений прямим або непрямим способом. Крім того, виняток з права на винагороду стосується епізодичного виступу в освітніх цілях або патріотичних урочистостях у визнаних державою або уповноважених навчальних закладах.

Насамкінець, найсуттєвішим наслідком цих поправок є усунення концепції публічного виступу в приватних установах і включення Інтернету та цифрових платформ як нових каналів для публічного виступу...» (*Natalia Montes. Amendments to "PUBLIC PERFORMANCE" of Copyrighted Works //*

Ojam Bullrich Flanzbaum (<https://www.ojambf.com/en/amendments-to-public-performance-of-copyrighted-works/>). 18.10.2024).

***

Європейський Союз

«20 вересня 2024 року набула чинності поправка до польського Закону про авторське право та суміжні права (PrAut), яка імплементувала Директиву про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку (DSM) із 3-річним запізненням. Однією зі сфер змін є добросовісне використання у сфері інтелектуального аналізу тексту та даних – TDM (стаття 6(1)(22), стаття 26², 26³ PrAuth)...

Добросовісне використання у сфері TDM складається з двох частин. Перша стосується закладів культурної спадщини та деяких суб'єктів Закону "Про вищу освіту і науку" (наприклад, університетів). Для приватного сектору друга сфера має вирішальне значення. Це пов'язано з тим, що для цілей TDM можна відтворювати всі вже розповсюджені твори (наприклад, тексти на новинних порталах), незалежно від типу твору або правовласника. Однак Закон вводить два обмеження в цьому відношенні:

- будь-хто, хто має авторське право на твір, може висловити заперечення проти TDM;
- відтворені твори не можуть зберігатися вічно, а лише стільки, скільки необхідно для досягнення мети TDM (безумовно, для завершення їх аналізу).

Наразі не розроблено жодних рекомендацій чи галузевих стандартів щодо висловлення застереження проти TDM. Польський закон лише зазначає, що таке застереження повинно бути:

- чітким,
- відповідним до способу, у який твір, що підлягає застереженню, стає доступним,
- у машинозчитуваному форматі (відповідно до Закону про відкриті дані та повторне використання інформації державного сектору) з метаданими, які не описуються додатково для творів, що стають доступними для громадськості таким чином, що представники громадськості можуть отримати доступ до них з місця і в час, обрані ними індивідуально.

Усі умови мають бути виконані сукупно, якщо це стосується конкретного випадку...» (*Dominik Gabor. TDM wreszcie w polskim prawie. Co wprowadza w tym zakresie nowelizacja prawa autorskiego? // Traple Konarski Podrecki & Partners* (<https://www.traple.pl/tdm-wreszcie-w-polskim-prawie-co-wprowadza-w-tym-zakresie-nowelizacja-prawa-autorskiego/>). 08.10.2024).

***

«10 жовтня 2024 року Рада ЄС ухвалила пакет реформ законодавства ЄС у сфері промислових зразків. Законодавство включає два тексти: оновлену

Директиву про правову охорону промислових зразків та Регламент про внесення змін до Регламенту про спільні промислові зразки.

Це останній крок у процедурі прийняття рішень перед публікацією в Офіційному віснику ЄС. З дати публікації обидва тексти набудуть чинності через 20 днів і почнуть застосовуватися через чотири місяці.

Цей перегляд чинного законодавства має на меті посилити, спростити та стандартизувати існуючу охорону промислових зразків в ЄС, а також узгодити охорону промислових зразків з правилами щодо торговельних марок.

Реформа охорони промислових зразків також має підвищити передбачуваність та гармонізувати охорону промислових зразків в ЄС з національним законодавством держав-членів, що принесе користь як дизайнерам, так і малим та середнім підприємствам та бізнесу...

Після поетапного впровадження Пакету реформ законодавства ЄС у сфері промислових зразків користувачі зможуть реєструвати нові типи промислових зразків.

Незважаючи на прийняття Регламенту про внесення змін, для забезпечення його імплементації необхідний додатковий пакет законодавчих актів, який ще має бути прийнятий...» (*EU adopts Design Legislative Reform Package // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/eu-adopts-design-legislative-reform-package>). 10.10.2024*).

***

«Боротьба з піратством триває в Італії, де бюджетний і фінансовий комітети Сенату дали зелене світло двом поправкам до загального указу, які посилюють заходи проти так званого «pezzotto», незаконної системи доступу до захищеного авторським правом контенту, особливо спортивні заходи.

Нові правила передбачають більш суворе покарання для тих, хто пропонує або використовує піратські послуги. Штрафи для користувачів починаються від мінімуму 150 євро за один незаконний перегляд до максимуму в 5000 євро для тих, хто підписався на неавторизовані послуги.

...в поправці 6.0.36 зазначено, що «постачальники послуг доступу до мережі» та інші особи, залучені до розповсюдження онлайн-контенту, зобов'язані негайно повідомляти владі про «злочинну поведінку», про яку їм стало відомо. Невиконання цього може каратися позбавленням волі на строк до одного року на додаток до штрафів, уже передбачених за комп'ютерні злочини.

Це правило поширюється на широкий спектр операторів, включаючи провайдерів VPN, альтернативний DNS, пошукові системи та мережі доставки контенту, «де б вони не проживали та локалізовані», але пропонують послуги в Італії...

Натомість друга поправка, 6.0.35, змінює процедури блокування піратських сайтів. Agcom (Італійський регуляторний орган з питань

комунікацій) зможе видати наказ про припинення доступу до незаконного контенту протягом 30 хвилин після повідомлення. Крім того, планується періодично «відновлювати» домени та IP-адреси, які були заблоковані протягом щонайменше півроку, якщо вони більше не використовуються в незаконних цілях» (*The fight against piracy continues in Italy // European Intellectual Property Office* (<https://agorateka.eu/ea-news/fight-against-piracy-continues-italy>)). 04.10.2024).

***

«13 березня 2024 року Європейський парламент схвалив остаточну версію Закону про штучний інтелект, що стало важливою віхою в патентному законодавстві про ШІ. Це комплексне законодавство, що складається з 180 пунктів, XIII розділів і 113 статей, має на меті регулювати технології ШІ та їх застосування в ЄС...

Закон про штучний інтелект вводить кілька важливих положень, які вплинуть на патентне законодавство про штучний інтелект:

- Класифікація систем штучного інтелекту: системи штучного інтелекту будуть класифіковані на основі рівня ризику, який впливатиме на їх патентоспроможність і зобов'язання їх розробників.
- Вимоги до прозорості: розробники систем штучного інтелекту з високим рівнем ризику повинні розкривати певну інформацію, яка може вплинути на процес подання заявки на патент.
- База даних систем штучного інтелекту: буде створено загальнодоступну базу даних для відстеження систем штучного інтелекту, підвищення прозорості та підзвітності патентного законодавства щодо штучного інтелекту...

Запровадження Закону про штучний інтелект має на меті змінити ландшафт патентного права щодо штучного інтелекту кількома способами:

- Посилений контроль: класифікація систем штучного інтелекту призведе до більш ретельного розгляду патентних заявок, що включають технології штучного інтелекту.
- Покращена відповідність: компаніям потрібно буде переконатися, що їхні системи ШІ відповідають новим нормам, що може вимагати коригування їхніх патентних стратегій.
- Стимули до інновацій: забезпечуючи чітку правову базу, Закон про штучний інтелект може заохочувати інновації в технологіях штучного інтелекту, що призведе до нових винаходів, що підлягають патентуванню...» (*AI Patent Law Updates // restack* (<https://www.restack.io/p/ai-in-legal-tech-answer-patent-law-updates-cat-ai>)). 20.10.2024).

***

«Зараз Європейський Союз близький до завершення розробки нового законодавства щодо упаковки та відходів упаковки, зобов'язавши

виробників та імпортерів продуктів у ЄС мінімізувати об'єм і вагу упаковки продуктів, а також зменшити кількість відходів упаковки...

До 1 січня 2030 року виробник або імпортер повинен переконатися, що будь-яка упаковка, розміщена на ринку, розроблена таким чином, щоб її вага та об'єм були зменшені до мінімуму, необхідного для виконання її призначення, беручи до уваги форму та матеріал упаковки, і тому для того, щоб упаковку можна було повторно використовувати якомога більше разів або переробляти.

Скрізь, де потрібна упаковка, така упаковка повинна бути розроблена, виготовлена та комерційно розроблена таким чином, щоб забезпечити можливість її повторного використання або високоякісної переробки, а також мінімізувати її вплив на навколишнє середовище протягом усього життєвого циклу та життєвого циклу продуктів, для яких він розроблений.

Це відкриває потенціал для виробників бути інноваційним у своєму дизайні упаковки та вирізняти свої продукти завдяки використанню такої інноваційної упаковки. У свою чергу, будь-який такий інноваційний дизайн упаковки має бути належним чином захищений за допомогою відповідної форми захисту інтелектуальної власності, будь то через патенти, що захищають винахідницьку форму упаковки чи винахідницький процес пакування, торговельні марки, що захищають інноваційний вигляд продукту, або зареєстровані зразки, що захищають візуальний вигляд упаковки нового продукту.

Для того, щоб стимулювати інновації в цій сфері, упаковці, яка має інноваційні характеристики, що призводять до значного покращення основної функції упаковки та має очевидні переваги для навколишнього середовища, буде надано додатковий трирічний період для відповідності вимогам повторної переробки.

Однак інноваційні особливості та заплановане створення шляху переробки повинні бути пояснені в технічній документації, що супроводжує упаковку, і Комісія та компетентний орган повинні бути проінформовані перед розміщенням цієї «інноваційної упаковки» на ринку.

Важливо також зазначити, що новий Регламент не застосовуватиметься до певних видів упаковки (включаючи упаковку для одноразового використання та упаковку, призначену для збільшення сприйманого об'єму продукту, наприклад подвійні стінки, фальшиве дно та непотрібні шари) за умови, що упаковка дизайн захищений:

- за дизайном Європейського Співтовариства,
- як тривимірна торгова марка ЄС,
- як захищене географічне зазначення.

Однак цей виняток стосується лише зразків і торгових марок, захищених до дати набрання чинності Регламентом, яка, як ми очікуємо, буде на початку 2025 року.

Крім того, виняток застосовуватиметься лише в тому випадку, якщо застосування Регламенту до такої упаковки продукту змінить новизну чи

індивідуальний характер зареєстрованого зразка або вплине на торговельну марку таким чином, що вона більше не зможе відрізнити відповідні товари від інших товарів підприємства...

Залишається побачити, як Регламент вплине на підприємства в ЄС та інших країнах, як підприємства адаптуватимуть свої стратегії щодо інтелектуальної власності для врахування Регламенту та чи приймуть інші країни подібне законодавство в інтересах екологічної стійкості» (*Valérie Corbiau, Michael Shaw. IP Rights and the new EU Packaging Regulation // Marks & Clerk* (<https://www.marks-clerk.com/insights/articles/ip-rights-and-the-new-eu-packaging-regulation/>). 23.10.2024).

***

«З 1 листопада 2024 року Європейське патентне відомство (ЕРО) спростить управління дозволами для користувачів, зокрема, скасувавши обов'язок адвокатів подавати дозвіл у більшості випадків. Відтепер така подача вимагатиметься лише у разі зміни представника або у виняткових ситуаціях. Це зумовлено прагненням забезпечити рівне ставлення до адвокатів та професійних представників у питанні подання довіреностей.

На додаток до цього спрощення, ЕРО прийматиме різні типи електронного підпису, тим самим посилюючи цифрову трансформацію відомства. Ця зміна також супроводжується оновленням інформації в разі заміни представника...» (*Simplification des procédures pour les avocats à l'OEB // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/simplification-des-procedures-pour-les-avocats-loeb>). 24.10.2024).

***

Канада

«...IFRRO, ...Міжнародна федерація організацій з прав на відтворення, що об'єднує такі організації з управління авторським правом, як Coribec та Access Copyright, ...засудила канадський парламент за його кричущу недбалість у питанні помилок, допущених у довготривалому Законі про модернізацію авторського права...

"Канадський закон про модернізацію авторського права 2012 року запровадив виняток для чесної угоди [який також називають "добросовісним використанням"] в освітніх установах, що є несумісним з міжнародними договорами про авторське право, зокрема з Бернською конвенцією. Канадський уряд досі не вжив заходів, щоб гарантувати справедливий винагорода авторам і правовласникам за відтворення їхніх творів освітніми установами."

...Координований заклик Coribec та Access Copyright закликає внести поправки до Закону про авторське право, що складаються з трьох частин: Забезпечити, щоб чесна угода застосовувалася лише до установ, де твір не є комерційно доступним за ліцензією власника або колективу.

Уточнити, що тарифи, затверджені Радою з авторських прав Канади, є обов'язковими і можуть бути застосовані до порушників захищених авторським правом творів, що підлягають тарифу.

Забезпечити, щоб передбачене законом відшкодування збитків було доступним для всіх колективів, а також перерозподілити його, щоб унеможливити масові випадки копіювання в установах...

«IFRRO закликає канадський уряд негайно внести зміни до Закону про авторське право, щоб виконати ці рекомендації», - йдеться у повідомленні, надісланому сьогодні міжнародній пресі. Ці законодавчі зміни необхідні для забезпечення відповідності канадської законодавчої бази міжнародним зобов'язанням Канади, а також для сприяння виплаті винагороди правовласникам за відтворення їхніх творів освітніми установами...» (*Porter Anderson. Canadian Copyright Crisis: IFRRO Calls on Ottawa For Reform // Publishing Perspectives (https://publishingperspectives.com/2024/10/ifrro-calls-on-ottawa-to-make-copyright-reform/). 03.10.2024*).

***

Королівство Нової Зеландії

«...1 травня 2024 року в Новій Зеландії набув чинності Закон про реєстрацію географічних зазначень (вин та спиртних напоїв) 2006 року (Закон про географічні зазначення). До прийняття Закону про географічні зазначення в Новій Зеландії охоронялися географічні зазначення для певних вин та спиртних напоїв, але для того, щоб "захистити" інші географічні зазначення, власники повинні були покладатися на розрізнені закони, наприклад, законодавство про добросовісну торгівлю, введення в оману та законодавство про торговельні марки...

Закон про географічні зазначення обмежує використання зареєстрованих географічних зазначень у Новій Зеландії, за винятком випадків, коли назва географічного зазначення використовується для "справжнього" продукту, який був імпортований з певного місця в Європі та відповідає вимогам ЄС до цього географічного зазначення.

Нові обмеження застосовуються, навіть якщо продукт:

- вказує на його справжнє місце походження, наприклад, "Новозеландське просекко" не допускається;
- використовує переклад або транслітерацію географічного зазначення;
- використовує географічне зазначення разом із такими словами, як "вид", "тип", "стиль", "імітація" або подібними, наприклад, "стиль Комте" щодо сиру, виробленого в Новій Зеландії, заборонено.

Трейдери в Новій Зеландії, які мають наявні запаси, що порушують обмеження, можуть продовжувати продавати їх після 1 травня 2024 року лише доти, доки ці запаси не будуть вичерпані. Це стосується невеликої кількості географічних зазначень, які мають періоди поетапної відмови, а саме:

5 років для Баварського пива, Мюнхенського пива, Горгонзоли, Граппи, Мадейри, Хересу та Просекко;

9 років для Фети та Портвейну.

Обмеження також поширюються на "попередніх користувачів". Підприємства, які використовували терміни "грюєр" або "пармезан" безперервно протягом щонайменше п'яти років до 1 травня 2024 року, можуть продовжувати використовувати ці терміни за умови, що вони не порушують інші права. Однак використання цих термінів має супроводжуватися розбірливим і видимим зазначенням географічного походження відповідного продукту. Наприклад, сир, виготовлений у Данедіні, який продається як "Грюєр", повинен чітко вказувати на те, що він походить з Нової Зеландії...» (*Rita Tardiolo, Alessandro Sciarra, Cristiana Andreotta, Camilla Mediolì, Jane Owen, Shariqa Mestroni. EU and Global Geographical Indications (GIs) Developments: Key Updates for 2023-2024 // Bird & Bird LLP (<https://brandwrites.twobirds.com/post/102jl04/eu-and-global-geographical-indications-gis-developments-key-updates-for-2023-2#page=1>). 07.10.2024*).

***

Королівство Саудівська Аравія

«Новий закон Саудівської Аравії про комерційне найменування забороняє релігійні, військові та політичні торгові назви...

У законі є положення про накладення штрафів у розмірі максимум 50 000 ріалів на будь-кого, хто порушує закон, використовуючи зарезервовану або обмежену торгову назву в порушення положень закону. Закон зобов'язує кожного комерсанта прийняти фірмове найменування та зареєструвати його в комерційному реєстрі. Закон передбачає накладення штрафу в розмірі 50 000 ріалів на кожного торговця, який не приймає торгову назву.

Закон, який складається з 23 статей, передбачає, що забороняється використання фірмового найменування, яке містить політичне, військове чи релігійне значення, конотацію чи зміст. Забороняється використовувати фірмове найменування, яке нагадує ім'я, почесний знак або специфічний символ будь-якої місцевої, регіональної чи міжнародної організації чи однієї з її установ.

Забороняється також резервувати та реєструвати комерційне найменування, яке порушує громадський порядок чи суспільну мораль або призводить до введення в оману. Закон передбачає, що не допускається резервування або реєстрація торгової назви, якщо вона нагадує всесвітньо відому торгову назву чи торговельну марку, або нагадує зареєстровану чи відому торговельну марку в Королівстві, за винятком випадків, коли торгова марка належить заявнику.

Закон про комерційні найменування має на меті організувати процедури резервування та реєстрації найменувань у комерційній реєстрації,

максимізуючи їхню цінність та забезпечуючи їх захист і пов'язані з ними права. Закон дозволяв резервування комерційного найменування до його реєстрації на певний період, який може бути продовжений, із зазначенням умов, яким повинні відповідати комерційні найменування, які реєструються або резервуються. Закон також розширив сферу дії, дозволивши називати назви арабськими, неарабськими чи арабізованими словами або такими, що складаються з літер чи цифр...» (*Saudi Trade Name Law prohibits religious, military and political trade names // Saudi Gazette* (<https://saudigazette.com.sa/article/646017/SAUDI-ARABIA/Saudi-Trade-Name-Law-prohibits-religious-military-and-political-trade-names>). 05.10.2024).

***

Південно-Африканська Республіка

«Президент Сіріл Рамафоса направив до Конституційного суду законопроект про внесення змін до закону про авторське право та законопроект про захист виконавців.

Це для отримання рішення щодо конституційності двох законопроектів...

"Ці положення стосуються процесу схвалення Президентом законопроектів, включаючи повернення законопроекту до Парламенту після його ухвалення, якщо Президент має застереження щодо конституційності законопроекту", - йдеться у повідомленні Адміністрації Президента...

"Президент Рамафоса повідомив Конституційному суду про свої застереження щодо положень законодавства, спочатку розробленого і переглянутого парламентом, і, як наслідок, звернувся до вищої судової інстанції за рішенням", - йдеться в повідомленні.

Законопроекти про внесення змін до авторського права та захисту прав виконавців передбачають низку важливих заходів, що стосуються прав інтелектуальної власності та охоплюють ключові продукти, які використовуються в суспільстві та економіці, такі як книги, музика, фільми, фотографії, скульптури та архітектурні проекти, а також їхні цифрові еквіваленти» (*Ramaphosa refers Bills impacting the creative industry to ConCourt // Bizcommunity.com* (<https://www.bizcommunity.com/article/ramaphosa-refers-two-bills-impacting-the-creative-industry-to-concourt-363748a>). 16.10.2024).

***

Республіка Ель-Сальвадор

«...8 серпня 2024 року Сальвадор зробив значний крок у напрямку зміцнення своєї системи інтелектуальної власності, ухваливши новий Закон про інтелектуальну власність, який замінює застарілі правила 1993 року...

Ось розбивка найважливіших оновлень для МСП:

1. Консолідація чинних законів

Раніше система інтелектуальної власності Сальвадору регулювалася кількома нормативними актами, зокрема «Законом про товарні знаки та інші відмітні знаки» та «Законом про інтелектуальну власність». Новий закон об'єднує їх в єдину законодавчу базу, що полегшує для бізнесу розуміння та навігацію системою.

2. Знижка на комісію для мікро- та малих підприємств

Ключовою перевагою нового закону про ІВ є 50% знижка на реєстраційні збори для мікро- та малих підприємств. Згідно з цим положенням, як фізичні, так і юридичні особи, віднесені до мікро- або малого підприємництва відповідно до спеціальних законів, мають право на таке зниження збору. Це стосується реєстрації торгових марок, патентів, авторських прав...

3. Розширення захисту торгових марок

Одним із найпомітніших оновлень є розширення типів нетрадиційних торговельних марок, які можна зареєструвати, зокрема позначки смаку та текстури. Це особливо актуально для підприємств у таких секторах, як продукти харчування та напої або косметика, де сенсорні властивості є ключовою частиною ідентичності бренду. Крім того, торгові назви та рекламні вивіски тепер мають оновлюватися кожні 10 років, як і традиційні торгові марки. Компанії також повинні будуть надати докази використання торгової марки під час подання запиту на продовження...

4. Оновлення патентного захисту

- Заборона на нове використання існуючих патентів: ви більше не можете патентувати продукт або процес для нового використання, якщо вони вже запатентовані. Це закриває лазівку, яку деякі підприємства використовували для розширення патентного захисту.

- Виняток Volar: це положення дозволяє третім особам використовувати запатентований продукт для дослідницьких цілей, не порушуючи патент, і його визначення тепер прямо включено до закону. Це особливо актуально для фармацевтичних компаній, які хочуть підготуватися до запуску генеричних препаратів.

- Розширена охорона промислових зразків: термін охорони промислових зразків подовжено з 10 років до 15 років, при цьому кожні п'ять років сплачується плата за поновлення.

5. Авторське право та суміжні права

- Знижки на оплату праці для малих підприємств: на додаток до знижок на оплату, згаданих вище, організації колективного управління повинні також пропонувати принаймні 50% знижку на свої гонорари.

- Унікальний платіж користувача: якщо задіяно декілька авторських або суміжних прав, МСП тепер здійснюватимуть єдиний платіж, який розподілятиметься між усіма правовласниками. Це зменшує адміністративне навантаження.

- Винятки щодо доступності: Закон вводить винятки, які сприяють особам з обмеженими можливостями, гарантуючи, що твори, захищені авторським правом, доступні для тих, хто інакше може мати проблеми з їх використанням.

6. Інтелектуальна власність у цифровому середовищі

У сучасному цифровому світі захист ІВ є більш складним, ніж будь-коли. Новий закон враховує це, запроваджуючи положення щодо захисту розпізнавальних знаків та доменних імен у цифровому середовищі. Наприклад, якщо ваше МСП містить доменне ім'я у заявці на торговельну марку, вам потрібно буде надати документацію, що підтверджує використання цього домену.

Крім того, закон посилює захист від кіберсквоттингу — зростаючої проблеми в епоху цифрових технологій, коли зловмисники реєструють доменні імена, схожі на відомі бренди, щоб використовувати їх репутацію...» (*Gergana Dimitrova. El Salvador's New IP Law: What EU SMEs Need to Know // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/el-salvadors-new-ip-law-what-eu-smes-need-know-2024-10-16_en). 16.10.2024*).

***

Республіка Сенегал

«У Сенегалі 16 жовтня 2024 року Рада міністрів ухвалила довгоочікуваний декрет про імплементацію положень Закону про авторське право щодо винагороди за приватне копіювання об'єктів авторського права. Автори, продюсери та виконавці музичних та аудіовізуальних творів тепер зможуть розраховувати на справедливу винагороду для компенсації за відтворення їхніх творів у приватних цілях.

Автори та видавці текстових і графічних творів поки що не включені до переліку бенефіціарів винагороди за приватне копіювання. Це має змінитися протягом наступних 12 місяців, коли Сенегал транспонує Директиву про винагороду за приватне копіювання, яку 22 вересня 2023 року ухвалив Західноафриканський економічний і валютний союз (UEMOA - Union Économique et Monétaire Ouest Africaine)...

Директива UEMOA зобов'язує Сенегал та всі інші держави-члени запровадити винагороду за приватне копіювання творів, захищених авторським правом, на довгий перелік обладнання та пристроїв до 22 вересня 2025 року. Окрім визначення авторів, у тому числі художників, та видавців як бенефіціарів, вона встановлює мінімальний тариф у розмірі 5% від вартості імпорту або продажу імпортованих або вироблених в країні товарів, що підлягають виплаті винагороди за приватне копіювання; це може бути поетапно запроваджено протягом чотирьох років, з початковим тарифом у розмірі 3% від вартості імпорту/продажу товарів» (*The Senegalese Council of Ministers adopts Private Copy Remuneration order // International Federation of Reproduction Rights Organisations (IFRRO) ([210](https://ifrro.org/page/article-detail/the-senegalese-</i></p></div><div data-bbox=)*

council-of-ministers-adopts-private-copy-remuneration-order/?k=e202410251254078365). 25.10.2024).

***

Республіка Філіппіни

«Група споживачів закликала законодавців прискорити ухвалення довго відкладеного законопроекту про блокування сайтів, який очікує на розгляд Сенату, до настання сезону виборів.

Законопроект має на меті внести поправки до Республіканського закону 8293 (RA 8293), також відомого як Кодекс інтелектуальної власності, щоб захистити творчі індустрії країни від онлайн-піратства та зміцнити кібербезпеку, дозволивши владі блокувати веб-сайти, які порушують права інтелектуальної власності.

...окрім захисту інтелектуальної власності, законопроект має на меті захистити засоби до існування мільйонів філіппінців у творчій індустрії, від режисерів і музикантів до творців невеликого контенту, які страждають від безконтрольного піратства...

Сенатор Марк Віллар, який очолює комітет Сенату з питань торгівлі, комерції та підприємництва, провів перші публічні слухання про запропоновані поправки до RA 8293, які включають положення про блокування сайтів.

Віллар зазначив, що, за оцінками, 60 відсотків філіппінців дивляться піратський контент, що призводить до значних фінансових втрат як для творців, так і для уряду. Він знову наголосив на необхідності оновити закон, щоб увімкнути ефективні заходи щодо блокування сайтів, які захистять інтелектуальну власність філіппінських творців і усунуть ширшу економічну шкоду, завдану піратством...» (*Group urges Senate to fast-track passage of Site Blocking Bill // Philstar Global Corp. (https://www.philstar.com/business/2024/10/24/2394736/group-urges-senate-fast-track-passage-site-blocking-bill). 24.10.2024).*

***

Сполучені Штати Америки

«Конгрес розглядає законопроект, який може посилити марнотратство уряду та передати Китаю найцінніші комерційні секрети американських компаній.

Очевидно, це не мета законодавців. Але це, швидше за все, станеться — якщо Закон про доступність ліків і добросовісність патентів, представлений сенаторами Меггі Хассан (D-NH) і Майком Брауном (R-IN), стане законом.

Прихильники законопроекту стверджують, що недостатня координація між Управлінням з харчових продуктів і медикаментів (FDA) і Управлінням патентів і товарних знаків США (USPTO) призводить до підвищення цін на

ліки. Вони вважають, що фармацевтичні компанії «несправедливо продовжують ексклюзивний період для препарату, надаючи часткову інформацію для свого початкового патенту», а потім надаючи нову інформацію — яку компанії, імовірно, знали весь час — «щоб допомогти отримати наступні патенти в майбутньому», як сказала сенатор Хасан.

Ці вимоги є безпідставними. Ми вже маємо законодавчі заборони проти такої негідної поведінки. Згідно з чинним законодавством, патент не буде виданий або згодом підтверджений, якщо буде доведено, що власник патенту приховав відповідну інформацію під час процесу подання заявки.

З огляду на те, що повний стримуючий фактор уже діє, основний ефект законопроекту — запровадження зайвих вимог щодо розкриття патентів — лише призведе до марнотратства уряду. Як колишні директори USPTO — один із нас за президента Обами, інший за президента Трампа — ми знаємо, що ці вимоги змусять агентство витратити тисячі годин на роботу, яка не приносить суспільної користі. Зрештою, таке марнотратство зашкодить медичним інноваціям, посиливши відставання в процесі патентної експертизи.

Відповідно до положень законопроекту заявник на патент повинен передавати будь-яку та всю інформацію, надану FDA, а також будь-які пов'язані повідомлення з FDA також до USPTO. Це незліченні сторінки нерелевантної інформації, яка марна для USPTO...

Законопроект також допоможе розкрадачам інтелектуальної власності як вдома, так і за кордоном. Випадкова невиконання дрібним винахідником обтяжливих вимог законодавства може стати зброєю порушників патентів, у тому числі за кордоном, які прагнуть обійти інші сильні патенти.

В Америці вже заборонено ті патентні ігри, якими стурбовані законодавці, і Сполучені Штати мають найвищий рівень використання генеричних ліків у розвиненому світі. Немає жодних доказів того, що патентний процес надмірно затримує впровадження генеричних ліків.

Розмивання меж повноважень навколо комплексних процесів, які вже існують в USPTO та FDA, не покращить становище пацієнтів. Це лише поставить під загрозу конкурентоспроможність американських компаній, розтринькає державні ресурси та допоможе іноземним конкурентам і копіям» (*Andrei Iancu, David Kappos. Proposed Drug Patent Reforms Would Do More Harm Than Good // RealClearHealth, LLC (https://www.realclearhealth.com/blog/2024/10/04/proposed_drug_patent_reforms_would_do_more_harm_than_good_1063071.html). 04.10.2024).*

***

«16 липня 2024 року Відомство США з патентів і торговельних марок (USPTO) опублікувало оновлене керівництво щодо прийнятності об'єктів патентування з особливим акцентом на винаходи у сфері штучного інтелекту (ШІ)...

Оновлене керівництво поділено на п'ять розділів, у кожному з яких розглядається окремий аспект патентної придатності та зусилля USPTO щодо ШІ та нових технологій (ЕТ).

Розділ I: Резюме зусиль USPTO щодо AI/ET та предмета відповідності

У цьому розділі наведено огляд зусиль USPTO щодо штучного інтелекту та нових технологій, які почалися в 2019 році. USPTO активно шукає коментарі громадськості щодо різноманітних питань, пов'язаних зі штучним інтелектом, включаючи патентну правомочність, винахідництво та патентоспроможність винаходів за допомогою штучного інтелекту, а також використання інструментів ШІ на практиці перед USPTO.

Розділ II: Аналіз відповідності предмета

Розділ II підсумовує існуючий аналіз для визначення придатності патенту для всіх винаходів у межах схеми Alice/Mayo, як детально описано в Посібнику з процедури патентної експертизи (МРЕР) §§ 2103-2106.07(c). Цей аналіз спочатку визначає, чи відноситься винахід до однієї з чотирьох законодавчих категорій, а потім оцінює, чи відповідає він патенту відповідно до системи Alice/Mayo.

Розділ III: Оновлення вказівок USPTO щодо прийнятності патентів на винаходи ШІ

У цьому розділі USPTO детально описує оновлення патентної придатності для МРЕР, який тепер містить вказівки, що стосуються ШІ. Враховуючи обмежене прецедентне право щодо штучного інтелекту, у посібнику наведено декілька справ Апеляційного суду США для федерального округу, які необхідно розглянути під час оцінки придатності винаходів ШІ...

Розділ IV: Застосування вказівок USPTO щодо відповідності винаходам за допомогою ШІ

У цьому розділі повторюється, що правомочність винаходів за допомогою ШІ є окремим питанням, пов'язаним із винахідництвом ШІ.

Розділ V: Гіпотетичні приклади USPTO

Враховуючи рідкісну прецедентну практику щодо відповідності суб'єктам штучного інтелекту, керівництво містить три гіпотетичні приклади:

Приклад 47: Виявлення аномалій за допомогою штучних нейронних мереж: у цьому прикладі подано твердження ШІ, спрямовані на використання нейронної мережі для виявлення аномалій, з аналізом, що пояснює, коли такі твердження є абстрактними чи придатними для патенту.

Приклад 48: Аналіз мовного сигналу на основі штучного інтелекту: у цьому прикладі твердження штучного інтелекту, пов'язані з аналізом мовних сигналів, щоб відокремити бажану мову від фонового шуму. Аналіз показує, коли заяви вважаються абстрактними, а коли вони кваліфікуються як вдосконалення технології.

Приклад 49. Модель штучного інтелекту щодо персоналізованого лікування: у цьому прикладі розглядаються твердження ШІ, спрямовані на персоналізацію медичного лікування. У ньому підкреслюється, коли твердження щодо ШІ є

абстрактними, а коли вони вважаються практичним застосуванням конкретних методів лікування.

...хоча оновлене керівництво USPTO пропонує ясність і послідовність щодо винаходів ШІ, правовий ландшафт, що розвивається, потребує ретельного розгляду та стратегічного планування, щоб гарантувати, що патенти, пов'язані з ШІ, витримають проблеми як в USPTO, так і в судах» (*Dina Blikshteyn. Navigating patent eligibility for AI inventions after the USPTO's AI guidance update // Reuters (https://www.reuters.com/legal/legalindustry/navigating-patent-eligibility-ai-inventions-after-usptos-ai-guidance-update-2024-10-08/). 08.10.2024).*

***

«...порівняння двох версій федерального законопроекту NO FAKES з нещодавно прийнятими законами Каліфорнії.

У жовтні 2023 року було прийнято Закон "Про підтримку оригіналів, мистецтво та безпеку розваг" (NO FAKES), який має на меті встановити право власності на цифрові копії (digital replica). Законопроект отримав підтримку від індустрії звукозапису (RIAA) та профспілки акторів (SAG-AFTRA).

Законопроект визначає "цифрову копію" як "новостворене, створене за допомогою комп'ютера, електронне представлення зображення, голосу або візуальної подоби фізичної особи, яке [майже не відрізняється] від фактичного зображення, голосу або візуальної подоби цієї особи; зафіксоване у звукозаписі або аудіовізуальному творі, в якому ця особа фактично не виступала або не з'являлася", а "фізична особа" визначається як "людина, жива чи мертва". "Візуальна схожість" визначається як "фактичне візуальне зображення або подібність фізичної особи ... яке легко ідентифікується" як схожість цієї фізичної особи.

Законопроект створює право власності на дозвіл на використання зображення або подоби в цифровій копії, що застосовується і успадковується протягом 70 років після смерті особи, а також створював підстави для позову за несанкціоноване виробництво або розповсюдження цифрових копій.

Засоби правового захисту включали б більшу з двох сум: 5000 доларів за порушення або фактичні збитки. Примітно, що законопроект містив відмову від переважного права, явно залишаючи закони штатів на місці. Крім того, законопроект визначав, що створені права є "інтелектуальною власністю", що робить статтю 230 Закону про комунікації незастосовною (відповідно до 47 Своду законів США, § 230(e)(2)).

Каліфорнійський закон АВ 2602, ухвалений 25 вересня 2024 року і підписаний 17 вересня 2024 року, визначає недійсним як таке, що суперечить публічному порядку, будь-яке договірне положення, що дозволяє використання цифрової копії, якщо воно (1) здійснюється "замість роботи, яку особа виконувала б особисто", (2) не містить достатньо конкретного опису передбачуваного використання цифрової копії та (3) особа не була представлена адвокатом або профспілкою, чий колективний договір охоплює

цифрові копії. Закон застосовується до нових виконань після 1 січня 2025 року (але, ймовірно, охоплює старі договори, які можуть регулювати такі нові виконання).

Каліфорнійський законопроект АВ 1836, прийнятий 31 серпня 2024 року і підписаний 17 вересня 2024 року, також підтриманий RIAA і SAG-AFTRA, забороняє використання цифрової копії голосу або подоби померлої особи без попередньої згоди представників померлої особи. Як і законопроект 2023 NO FAKES, це право діє протягом 70 років після смерті померлої особи.

Обидва законопроекти визначають "цифрову копію" як "створене за допомогою комп'ютера високореалістичне електронне представлення, яке можна легко ідентифікувати як голос або візуальну подобу особи, втілену у звукозаписі, зображенні, аудіовізуальному творі чи передачі, в яких реальна особа або не виступала чи не з'являлася, або виступала чи з'являлася, але основоположний характер виконання чи зовнішності був суттєво змінений". Такі терміни, як "високореалістичний", "легко ідентифікований", "фундаментальний характер" та "суттєво змінений" не мають подальшого визначення. Також в обох законопроектах визначено, що "цифрова копія" виключає електронне відтворення, семпліювання, цифровий ремастеринг тощо, дозволені власником авторських прав на твір...

Епоха дипфейків, створених ШІ, виявила прогалини та недоліки в традиційному регулюванні прав інтелектуальної власності та прав на публічність. Послідовне читання цієї серії законопроектів проливає світло на деякі проблеми, пов'язані з чітким визначенням прав, які необхідно захищати, і ризики небажаних наслідків у такому регулюванні.

Як приклад, розглянемо визначення «цифрової копії», деякі версії якого з'являються в усіх чотирьох законопроектах. Виникають деякі питання, наприклад:

- Наскільки новим є «новостворений»?
- Наскільки далеким має бути зображення від фотореалізму, щоб соромитися «дуже реалістичного»?
- В епоху «ти звучиш як...» або «ти виглядаєш як...» що означає бути «легко ідентифікованим» як людину? Чи потрібно це визначення робити виключно з посиланням на саму цифрову копію, чи можна розглянути інші, навідні, контекстуальні докази?
- Як визначити "фундаментальність" перформансу?

Уточнення законодавчої бази в цій сфері є важливим. Для того, щоб зробити це правильно та відносно повно, може знадобитися деякий час, навіть якщо технологія розвивається та просувається з блискавичною швидкістю...» (*John P. Bossert, Christian E. Mammen. Comparing California's AI-Likeness Bills with the Federal NO FAKES Act of 2024 // National Law Forum LLC (<https://natlawreview.com/article/comparing-californias-ai-likeness-bills-federal-no-fakes-act-2024>). 14.10.2024*).

***

«Розгляд між сторонами (IPR) у Патентній судовій та апеляційній раді (РТАВ) є частими складовими патентних судових спорів. У праві інтелектуальної власності третя сторона може оскаржити дійсність виданих пунктів формули патенту. РТАВ вирішує, чи розпочинати судовий розгляд, на основі заяви про порушення права інтелектуальної власності та попередньої відповіді власника патенту.

Якщо РТАВ розпочинає судовий розгляд, власник патенту може подати умовне клопотання про зміну формули патенту з метою змінити початкову формулу патенту. Апеляційна палата розгляне клопотання про внесення змін, якщо визначить, що первісна формула патенту є непатентоспроможною. Якщо РТАВ задовольняє клопотання про внесення змін після завершення розгляду справи щодо IPR, змінена формула винаходу замінює первісну формулу патенту...

18 вересня 2024 року USPTO опублікувало остаточне правило, що регулює клопотання про внесення змін до практики IPR...

Остаточне правило надає власнику патенту можливість отримати попередні вказівки від РТАВ щодо запропонованих поправок до формули до того, як РТАВ винесе остаточне письмове рішення. USPTO вперше представило можливість отримати попередні вказівки в пропозиції про внесення змін до пілотної програми. По суті, попередні вказівки призначені для надання зворотного зв'язку власнику патенту, що може сприяти підвищенню шансів на задоволення пропозиції про внесення змін...

Якщо власник патенту запитує попередні вказівки, заявник може подати заперечення проти початкового клопотання про внесення змін, і тоді РТАВ видає попередні, необов'язкові до виконання вказівки у відповідь на початкове клопотання про внесення змін і заперечення заявника...

Остаточне правило встановлює, що попередні вказівки "викладають початкові, попередні погляди Ради на початкове клопотання про внесення змін, у тому числі на те, чи довели сторони обґрунтовану ймовірність виконання своїх відповідних зобов'язань" щодо клопотання про внесення змін.

Власник патенту зобов'язаний довести, що він дотримувався різноманітних нормативних вимог, наприклад, надання письмового опису, що підтверджує запропоновану поправку, а заявник має довести, що будь-яка запропонована поправка є непатентоспроможною. Остаточне правило визначає,

що попередні вказівки РТАВ не є обов'язковими для РТАВ у будь-якому наступному рішенні, не підлягають повторному розгляду та не є остаточною дією агентства, яка підлягає апеляційному перегляду.

Якщо РТАВ видає попередні вказівки, власник патенту може подати переглянуте клопотання про внесення поправок, яке «замінює оригінальне клопотання про внесення поправок у процесі». «Переглянута пропозиція про внесення поправок повинна відповідати питанням, порушеним у попередніх інструкціях або в опозиції заявника щодо пропозиції про внесення поправок». Остаточне правило уповноважує позивача, сторону, на яку покладено остаточний тягар доведення, подавати додаткову відповідь проти переглянутого клопотання про внесення поправок...» (*David McCombs, Jonathan Bowser, Eugene Goryunov. USPTO issues new rules on motions to amend in IPRs // Reuters (https://www.reuters.com/legal/legalindustry/uspto-issues-new-rules-motions-amend-iprs-2024-10-17/). 17.10.2024*).

***

«У 1998 році Конгрес прийняв Закон про авторське право в цифрову епоху (DMCA). На додаток до встановлення режиму повідомлення і видалення, з яким власники веб-сайтів і блогів знайомі (або повинні бути знайомі), DMCA визнав незаконним "обхід технологічних заходів, які ефективно контролюють доступ до матеріалів, захищених авторським правом" (DMCA § 2.1.2. (17 U.S.C. § 1201(a)(1)(A)). Закон визначив деякі постійні винятки, тобто ситуації, в яких дозволено обходити заборону. Крім того, він наділив Бібліотекаря Конгресу повноваженнями періодично встановлювати нові винятки. Ці додаткові винятки є тимчасовими, тривалістю в три роки, але Бібліотекар Конгресу може їх поновлювати. 18 жовтня 2024 року Бібліотекар Конгресу видав Заключне правило, яким поновив деякі винятки і створив нові...

Наступні тимчасові винятки були продовжені на наступний 3-річний термін:

- Добросовісне використання коротких фрагментів кінофільмів для певного освітнього та похідного використання

Це включає використання в пародії чи документальному фільмі про біографічний або історично значущий характер твору; використання в некомерційному відео; використання в нехудожніх мультимедійних електронних книгах; використання в навчальних цілях професорсько-викладацького складу та студентами навчального закладу; освітнє використання в масових відкритих онлайн-курсах; а також освітнє використання в некомерційних програмах цифрової та медіаграмотності, які пропонують бібліотеки, музеї та інші організації.

- Субтитри та інші послуги доступу для людей з обмеженими можливостями, які надають відділи обслуговування людей з обмеженими можливостями або подібні підрозділи в навчальних закладах для студентів, викладачів або персоналу з обмеженими можливостями

- Зберігання копій кінофільмів відповідною бібліотекою, архівом або музеєм
- Наукові дослідження та викладання, що включають аналіз тексту та даних кінофільмів або електронних літературних творів дослідниками, пов'язаними з некомерційною освітньою установою
- Літературний твір або раніше опубліковані ноти, які розповсюджуються в електронному вигляді та включають засоби контролю доступу, які перешкоджають допоміжним технологіям
- Доступ до даних пацієнтів на медичних пристроях або системах моніторингу
- Комп'ютерні програми, які розблоковують бездротові пристрої для підключення пристрою до альтернативної бездротової мережі
- Комп'ютерні програми «злому» (комп'ютерні програми, які дозволяють електронним пристроям взаємодіяти з програмним забезпеченням або видаляти їх) з метою зламу смартфонів та інших портативних універсальних комп'ютерних пристроїв, смарт-телевізорів, пристроїв голосового помічника, маршрутизаторів і спеціальних мережевих пристроїв
- Комп'ютерні програми, які керують наземними моторизованими транспортними засобами, морськими суднами та механізованими сільськогосподарськими транспортними засобами з метою діагностики, ремонту чи модифікації транспортного засобу чи функції судна
- Діагностика, обслуговування або ремонт пристроїв, призначених переважно для використання споживачами
- Доступ до комп'ютерних програм, які містяться в медичних пристроях або системах і контролюють їх функціонування, а також пов'язаних файлів даних з метою діагностики, обслуговування чи ремонту
- Дослідження безпеки
- Індивідуальна гра гравцями відеоігор і збереження відеоігор бібліотекою, архівом або музеєм, для яких припинено підтримку зовнішнього сервера, а також збереження бібліотекою, архівом або музеєм припинених відеоігор, які ніколи не потребували підтримки сервера
- Збереження комп'ютерних програм бібліотеками, архівами, музеями
- Комп'ютерні програми, які працюють з 3D-принтерами, дозволяють використовувати альтернативний матеріал
- Розслідування можливого порушення безкоштовних комп'ютерних програм із відкритим кодом...

Нові трирічні винятки, про які Бібліотекар Конгресу щойно оголосив у жовтні 2024 року, включають:

- Спільне використання копій корпусів академічними дослідниками з дослідниками, пов'язаними з іншими некомерційними закладами вищої освіти, з метою проведення незалежних досліджень і викладання тексту або інтелектуального аналізу даних, якщо ці дослідники відповідають виняткам.

- Діагностика, технічне обслуговування та ремонт торговельного обладнання для приготування їжі
- Доступ, зберігання та обмін оперативними та телематичними даними транспортних засобів, створеними наземними моторизованими транспортними засобами та морськими суднами...» (*Thomas James. The New Copyright Circumvention Rules // Thomas B. James (<https://thomasbjames.com/the-new-copyright-circumvention-rules/>). 26.10.2024*).

***

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«Верховний Суд опублікував огляд актуальної судової практики Касаційного господарського суду у складі ВС за серпень 2024 року.

В огляді висвітлено низку правових позицій в окремих категоріях спорів, що належать до господарської юрисдикції...

У постановах у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством наведено висновки про:

- реєстрацію торговельної марки, об'єктом якої є колір;
  - зупинення нарахування пені за прострочення сплати штрафу, накладеного органом АМКУ за порушення законодавства про захист економічної конкуренції...» (*Реєстрація кольору як торговельної марки — огляд судової практики КГС ВС // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/sudebnaya-praktika/312161-registratsiya-tsveta-kak-torgovoy-marki-obzor-sudebnoy-praktiki-kkhs-vs>). 04.10.2024*).

***

«10 жовтня Верховний Суд опублікував постанову, якою скасував усі попередні рішення й постанови судів інших інстанцій у справі про авторські права архітектора “Квітів України” Миколи Левчука.

...цю справу передали на новий розгляд до суду першої інстанції, яка має ретельніше дослідити визначення службового твору відповідно до закону “Про авторське право”, а також з'ясувати внесок кожного зі співавторів у створенні “Квітів України” та розподіл їхніх прав.

Крім того, активісти ГО “Зберегти Квіти України” зазначають, що Верховний Суд не відповів на жодне з питань, пов'язаних з правами архітекторів, наприклад:

- Чи саме будівля (або тільки креслення) є твором, на які виникають авторські права в архітектора?

- Якщо архітектор працював на роботі, то авторські права на архітектурні плани, зокрема немайнові (права на ідею), належать роботодавцю чи ні?
- Чи законодавство України захищає архітектурні проекти та будівлі, які створили у часи УРСР?

Раніше Київський апеляційний суд у складі суддів Руслани Березовенко, Галини Мостової під головуванням Олени Лапчевської не задовольнив апеляцію щодо авторського права архітектора “Квітів України” Миколи Левчука...» (*Архітектор “Квітів України” виграв суд у справі про авторські права // ZMINA (<https://zmina.info/news/arhitektor-kvitiv-ukrayiny-vygrav-sud-u-spravi-pro-avtorski-prava/>). 13.10.2024*).

***

«...суддя Великої Палати Верховного Суду Ольга Ступак проаналізувала постанову ВП ВС від 17 квітня 2024 року у справі № 910/13988/20, яка містить кілька важливих правових позицій щодо визнання торговельної марки добре відомою. ВП ВС зробила висновки, що:

- визнання ТМ добре відомою Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України або судом не є способом набуття прав на ТМ;
- визнання ТМ добре відомою судом здійснюється з метою захисту прав на неї;
- визнання ТМ добре відомою на певну дату є встановленням юридичного факту, який у позовному провадженні у змагальному процесі є необхідним для задоволення позову до конкретного порушника. Таке визнання не має обов'язкового значення для осіб, які не є сторонами у справі;
- за відсутності недобросовісності в реєстрації ТМ іншою особою позов власника добре відомої торговельної марки про скасування (визнання недійсним) свідоцтва (реєстрації) ТМ цієї особи може бути задоволений у межах загальної позовної давності, що не може бути менше ніж п'ять років від дати реєстрації ТМ;
- рішення АП як обов'язкове для Укрпатенту є інструментом охорони прав власника добре відомої ТМ, оскільки має правове значення у відносинах з Укрпатентом;
- положення ГПК України про юрисдикцію стосовно справ про визнання ТМ добре відомою не означають встановлення процесуальним законом способу захисту цивільного права. Інститут способів захисту є інститутом матеріального права;
- визнання ТМ добре відомою не є самостійним способом захисту, а є умовою надання особі захисту, зокрема шляхом визнання недійсним свідоцтва;
- право позивача на звернення з вимогою про визнання свідоцтва недійсним не є таким, що виникає з моменту визнання судом ТМ добре відомою;

- вимога про визнання позначення добре відомою ТМ не може бути окремою позовною вимогою...» (*Олександра Кознова. Актуальні проблеми у сфері інтелектуальної власності - практика Верховного Суду // LIGA ZAKON* (https://biz.ligazakon.net/news/231174_aktualn-problemi-u-sfer-ntelektualno-vlasnost---praktika-verkhovnogo-sudu). 14.10.2024).

***

«Детективи Територіального управління Бюро економічної безпеки у Чернівецькій області завершили досудове розслідування стосовно буковинця, який продавав контрафактне взуття.

Слідство встановило, що чоловік займався реалізацією контрафактного спортивного взуття відомих брендів та не був зареєстрований як суб'єкт підприємницької діяльності. Під час проведення обшуку складського приміщення, яке винаймав підозрюваний, працівники БЕБ виявили та вилучили майже 6,5 тис. пар підробленого взуття.

Також до ТУ БЕБ у Чернівецькій області звернувся представник всесвітньо відомого спортивного бренду стосовно незаконного використання товарних знаків. За результатами проведених експертиз сума завданих правовласнику збитків становить понад 26 млн грн.

Буковинцю було повідомлено про підозру за ч. 3 ст. 229 Кримінального кодексу України (незаконне використання знаків для товарів та фірмового найменування). Наразі обвинувальний акт скеровано до суду...» (*БЕБ на Буковині скерувало до суду справу за фактом продажу контрафактного взуття відомих марок // Бюро економічної безпеки України* (<https://esbu.gov.ua/news/beb-na-bukovyni-skerovalo-do-sudu-spravu-za-faktom-prodazhu-kontrafaktnoho-vzuttia-vidomykh-marok>). 04.10.2024).

***

«Детективи Територіального управління БЕБ у Київській області у співпраці з оперативниками Кіберполіції викрили та припинили злочинну діяльність з продажу підроблених автомобільних запчастин всесвітньовідомих брендів.

Слідством встановлено, що житель Вінниччини налагодив продаж контрафактних запчастин видаючи їх за оригінал. Разом зі спілниками він перепаковував товар та маскував його під японські та німецькі бренди. Зберігали продукцію у складських приміщеннях на Київщині та Вінниччині, а продавали у спеціалізованих магазинах.

Відповідно до висновків судово-економічної експертизи, розмір завданої таким чином шкоди міжнародним компаніям становить понад 2 млн грн...

Організатору повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 та 3 ст. 229 Кримінального кодексу України. З метою відшкодування заподіяної шкоди на вилучене майно підозрюваного накладено арешт. Обвинувальний акт скеровано до суду...» (*На*

Київщині БЕБ скерувало до суду справу щодо продажу підроблених автозапчастин // Бюро економічної безпеки України (<https://esbu.gov.ua/news/na-kyivshchyni-beb-skeruvalo-do-sudu-spravu-shchodo-prodazhu-pidroblynykh-avtozapchastyn>). 07.10.2024).

***

«Детективи Головного підрозділу детективів Бюро економічної безпеки України спільно з оперативниками кіберполіції викрили групу осіб, які незаконно використовували товарні знаки, що належать міжнародній компанії.

Слідством встановлено, що згадані особи завозили копії гаджетів із Китаю. Підробки рекламували та продавали на вебсайтах, Instagram-сторінці та telegram-каналах. Покупцям пропонували широкий асортимент техніки: зарядні пристрої, навушники, смартгодинники тощо. Брендovanу продукцію надсилали поштою по всій території України.

Детективи БЕБ спільно зі співробітниками Департаменту Кіберполіції та Департаменту детективів із стратегічного захисту економіки БЕБ ... в результаті обшуку вилучили понад 4 тис. одиниць контрафактної/фальсифікованої продукції.

Своєю чергою спеціалісти компанії-правовласниці дослідили зразки контрафактних товарів та встановили, що вони мають низьку якість, а маркування та пакування не відповідають стандартам якості. Крім того, продукція виготовлена та брендovана без дозволу правовласника торгової марки. Таким чином компанія зазнала матеріальної шкоди в розмірі орієнтовно 25 млн грн.

Наразі досудове розслідування за ч. 3 ст. 177 (порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок тощо) та ч. 3 ст. 229 (незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару) Кримінального кодексу України триває...» *(БЕБ та кіберполіція викрили мережу з продажу підробленої техніки відомого бренду // Бюро економічної безпеки України (<https://esbu.gov.ua/news/beb-ta-kiberpolitsiia-vykryly-merezhu-z-prodazhu-pidroblenoi-tekhniky-vidomoho-brendu>). 17.10.2024).*

***

Європейський Союз

«У своєму довгоочікуваному рішенні Регіональний суд Гамбурга став першим у Німеччині, який ухвалив рішення щодо наборів даних для навчання ШІ відповідно до законодавства ЄС про авторське право. Хоча суду вдалося уникнути найбільш суперечливого питання, а саме, чи може використання зображень з Інтернету для навчання ШІ бути привілейованим відповідно до законодавства ЄС про авторське право, рішення дає перші

корисні вказівки щодо агрегації таких даних для навчання ШІ та щодо вимог до правовласника (машинозчитуваного) застереження про використання в Інтернеті...

Справа у Гамбурзі була порушена паном Кнешке, професійним фотографом, проти LAION e.V., приватної асоціації, яка безкоштовно надавала великий набір даних про пари зображення-текст для навчання генеративного штучного інтелекту. Цей набір даних не містить жодних репродукцій парних зображень, а лише гіперпосилання на зображення, які є у відкритому доступі в Інтернеті. Серед майже 6 мільярдів зображень набір даних також містить одне зображення позивача, яке спочатку було розміщене на веб-сайті, що прямо забороняє використання автоматизованих засобів для завантаження або вилучення, як зазначено в його (англійських) умовах надання послуг.

Предметом спору є методологія, застосована при створенні набору даних: Відповідач створив набір даних на основі вже існуючого з 2008 року. Щоб з'ясувати, чи відповідають надані описи відповідним зображенням, відповідач завантажив і тимчасово зберіг зображення, а потім за допомогою автоматизації проаналізував їх. Позивач вимагав судової заборони на підставі порушення авторських прав, щоб запобігти майбутньому відтворенню його зображень.

Відповідач стверджував, що відтворення під час створення набору даних є привілейованим згідно з німецьким та європейським законодавством про авторське право, особливо в контексті інтелектуального аналізу текстів і даних. Гамбурзький суд закрит справу, постановивши, що

- відтворення з метою перевірки змісту та його опису слід відрізнити від використання для навчання ШІ,
- відтворення з метою перевірки є формою інтелектуального аналізу текстів і даних (TDM),
- створення набору даних для безкоштовного навчання ШІ можна вважати такою, що підпадає під привілейовану мету наукового дослідження.

Однак щодо можливого застереження про використання комерційних TDM суд припустив, що застереження, викладене природною мовою в умовах веб-сайту, може бути ефективним...» (*Marvin Jaescke. AI & Copyright: First decision, and missed opportunity, in Germany // Hogan Lovells (<https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/news/ai-copyright-first-decision-and-missed-opportunity-in-germany>). 07.10.2024*).

***

«Мюнхенський місцевий відділ (LD) UPC видав першу постійну судову заборону на основі стандартного основного патенту (SEP), що діє у восьми державах-членах UPC (Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина, Італія, Нідерланди та Швеція), за умови застосування заходів вилучення в Німеччині через попередні національні розгляди щодо порушення прав.

Мюнхенський LD визнала дійсним патент на технологію бездротової зарядки Philips (технологія Qi), права на який було порушено компаніями

Belkin, і що три службовці компанії Belkin несуть відповідальність як посередники.

Ключові висновки:

- Відмова від призупинення провадження: Мюнхенський LD відмовився зупинити провадження на підставі оскаржуваного рішення першої інстанції, вважаючи, що тривалість процедури оскарження в Бундесгеріхтсхофі, якщо така буде, буде надмірною, тобто кілька років...
- Жодного призупинення, крім вирізаних судових заборон і відшкодування збитків: щоб уникнути непримирених рішень, рішення UPC виключає Німеччину. Викликає сумнів, чи ця практика відповідає УРСА, який спрямований на створення унітарної судової системи. Варто зазначити, що компанія Belkin International Inc., яка не брала участі в попередньому провадженні щодо порушення в Німеччині, не підпадає під жодне вилучення, тому несе відповідальність і несе заборону навіть у Німеччині. Буде цікаво побачити, як Philips на практиці забезпечить виконання судової заборони в Німеччині.
- Термін дії: патент вважається дійсним, незважаючи на різні підстави анулювання, висунуті Belkin.
- Порушення:
  - Цікаво, що Мюнхенський LD посилається на рішення у справі Louboutin проти Amazon, винесене CJEU у справі, що стосується порушення торговельної марки. Таким чином, відповідно до LD, порушником є будь-хто, хто використовує патент всупереч статтям 25 і 26 УРСА, де «використання» означає «активну поведінку та прямий або опосередкований контроль над актами використання». Потім він виявляє, що всі три компанії Belkin порушують відповідний патент.
  - Відповідно до прецедентного права Суду Європейського Союзу та Німеччини посадові особи несуть відповідальність як посередники у значенні статті 63(1) УРСА. Їхні послуги використовуються третьою стороною (Belkin) для порушення патенту. Як керівники, вони дозволяють компанії це робити. Надаючи свої послуги компанії Belkin, вони могли запобігти порушенню Belkin патенту. Таким чином, корпоративні офіси підлягають забороні під штраф як посередники.
- Відсутність захисту FRAND: Belkin не подав жодного захисту FRAND, тому рішення стосується питання захисту FRAND, а саме того, чи може відповідач подати його, щоб уникнути судової заборони» (*Charlotte Chambon, Mathilde Grammont, Marianne Schaffner. UPC's first injunction concerning a Standard Essential Patent // Gowling WLG (https://loupedin.blog/2024/10/upcs-first-injunction-concerning-a-standard-essential-patent/#page=1). 08.10.2024*).

***

«Патентні спори були постійними в індустрії технологій з самого початку. Хоча більшість цих юридичних суперечок відбуваються поза увагою громадськості, їхні наслідки іноді сильно вражають споживачів. Це саме те, що відбувається з останньою забороною на телефони OnePlus у Німеччині, спричиненою черговою претензією щодо порушення патентних прав.

OnePlus знову змушений припинити продажі смартфонів у Німеччині, цього разу через новий патентний спір з InterDigital, головним гравцем у дослідженні бездротових технологій. InterDigital звинувачує 5G-смартфони OnePlus у порушенні своїх патентів...

Нова патентна суперечка між InterDigital і OnePlus призвела до чергової заборони продажу китайського виробника смартфонів у країні. Через кілька місяців після відновлення продажів OnePlus тепер має припинити розповсюдження своїх смартфонів як онлайн, так і офлайн у Німеччині. Хоча ця заборона стосується лише телефонів OnePlus, інші продукти, як-от навушники, розумні годинники та планшети, все ще продаються...

Незважаючи на те, що телефони OnePlus зараз зняті з прилавків у Німеччині через патентну суперечку, вони все ще продаються в Сполучених Штатах. Споживачі можуть легко придбати пристрої OnePlus в офіційних магазинах OnePlus і великих роздрібних продавців США» (*Jay Bonggolto. OnePlus phones are off the shelves in Germany once again // Valnet Inc. (<https://www.androidpolice.com/oneplus-faces-another-sales-ban-in-germany-due-to-fresh-patent-dispute/>). 02.10.2024*).

***

«Апеляційна палата (CoA) Єдиного патентного суду (UPC) постановила, що UPC має міжнародну юрисдикцію у справах про порушення прав інтелектуальної власності, що відбуваються за межами держав-членів UPC. Dish and Sling проти AYLO, справа № UPC-CoA-188/2024 (3 вересня 2024 року)...

У своєму рішенні CoA підтримала рішення суду першої інстанції місцевого відділення Мангейму. В основному провадженні Dish and Sling подали позов про порушення патенту проти AYLO. Спірний патент стосувався способу представлення адаптивних до швидкості потоків з медіаплеєра. AYLO було звинувачено в опосередкованому порушенні патенту в багатьох країнах-членах UPC, включаючи Німеччину, шляхом пропонування та постачання відеофайлів, доступних для потокової передачі, та медіаплеєрів для потокової передачі відео. AYLO подала попереднє заперечення з проханням відхилити позов про порушення через відсутність юрисдикції UPC, Правило 19.1(a) Правил процедури UPC. Після того, як попереднє заперечення було відхилено, AYLO подала апеляцію на розпорядження місцевого відділу Мангейма.

AYLO стверджував, що UPC не має міжнародної юрисдикції на підставі статті 7(2) у поєднанні зі статтею 71b(1) Брюссельської першої редакції Регламенту, оскільки шкідлива подія не відбудеться в державі-члені UPC,

оскільки сервери AYLO розташовані в США. СоА не погодилася, пояснивши, що фраза статті 7(2) «місце, де відбулася або може відбутися шкідлива подія» призначена для охоплення як місця, де сталася шкода, так і місця події, яка спричинила шкоду. Отже, на ймовірного порушника можна подати позов будь-де.

UPC має міжнародну юрисдикцію щодо позову про порушення за двох умов:

- Європейський патент у справі має силу принаймні в одній договірній державі-члені.
- Передбачувана шкода може виникнути в цій конкретній державі-члені.

Таким чином, незалежно від розташування сервера AYLO, UPC мав юрисдикцію щодо позову про порушення, оскільки веб-сайти AYLO доступні в Німеччині, де діє патент. Цього доступу було достатньо, щоб задовольнити ймовірність шкоди, яка нібито була спричинена через Інтернет. Користувачі в Німеччині можуть отримати засоби (медіаплеєри та відеофайли), які нібито стосуються істотного елемента запатентованого винаходу та придатні та призначені для практичного застосування винаходу. СоА пояснила, що необов'язково, щоб веб-сайт був спрямований на користувачів на території відповідної держави-члена. Фактична наявність доступу до веб-сайту та збиток, завданий власнику європейського патенту в державі-члені, є вирішальними...» (*Bianca Zagatta. No Boundaries? European UPC Confirms Its International Jurisdiction // McDermott Will & Emery (<https://www.ipupdate.com/2024/10/no-boundaries-european-upc-confirms-its-international-jurisdiction/>). 03.10.2024*).

***

«У вересні 2024 року Мюнхенський суд (Німеччина) визнав трьох обвинувачених винними в комерційному бандитському шахрайстві за надсилання оманливих рахунків-фактур клієнтам EUIPO. Кожного обвинуваченого засуджено до одного року 10 місяців позбавлення волі умовно з трирічним випробувальним терміном. Суд також постановив використати конфіскацію близько 200 000 євро – суму, яку шахраї отримали незаконним шляхом – для компенсації...»

У грудні 2020 року після численних повідомлень клієнтів EUIPO подала кримінальну скаргу за підозрою в шахрайстві до компетентної прокуратури Німеччини.

Схема шахрайства складалася з листів, надісланих під назвою «IP Register UG», дуже схожих на офіційні рахунки-фактури. На бланку було написано «Європейський реєстр інтелектуальної власності», а в темі було виділено «Публікація даних Управління з гармонізації внутрішнього ринку (ОНІМ)» — колишня назва EUIPO. Ці оманливі листи включали «загальну суму до сплати», кінцевий термін платежу та банківські реквізити. Лише дрібним шрифтом, ледве розбірливим внизу літер, рахунок описувався як пропозиція.

У період з листопада 2020 року по квітень 2021 року обвинувачені незаконно отримали платежі на суму приблизно 200 000 євро від клієнтів, які нічого не підозрюють.

У цій німецькій справі суд визнав обвинувачених у комерційному шахрайстві...» (*Misleading EUIPO invoices: German criminal court finds three defendants guilty of fraud // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/misleading-euipo-invoices-german-criminal-court-finds-three-defendants-guilty-of-fraud>). 07.10.2024).

***

«Загальний суд (ГС) не знайшов ймовірності плутанини між оскаржуваним знаком «LEMOON», застосованим для алкогольних і безалкогольних напоїв у класах 32 і 33, і попереднім іспанським знаком «LENNON», який використовується для джину в класі 33.

ГС зазначає, що артист Джон Леннон користується винятковою світовою репутацією. Знайшовши його прізвище на товарах, захищених попереднім знаком, відповідна іспанська громадськість безпосередньо і негайно ідентифікує його. Оспорюваний знак або не має значення, або передає поняття «lemon» або «moon». Тому знаки концептуально несхожі (§ 55-65).

На етапі глобальної оцінки аналізу ймовірності плутанини ГС виявляє, що концептуальні відмінності нейтралізують низьку візуальну та високу фонетичну схожість між двома знаками (§ 71-72). Завдяки середньому ступеню розрізняльності попереднього знака для джину та нейтралізації всіх подібностей між позначеннями ГС робить висновок про відсутність ймовірності змішування (§ 77).

Крім того, ГС вказує на те, що ризик розмивання відмітного характеру попереднього знака не є суттєвим фактором при оцінці ймовірності змішування відповідно до статті 8(1)(b) EUTMR. Це має значення лише тоді, коли репутація попередньої марки посилюється відповідно до статті 8(5) EUTMR, чого не було в даному випадку (§ 73)» (*The notoriety of John Lennon prevents likelihood of confusion // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/law/recent-case-law/the-notoriety-of-john-lennon-prevents-likelihood-of-confusion>). 01.10.2024).

***

«Словесний знак "DECORAC", поданий у 1996 році для товарів і послуг 29, 30 і 35 класів, був частково анульований у 2015 році через відсутність дійсного використання для товарів 29 і 30 класів. Знак залишився зареєстрованим лише для їстівних та неїстівних прикрас для тортів та тістечок у 30 класі.

У 2021 році та сама сторона, яка раніше подала заяву про анулювання, подала запит на визнання оскаржуваного знака недійсним. Він стверджував, що «DECORAC» було подано недобросовісно, оскільки (i) неїстівні товари не

належать до класу 30, і (ii) не було наміру використовувати знак для товарів і послуг класів 29 і 35.

Загальний суд (GS) підтверджує, що цих фактів недостатньо для доказу недобросовісності.

По-перше, GS зазначає, що реєстрація неїстівних прикрас для тортів або тістечок у класі 30 є неправильною, оскільки до класу 30 входять лише харчові продукти. Проте реєстрація знака для товарів неправильного класу сама по собі не свідчить про нечесні наміри (§ 37-38).

Крім того, класифікація цих товарів національними відомствами ІВ не була єдиною. У той час як у Швейцарії та Німеччині «DECPAS» було відхилено через неправильну класифікацію неїстівних прикрас для тортів у класі 30, Управління патентів і торгових марок США вирішило, що ці товари справді належать до класу 30. Тому заявник EUTM не міг критикувати за те, що вони подали заявку на реєстрацію цих нагород у класі 30 до EUIPO. У будь-якому випадку GS зазначає, що неправильна класифікація не була такою, щоб надати будь-яку перевагу заявнику EUTM перед його конкурентами (§ 39-41).

По-друге, щодо товарів класів 29 і 35, для яких оскаржувану марку було скасовано через невикористання, GS нагадує, що недобросовісність не може бути презюмована на основі простого висновку про те, що заявник EUTM не провадив господарської діяльності, яка відповідає товарам та послуги на дату подання оскаржуваного EUTM. У цій справі заявник про визнання недійсним не зміг обґрунтувати свою вимогу про те, що знак було подано виключно для того, щоб запобігти виходу третьої сторони на ринок без будь-якого наміру його використовувати. Враховуючи ці обставини, GS наголошує на тому, що провадження щодо анулювання є відповідним провадженням, яке зменшує обсяг охорони, наданого торговельній марці, якщо її використання не справжнє (§ 43-46)» (*A classification error is not necessarily dishonest // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/law/recent-case-law/a-classification-error-is-not-necessarily-dishonest>). 01.10.2024*).

***

«...Незважаючи на те, що за останніми даними Єдиного патентного суду (UPC), до суду надійшло 500 справ, сам вересень був більш спокійним місяцем, коли до нього надійшло лише 27 нових справ. Мюнхенське місцеве відділення продовжує отримувати найбільше позовів про порушення (70), а Паризьке центральне відділення - найбільше позовів про анулювання (37). Англійська мова наразі є найпопулярнішою мовою судочинства: близько 54% справ ведеться англійською, 42% - німецькою (по 2% - французькою та італійською мовами)...

UPC підтримує ex parte попередню судову заборону: Ortovox Sportartikel GmbH проти Mammüt Sports Group AG, UPC_CoA_182/2024

По-перше, у UPC Апеляційний суд підтримав попередню судову заборону, видану місцевим відділом Дюссельдорфа. У грудні 2023 року

компанія Ortovox отримала тимчасову заборону (на основі ex parte) проти пристрою Mammut для пошуку жертв лавин («Barrvox S2»), дізнавшись, що продукт був виставлений на Мюнхенській виставці. Mammut вимагав перегляду рішення. Заслухавши сторони та розглянувши факти, місцевий відділ постановив, що попередня судова заборона була виправданою. Mammut подав апеляцію, стверджуючи, що місцевий відділ недостатньо врахував ні технічне втілення, ні аргументи щодо його новизни та винахідницького рівня.

Апеляційний суд підтримав попередню судову заборону, встановивши, що дійсність патенту є надзвичайно ймовірною, і підтвердивши, що варіант Barrvox2 використовував вчення патенту.

На жаль, Апеляційний суд не розглядав аргументи щодо того, чи правомірно переглядати оболонку файлу під час тлумачення претензій (Місьцеве відділення Дюссельдорфа заявило, включно з цією справою, що заяви, зроблені власником патенту під час судового переслідування, не слід брати до уваги, але Мюнхенський місцевий відділ прийняв альтернативний підхід).

У той час як Mammut стверджував, що існує суспільний інтерес у тому, щоб дозволити своєму пристрою залишитися на ринку (тобто запобігати смертю від лавин), Апеляційний суд зазначив, що на ринку існують інші пристрої, здатні досягти тієї ж мети. Зараз триває основна акція.

UPC виносить перше рішення щодо SEP: Koninklijke Philips NV проти Belkin, UPC_CFI_390/2023

У своєму рішенні від 13 вересня 2024 року місцевий відділ Мюнхена видав першу судову заборону UPC щодо стандартного основного патенту (SEP). SEP, що належить Philips, стосується передавача електроенергії. Під час провадження відповідачами названо три компанії групи Belkin (Belkin GmbH, Belkin International, Inc. і Belkin Limited), а також трьох осіб (керівних директорів або директорів компаній-відповідачів).

Philips ще до того, як UPC почав працювати, порушив проти Belkin справу про порушення в національному суді Німеччини; Belkin також розпочав процедуру відкликання в німецькому суді. Національний суд Німеччини визнав, що патент не було порушено (процедури анулювання також були відхилені, але залишаються предметом оскарження).

Однак UPC визнав патент дійсним і порушеним, і надав Philips судову заборону в ряді країн ЄС (питання FRAND не розглядалися Судом). Ця різниця в результатах виникла в результаті тлумачення претензії, коли UPC застосував свій підхід, викладений у Nanostring. Відповідачів у національному провадженні Німеччини (Belkin GmbH і Belkin Limited) було виключено з дії судової заборони UPC у Німеччині, застосовуючи концепцію res judicata.

Мюнхенський місцевий відділ не призупинив провадження UPC, як просив Belkin, незважаючи на те, що апеляція може бути подана на рішення щодо дійсності в німецькому суді. Результат цієї апеляції не був таким, який «очікувався швидко» з огляду на те, що жодної апеляції ще не було подано;

крім того, провадження UPC стосувалося всіх держав-учасниць UPC, на відміну від національного провадження.

Хоча окремих відповідачів не було визнано «порушниками» (і, отже, не несуть відповідальності за збитки), на них було накладено судову заборону через те, що вони були «посередниками», чиїми послугами користується третя сторона для порушення патенту (стаття 63 УРСА). Варто звернути увагу на таке широке тлумачення директорів як посередників. Таким чином, ці директори можуть нести відповідальність за регулярні штрафні виплати (100 000 євро за кожен день порушення) у результаті будь-якого невиконання судової заборони.

Апеляційний суд відмовляє у розкритті ліцензійних угод у провадженні SEP через стадію провадження: Guangdong OPPO Mobile Telecommunications Corp. Ltd проти Panasonic Holdings Corporation, UPC_CoA_298/2024, UPC_CoA/299/2024, UPC_CoA_300/2024

24 вересня 2024 року було винесено ще одне рішення щодо SEP. В основному провадженні Panasonic подала до суду на OPPO та OROPE за порушення трьох патентів, які Panasonic оголосила SEP. OPPO та OROPE стверджують, що ліцензійна пропозиція Panasonic не є FRAND.

OPPO подала на захист FRAND і вимагала від Panasonic надати докази відповідно до правила 190 Правил процедури, щоб продемонструвати, що її ліцензійна угода на зустрічну пропозицію є FRAND. Запитувані докази в основному стосуються інформації про подібні ліцензійні угоди (як від Panasonic, так і від самої OPPO).

У травні 2024 року місцевий відділ Мангейма відхилив запит, і OPPO подала апеляцію. Апеляційний суд погодився з місцевим відділом, що було непотрібно надавати такі докази, оскільки ще не було прийнято рішення щодо основного бажання сторін отримати ліцензію. Суд зазначив, що необхідно знайти баланс між інтересом відповідача в отриманні доказів на підтримку свого захисту FRAND та інтересом позивача в захисті конфіденційної інформації. Однак це не перешкоджає Суду наказати сторонам на пізнішому етапі провадження надати такі докази.

Суд також зазначив, що перш ніж OPPO отримає дозвіл подавати власні ліцензійні угоди, їм потрібно буде отримати дозвіл від своїх власних договірних сторін...» (*Josh Green, Nina O'Sullivan. UPC Update: October 2024 // Mishcon de Reya LLP (<https://www.mishcon.com/news/upc-update-october-2024>). 22.10.2024*).

***

«...Верховний суд Німеччини виніс рішення у трьох справах щодо захищених авторським правом шпалер, зображених на онлайн-фотографіях...

Три справи подав фотограф Штефан Бьоме (Stefan Böhme). Він ліцензував свої роботи для друку на різних шпалерах...

Однак, коли власники будинків розмістили ці шпалери в онлайн-продажах своїх будинків, він подав позов до суду, звинувативши їх у порушенні авторських прав...

Однак Верховний суд виніс рішення не на користь Бьоме, заявивши, що він надав непрямую ліцензію на появу цих зображень у списках, ліцензувавши свої зображення для використання у шпалерах. Суд зазначив, що це було очікуваним і передбачуваним використанням твору, що не є порушенням...» (*Jeremy Gray. German Supreme Court Rules Against Photographer in Landmark Wallpaper Copyright Case // PetaPixel Inc.* (<https://petapixel.com/2024/10/16/german-supreme-court-rules-against-photographer-in-landmark-wallpaper-copyright-case/>). 16.10.2024).

***

«Програмне забезпечення британської компанії Datel, яке дозволяло нескінченно збільшувати ставки в гоночній грі, не порушує авторське право ЄС, заявили судді в Люксембурзі в рішенні, яке, на думку деяких, може мати вирішальне значення для ігрового сектору.

Сторонні доповнення для ігор Sony PlayStation, які пропонують гравцям додаткові можливості, не порушують законодавство ЄС про авторське право, заявив Європейський суд справедливості.

Найвища судова інстанція ЄС винесла рішення проти гіганта відеоігор у справі, яка має вирішальне значення для екосистеми модифікації ігор вартістю в сотні мільйонів.

"Директива про правову охорону комп'ютерних програм не дозволяє власнику цього захисту забороняти продаж третьою стороною програмного забезпечення, яке лише змінює змінні, тимчасово передані" в оперативну пам'ять, - йдеться в заяві суддів.

"Директива захищає лише інтелектуальне творіння, як воно відображено в тексті вихідного та об'єктного коду комп'ютерної програми", - додали вони.

Британська компанія Datel продавала програмне забезпечення, яке дозволяло геймерам отримувати нескінченну кількість підсилень у гоночній грі MotorStorm та керувати консоллю за допомогою датчика руху.

Суддів у Люксембурзі запитали, чи не порушує це закони ЄС 2009 року про авторське право на ігри - враховуючи, що, в принципі, доповнення Datel не змінюють вихідний код, а лише змінюють змінні, що працюють у робочій пам'яті.

Sony стверджувала, що програмне забезпечення Datel "прикріплюється... як паразит" до гри PlayStation.

Але в необов'язковому висновку, підготовленому для суду ЄС у квітні, Генеральний адвокат Мацей Шпунар заявив, що немає нічого протизаконного у використанні твору, захищеного авторським правом, всупереч намірам його автора.

"Автор детективного роману не може заборонити читачеві перейти до кінця роману, щоб дізнатися, хто вбивця, навіть якщо це зіпсує задоволення від читання і зруйнує зусилля автора, спрямовані на підтримання інтриги", - сказав Шпунар, який також виніс рішення проти Sony...» (*Jack Schickler. EU court upholds right to sell PlayStation add-ons, in loss for Sony // euronews (https://www.euronews.com/my-europe/2024/10/17/eu-court-upholds-right-to-sell-playstation-add-ons-in-loss-for-sony-datel-game-mods). 17.10.2024).*

***

«Louis Vuitton вдалося заблокувати в Європейському Союзі реєстрацію торгової марки, яка відображає відомий візерунок Toile Monogram. У нещодавно виданому рішенні Опозиційний відділ Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) став на бік гіганта предметів розкоші, що належить LVMH, відхиливши заявку неафілійованої третьої сторони на реєстрацію візерунка, що складається з «повторення декоративних елементів, що нагадують квіти з літерою «В» всередині та зірками з літерою «R» всередині» для використання на одязі та шкіряних виробках на тій підставі, що він настільки схожий на монограму Louis Vuitton, що несправедливо заробить на репутації бренду класу «люкс».

У своєму рішенні, яке було оприлюднено 4 жовтня, Відділ заперечень EUIPO задовольнив заперечення Louis Vuitton, наголошуючи на важливості захисту відомих торгових марок від спроб третіх сторін «безкоштовно використовувати» їх репутацію. Започатковуючи своє рішення, Відділ протидії заявив, що справа почалася в лютому 2023 року, коли компанія Qingjian Fu із Флоренції подала заявку на реєстрацію спірного знака зразка в EUIPO в лютому 2023 року для використання на одязі, взутті та шкіряних виробів, що спонукало Louis Vuitton ініціювати опозицію в червні 2023 року.

Основою заперечення Louis Vuitton була його заява про те, що марка Fu, якщо вона буде зареєстрована, «використовуватиме несправедливу вигоду або завдасть шкоди відмінному характеру чи репутації [її раніше зареєстрованої] марки», а саме її реєстрацію для знаменита марка Toile Monogram.

Earlier trade mark

Contested sign

На підтвердження своєї заяви про блокування реєстрації схожого знака Louis Vuitton вказав на докази стійкої репутації свого знака Toile Monogram,

який бере свій початок ще з 1896 року. Вони включали в себе рейтинги брендів, які незмінно визначають Louis Vuitton як один з провідних світових брендів розкоші у світі; докази гучних рекламних кампаній із використанням знака Toilet Monogram; а також його багаторічну участь у великих спортивних заходах, таких як дизайн футлярів для кубків Чемпіонату світу з футболу, Відкритого чемпіонату Австралії та Гран-прі Монако Формули-1, на яких використовується знак монограми...

Деякі з важливих моментів у рішенні Відділу протидії включають...

Репутація на певних територіях: Відділ протидії особливо зазначив, що марка Louis Vuitton здобула значну репутацію в Італії та Франції, двох ключових ринках ЄС.

Класи товарів: розглядаючи спірні товари/послуги, а саме клас 18 (багаж, сумки, гаманці) і клас 25 (одяг, взуття, головні убори), Відділ заперечень дійшов висновку, що оскільки Louis Vuitton зосереджується насамперед на цих категоріях товарів, Оспорювана марка Fu, яка використовується у зв'язку з цими товарами, може несправедливо отримати вигоду від репутації Louis Vuitton.

Психічний зв'язок: Відділ заперечень підкреслив важливість потенційного розумового зв'язку між двома марками, який можуть отримати споживачі. Незважаючи на «низький ступінь» «візуальної схожості», присутність монограми Louis Vuitton на ринку та категорії продуктів, що збігаються, привели до висновку Відділу протидії, що споживачі можуть асоціювати знак Fu з Louis Vuitton, створюючи таким чином ризик шкоди репутації.

Ризик отримання несправедливої переваги: відповідним чином Відділ протидії постановив, що знак Fu створює ризик отримання несправедливої переваги. На думку органу з торгових марок, оскаржувана марка, ймовірно, дозволить Fu «вільно користуватись пальто» репутацією Louis Vuitton, отримуючи необґрунтовану комерційну перевагу, асоціюючи свої товари з розкішною та престижем, які представляє бренд Louis Vuitton» (*Louis Vuitton Scores EU Trademark Victory in Fight Over Monogram Mark // TFL Media, Inc. (<https://www.thefashionlaw.com/louis-vuitton-scores-eu-trademark-victory-in-fight-over-monogram-mark/>). 14.10.2024*).

***

«Рішення Єдиного патентного суду (UPC) передбачає заборону продажу та знищення продукції, що порушує ключовий патент Seoul Semiconductor на світлодіоди, у восьми європейських країнах.

Рішення щодо патенту на світлодіоди без проводів (WICOP) матиме ширші наслідки для дизайну автомобілів і охорони здоров'я в регіоні, оскільки патент також охоплює чіп на платі (COB) і упаковку чіпів (CSP).

Технологія No Wire забезпечує мініатюризацію світлодіодів і покращує ефективність відведення світла за рахунок посилення відбиття світла та поширення струму. Це важливо для високоефективних світлодіодів у багатьох

галузях промисловості, таких як світлодіоди для спалахів мобільних телефонів, мікросвітлодіодних дисплеїв, автомобільних фар і потужного освітлення.

Рішення UPC передбачає, що Expert e-Commerce, третьому за величиною європейському онлайн-магазину з приблизно 14 мільярдами доларів річного доходу, було наказано припинити продаж правопорушних продуктів у восьми європейських країнах. UPC також наказав вилучити та знищити правопорушні продукти.

Світлодіодні пристрої WICOP використовувалися для адаптивних фар дальнього світла (ADB), решіток радіатора та задніх ліхтарів, а також SunLike, джерело здорового внутрішнього освітлення, яке дозволяє користувачам підтримувати свій циркадний ритм 24 години на добу з природним спектром, і Violeds, технологія дезінфекції, яка захистить людей від загрози вірусів.

Seoul Semi виграв багато раундів у судах після розгляду справи проти Everlight у Великобританії у 2018 році, але рішення UPC наказує знищити правопорушні продукти. Seoul Semi є першим неєвропейським власником патенту, який виграв судове рішення в основному провадженні про порушення патентних прав. Це рішення також встановило рекорд для найбільшої кількості країн, які підпадають під дію наказу UPC про судові заборони, відкличання та знищення продуктів, що порушують права...

Рішення UPC призведе до повної заборони продажу продуктів, що порушують авторські права, у різних європейських країнах...» (*Nick Flaherty. Seoul Semi LED patent sales ban will have implications across Europe // European Business Press SA. (<https://www.eenewseurope.com/en/seoul-semi-led-patent-sales-ban-will-have-implications-across-europe/>). 14.10.2024*).

***

«...Досвідчений патентний повірений може забезпечити відмінне представництво в ЕРО. Вони живуть у світі інтелектуальної власності та повинні добре знати прецедентне право ЕРО, процедуру у відповідних відділах і стратегічний досвід для побудови справи та підготовки до майбутніх етапів. Вони також можуть мати глибокі знання про патентне переслідування, взаємодію з експертом та вподобання клієнтів. Тому в переважній більшості усних процесів вони будуть ідеальним адвокатом. Однак, коли виграш є обов'язковим, баристер із його дуже специфічним набором навичок може стати різницею між вирашем і компромісом або навіть гірше.

Баристер (barrister) – це адвокат, який спеціалізується на адвокатській діяльності в судовому засіданні. Баристри є експертами в чіткому та переконливому формулюванні аргументів. Завдяки своїй спеціальній ролі та відмінним навичкам вони можуть представити справу найбільш переконливим способом. Більшість слухань ЕРО проводяться патентними повіреними, і різниця в стилі, яку може принести адвокат, може дати вам цю перевагу.

Поєднання патентного повіреного, який володіє знаннями ЕРО і процедур, а також адвоката, який володіє вмінням наводити дуже переконливі

аргументи, може стати потужною командою...» (*Ben Lincoln, Stephen Moore. Barristers at the EPO // Potter Clarkson LLP (https://www.potterclarkson.com/insights/barristers-at-the-epo/). 21.10.2024).*

***

«Минулого тижня вищий європейський суд виніс рішення проти Гарварду у патентній суперечці проти біотехнологічної компанії NanoString Technologies, визнавши недійсним один із двох спірних патентів університету в трьох європейських країнах.

У 55-сторінковій постанові, виданій Центральним відділом Єдиного патентного суду Європейського Союзу, колегія з трьох суддів визнала, що патент Гарварду, який був застосований у Німеччині, Франції та Нідерландах, «не має новизни», написавши, що його технологія могли бути розроблені на основі раніше опублікованих досліджень «без винахідницьких навичок».

Це рішення стало останнім ударом для Гарварду в його трансатлантичній судовій боротьбі проти NanoString. Німецький патентний суд уже раніше визнав патент недійсним у Німеччині в травні, що спонукало університет подати апеляцію. Суддя окружного суду США дозволив NanoString подати до суду на Гарвард і біотехнологічну компанію 10x Genomics за можливі порушення антимонопольного законодавства минулого року. 10x Genomics також є учасником судового процесу Гарвардського університету проти NanoString у Німеччині...

Гарвард вперше отримав патент на Xenium In Situ — технологію «одноклітинної просторової транскриптоміки» для вимірювання та картографування активності генів у зразках тканин — у 2019 році, перш ніж європейська філія американської компанії NanoString попросила суд відкликати патент Гарварду в Липень 2023. Технологія, яка була розроблена в Гарварді, належить 10x Genomics.

NanoString стверджував, що патент «не базувався на винахідницькому рівні» і «не розкривав винахід у спосіб, достатньо чіткий і повний для його реалізації», закликаючи суд анулювати патент Університету в усіх трьох європейських країнах...» (*Will P. Cottiss, Sophia Y King, and Wyeth Renwick. European Court Invalidates Harvard Biotech Patent in Three Countries // The Harvard Crimson, Inc. (https://www.thecrimson.com/article/2024/10/22/european-court-revokes-bio-patent/). 22.10.2024).*

***

«15 жовтня 2024 року Лісабонський місцевий відділ УРС виніс своє перше рішення, відхиливши запит Ericsson на попередню судову заборону проти AsusTek, Arvata та Digital River. Компанія Ericsson стверджувала, що відповідачі порушували EP2819131, продаючи ноутбуки та ноутбуки, які містять модулі Intel Wi-Fi 6E AX211 або Wi-Fi 6 AX201.

Клопотання про видачу попереднього судового заходу було відхилено через відсутність терміновості. Відповідачі стверджували, що передбачувані правопорушні пристрої вперше були продані в 2019 році і тоді були широко розголошені, але компанія Ericsson не відреагувала. Відповідачі також стверджували, що аналогічний позов, поданий у США в жовтні 2023 року проти Lenovo, і поточні ліцензійні угоди SEP між Ericsson і AsusTek показують, що Ericsson активно спостерігав за ринком.

Компанія Ericsson не надала альтернативної дати, коли їм стало відомо про ймовірне порушення. Таким чином, датою, з якої було розраховано необґрунтовану затримку відкриття провадження, був 2019 рік або, в кращому випадку, 2023 рік. Це призвело до висновку Суду, що «заявник не надав достатніх часових елементів, які б дозволили Суду оцінити його старанність у відкритті провадження».

У той час як висновок про відсутність терміновості є достатнім для відхилення запиту на попередню судову заборону, Суд вирішив додатково розглянути питання дійсності та порушення, і в попередній оцінці визнав патент, ймовірно, дійсним і порушеним.

Це було ще одне швидке рішення від UPC, оскільки йому знадобилося лише 4 місяці з моменту подання заявки про тимчасові заходи португальському відділу...» (*Martin Jackson and John Hornby. UPC Denies Ericsson's Preliminary Injunction for Unreasonable Delay // J A Kemp (https://jakemp.com/en/news/upc-denies-ericssons-preliminary-injunction-for-unreasonable-delay/). 17.10.2024*).

***

«...Afnic (фр. Association française pour le nommage Internet en coopération; Французька асоціація зі співробітництва в галузі доменних імен) представила перший звіт про свою службу медіації, запущену в липні 2023 року для мирного вирішення доменних спорів...

З липня 2023 року по липень 2024 року Afnic отримала 108 заявок на медіацію.

З цих заяв 42% призвели до медіації, тобто власник погодився взяти участь у процедурі медіації, тоді як 58% відкритих процедур закінчилися остаточною згодою.

На практиці 95% досягнутих домовленостей стосувалися передачі доменного імені, а 5% – видалення.

В середньому на досягнення домовленості сторони витрачали всього чотири робочі дні, що свідчить про ефективність послуги...

Під час опитування щодо задоволеності заявок, яке було розпочато в лютому 2024 року, 100% респондентів заявили, що рекомендували б послугу посередництва Afnic. Вони підкреслили простоту та ефективність медіації, зрозумілість наданої інформації та доступність медіатора.

Медіація справді дозволила вирішити багато спорів, які в іншому випадку потребували б більш тривалих і дорожчих позасудових процедур. Шість посередників, усі професіонали галузі, відіграли ключову роль у сприянні обговоренням і допомозі сторонам досягти задовільних угод.

Таким чином, цей перший рік медіації підтверджує ефективність Afnic у швидкому та мирному вирішенні суперечок...» (*Afnic's mediation service after one year // Afnic (<https://www.afnic.fr/en/observatory-and-resources/news/afnic-mediation-service-after-one-year/>). 08.10.2024*).

***

«Медіація в сфері інтелектуальної власності все частіше стає ефективним і непомітним способом вирішення спорів. Це структурований процес, доступний для будь-якої особи (фізичної чи юридичної), яка бажає вирішити конфліктну ситуацію або ту, що перебуває в процесі вирішення. Він забезпечує основу для досягнення взаємовигідної угоди. Процес відбувається під наглядом медіатора, кваліфікованої, незалежної та нейтральної третьої сторони, і відбувається в умовах повної конфіденційності.

Будучи справді стратегічним вибором, медіація особливо підходить для вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності, пропонуючи більш ефективну, швидку та менш витратну альтернативу судовому розгляду.

Вона може охоплювати широке коло питань, пов'язаних з правами інтелектуальної власності, таких як:

- Порушення прав інтелектуальної власності, такі як підробка, паразитизм, недобросовісна конкуренція (...);
- Спори, що виникають з трудових договорів або політики винагороди винахідників;
- Спори щодо володіння правами (місійний винахід, сторонні творці, посадові особи компанії (...));
- Складання, переговори або навіть застосування контрактів (передача, ліцензія, дослідження та розробки, спільне володіння (...));

Тим більше медіація актуальна у випадках, коли необхідно зберегти гармонію ділових відносин між сторонами спору.

Звернення до медіатора має багато переваг:

- Медіатор перебуває поза межами спору і є незалежним від сторін, які беруть у ньому участь. Таким чином, він відокремлений від емоційного контексту. Вони, за визначенням, є нейтральними та неупередженими.

- Підготовлений медіатор є гарантом процесу медіації і дає сторонам, які бажають, реальну можливість спробувати знайти рішення їхнього спору.

- І сторони нічого не втрачають, спробувавши медіацію...» (*Frédérique Faivre Petit. Les Avantages de la Médiation en Propriété Intellectuelle // Regimbeau (<https://regimbeau.eu/insight/les-avantages-de-la-mediation-en-propriete-intellectuelle/>). 14.10.2024*).

***

«...16 жовтня Загальний суд Європейського Союзу виніс рішення у справах T-604/23 і T-570/23, пов'язаних зі спором про анулювання торгової марки Європейського Союзу «e.plus».

У квітні 2021 року американська компанія ePlus Inc. подала заяву до Відомства інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) про відкликання торговельної марки e.plus, зареєстрованої за номером 001132299, що належить компанії Telefónica Germany GmbH & Co, яка стверджувала про старшинство німецької торговельної марки № 398151725. ePlus заявила про відсутність реального використання знака щодо кількох товарів і послуг 9 і 38 класів МКТП, зокрема пристроїв для запису, передачі або відтворення звуку і зображень, мережевих кабелів, телекомунікаційних послуг і мобільних мереж. Відділ анулювання EUIPO частково скасував торговельну марку, зберігши її лише для SIM-карт (клас 9) і послуг, пов'язаних із мобільною телефонією та роботою мобільних мереж (клас 38). І ePlus Inc., і Telefónica Germany оскаржили це рішення. Апеляційна рада EUIPO частково скасувала це рішення, заявивши, що справжнє використання знака в Німеччині було доведено для послуг мобільного зв'язку, інтернет-провайдерів, роботи мобільних мереж і служб обміну повідомленнями. Проте вона вважала, що справжнє використання не було доведено для інших телекомунікаційних послуг, не пов'язаних із мобільними мережами, і тому відхилила частину апеляції Telefónica та апеляцію ePlus Inc. у повному обсязі.

Знову Telefónica Germany та ePlus Inc. оскаржили це рішення...

Загальний суд Європейського Союзу зазначив, що апеляційна рада правильно оцінила надані докази, включаючи рахунки-фактури, витяги з веб-сайтів, заяви під присягою та рекламу, які продемонстрували справжнє використання знака щодо послуг мобільного телефону та роботи мобільних мереж протягом відповідного періоду... Крім того, Суд зазначив, що свідчення під присягою показали, що SIM-карти та передплачені картки, продані під цим знаком, створили значні обсяги продажів. Він також підкреслив, що каталоги та реклама показали, як торгова марка була пов'язана з пропозиціями, що дозволяють клієнтам отримати доступ до Інтернету, таким чином також доводячи використання торгової марки для послуг провайдерів Інтернету та функціонування мереж провайдерів...

Таким чином, Загальний суд підтримав рішення EUIPO та визнав справжнє використання торгової марки e.plus лише для частини відповідних послуг» (*Paris court dismisses Mattel's copyright infringement lawsuit over Barbie dolls - EU trade mark dispute: e.plus // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/paris-court-dismisses-mattels-copyright-infringement-lawsuit-over-barbie-dolls-eu-trade-mark-dispute-2024-10-18_en). 18.10.2024).*

***

«...23 жовтня Загальний суд Європейського Союзу (GCEU) виніс рішення у справі T-1072/23 щодо спору щодо торгової марки ЄС SUPPORT-FIT, що належить американській компанії Nike Innovate CV.

У 2022 році компанія Nike подала заявку до Відомства інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) на реєстрацію знака ЄС SUPPORT-FIT як словесного знака для взуття, одягу та головних уборів, які належать до 25 класу Ніщцької класифікації. Однак експерт відхилив заявку на всі товари, за винятком тих, що належали до категорії головних уборів, вважаючи, що знаку бракує розрізняльності та він описує відповідні товари.

Nike оскаржила рішення експерта в Апеляційній раді EUIPO. Проте Рада відхилила апеляцію на тій підставі, що знак сприйматиметься як описовий для товарів, зокрема щодо їхньої функції підтримки частини тіла. У результаті Рада також дійшла висновку, що знак є описовим згідно зі статтею 7(1)(c) і позбавленим будь-якого розрізняльного характеру згідно зі статтею 7(1)(b) EUTMR щодо відповідних товарів.

Nike оскаржила це рішення в GCEU, який повинен був визначити, чи є знак описовим і чи не має розрізняльної здатності. Суд залишив без змін рішення апеляційної ради EUIPO про відмову в реєстрації знака «SUPPORT-FIT». Суд дійшов висновку, що термін «підтримка» стосується предметів, які забезпечують підтримку, а «придатність» стосується придатності предмета одягу, що спонукає відповідну громадськість (англомовну аудиторію з помірним рівнем уваги) сприймати знак як прямий опис властивих характеристик товарів, які мають забезпечити підтримку та добре прилягати до тіла під час фізичної активності. Хоча Nike стверджувала, що цей знак був вигаданим терміном, який не існував на ринку, суд зазначив, що незважаючи на те, що термін не було знайдено в словнику або був граматично неправильним, це не заважало громадськості сприймати його як зрозумілий і пряму інформацію про продукти, що виправдовує відмову в реєстрації згідно зі статтею 7(1)(c) EUTMR. Оскільки Суд вважав, що описовість знака була достатньою для відхилення заявки, він не розглядав другу підставу, пов'язану з відсутністю розрізняльної здатності» (*CJEU clarifies modifying variables in RAM does not infringe copyright - EU trade mark dispute: SUPPORT-FIT // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/cjeu-clarifies-modifying-variables-ram-does-not-infringe-copyright-eu-trade-mark-dispute-support-fit-2024-10-25_en). 25.10.2024).

***

«У межах Європейського Союзу інтелектуальна власність на витвір мистецтва має захищатися державами-членами незалежно від країни походження чи громадянства його автора. Суд ЄС підтвердив це своїм рішенням у справі C-227/23.

Швейцарська компанія, яка виробляє дизайнерські меблі, володіє правами інтелектуальної власності на певні стільці, розроблені двома американськими

подружжями, які вже померли. Серед таких меблів, зокрема, крісло, створене в рамках конкурсу дизайну меблів, організованого Музеєм сучасного мистецтва в Нью-Йорку і експонується в цьому музеї з 1950 року.

Інша компанія, яка керує мережею магазинів інтер'єрних меблів у Нідерландах і Бельгії, випустила на ринок стілець, нібито порушуючи авторські права на модель, представлену на виставці MoMA.

Ця ситуація спричинила суперечку, засновану через порушення авторських прав у Нідерландах, щоб зупинити маркетинг крісла, яке відтворювало оригінальну модель 1950-х років.

Верховний суд Нідерландів вирішив подати запит щодо тлумачення захисту авторських прав відповідно до Директиви 2001/29 та статей 17(2) і 52(1) Хартії основоположних прав Нідерландів...

У зв'язку з цим питання, подане Верховним судом Нідерландів до Суду ЄС, полягає в тому, чи можуть держави-члени, як і раніше, вільно застосовувати положення Бернської конвенції про матеріальну взаємність, яке захищає такі твори лише в силу спеціального режиму, до творів прикладного мистецтва, що походять з третіх країн, хоча законодавство Союзу не передбачало такого обмеження.

У своєму рішенні Суд ЄС дає негативну відповідь: в рамках Директиви 2001/29 держави-члени більше не компетентні імплементувати відповідні положення Бернської конвенції.

Перш за все, Суд роз'яснює, що ситуація, в якій компанія вимагає захисту авторського права на об'єкт прикладного мистецтва, що продається в державі-члені, за умови, що такий об'єкт може бути класифікований як "твір" у розумінні Директиви 2001/29, підпадає під матеріальну сферу дії права Європейського Союзу...

Нарешті, Суд додає, що застосування положення про взаємність по суті, яке міститься в Бернській конвенції, поставило б під сумнів мету Директиви 2001/29, яка полягає в гармонізації авторського права на внутрішньому ринку, оскільки при застосуванні положення Бернської конвенції твори прикладного мистецтва, що походять з третіх країн, можуть по-різному розглядатися в різних державах-членах ЄС.

Суд зазначає, що, оскільки права інтелектуальної власності, про які йдеться, захищені статтею 17(2) Хартії, будь-яке обмеження цих прав, відповідно до статті 52(1) Хартії, має бути передбачене законом. З цього випливає, що лише законодавчий орган Європейського Союзу може визначити, чи є необхідність обмежувати надання в межах ЄС прав, передбачених Директивою 2001/29. Таким чином, наразі держава-член не може покладатися на Бернську конвенцію для звільнення від своїх зобов'язань за Директивою, а отже, не може, як виняток з положень права Європейського Союзу, застосовувати положення про матеріальну взаємність, що міститься в Бернській конвенції, щодо твору, країною походження якого є Сполучені Штати Америки» (*Paola Rossi. Opere straniere delle arti applicate tutelate nella Ue con*

Канада

«Будівлі були ліквідовані багато років тому, але суддя постановив, що Шкільна рада округу Лейкхед все ще володіє авторськими правами на назви, талісмани, логотипи та кольорові схеми шести колишніх середніх шкіл.

У рішенні, оприлюдненому минулого місяця, суддя Вищого суду Хелен М. Пірс заявила, що місцевий підприємець порушив авторські права ради, не отримавши дозволу перед тим, як створити лінію одягу «ностальгія по старшій школі» та пропонувати її на продаж.

Вона зобов'язала Анну Мауро відшкодувати збитки в розмірі близько 24 000 доларів США, що відповідає вартості проданих нею толстовок і футболок із назвами, логотипами, талісманами та кольорами колишніх FWCI, PACI, Selkirk CVI, Churchill CVI, Lakeview High School і Hillcrest.

Справа розпочалася наприкінці 2022 року, коли юрист ради надіслав Мауро листа, підтверджуючи свої авторські права та вказуючи їй видалити та знищити речі зі свого магазину...

Незважаючи на те, що вона відмовилася припинити продаж одягу, зазначивши, що зараз пік сезону для її популярного магазину, і він закрийється за кілька тижнів, вона запропонувала компенсувати раді роялті та погодилася більше не виробляти товарів без дозволу.

Тоді рада вказала, що не зацікавлена в обговоренні партнерства зі збору коштів, і пригрозила подати до суду, якщо товари негайно не будуть вилучені з продажу.

У грудні 2022 року Мауро продовжувала продавати одяг ще 23 дні.

У письмовій заяві під присягою, яка відповідала на наступну претензію ради, вона вказала, що, незважаючи на досвід роздрібної торгівлі ліцензованим одягом, вона мала намір створити загальну неліцензійну лінію вінтажного одягу для продажу за нижчою ціною та залучення ринку для ностальгія.

«Я вирішила створити власну вінтажну лінію одягу для середньої школи на тему 80-х. Я не заперечую, що використовувала як натхнення середні школи в Тандер-Бей (Thunder Bay), які існували в 70-х і 80-х роках. Однак я була обережна, вибираючи лише школи, які більше не існували, і використовувала їх лише як джерело натхнення», - заявила вона.

Вона сказала, що в її дизайні немає слів "Thunder Bay" або "high school", і що талісмани на дизайнах засновані на фото.

Мауро також стверджувала, що рада не може подати претензію щодо авторських прав на такі імена, як Hillcrest, Lakeview або Churchill, оскільки існує багато інших шкіл з такою ж назвою, і стверджувала, що – якщо авторське

право застосовується – її твір мистецтва не є порушенням, оскільки її продукти відрізняються від оригінальних логотипів.

Але суддя Пірс дійшла висновку, що проекти «були створені, щоб викликати у місцевих жителів ностальгію за нині закритими середніми школами Тандер-Бея»...

«У такому невеликому місті, як Тандер-Бей, основні принципи цих шкіл одразу зрозуміють», — пояснила вона у своїх письмових мотивах клопотання про спрощений суд.

Суд встановив, що повноваження шкільної ради згідно із Законом про освіту виконувати всі обов'язки, покладені цим законом, поширюються на корпоративний контроль і право власності на художні твори, розроблені для ідентифікації шкіл – колишніх і сучасних – під її адміністрацією, і що авторське право застосовується, оскільки рада має моральне та законне право, що поширюється на назви, талісмани та логотипи для всіх його поточних і колишніх властивостей.

Суддя Пірс сказала, що, не запитуючи попереднього дозволу від ради, Мауро порушила його авторські права та його «моральні права щодо цілісності його роботи щодо визначення середніх шкіл, якими вона керує».

Вона надала постійну судову заборону на використання назв, талісманів і логотипів для будь-якої з нинішніх або колишніх шкіл ради в комерційних цілях, і наказала Мауро доставити будь-які роботи, що залишилися в її розпорядженні, раді.

Суд також схвалив позов ради щодо прибутку, отриманого від продажу одягу, у розмірі 23 891 долар, заявивши, що відповідач не надала даних, які дозволили б суду вирахувати її витрати, такі як оплата праці, податки та орендна плата...» (*Gary Rinne. Northern school board wins damages for copyright infringement // BarrieToday.com (https://www.barrietoday.com/local-news/northern-school-board-wins-damages-for-copyright-infringement-9606933?utm_source=flipboard&utm_content=other). 04.10.2024).*

**

«...Канада має добре налагоджену та незалежну судову систему, яка діє як на федеральному, так і на провінційному/територіальному рівнях. Хоча провінційні/територіальні вищі суди мають одночасну юрисдикцію розглядати справи про видачу торгових марок і порушення прав, переважна більшість таких справ порушується та розглядається у Федеральному суді.

Федеральний суд є національним судом, який базується в Оттаві, але має офіси та зали судових засідань у всіх великих містах Канади. Розгляд справи щодо торговельної марки у Федеральному суді має принаймні дві переваги. По-перше, його рішення застосовуються на національному рівні, включаючи будь-які судові заборони, які він надає, тоді як рішення провінційних/територіальних вищих судів застосовуються лише в межах цієї провінції чи території. По-друге, Федеральний суд добре обізнаний у питаннях інтелектуальної власності,

включаючи порушення прав на торговельну марку та дії з видачі. Федеральний суд має реєстр суддів, які зазвичай розглядають справи про інтелектуальну власність, включно з невеликою кількістю суддів, які в минулому були судами щодо інтелектуальної власності.

Усі судові процеси у Федеральному суді є судовими. Цивільні позови у провінційних/територіальних вищих судах можуть розглядатися та вирішуватися судом присяжних, але зазвичай комерційні справи, такі як спори щодо торговельних марок, розглядаються суддею одноособово...» (*Dino Clarizio. Litigating Trademark Disputes in Canada - What IP Practitioners Should Know* // *Markwell Clarizio LLP*. (<https://www.markwelllaw.com/2024/10/09/litigating-trademark-disputes-in-canada-what-ip-practitioners-should-know/>). 09.10.2024).

***

«...Федеральний суд Канади нещодавно виніс своє рішення у справі Proslide Technology, Inc. проти Whitewater West Industries, Ltd...»

ProSlide Technology, Inc. («ProSlide»), виробник водних гірок, стверджував, що його конкурент WhiteWater West Industries, Ltd. (WhiteWater) порушив кілька його патентних претензій, спрямованих на «функції» водних гірок. Федеральний суд розглядав питання про виробництво WhiteWater трьох різних водних гірок: «AquaSphere», «Orbiter» і «Tailspin».

Федеральний суд встановив, що жодна з трьох функцій водних гірок, запропонованих WhiteWater, не порушує патентні претензії, заявлені ProSlide. Федеральний суд також визнав низку патентних претензій, заявлених ProSlide, недійсними.

Загалом, відповідно до розділу 42 Закону про патенти, власник патенту має виключне право, привілей і свободу в Канаді створювати, конструювати та використовувати винахід, охоплений патентом, а також продавати винахід іншим особам для використання.

На думку Федерального суду, водні гірки WhiteWater були розроблені в Канаді, але виготовлені та зібрані за кордоном. ProSlide стверджувала, що, серед іншого, (i) WhiteWater спочатку створила концептуальні та детальні проекти та креслення своїх водних гірок у Канаді, (ii) WhiteWater потім надала ці проекти та креслення субпідрядникам, які виготовляли компоненти водних гірок на основі проектів та креслень за межами країни Канади, і (iii) компанія WhiteWater надіслала інструкції зі складання та встановлення під наглядом. На думку ProSlide, така діяльність створила «реальний і суттєвий зв'язок із Канадою», і відповідальність за Законом про патенти може виникати лише за такий зв'язок.

...Федеральний суд заявив, що, якщо в патенті заявлено фізичний об'єкт, виключні права власника патенту відповідно до Закону про патенти на «використання» винаходу поширюються лише на цей фізичний об'єкт і не

включають використання концептуальних проектів або креслень цього фізичного об'єкта.

Крім того, Федеральний суд зазначив, що такий принцип однаково поширюється на те, що є «виробництвом» відповідно до Закону про патенти. А саме, якщо заявлений винахід стосується фізичного об'єкта, створення чи створення детальних комп'ютерних проектів і механічних креслень такого фізичного об'єкта не вважається «створенням» такого винаходу відповідно до Закону про патенти.

Федеральний суд дійшов висновку, що концептуальні розробки WhiteWater у Канаді щодо елементів водних гірок, які будуть виготовлені та зібрані за межами Канади, не вважаються «виготовленням» або «використанням» відповідно до Закону про патенти. Таким чином, такі твори не були порушенням Закону про патенти...» (*Pablo Tseng and Aki Kamoshida. Navigating the Grey (Part 2): Deciphering the Meaning of the term “Making” under Section 42 of the Canadian Patent Act. // McMillan LLP (<https://mcmillan.ca/insights/publications/navigating-the-grey-part-2-deciphering-the-meaning-of-the-term-making-under-section-42-of-the-canadian-patent-act/>). 16.10.2024*).

***

Китайська Народна Республіка

«...Протягом майже трьох десятиліть ринок електроенергії Китаю заплутували дві компанії під назвою Delixi. Одна з них, Delixi Group, є провідним підприємством в електротехнічній промисловості Китаю і входить до списку 500 найкращих компаній Китаю протягом 23 років поспіль. Інший, Shanghai Delixi Switch, працює в подібному бізнесі...

Delixi Group, яка прийняла "Delixi" як свою торгову назву в 1991 році, виросла до лідера в Китаю електротехнічній промисловості. Торгова марка «Delixi» була визнана відомою китайською торговою маркою в 1999 році. Shanghai Delixi Switch, заснована в 1994 році, зареєструвала ряд дочірніх компаній, включаючи Delixi Decoration, Delixi Industry і Delixi United Switch Group. Компанія активно використовувала назву «Delixi» у своїй комерційній діяльності, імітуючи дизайн інтернет-магазину Delixi Group і використовуючи підроблені списки «топ-500» для просування

У відповідь Delixi Group вжила різноманітних заходів, включаючи адміністративні скарги та судові позови. Протягом багатьох років такі компанії, як Delixi Decoration і Delixi Industry, були змушені перейменувати або ліквідувати.

У 2020 році Пекінський суд з питань інтелектуальної власності підтримав . запит Delixi Group на перейменування Delixi United Switch Group Апеляції до вищих судів не задовольнили, і компанія була змушена змінити назву на Shangde United Electric Group у листопаді 2021 року. У травні 2022 року суд

проміжної інстанції Венчжоу постановив, що перейменована Shangde United Electric Group брала участь у недобросовісній конкуренції, і зобов'язав її виплатити компенсацію Delixi. Group 5 мільйонів юанів, рішення підтримано Верховним судом Чжецзяна в серпні 2022 року.

Однак основна проблема. подальшого використання назви Delixi Shanghai Delixi Switch залишилася невирішеною У 2022 році Delixi Group звернулася до Шанхайського суду з питань інтелектуальної власності, вимагаючи від Shanghai Delixi Switch припинити використання торгової марки «Delixi» і виплатити 30 мільйонів юанів відшкодування.

У своєму остаточному рішенні від 19 вересня Шанхайський суд з питань інтелектуальної власності встановив, що використання назви «Delixi» компанією Shanghai Delixi Switch мало на меті «безкоштовне використання» репутації Delixi Group викликаючи плутанину в громадськості та становлячи недобросовісну конкуренцію.

Суд зобов'язав Shanghai Delixi Switch негайно припинити використання будь-яких торгових назв, що містять «Delixi», і виплатити Delixi Group 5 мільйонів юанів економічних збитків і 168 800 юанів витрат, понесених для припинення порушення протягом п'ятнадцяти днів з дати набрання чинності рішенням» (*Shanghai IP Court concludes 30-Year Delixi trademark dispute // China IP (<http://www.chinaiptoday.com/post.html?id=2164>). 03.10.2024*).

***

«Суди Пекіна врегулювали велику кількість суперечок щодо авторських прав, ініційованих видавництвами з моменту вступу в епоху цифрових технологій, прагнучи забезпечити надійний правовий захист для високоякісного розвитку традиційної китайської культури, йдеться в офіційному документі.

Згідно з даними, оприлюдненими Верховним народним судом Пекіна в Білій книзі в понеділок, з 2020 року столичні суди розглянули 8401 спір про інтелектуальну власність, пов'язаний із державними культурними послугами, з яких 8089 було завершено.

Серед завершених справ 6992 були справи про авторські права, подані видавництвами, що становить 86 відсотків від загальної кількості, йдеться в документі, що стосується цифрової побудови державних послуг за принципом верховенства права.

...решта справ включала позови щодо авторських прав, ініційовані музеями та бібліотеками, а також ті, що стосуються порушення торгових марок і недобросовісної конкуренції...» (*CAO YIN. Beijing court sees more copyright disputes settled // China Daily Information Co (CDIC) (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202410/15/WS670e5adea310f1265a1c7bf8.html>). 15.10.2024*).

***

Об'єднана Республіка Танзанія

«...Апеляційний суд у своєму нещодавньому рішенні у справі JP Decaux Tanzania Ltd проти JCDECAUX SA & Another (цивільна апеляція № 254 від 2021 року) [2024] TZCA 838 (30 серпня 2024 року) ...роз'яснив взаємозв'язок між правами, що впливають із реєстрації назви компанії, та правами, що виникають із реєстрації торговельної марки...»

7 серпня 2014 року відповідно до Закону про компанії була зареєстрована компанія під назвою JP Decaux Tanzania Ltd (Апелянт). У грудні 2014 року компанія JC Decaux SA Ltd (перший відповідач) подала заявку на реєстрацію торговельної марки "JC Decaux" у Танзанії. Апелянт та Відповідач є конкурентами у сфері зовнішньої реклами.

30 червня 2016 року в Танзанії була зареєстрована компанія JC Decaux Tanzania Ltd (другий відповідач), дочірня компанія першого відповідача. Це сталося після того, як Перший відповідач придбав компанію Continental Outdoor Company Ltd та змінив її назву.

У 2018 році Відповідачі ініціювали судовий процес проти Апелянта у Високому суді Танзанії, звинувачуючи його в порушенні прав на торговельну марку. Високий суд Танзанії прийняв рішення на користь Відповідачів, встановивши, що назва JP Decaux є схожою до ступеня змішування з "JC Decaux", і дійшов висновку, що порушення відбулося на тій підставі, що JC Decaux вже була добре відомою торговою маркою на момент заснування та реєстрації JP Decaux Tanzania Ltd. Незважаючи на те, що "JC Decaux" було зареєстровано пізніше, Суд встановив, що порушення відбулося на підставі того, що "JC Decaux" є добре відомим знаком.

Незадоволений рішенням, Апелянт подав апеляцію до Апеляційного суду Танзанії, стверджуючи, що Апелянт не може бути притягнутий до відповідальності за порушення прав на торговельну марку, яка ще не була зареєстрована на момент створення Апелянта.

Рішення апеляційного суду

- Назви компаній проти торгових марок: Суд роз'яснив, що реєстрація назви компанії не надає автоматично виняткове право на використання цієї назви як торгової марки. Він підкреслив, що права, отримані шляхом реєстрації компанії відповідно до Закону про компанії, відрізняються від прав, отриманих шляхом реєстрації торгової марки відповідно до Закону про торговельні знаки та знаки обслуговування (TSMA). Виключне право на використання торгової марки або знака обслуговування в Танзанії набувається шляхом офіційної реєстрації торгової марки.
- Виключне право через реєстрацію: Суд повторив позицію, що відповідно до TSMA виключне право на використання торгової марки належить стороні, яка першою подала заявку на реєстрацію. Щоб сторона підтримувала позов про порушення прав на торговельну марку, вона повинна довести, що вона вже

отримала реєстрацію торгової марки або що вона першою подала заявку на її реєстрацію.

- Закон про торговельні марки та принцип територіальності: Суд підкреслив і посилив принцип територіальності, що стосується захисту торговельних марок. У зв'язку з цим попередні реєстрації іноземних торговельних марок Відповідача були визнані несуттевими для захисту прав Відповідача у цій справі.

- Відсутність порушення через попередню реєстрацію компанії: Суд дійшов висновку, що апелянта не можна притягнути до відповідальності за порушення, оскільки реєстрація назви компанії «JP Decaux Tanzania Ltd» відбулася до реєстрації торгової марки відповідачів у Танзанії. Суд підкреслив, що права на торговельну марку не можуть бути порушені, якщо вона ще не була зареєстрована у відповідній юрисдикції на момент передбачуваного порушення...» (*Mohammedzameen Nazarali, Francis Kamuzora. Tanzania: Court of Appeal rules on the competing rights arising between company names and trademarks // BOWMANS* (<https://bowmanslaw.com/insights/tanzania-court-of-appeal-rules-on-the-competing-rights-arising-between-company-names-and-trademarks/>). 15.10.2024).

***

Республіка Індія

«...Юрисдикція та структура суду

Окружні суди в Індії відіграють ключову роль на початкових етапах судового розгляду патентів. На першому етапі винесення рішення ці суди проводять попередні слухання, оцінюють початкові докази та розглядають основні правові питання, пов'язані з патентними спорами. Окружні суди відіграють вирішальну роль у управлінні початковим потоком справ і забезпеченні вирішення попередніх питань до передачі їх у суди вищих інстанцій. Їхня функція на ранніх стадіях судового розгляду допомагає відфільтрувати справи та визначити, чи слід їм продовжувати роботу в судовій ієрархії.

Вищі суди в Індії мають значний досвід розгляду складних патентних справ. Ці суди призначені переглядати та переглядати рішення, ухвалені судами нижчої інстанції, включаючи окружні суди. Відділи інтелектуальної власності цих високих судів є спеціалізованими форумами, які займаються складними патентними питаннями, надаючи детальний судовий аналіз і авторитетні рішення. Високий суд Делі, наприклад, відомий своїм багатим досвідом і знаннями в патентних спорах, тоді як Вищий суд Мадраса так само відіграє важливу роль у вирішенні складних патентних спорів. Компетентність Високих судів у веденні складних патентних справ забезпечує ретельний аналіз та послідовне тлумачення патентного права.

Верховний суд Індії представляє верхівку судової ієрархії, виступаючи останнім апеляційним органом у важливих або прецедентних справах. Він має повноваження переглядати рішення вищих судів і надавати обов'язкові тлумачення з основних правових питань, у тому числі тих, що стосуються патентного права. Рішення Верховного суду відіграють вирішальну роль у формуванні розвитку патентної юриспруденції в Індії, встановлюючи правові прецеденти, якими керуються суди нижчої інстанції та впливають на майбутні судові процеси. Своїми авторитетними рішеннями Верховний Суд забезпечує однаковість і послідовність у застосуванні патентного права, тим самим сприяючи загальній стабільності та передбачуваності правової бази, що регулює інтелектуальну власність.

Патентний процес в Індії зазвичай складається з кількох етапів:

1. Подання позову: Власник патенту подає скаргу до господарського суду, де докладно описує ймовірне порушення та вимагає засобів правового захисту, наприклад судових заборон або відшкодування збитків.
2. Медіація до судового розгляду: відповідно до Закону про господарські суди сторони беруть участь у медіації, щоб спробувати досягти позасудового врегулювання.
3. Тимчасовий захист: власник патенту може вимагати тимчасового захисту, наприклад попередньої судової заборони, щоб запобігти порушенню під час судового розгляду.
4. Виявлення: суд може керувати процесами виявлення, коли обидві сторони повинні розкрити докази, що стосуються справи. Проблеми з досудовим відкриттям часто вимагають залучення експертів-слідчих.
5. Суд: справа переходить до суду, де обидві сторони надають свої докази та аргументи. Технічні експерти можуть бути призначені для допомоги суду в розумінні складних питань.
6. Рішення: після розгляду справи суд виносить своє рішення. Це може включати постійну судову заборону проти порушника та відшкодування збитків власнику патенту.
7. Апеляція: будь-яка сторона може оскаржити рішення у вищому суді, якщо вона не задоволена результатом.

Створення спеціальних відділів інтелектуальної власності (IPD) у Високих судах значно покращило розгляд спорів щодо інтелектуальної власності. Ці відділи спеціалізуються на справах щодо інтелектуальної власності, забезпечуючи ефективно та ефективно їх розгляд. IPD сприяли зменшенню відставання та встановили орієнтири у вирішенні складних справ ІВ...» (*Julick Isaiah. A Guide to Patent Litigation in India: Enforcement and Defence Strategies // De Penning & De Penning (<https://depenning.com/blog/a-guide-to-patent-litigation-in-india-enforcement-and-defence-strategies/>).*

02.10.2024).

***

«...справа стосується суперечки щодо торгових марок між всесвітньо відомим виробником іграшок та ігор Lego Juris (позивач), який прагнув анулювати зареєстровані знаки, що містять LEGO, виробника кондитерських виробів Гурумука Сінгха (відповідач). Відповідач зареєстрував знаки LEGO CUTENEART і LEGO COFFYBOND у класі 30...

Позивач стверджував:

1. Заснована в 1930 році, компанія є всесвітньо визнаним лідером в індустрії іграшок та ігор і вперше прийняла марку LEGO в 1934 році.
2. Назва LEGO походить від данських слів «leg» і «godt», що означає «гарно грати».
3. Вони працюють у більш ніж 40 країнах, включаючи Індію, де вони присутні з 1987 року, а продукти доступні в багатьох магазинах іграшок преміум-класу, а також на онлайн-платформах, таких як Amazon, Flipkart тощо.
4. Вони отримали численні нагороди та користуються доброю волею та репутацією в усьому світі, включаючи Індію. LEGO оголошено відомою маркою в кількох країнах світу. В Індії знак LEGO зареєстрований з 1967 року в класі 28, а найперша реєстрація в світі датується 1954 роком.
5. Відповідач використовував знак LEGO для своїх кондитерських виробів LEGO CUTENEART і LEGO COFFYBOND, що є порушенням його торгової марки.
6. Позов було подано до міського цивільного суду в Секундерабаді, де суд постановив, що LEGO має транскордонну репутацію та є добре відомою маркою. Однак Відповідач віддав перевагу апеляції до Високого суду Телангани...

Відповідач заперечував доводи, посилаючись на наступне.

1. Вони виробляють і продають кондитерські вироби та прийняли торгову марку LEGO в грудні 2000 року.
2. Вони винайшли термін LEGO від «LE» (що означає «взяти» на хінді) і «GO» (що означає «залишити»). Вони провели пошук товарних знаків і, не знайшовши використання LEGO для кондитерських виробів, прийняли те саме.
3. Позивач користується реєстрацією лише в класі 28, тоді як оскаржувані знаки зареєстровані в класі 30, які не пов'язані між собою.
4. Позивач займається лише торгівлею іграшками, тоді як Відповідач займається харчовою промисловістю, і канали торгівлі та цільові клієнти відрізняються.
5. Марка позивача не була оголошена як «добре відома», а конкуруючі марки, порівнювані в цілому, не є схожими, що виключає будь-які шанси на плутанину, і, отже, петицію про виправлення слід відхилити...

Висновки суду

1. Суд встановив, що Відповідач не заперечує попереднього використання позивачем знака LEGO. Суд також зазначив, що знак позивача було оголошено добре відомим у різних юрисдикціях по всьому світу, хоча він не був оголошений таким в Індії на момент подання петицій. Суд пояснив, що добре

відомий статус матиме лише перспективний ефект. Проте Заявник довів, що на момент подання заявки він заслуговував статусу «добре відомого».

2. Суд постановив, що позивач має право на захист відповідно до розділу 11(2) Закону про торгові марки, який забезпечує захист усіх класів товарів і послуг для добре відомих знаків.

3. Суд встановив, що прийняття Відповідачем знака LEGO не було чесним і добросовісним, оскільки вони усвідомлювали можливість використання LEGO в інших класах і проводили пошук лише серед торговців, які займаються кондитерськими виробами.

4. Суд дійшов висновку, що використання Відповідачем знака LEGO може викликати плутанину серед споживачів, особливо дітей, які є цільовою аудиторією для продуктів обох сторін.

5. Суд зазначив, що а) Відповідач не надав переконливого пояснення щодо прийняття подібного знака, що свідчить про нечесний намір б) Відповідач не заперечує глобальну репутацію та доброзичливість Позивача с) його заяву про чесне та одночасне використання Знак LEGO не має заслуг.

6. Суд зауважив, що відповідач не може стверджувати, що їх реєстрація за класом 30 (для кондитерських виробів), а не за класом 28, звільняє їх від порушення. Загальновідомо, що класові відмінності під час реєстрації торгових марок призначені для зручності Реєстру та не можуть служити захистом від порушення чи видачі.

Враховуючи вищезазначене, Суд постановив, що Позивач встановив достатні підстави для внесення змін до реєстру торгових марок шляхом видалення знаків Відповідача, LEGO CUTEHEART і LEGO COFFYBOND...» (*Ranjan Narula, Mohandas Konnanath. Madras High Court cancels registration of LEGO for confectionery // RNA Technology and IP Attorneys (https://rnaip.com/madras-high-court-cancels-registration-of-lego-for-confectionery/). 23.10.2024*).

***

Республіка Китай (Тайвань)

«...Суд на Тайвані постановив, що два композитори були співавторами музики до фільму, але використання її у фільмі не порушило авторських прав...

Позов був поданий особою, яку ідентифікували як пані Ши. Ши стверджувала, що генеральний директор фільму, пані Ву, порушила її авторські права, відмовившись визнати її співавтором музики до фільму та використавши музику, написану у співавторстві, у рекламі фільму без дозволу...

Суд визнав позивачку співавтором твору. Однак, дослідивши угоду між сторонами, суд встановив, що позивач дав згоду на використання твору у фільмі, в тому числі в рекламі. Таким чином, суд дійшов висновку, що ніякого порушення або розірвання договору не відбулося, і прийняв рішення на користь

відповідача...» (*Steven Liao. A score to settle? Taiwanese copyright dispute over use of movie's music // Legal Benchmarking Limited (https://www.managingip.com/article/2dv3sefqgshsrodyas74/sponsored-content/a-score-to-settle-taiwanese-copyright-dispute-over-use-of-movies-music). 08.10.2024).*

***

Республіка Корея

«...нещодавнє рішення 60-го цивільного відділу Центрального окружного суду Сеула від 4 жовтня відхилило попередній запит на судову заборону, поданий Management Soop, компанією з управління знаменитостями, що представляє таких відомих зірок, як Пей Сьюзі, Гон Ю та інших, проти Forest Co., Ltd. Юридичний конфлікт полягав у звинуваченнях у порушенні прав на торговельну марку, що, на думку Management Soop, могло заплямувати імідж її акторів.

Суд під керівництвом судді Лім Ха Джи визнав схожість між назвами компаній обох організацій. Однак було встановлено, що ці дві компанії працюють у абсолютно різних сферах: Management Soop зосереджується на управлінні знаменитостями та виробництві відеоконтенту, а Forest Co., Ltd. керує платформою для трансляцій у прямому ефірі. Ця розбіжність привела суд до висновку, що було недостатньо доказів для встановлення конкурентних або дублюючих відносин між двома компаніями.

Management Soop стверджував, що ребрендинг Forest Co., Ltd. з колишньої назви AfreecaTV потенційно може завдати шкоди репутації її акторів і важко заробленій довірі до її бренду. Management Soop висловила занепокоєння, що негативні асоціації, пов'язані з деякими стримерами під банером AfreecaTV, можуть негативно вплинути на суспільне сприйняття його високопоставлених клієнтів. Вони стверджували, що будь-яка завдана шкода була незворотною, що спонукало їхнє рішення подати позов до суду.

Незважаючи на ці занепокоєння, суд визнав, що докази, представлені Management Soop, відсутні. Він постановив, що надані матеріали не переконливо демонструють, що назва Forest Co., Ltd. була широко визнана або створювала значний ризик плутанини на ринку. Суддя зазначив, що діяльність Forest Co., Ltd. з підтримки телемовлення та партнерство не суттєво збігалися з діяльністю Management Forest, таким чином не вдалось встановити випадок потенційної плутанини.

Завдяки цьому рішення Forest Co., Ltd. тепер може вільно використовувати свою нову торговельну марку без загрози юридичних перешкод...» (*Saumya Saxena. Bae Suzy, Gong Yoo's label Management Soop faces setback as court dismisses trademark infringement case against ex-Afreeca TV // Pinkvilla Media Private Limited (https://www.pinkvilla.com/entertainment/bae-suzy-gong-yoos-label-management-*

soop-faces-setback-as-court-dismisses-trademark-infringement-case-against-ex-afreeca-tv-1352631). 08.10.2024).

***

Республіка Філіппіни

«Нещодавно Верховний суд ухвалив рішення на користь Gloria Maris Shark's Fin Restaurant, Inc. (Gloria Maris) і постановив скасувати три реєстрації торгових марок «GLORIA MARIS», які були недобросовісно зареєстровані Пасификом К. Лімом (Pacífico Q. Lim), засновником корпорації.

У своєму рішенні Суд встановив, що Лім, як засновник і колишній директор Gloria Maris, не може заперечувати знання про використання компанією назви «GLORIA MARIS» і право власності на неї, що зробило Ліма недобросовісним реєстрантом торгової марки. Крім того, Gloria Maris змогла встановити, що вона використовувала назву та знак «GLORIA MARIS» більше десяти років до того, як Лім зареєстрував ці знаки.

Недобросовісність у контексті реєстрації торговельної марки означає, що заявнику чи реєстранту відомо про попереднє створення, використання та/або реєстрацію іншою особою ідентичної чи схожої торговельної марки. Верховний Суд підкреслив, що коли сторона реєструє торговельну марку, попередньо знаючи про використання іншою стороною такої самої чи подібної марки, така дія є недобросовісною конкуренцією та вважається порушенням прав інтелектуальної власності.

Суд також постановив, що недобросовісна реєстрація торгової марки є недобросовісною конкуренцією відповідно до Кодексу інтелектуальної власності...» (*Carlo B. Valerio and Alexander James B. Tan. Supreme Court Bars Incorporator from Registering a Corporation's Mark in Bad Faith // Cruz Marcelo & Tenefrancia (<https://cruzmarcelo.com/supreme-court-bars-incorporator-from-registering-a-corporations-mark-in-bad-faith/>). 21.10.2024).*

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Апеляційний суд Лондона скасував рішення Високого суду про те, що китайська компанія Xiaomi не має права на тимчасову ліцензію на використання стандартних основних патентів (SEP), що належать Panasonic, до остаточного визначення глобальної справедливої, розумної та недискримінаційної (FRAND) ліцензії.

У рішенні, винесеному лордом-суддею Річардом Арнольдом 3 жовтня, ...йдеться про те, що надання тимчасової ліцензії, якої домагалася Xiaomi, "послужить корисній меті", змусивши Panasonic переглянути свою позицію.

Арнольд також дійшов висновку, ...що ліцензіар, який бажає отримати таку ліцензію, як Panasonic, укладе тимчасову ліцензію з Xiaomi.

Описуючи поведінку Panasonic як "невиправдану", Апеляційний суд постановив, що Panasonic не виконує зобов'язання організації ETSI, яка встановлює стандарти, вести переговори про ліцензію з Xiaomi "добросовісно і таким чином уникнути затримки, але має на меті примусити Xiaomi прийняти умови, більш вигідні для Panasonic", ніж ті, які Англійський патентний суд визначить як FRAND.

Це перший випадок, коли судам Англії та Уельсу було запропоновано вирішити, чи приймати таке рішення. Це, по суті, змушує Panasonic запропонувати тимчасову ліцензію і, таким чином, захищає Xiaomi від загрози судової заборони в очікуванні судового розгляду FRAND. Судовий наказ про забезпечення позову ще не отримано, але, ймовірно, в ньому буде визначена дата, коли Panasonic зробить цю пропозицію...» (*Maura O'Malley. UK Court of Appeal finds Panasonic's conduct 'indefensible' in FRAND dispute with Xiaomi // The Global Legal Post (<https://www.globallegalpost.com/news/uk-court-of-appeal-finds-panasonics-conduct-indefensible-in-frand-dispute-with-xiaomi-351819249>). 04.10.2024*).

***

«Кеннет Крейгс, ліцензіат бару Cleo's у Сандерленді, Північно-Східна Англія, був визнаний винним за відсутності двох правопорушень, пов'язаних з недобросовісною трансляцією телевізійних програм телеканалу Sky. У цій справі Крейгс транслиував по телебаченню футбольні матчі Sky Sports з наміром уникнути сплати відповідної комерційної абонентської плати. Sky Sports доступний лише в ліцензованих приміщеннях у Великій Британії через угоду про комерційний перегляд від Sky Business.

Крейгсу, призначеному відповідальним за приміщення бару Cleo's, було наказано сплатити загальну суму штрафів і витрат у розмірі 7 400 фунтів стерлінгів (8 800 євро).

Орган захисту інтелектуальної власності FACT порушив кримінальну справу в магістратському суді Саут-Тайнсайда проти ліцензіата, який показував телеканал Sky Sports клієнтам без укладення дійсних угод про комерційний перегляд. Підприємства, які демонструють трансляції Sky без угод про комерційний перегляд, ризикують зіткнутися з аналогічними діями або навіть цивільними позовами...» (*Colin Mann. Sunderland pub fined for Sky Sports piracy // Advanced Television Ltd. (<https://advanced-television.com/2024/10/16/fines-for-sky-sports-piracy/>). 16.10.2024*).

***

«Елізабет і Девід Емануель, творці культової весільної сукні принцеси Діани 1981 року, врегулювали справу у Високому суді щодо малюнків сукні та інших дизайнів. У результаті врегульованої суперечки

Елізабет тепер володіє всіма правами інтелектуальної власності партнерства Емануеля (Emanuel).

Девід подав до суду проти Елізабет, яка, окрім того, що є його колишнім діловим партнером, також є його колишньою дружиною, а також проти аукціонного дому південного Лондона через нібито порушення авторських прав.

Згідно з судовими документами, Девід раніше стверджував, що Елізабет порушила його авторські права, відтворюючи малюнки дизайнів, над якими вони співпрацювали, і виставляючи їх на продаж без його згоди, включаючи весільну сукню Діани, яку вона одягла, щоб вийти заміж за тодішнього принца Чарльза 29 липні 1981.

Девід стверджував, що це порушило його авторські права та порушило їхню угоду про розлучення, де вони обидва пообіцяли не використовувати лейбл Emanuel у своїй майбутній роботі.

У заяві, опублікованій 18 жовтня, Девід і Елізабет оголосили, що врегулювали справу «полюбовно»...» (*Rachel Burchfield, Simon Perry. Designer Elizabeth Emanuel Speaks Out After Settling Lawsuit with Ex Over Princess Diana's Wedding Dress (Exclusive) // People (<https://people.com/princess-diana-wedding-dress-creators-elizabeth-emanuel-david-emanuel-settle-lawsuit-8731273>). 22.10.2024*).

***

«Компанія AGA Rangemaster порушила справу проти компанії UK Innovations Group Ltd та її директора пана МакГінлі за порушення торговельної марки та авторських прав щодо переобладнаних плит AGA, які продавалися під торговою маркою "eControl AGA". Відповідачі відремонтували та переобладнали традиційні масляні плити AGA таким чином, щоб вони працювали на електриці, використовуючи "систему eControl System". Відповідачі стверджували, що використання ними назви AGA мало описовий характер та/або що права AGA на торговельну марку були вичерпані після першого продажу плити AGA. Відповідачі заперечували порушення авторських прав на підставі того, що на панелі управління плити AGA був зображений нехудожній твір, який не є об'єктом авторського права.

Захист на підставі описового використання та вичерпання прав не увінчався успіхом, а отже, було встановлено факт порушення прав на торговельну марку. Однак відповідачам вдалося захистити позов про порушення авторських прав, оскільки їхні дії були санкціоновані статтею 51 Закону про авторське право, промислові зразки та патенти 1988 року (CDPA), яка дозволяє створювати 3D-об'єкт з дизайнерського документа, хоча суддя дозволив AGA подати апеляцію на цю статтю. Другий відповідач, пан МакГінлі, директор UK Innovations, не був притягнутий до відповідальності як співпорушник за позовом про порушення прав на торговельну марку, оскільки не було надано жодних доказів того, що він володів необхідними знаннями для

встановлення відповідальності за співучасть у порушенні...» (*Emily Roberts. AGA trade marks infringed in marketing and sale of refurbished and converted AGA cookers // Burges Salmon (https://www.burges-salmon.com/news-and-insight/legal-updates/aga-trade-marks-infringed-in-marketing-and-sale-of-refurbished-and-converted-aga-cookers). 17.10.2024).*

***

Сполучені Штати Америки

«Суд присяжних Окружного суду США в Західному Техасі в п'ятницю встановив, що Secure Enclave, вбудований у сучасні пристрої Apple, не порушує чотири патенти перевірки користувачів, які належать компанії Identity Security LLC...

Компанія Apple представила технологію Secure Enclave у 2013 році в iPhone 5s, першому iPhone з Touch ID, і тепер вона використовується у всіх моделях iPhone, iPad, Mac, Apple TV, Apple Watch і HomePod. Apple заявляє, що Secure Enclave - це захищена підсистема в мікросхемах, яка призначена для захисту конфіденційних даних користувача, включаючи дані Touch ID і Face ID.

У 2021 році компанія Identity Security LLC подала до суду на Apple за порушення патентів. Наразі не зрозуміло, чи планує компанія подавати апеляцію на вердикт присяжних» (*Joe Rossignol. Apple Defeats Patent Lawsuit in Texas Related to Face ID and Touch ID // MacRumors.com, LLC. (https://www.macrumors.com/2024/10/04/apple-defeats-secure-enclave-patent-lawsuit/). 04.10.2024).*

***

«Федеральний апеляційний суд США дійшов висновку, що правило ринкової вартості в цілому не може бути застосоване, якщо єдиним доказом того, що контрафактні властивості товару стимулювали споживчий попит, є висновок експерта... Provisur Techs, Inc. проти Weber, Inc., справа № 23-1438 (2 жовтня 2024 року)

Provisur подав до суду на Weber у Західному окрузі штату Міссурі через три патенти, пов'язані з нарізкою та пакуванням м'яса та сирів. Присяжні визначили, що Weber навмисно порушив кілька пунктів трьох заявлених патентів, і присудили відшкодування збитків. Після судового розгляду Weber подав клопотання про винесення рішення з питань права (JMOL) з питань порушення та умисності, а також про новий судовий розгляд з питань порушення, умисності та відшкодування збитків. Окружний суд повністю відхилив клопотання Weber. Weber подав апеляцію.

Федеральний суд підтвердив рішення окружного суду щодо двох із заявлених патентів, але скасував висновок про порушення єдиного заявленого пункту формули третього патенту. Теорія Provisur про порушення полягала в тому, що споживач може запрограмувати пристрій так, щоб порушити

обмеження формули винаходу. Однак під час судового розгляду Provisur не надав жодних доказів того, що споживач міг налаштувати пристрій так, щоб він порушував умови формули винаходу, або що хтось із споживачів коли-небудь робив це. Деяке програмне забезпечення, необхідне для налаштування у спосіб, що порушує права, не було доступним для споживача. Натомість доступ до нього мали лише сервісні спеціалісти Weber. Provisur також не надав жодних доказів того, що пристрої дійсно були налаштовані таким чином, щоб порушувати формулу винаходу, натомість надав лише докази того, що формула винаходу могла бути порушена.

Далі Федеральний окружний суд оцінив наявність умислу. Основний аргумент Weber полягав у тому, що окружний суд неправомірно дозволив свідчення експертів, порушивши 35 U.S.C. § 298, який стверджує, що неспроможність сторони "отримати пораду адвоката щодо будь-якого патенту, який нібито було порушено, не може бути використана для доведення того, що обвинувачений порушник навмисно порушив патент". Експерт Provisur, який свідчив про галузеві стандарти управління інтелектуальною власністю, "не зробив різниці між юридичними та неюридичними послугами, коли давав свідчення про консультування третьої сторони". Суд дійшов висновку, що ця частина свідчень є неприйнятною, а решта доказів не може підтвердити наявність умислу.

Нарешті, Федеральний округ розглянув питання відшкодування збитків, особливо зосередившись на розумній компенсації роялті. Порушні функції були частинами більшого обвинуваченого продукту, який мав багато не порушуючих функцій. Обвинувачуваний продукт містив кілька окремих машин, не пов'язаних із передбачуваним винаходом.

Присудження роялті Provisur ґрунтувалося на використанні правила повної ринкової вартості, де основою для ставки роялті є вартість усього обвинуваченого продукту на відміну від вартості лише порушної частини. Федеральний округ зазначив, що правило ринкової вартості в цілому є прийнятною теорією, але воно вимагає доказів того, що частина, що порушує, «є основою попиту клієнтів».

Експерт Provisur із відшкодування збитків використав правило повної ринкової вартості під час розрахунку збитків, покладаючись на іншого експерта, який засвідчив, що «запатентовані функції стимулюють попит або суттєво створюють вартість обвинувачених продуктів Weber». Цей експерт зазначив, що функції, які не порушують прав, «вважаються звичайними, а запатентовані функції є унікальними перевагами». Однак експерт не навів жодних доказів того, що запатентовані функції стимулюють продажі всього багатомашинного продукту. Експерт не пояснив, чому функції, що не порушують авторські права, якими б «традиційними» вони не були, не стимулювали споживчий попит. Суд дійшов висновку, що Provisur не надав жодних доказів, за винятком незаперечних, не підтверджених експертних свідчень, того, що правопорушні функції стимулювали споживчий попит»

(Sydney E. McDermott. No Matter How You Slice and Dice It, Conclusory Evidence Can't Support Entire Market Value Damages // McDermott Will & Emery (<https://www.ipupdate.com/2024/10/no-matter-how-you-slice-and-dice-it-conclusory-evidence-cant-support-entire-market-value-damages/>). 10.10.2024).

***

«У понеділок Верховний суд США відмовився розглядати скаргу патентного холдингу на рішення про визнання недійсним раннього патенту на інтернет, в порушенні якого звинувачували Amazon (AMZN.O), Google (GOOGL.O) і Walmart (WMT.N).

Рішення Вищого суду залишило в силі рішення суду нижчої інстанції про те, що винахід компанії Eolas Technologies для покращення перегляду веб-сторінок не підлягав патентуванню, оскільки охоплював абстрактні ідеї...

Eolas звернувся до Верховного Суду з проханням переглянути спірне питання про право на отримання патенту вперше після рішення 2014 року у справі Alice Corp проти CLS Bank International, яке допомогло запровадити двокомпонентний тест на право на отримання патенту.

Тест вимагає, щоб суди визначали, чи містить винахід непатентоспроможну абстрактну ідею, природне явище або закон природи - і якщо так, то чи включає він винахідницьку концепцію. Критики кажуть, що цей стандарт створив плутанину щодо того, які винаходи можуть бути захищені законом, і призвів до скасування чинних патентів у багатьох галузях, зокрема в комп'ютерних науках. Верховний суд відхилив кілька запитів про перегляд тесту Alice.

У 2015 році Eolas подала до суду на Amazon, Google і Walmart через їхні веб-сайти. У 2022 році федеральний суд Каліфорнії визнав патент Eolas недійсним, а в лютому Апеляційний суд Федерального округу США підтвердив це рішення, визначивши, що патент був спрямований на абстрактну концепцію "взаємодії з об'єктами даних у Всесвітній павутині".

У травні Eolas заявив Верховному суду, що рішення Федерального округу "кидає виклик тесту Alice і загрожує всім патентам, спрямованим на вдосконалення того, що стало надзвичайно корисною і важливою технологією комп'ютерних мереж"...» *(Blake Brittain. US Supreme Court rejects Eolas patent case against Amazon, Google // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/litigation/us-supreme-court-rejects-eolas-patent-case-against-amazon-google-2024-10-07/>). 07.10.2024).*

***

«...Незважаючи на те, що DC (Бетмен, Супермен, Чудо-жінка та Зелений ліхтар тощо) та Marvel (Капітан Америка, Людина-павук, Чорна пантера, Росомаха, Месники тощо) є відомими суперниками, вони спільно володіли товарними знаками SUPER HERO і SUPER HEROES з 1967 року... Але 26 вересня Комісія з розгляду та апеляції торгових марок USPTO

(TTAB) позбавила ці компанії повноважень, скасувавши реєстрацію SUPER HERO і SUPER HEROES і проклавши шлях для всіх інших у мегаполісах і галактиках використовувати ці терміни для власних героїчних історій.

Рішення виникло внаслідок суперечки між двома титанами коміксів з одного боку, чії права інтелектуальної власності поширюються на майже нескінченну кількість інших бізнес-підприємств у всьому світі, та Superbabies Limited з іншого боку, невеликою компанією, яка випускає серії коміксів про надпотужних немовлят.

Творець Superbabies S. J. Richold заявив, що DC звинуватив його компанію в порушенні та погрожував судовим позовом після того, як Superbabies подали заявку на реєстрацію торгової марки SUPER BABIES.

...у травні Superbabies вступила в боротьбу з DC і Marvel, звернувшись до TTAB з проханням скасувати знаки SUPER HERO і SUPER HEROES. ...Superbabies стверджувала, що дві компанії не повинні мати можливість «вимагати права власності на цілий жанр». Крім того, Superbabies зазначила, що як конкурентам DC і Marvel не можна дозволити спільно володіти торговою маркою.

...після рішення TTAB позивачі заявили, що Marvel і DC «використовували знаки, щоб придушити конкуренцію та витіснити невеликих і незалежних творців коміксів, які потенційно могли створити ще більше SUPER HEROES із ще більшими можливостями».

Відповідь позивачу мала бути надіслана 24 липня. Однак DC і Marvel не відповіли, тому TTAB виніс заочне рішення про скасування реєстрації SUPER HERO і SUPER HEROES...» (*Sara M. Bauer, Lori B. Cohen. It's a Bird, It's a Plane—It's in the Public Domain! USPTO Cancels Marvel and DC Comics' Trademarks for SUPER HERO and SUPER HEROES // National Law Forum LLC (<https://natlawreview.com/article/its-bird-its-plane-its-public-domain-uspto-cancels-marvel-and-dc-comics-trademarks>). 03.10.2024*).

***

«...Федеральний суд Філадельфії постановив, що комерційна організація, яка збирає та надає своїм підписникам текст приватно розроблених технічних стандартів, включених шляхом посилання в урядові кодекси, використовує ці стандарти добросовісно... (Американське товариство тестування та матеріалів проти UpCodes, Inc., ...2 жовтня 2024 р.).

Цей позов є одним із багатьох, які були подані за останні роки Американським товариством випробувань і матеріалів (ASTM), некомерційною організацією, утвореною в 1898 році для розробки технічних стандартів для різних галузей промисловості, продуктів і матеріалів. Незважаючи на те, що багато місцевих, державних і федеральних юрисдикцій використовують стандарти, розроблені ASTM або іншими організаціями, вони іноді включають їх шляхом посилання замість того, щоб передруковувати. Як наслідок,

інкорпорований стандарт може бути застосований до регульованих суб'єктів, не будучи включеним до тексту самого закону. Коли таке трапляється, регульований суб'єкт не знайде текст стандарту, який деталізує його юридичні зобов'язання, в офіційному публічному кодексі - йому доведеться шукати його деінде, і іноді за певну ціну.

У цьому випадку ASTM націлився на UpCodes Inc., комерційний стартап, який пропонує онлайн-бібліотеку будівельних норм та інших стандартів. Користувачі UpCodes можуть безкоштовно переглядати та завантажувати копію законів будь-якої підтримуваної юрисдикції. Користувачі також можуть придбати підписку, щоб отримати доступ до преміум-функцій UpCodes, включаючи закладки, анотації та інструменти автоматизації. UpCodes не відображає логотип ASTM, коли відображає стандарти, які є похідними від ASTM, але ідентифікує ASTM як оригінального видавця цих стандартів.

ASTM подав до суду на UpCodes за порушення авторських прав, стверджуючи, що воно передрукувало без дозволу 10 захищених авторським правом технічних стандартів, які були включені шляхом посилання до Філадельфійського будівельного кодексу. Окрім претензії щодо порушення авторських прав, у скарзі також стверджувалися порушення Закону про захист авторських прав у цифрову епоху, а також порушення прав на товарний знак, недобросовісну конкуренцію та неправдиве зазначення походження...

Суд відхилив клопотання про накладення попередньої заборони, встановивши, що ASTM навряд чи перемаже по суті своєї позови про порушення авторських прав. Найголовніше, суд визнав, що використання UpCodes технічних стандартів призвело до їх трансформаційного використання за фактами цієї справи. Суд встановив, що центральною проблемою було те, що UpCodes публікував не всі будівельні стандарти ASTM, а лише ті, які були включені до Філадельфійського будівельного кодексу шляхом посилання. Таким чином, як встановив суд, UpCodes досягла «чіткої мети зробити закон вільним доступом і ознайомити громадськість із змістом обов'язкових законів»...

Суд вирішив, що інші фактори також підтверджують висновок про добросовісне використання... Загалом, суд встановив, що чотири фактори добросовісного використання вказують на користь дозволу на використання UpCodes.

Суд також відхилив претензії ASTM щодо торгової марки. Причина полягала в тому, що UpCodes використовувала назву ASTM у своїх опублікованих матеріалах. Номінаційне добросовісне використання, зазначив суд, «це окремий захист, який виникає, коли єдиним практичним способом послатися на щось є використання торговельної марки»... «Важко зрозуміти, як [UpCodes] міг би досягти своєї мети інформування громадськості про закон, не ідентифікуючи стандарт за його назвою — сама назва також використовується в законі про інкорпорацію», — сказав суд.

У світлі висновку про номінальне добросовісне використання, суд дійшов висновку, що ASTM не може показати, що споживачі, ймовірно, будуть заплутані. У разі наявності номінативного добросовісного використання, як зазначив суд, суди проводять дуже обмежений аналіз ймовірності введення в оману, враховуючи лише уважність і увагу, очікувану від споживачів, намір користувача та фактичні докази введення в оману. Тут користувачі будівельних норм, ймовірно, уважно ставилися до вибору продукту, намір UpCodes, використовуючи ім'я ASTM, полягав просто в тому, щоб повідомити своїх клієнтів про те, які коди вони пропонують, і не плутати їх щодо джерела продукту, і там не було доказів фактичної плутанини в протоколі. Таким чином, добросовісне використання також перекреслить позов про порушення торговельної марки...» (*Matthew Hersh. Technical standards incorporated by reference in government code are fair game for copying // CCH Incorporated* (<https://www.vitallaw.com/news/copyright-e-d-pa-technical-standards-incorporated-by-reference-in-government-code-are-fair-game-for-copying/ipm01cfe30645dc1247eca6cdeb4375d4ac54>). 03.10.2024).

***

«Міжнародна коаліція мовників проти піратства (IVCAR) підтвердила, що компанія-член DISH Network подала скаргу в Західному окрузі Вашингтона проти Virtual Systems, української компанії, яка надає послуги хостингу з центрів обробки даних на багатьох континентах. У скарзі висуваються претензії до Virtual Systems і В'ячеслава Смирнова, власника та генерального директора Віртуальних систем, за співучасть і стороннє порушення авторських прав. Позов координувався ІВСАР, а докази справи були отримані та надані лабораторією ІВСАР.

У заяві стверджується, що Virtual Systems запровадила політику «Ігнорування DMCA», ...що Virtual Systems проігнорувала понад 500 окремих повідомлень про порушення від ІВСАР і дозволила продовжувати використання серверів Virtual Systems і мережі численних піратських сервісів. Піратські служби безпосередньо порушують авторські права членів ІВСАР, передаючи понад 20 телевізійних каналів і програми, які транслюються на цих каналах, через Інтернет користувачам у США. У скарзі також стверджується, що Virtual Systems було повідомлено про те, що вони не виконали накази судів США — подані в окремих позовах за участю трьох піратських служб — які постійно забороняли Virtual Systems надавати свої сервери та мережу цим піратським службам.

На Смирнова було подано позов як особисто, тому що він санкціонував, керував і брав участь у порушенні Virtual Systems і не скористався своєю здатністю припинити це порушення.

У скарзі вимагається відшкодування збитків у розмірі до 150 000 доларів США (138 000 євро) кожна за навмисне порушення 279 зареєстрованих творів — загалом до 41 850 000 доларів США; прибутки Virtual Systems, пов'язані з

порушенням прав на тисячі незареєстрованих робіт; судова заборона, яка забороняє Virtual Systems надавати доступ до захищених авторським правом творів, що належать членам ІВСАР; гонорари та витрати адвокатів; а також відсотки до та після винесення рішення...» (*Colin Mann. Virtual Systems faces \$41m lawsuit // Advanced Television Ltd. (https://advanced-television.com/2024/10/16/virtual-systems-faces-41m-lawsuit/). 16.10.2024).*

***

«Група великих звукозаписних компаній подала до суду на компанію Grande Communications Networks, LLC, постачальника інтернет-послуг, за спільне порушення авторських прав. Позивачі стверджували, що Grande свідомо надавав інтернет-послуги абонентам, які використовували їх для порушення авторських прав на твори позивачів. Позивачі надали докази того, що Grande отримав понад 1,3 мільйона повідомлень про порушення від Rightscorp, компанії, яка виявляє правопорушну діяльність у однорангових мережах, але Grande не припиняв і не вживав заходів проти повторних порушників. Натомість Grande продовжував надавати цим абонентам інтернет-послуги, незважаючи на те, що знав про їхню правопорушну діяльність.

Окружний суд США Західного округу Техасу провів тритижневий суд присяжних. Присяжні визнали Grande відповідальним за умисне порушення авторських прав і присудили позивачам 46 766 200 доларів США у якості відшкодування збитків, передбачених законом. Grande подав клопотання про винесення рішення з питань права (JMOL) щодо відповідальності та про новий судовий розгляд щодо відшкодування збитків, але окружний суд відхилив ці клопотання. Потім Grande подав апеляцію, оскаржуючи рішення окружного суду щодо його клопотання JMOL, інструкції журі та остаточне рішення. Позивачі подали умовну зустрічну апеляцію щодо вказівки присяжних.

Апеляційний суд П'ятого округу США переглянув справу і підтримав вердикт присяжних, визнавши, що позивачі надали достатньо доказів на підтвердження висновку присяжних про сприяння порушенню авторських прав. Суд дійшов висновку, що компанія Grande знала про порушення авторських прав своїми абонентами і матеріально сприяла порушенню, продовжуючи надавати інтернет-послуги, не вживаючи елементарних заходів для запобігання подальшим збиткам. Однак суд встановив, що районний суд помилився, присудивши відшкодування збитків за кожну окрему пісню, а не за кожен альбом, оскільки Закон про авторське право розглядає всі частини компіляції як один твір для цілей відшкодування збитків за законом. Таким чином, суд скасував рішення про відшкодування збитків і направив справу на новий судовий розгляд щодо відшкодування збитків. Умовна зустрічна апеляція позивачів була відхилена як безпідставна» (*UMG Recordings v. Grande Communications Networks, LLC // The Board of Trustees of the Leland Stanford Junior University (https://fairuse.stanford.edu/case/umg-recordings-v-grande-communications-networks-llc/). 09.10. 2024).*

«Федеральний апеляційний суд США скасував і повернув на доопрацювання рішення про спрощене судочинство за позовом про неправдиву рекламу, дійшовши висновку, що підстава для позову згідно зі статтею 43(а) Закону Лангема може виникнути, коли сторона неправдиво стверджує, що вона володіє патентом на властивість продукту, і рекламує цю властивість у спосіб, що вводить в оману. Crocs, Inc. проти Effervescent, Inc., 3 жовтня 2024 р.)...

Crocs, відомий виробник взуття з формованої піни, подав до суду на кількох конкурентів-дистриб'юторів взуття за порушення патентних прав у 2006 році. Справу було призупинено до розгляду в Комісії з міжнародної торгівлі, але відновлено у 2012 році, коли Crocs додала свого конкурента USA Dawgs як відповідача. Судовий процес у районному суді. Розгляд справи призупинявся ще двічі, з 2012 по 2016 рік та з 2018 по 2020 рік. Між цими зупинками, у травні 2016 року, Dawgs подав зустрічний позов проти Crocs та 18 її нинішніх і колишніх керівників і директорів, звинувачуючи їх у порушенні розділу 43(а) Закону Ленгема про неправдиву рекламу. Пізніше окремі відповідачі були відсторонені від участі у справі.

Dawgs стверджував, що Crocs обманював споживачів і завдав шкоди своїм конкурентам, неправдиво описуючи свій формований матеріал для взуття, який він називає «CrosLite», як «запатентований», «особливий» і «ексклюзивний». Dawgs стверджував, що їй було завдано шкоди через фальшиву рекламу Crocs і комерційне спотворення, оскільки Crocs припустила, що матеріал для взуття її конкурентів був нижчим. Насправді CrosLite не запатентований, як визнали в Crocs.

Crocs стверджувала у своєму клопотанні про спрощений суд, що Dawgs не вказав причину позову відповідно до розділу 43(а) Закону Ленгема, оскільки ймовірні рекламні заяви були спрямовані на неправдиве позначення авторства взуттєвих виробів, а не на їх природу, характеристики чи якості, як того вимагає Розділ 43(а)(1)(В). Окружний суд погодився і ...виніс рішення щодо Crocs у спрощеному порядку. Він аргументував це тим, що фальшива заява про «запатентування» чогось схожа на фальшиву заяву про авторство чи винахідництво, а не на типи неправдивої реклами, заборонені Законом Ленгема. Dawgs подав апеляцію...

Федеральний окружний округ постановив, що неправдиві заяви Crocs щодо його «запатентованого», «ексклюзивного» та «власного» формованого взуття були спрямовані на природу, характеристики чи якість самого взуття, а не на його авторство. Суд дійшов висновку, що оскільки твердження свідчать про те, що взуття саме по собі було особливим, хибні та оманливі твердження Crocs можуть призвести до позовів про неправдиву рекламу відповідно до Закону Ленгема, навіть якщо вони звучать як твердження про винахідництво...» (*Karen Gover. What a Croc! False Claim That Product Feature Is Patented Can Give Rise to Lanham Act Violation // McDermott Will & Emery*

[\(https://www.ipupdate.com/2024/10/what-a-croc-false-claim-that-product-feature-is-patented-can-give-rise-to-lanham-act-violation/\)](https://www.ipupdate.com/2024/10/what-a-croc-false-claim-that-product-feature-is-patented-can-give-rise-to-lanham-act-violation/). 17.10.2024).

***

«...Десятий окружний апеляційний суд скасував рішення суду нижчої інстанції, надавши виробнику ляльок ще один шанс отримати відшкодування за підроблені ляльки, що продаються на Amazon...

Справа була подана компанією Bountiful Baby, яка подала позов проти двох китайських компаній за продаж підроблених ляльок на Amazon. Позивачі подали Amazon вимогу про видалення, яку компанія виконала, але лише після того, як контрафактні компанії подали зустрічну вимогу...

У зустрічному повідомленні фальсифікатори погодилися на юрисдикцію "будь-якого судового округу, в якому можна знайти Amazon". Це спонукало Bountiful Baby подати позов до суду в штаті Юта, але відповідачі так і не відповіли. Однак суддя відмовив у винесенні рішення за замовчуванням, заявивши, що Amazon базується в Делавері. Однак Десятий окружний суд скасував це рішення, зазначивши, що Amazon має співробітників і веде бізнес в окрузі, що робить округ відповідним до визначення...» (*Eileen McDermott. Tenth Circuit Gives 'Reborn Doll' Company Another Shot at Copyright Suit Against Chinese Amazon Sellers // IPWatchdog, Inc.* (<https://ipwatchdog.com/2024/10/16/tenth-circuit-reborn-doll-company-another-shot-copyright-suit-chinese-amazon-sellers/id=182212/>)). 16.10.2024).

***

«Компанія з округу Бровард (штат Флорида), відома як Canepur LLC, повинна бути обмежена у використанні слова Canepur у комерційній діяльності, рекомендував минулої середи американський магістратський суддя у відповідь на позов, поданий Університетом Майамі.

Суддя Марті Фулгейра Елфенбайн рекомендувала винести постійну судову заборону проти Canepur. Вона встановила, що Майамі встановив, що Canepur повинен нести відповідальність за порушення прав на торговельну марку, недобросовісну конкуренцію та деякі інші вимоги...

Понад п'ять десятиліть Маямі використовує як слово "Canes", так і оранжево-зелений символ "U" для просування своєї легкоатлетичної програми, а також для продажу одягу та швейних виробів. Як деталізувала Елфенбайн, знак "U" став настільки відомим, що деякі люди - хоча, ймовірно, не вболівальники штатів Огайо та Юта - називають Майамі "U". Маямі також зареєстрував обидва знаки в Бюро патентів і торгових марок США.

Відомий бренд Маямі не завадив Canepur LLP використовувати назву "Canepur" з 2014 року або подати заявку на реєстрацію назви "Canepur" до USPTO у 2021 році для використання на одязі та аксесуарах. Майамі виступив проти заявки Canepur, яка на момент написання цієї статті все ще перебуває на розгляді. Елфенбайн зазначила, що на малюнку, надісланому Canepur до USPTO,

слово "Caneup" зображено "у помаранчевому та зеленому кольорах з білою смужкою, що розділяє ці два кольори", а літера "U" зображена зеленим кольором. Спостерігач може знайти схожість зі школою...

Майамі стверджує, що він став жертвою розмивання товарних знаків, що стосується ймовірного порушника, який використовує відомий знак і послаблює його відмітну якість. Суддя зазначила, що випадки успішного розведення «обмежуються справді відомими марками», зокрема пиво Budweiser і ляльки Барбі згадуються як приклади.

Ельфенбейн не було переконано, що Canes і дизайн U справді такі відомі. Вона визнала, що «немає сумнівів» у тому, що знаки «добре відомі та добре визнані спортивними вболівальниками в Сполучених Штатах», і вони можуть «навіть бути відомими на рівні Барбі в Південній Флориді». Але суддя уточнила, що слава марок є «нішевою», оскільки вони миттєво знайомі багатьом любителям спорту, але не стільки «широкій публіці», на відміну від, як зазначила суддя, Kodak або Buick...» (*Michael McCann. How Famous is Miami's Cane and U? Judge Says Not Nationally So // Sportico Media, LLC. (https://www.sportico.com/law/analysis/2024/miami-sacks-caneup-1234801775/#utm_campaign=syndication&utm_source=flipboard&utm_medium=referral). 20.10.2024).*

***

«...удостоєний нагород фотограф з Нью-Джерсі Майкл Гаффні минулого місяця подав позов до Окружного суду Південного округу Нью-Йорка, стверджуючи, що американська керуюча компанія Authentic Brands Group (ABG) та її дочірня компанія Muhammad Ali Enterprises вчинили "пряме, опосередковане та співучасть порушення авторських прав" на 11 фотографій Мухаммеда Алі, зроблених Гаффні, коли він був фотографом знаменитого боксера наприкінці 1970-х років.

Гаффні та його юридичний представник стверджували, що ABG використовувала зображення Гаффні після закінчення контракту фотографа з ABG, показуючи фотографії Гаффні мільйонам людей і незаконно розповсюджуючи їх численним компаніям, у тому числі TAG Heuer, для рекламних кампаній.

Після шестиденного судового розгляду присяжні визнали ABG відповідальною за 23 пунктами порушення авторських прав. Присяжні також встановили, що відповідачі вчинили навмисне порушення, продемонструвавши "знання або необережне ігнорування робіт Гаффні, захищених авторським правом".

Фотографії Гаффні, зроблені в 1977 і 1978 роках, використовувалися на різних товарах і в комерційних акаунтах ABG у соціальних мережах. Свідчення восьми свідків та надані докази задовольнили присяжних, і суд присяжних, який складався з десяти членів, присудив Гаффні максимальну передбачену законом суму відшкодування збитків у розмірі 1,65 мільйона доларів, по 150

000 доларів за кожен з 11 фотографій. У справі розглядалася ще дюжина фотографій, але Гаффні не мав права на відшкодування збитків за них, оскільки фотографії не були зареєстровані до того, як почалося первинне порушення.

Присяжні також визначили, що Гаффні має право на \$362,665 фактичних збитків плюс \$750,000 прибутку, що в сумі становить \$1,112,665. Однак Гаффні, як і позивачі в інших справах про порушення авторських прав, повинен вибрати один з двох варіантів. У цьому випадку передбачене законом відшкодування збитків є набагато вищим...» (*Jeremy Gray. Muhammad Ali's Photographer Wins \$1.65 Million in Copyright Lawsuit // PetaPixel Inc. (https://petapixel.com/2024/10/18/muhammad-alis-photographer-wins-millions-in-copyright-lawsuit/?utm_source=flipboard&utm_content=PetaPixel%2Fmagazine%2FPhotography+News). 18.10.2024*).

***

«Федеральний суд присяжних у Форт-Ворті у вівторок (15 жовтня 2024 року) зобов'язав туристичний веб-сайт Skiplagged виплатити American Airlines (AA) 9,4 мільйона доларів за пропаганду "skiplagging".

Skiplagging - це практика, коли мандрівники бронюють рейси з пересадками, але навмисно відмовляються від останнього етапу, щоб дістатися до місця призначення за нижчою ціною.

Вердикт присяжних був винесений після п'ятиденного судового розгляду в окружному суді Північного Техасу США суддею Марком Пітманом, який розділив збитки порівну між 4,7 мільйонами доларів за недоотриманий дохід і 4,7 мільйонами доларів за порушення авторських прав.

Суд відхилив первинний позов American Airlines про порушення прав на торговельну марку.

American Airlines ініціювала судовий позов проти нью-йоркського веб-сайту у 2023 році, стверджуючи, що Skiplagged використовував репутацію авіакомпанії, просуваючи тарифи, які порушували політику авіакомпанії. Авіакомпанія стверджувала, що така практика загрожує скасуванням квитків для клієнтів...

American Airlines стверджувала, що Skiplagged купує квитки безпосередньо на сайті авіакомпанії, видаючи себе за її клієнтів. Потім компанія, як повідомляється, дає покупцям вказівки приховувати цю практику від авіакомпанії.

37-сторінкова скарга авіакомпанії звинувачувала Skiplagged у тактиці "заманювання і підміни". Вона стверджувала, що Skiplagged часто показує ціни вищі, ніж ті, що доступні безпосередньо через American Airlines або її уповноважених агентів, що суперечить її обіцянкам про таємні, дешевші тарифи.

Пол Йеттер, адвокат American Airlines, показав у суді, що Skiplagged заробив понад 90 мільйонів доларів за рахунок несанкціонованого

використання торгових марок American Airlines. Сайт стягує з клієнтів 10 доларів за квиток в один бік або 10% від базового тарифу.

Йеттер ...стверджував, що Skiplagged імітує авторизованих агентів, використовуючи торгові марки American Airlines, не надаючи при цьому справжнього сервісу та підтримки клієнтів...

Ця бізнес-модель особливо впливає на застарілих перевізників, які працюють за схемою "хаб і спиця" і значною мірою покладаються на стикувальні рейси. Бюджетні авіакомпанії, що виконують прямі рейси, стикаються з проблемою Skiplagging в меншій мірі, оскільки зосереджені на виконанні прямих рейсів...

Сайт Skiplagged досі показує рейси American Airlines та інших перевізників, але без їхніх оригінальних логотипів, щоб уникнути таких дорогих судових позовів...» (*Anurag Sharma. American Airlines Wins Lawsuit against Skiplagged, Gets \$9.4 Million // Aviation A2Z (https://aviationa2z.com/index.php/2024/10/17/american-airlines-wins-skiplagged-lawsuit/). 17.10.2024*).

***

«Постачальник систем зберігання даних Western Digital (WDC.O) повинен виплатити \$315,7 млн збитків за порушення прав власника патенту на технологію захисту даних, вирішив в п'ятницю суд присяжних у федеральному суді Каліфорнії.

Суд присяжних визначив, що кілька самошифруючих жорстких дисків Western Digital порушують патент SPEX Technologies, який охоплює інновації в шифруванні даних, повідомив адвокат SPEX в електронному листі.

Компанія SPEX із Сан-Хосе, штат Каліфорнія, подала до суду на Western Digital у 2016 році. SPEX заявила, що купила спірний патент у Spryus, криптографічної компанії, яка розробила технологію шифрування конфіденційних комунікацій...

У позові говориться, що пристрої зберігання даних Western Digital, включаючи продукти Ultrastar, My Book і My Passport, порушують патент. Western Digital заперечує звинувачення...» (*Blake Brittain. Western Digital owes \$315.7 million for infringing data security patent, US jury says // Reuters (https://www.reuters.com/legal/western-digital-owes-3157-million-infringing-data-security-patent-us-jury-says-2024-10-18/). 19.10.2024*).

***

«...Реп-гурт 2 Live Crew виграв вердикт федерального суду присяжних, що дозволяє їм повернути права на свою музику...

Справа стосується концепції, відомої як припинення дії авторського права. Це дозволяє артистам повернути собі раніше передані права на свої твори після закінчення певного періоду. Однак компанія Lil Joe Records, яка

придбала каталог після банкрутства, стверджувала, що припинення авторських прав не поширюється на гурт у зв'язку з банкрутством...

Однак гурт стверджував, що право на припинення авторських прав є невід'ємним. Присяжні погодилися з цим і визнали за гуртом їхні права, в тому числі на альбом *As Nasty as They Wanna Be* 1989 року...» (*Bill Donahue. 2 Live Crew Wins Jury Verdict to Retake Control of Catalog Rights From Label: 'Justice Served' // Billboard Media, LLC (https://www.billboard.com/pro/2-live-crew-jury-verdict-retake-catalog-rights-from-lil-joe-records/). 17.10.2024*).

***

«...Alcon Entertainment подала позов проти Tesla, її генерального директора Ілона Маска та Warner Bros. Discovery за ймовірне порушення авторських прав...»

Alcon є виробничою компанією, що стоїть за «Той, що біжить по лезу 2049». Вони стверджують, що Маск порушив авторські права на фільм, коли вони використали створені штучним інтелектом зображення зі сценами з фільму під час нещодавньої події...

Раніше цього місяця Маск використав ці кліпи під час презентації нового робототаксі Tesla. Захід був представлений на лоті Warner Bros. Discovery. Позов звинувачує відповідачів у прямому, сторонньому та сприяльному порушенні авторських прав і фальшивому схваленні. На додаток до відшкодування збитків, він вимагає заборону будь-кому, хто причетний до цього, використовувати відзнятий матеріал у майбутньому...» (*Todd Spangler. 'Blade Runner 2049' Producers Sue Elon Musk, Tesla and Warner Bros. Discovery, Alleging Copyright Infringement // Variety Media, LLC. (https://variety.com/2024/biz/news/blade-runner-2049-lawsuit-elon-musk-tesla-warner-bros-discovery-1236184961/). 21.10.2024*).

***

«...чотирнадцять команд NBA відреагували на позов, поданий Kobalt Music, звинувачуючи їх у порушенні авторських прав...»

Kobalt подав позов, стверджуючи, що команди незаконно використовували музику, яку вони контролюють, у рекламі в соціальних мережах. Відео були опубліковані на різних платформах соціальних мереж, включаючи Facebook, Instagram, X (раніше Twitter), YouTube і TikTok...

Однак команди відповіли, стверджуючи, що позивачі надто довго чекали, щоб подати претензії. Вони стверджують, що Kobalt знав про ймовірне порушення в лютому 2021 року, але подав позов лише в липні 2024 року. Команди також стверджують, що Kobalt зловживає авторським правом і що реклама є добросовісним використанням...» (*Michael McCann. NBA Teams Deny Copyright Infringement in Music Lawsuit // Sportico Media, LLC. (https://www.sportico.com/law/analysis/2024/nba-teams-defense-copyright-music-1234801875/). 21.10.2024*).

«Постачальник систем зберігання даних Western Digital (WDC.O) повинен виплатити \$315,7 млн збитків за порушення прав власника патенту на технологію захисту даних, вирішив в п'ятницю суд присяжних у федеральному суді Каліфорнії.

Присяжні визначили, що кілька продуктів Western Digital, які самошифруються, порушують патент компанії SPEX Technologies, що охоплює інновації в галузі шифрування даних, повідомив адвокат SPEX в електронному листі.

Компанія SPEX, що базується в Сан-Хосе, штат Каліфорнія, подала позов до суду на Western Digital в 2016 році. SPEX заявила, що придбала патент у компанії Spyrus, криптографічної компанії, яка розробила технологію шифрування конфіденційних повідомлень...

Представник Western Digital заявив, що компанія не згодна з вердиктом і планує оскаржити його в післясудових клопотаннях і в апеляції, якщо це необхідно.

У позові говориться, що пристрої зберігання даних Western Digital, включаючи продукти Ultrastar, My Book і My Passport, порушують патент. Western Digital заперечувала звинувачення...» (*Blake Brittain. Western Digital owes \$315.7 million for infringing data security patent, US jury says // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/western-digital-owes-3157-million-infringing-data-security-patent-us-jury-says-2024-10-18/>). 19.10.2024*).

***

«Торговельне ембарго США проти Куби перешкоджає кубинській компанії подати до суду на компанію Bacardi в США за порушення торгових марок, що охоплюють ром "Havana Club", в рамках тривалої суперечки щодо назви бренду, постановив федеральний суд у Вашингтоні, округ Колумбія. Окружний суддя США Еммет Салліван заявив у вівторок, що Cubaexport, яка продає Havana Club за межами США разом з французьким виробником алкоголю Pernod Ricard, не може звинувачувати Bacardi в порушенні прав у Сполучених Штатах, де Bacardi продає окремий ром Havana Club...

Компанія Bacardi, яка була вислана з Куби після Кубинської революції, стверджує, що уряд країни незаконно відібрав назву та активи Havana Club у компанії Jose Arechabala SA у 1960 році. Компанія Bacardi придбала бренд Хосе Аречабали і почала продавати ром Havana Club у Сполучених Штатах у 1995 році.

Cubaexport вперше зареєстрував свою торгову марку Havana Club у США в 1976 році. Bacardi подав до суду на Cubaexport у Вашингтоні в 2004 році після того, як Управління патентів і торгових марок США відхилило його запит на анулювання марки.

Справа була призупинена з 2007 по 2016 рік, коли USPTO задовольнило запит Cubaexport про відновлення знака. Компанія Bacardi подала до суду на

USPTO щодо поновлення в окремій справі, яку апеляційний суд США відновив на початку цього року.

Минулого року компанія Cubaexport подала зустрічний позов на Bacardi за порушення прав на товарний знак у Вашингтоні через ром Havana Club. Салліван відхилив позов у вівторок і заявив, що Cubaexport не може захистити свої права на товарний знак проти Bacardi в США через ембарго...» (*Blake Brittain. Trade embargo bars lawsuit against Bacardi over 'Havana Club' rum, US judge rules // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/trade-embargo-bars-lawsuit-against-bacardi-over-havana-club-rum-us-judge-rules-2024-10-16/). 17.10.2024*).

***

«...У спорі про інтелектуальну власність компанія Apple 25 жовтня успішно переконала федеральний суд присяжних, що смарт-годинники компанії Masimo, яка займається моніторингом здоров'я, порушують два її патенти на дизайн...

Суд присяжних штату Делавер погодився з твердженням Apple, що попередні втілення годинників і зарядних пристроїв Masimo W1 і Freedom навмисно порушували патентні права Apple на дизайн смарт-годинників.

Однак суд присяжних присудив технологічному гіганту лише 250 доларів відшкодування збитків, що є встановленим законом мінімумом за порушення авторських прав у Сполучених Штатах. Компанія оцінюється приблизно в \$3,5 трлн.

Адвокати Apple повідомили суду, що "кінцевою метою" судового процесу було не отримання фінансової компенсації, а забезпечення судової заборони на продаж смарт-годинників Masimo після винесення рішення про порушення авторських прав.

Присяжні також визначили, що нинішні годинники Masimo не порушують патенти Apple, які стосуються винаходів, у копіюванні яких технологічний титан звинувачував Masimo...» (*Apple Wins Patent Infringement Case Against Masimo, Awarded \$250 in Damages // Econometrics LLC (https://econotimes.com/Apple-Wins-Patent-Infringement-Case-Against-Masimo-Awarded-250-in-Damages-1691870). 26.10.2024*).

***

Федеративна Республіка Нігерія

«Федеральний високий суд у Лагосі відхилив позов про порушення авторських прав на суму 500 мільйонів найр проти популярного співака Ксее, бізнесмена E-Money та їхнього звукозаписного лейблу Five Star Music Limited.

Суддя Кехінде Огундаре виніс рішення у понеділок, 30 вересня. Він заявив, що позивач, Джуд Ннам, не надав достовірних доказів на підтримку своїх тверджень про порушення авторських прав.

Нігерійський композитор Ннам стверджував, що Ксее таємно включив його пісні - "Som Too Chukwu", "Otito Diri Chineke" та "K' Anyi Jee N' Ulo Chukwu" - до свого альбому "Cultural Praise Vol. 1" без отримання дозволу. Він вимагав офіційної заяви про те, що Ксее, E-Money та Five Star Music спільно порушили його авторські права, незаконно випустивши та продавши ці пісні. На додаток до грошової компенсації, Ннам вимагав виплати всіх роялті за пісні і припинення будь-яких подальших порушень.

У відповідь Ксее та E-Money категорично заперечили звинувачення, назвавши їх "несерйозними" та спробою вимагання.

Суд не лише закрит справу, а й наклав на Ннам штраф у розмірі 1 млн нігерійських найр, що свідчить про несхвалення суддею необґрунтованих претензій. Цей судовий процес, який розглядався з 2021 року, завершився, що стало значною перемогою для Ксее та його команди, які продовжують орієнтуватися в конкурентній музичній індустрії» (*Adedeji Adeyanju. Federal High Court Dismisses N500 Million Copyright Infringement Suit Against Kcee and E-Money // Info Digital Africa Limited (<https://thenet.ng/high-court-n500mn-copyright-suit-against-kcee-emoney/>). 01.10.2024*).

***

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

«Право публічного прокату (PLR) дає авторам (та іншим правовласникам) право отримувати оплату за некомерційний прокат книг та інших творів бібліотеками. Приблизно тридцять п'ять країн мають активні системи PLR - це в основному в Європі, а також Австралія, Нова Зеландія, Канада та Ізраїль...»

Аналіз дослідження PLR, проведений EIFL (Електронна інформація для бібліотек), IFLA (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ), LCA (Альянс бібліотечних авторських прав) і Канадська федерація бібліотечних асоціацій (CFLA-FCAB), показує, що хоча дослідження збирає фактичну та технічну інформацію (наприклад кількість активних систем PLR у всьому світі), він не в змозі вирішити ширші питання, фундаментальні для обговорення PLR, особливо в країнах, що розвиваються, які прагнуть віддати пріоритет грамотності, освіти та розвитку культури читання в рамках бюджетів, які обмежені.

Наприклад, хоча в дослідженні правильно зазначено, що бібліотеки повинні бути оснащені необхідними можливостями для роботи схеми PLR, воно не визначає мінімальні необхідні стандарти (такі як стабільне

електропостачання, мережева IT-інфраструктура, навчений персонал і адекватні бюджети), адміністративні витрати (як уряди можуть оцінити, чи PLR є економічно ефективним, якщо неможливо отримати інформацію про встановлення або операційні витрати для існуючих схем?), або критерії оцінки, що використовуються для систем PLR, описані в дослідженні як «успішні». Ці питання фундаментальні, і їх не можна просто ігнорувати...

У дослідженні визнається, що минулі дискусії у ВОІВ були суперечливими щодо впровадження PLR у країнах, що розвиваються. Однак він не стосується ситуації бібліотек у цих регіонах, які повинні були б запровадити PLR, або рівня державного фінансування послуг публічних бібліотек. Наприклад, в Африці публічні бібліотеки використовуються головним чином дітьми та студентами для підтримки формальної освіти, бібліотечні книги часто отримують через програми пожертвувань, і на відміну від Європи чи Канади, публічні бібліотеки часто повинні стягувати плату за підтримку надання основних послуг. Середні витрати на душу населення в публічних бібліотеках підкреслюють різницю у фінансуванні: у Європі цифри коливаються від 65 доларів США на душу населення в Данії, 46 доларів США на душу населення в Швеції та 35 доларів США в Нідерландах, тоді як дані, отримані для трьох країн Африки, показують витрати на душу населення між США 2,10 долара США, 0,11 долара США та 0,03 долара США.

Замість того, щоб застосовувати об'єктивний підхід, визнаючи, що запровадження схем PLR пов'язане як з витратами, так і з вигодами, автори дослідження, схоже, вважають, що PLR - це автоматично добре і його завжди слід заохочувати. У деяких випадках, схоже, воно навіть виступає за запровадження PLR, найширших систем PLR і поширення PLR на школи та навчальні заклади (навіть у країнах, що розвиваються). Вона також заохочує застосування PLR у спеціалізованих бібліотеках, що фінансуються державою і діють в рамках Марракешського договору, що, на нашу думку, суперечить духу Марракешського договору, метою якого є зменшення бар'єрів (і витрат), пов'язаних з виробництвом і міжнародною передачею книг, спеціально адаптованих для сліпих і людей з іншими порушеннями зору...» (*WIPO PLR study is fundamentally flawed // EIFL (Electronic Information for Libraries) (<https://www.eifl.net/news/wipo-plr-study-fundamentally-flawed>). 15.10.2024*).

***

«Глобальні збори роялті для творців зросли на 7,6% до нового максимуму в 13,1 млрд євро у 2023 р. Збільшення було зумовлено постійним стабільним зростанням цифрового доходу та значним відновленням живих концертів і публічних виступів, які стали останній сектор, який повністю оговтався від пандемії.

Після десятиліття щорічного двозначного відсоткового зростання цифрові збори збільшилися на скромніші 9,6% до 4,6 млрд євро, а ринок підписки на потокове мовлення почав розвиватися на більших територіях.

Випередивши телебачення і радіо, ставши найбільшим джерелом доходів правовласників у 2022 році, у 2023 році цифрові технології пішли ще далі, склавши 35% від загальних зборів. Це порівняно з 30% для ефірного мовлення та 25% для прямих ефірів і публічних виступів.

Незважаючи на зростання роялті від цифрових платформ, переважна більшість авторів стверджують, що потокові доходи не можуть забезпечити кар'єру чи засоби до існування. Особливо це стосується тих, хто не входить до вузького кола успішних митців, і тих, хто не може покладатися на інші джерела доходу, такі як виступи наживо, для побудови своєї кар'єри.

Збори роялті від телерадіокомпаній у 2023 році впали на -4,0% і були лише на +0,7% вищими за рівень 2019 року, що відображає зменшення кількості глядачів та доходів від телевізійної реклами.

Потік доходів від живих та публічних виступів, який включає концерти, виставки та ліцензування майданчиків і бізнесу, продовжив стрімке відновлення в усіх регіонах. Збори в цій категорії зросли на 22% і досягли історичного максимуму в 3,3 млрд євро...» (*Global creators' royalties up 7.6% to new high of EUR13.1 billion in 2023 // CISAC* (<https://www.cisac.org/Newsroom/news-releases/global-creators-royalties-76-new-high-eur131-billion-2023>). 24.10.2024).

***

Україна

«Міністерство культури та стратегічних комунікацій та Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій розробили методичний посібник з дотримання прав інтелектуальної власності при оцифруванні музейних предметів.

Його презентували під час круглого столу в Укрінформі.

Документ, орієнтований на працівників музеїв, містить не лише докладний розгляд норм Закону «Про авторське право і суміжні права», а й приклади їх застосування, опис європейських підходів до охорони авторських прав в контексті оцифрування музейних колекцій.

Директорка Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій (ІР-офіс) Олена Орлюк зазначила, що розробники намагалися максимально доступно надати рекомендації з дотримання авторського права для музейної спільноти з акцентом на оцифрування музейних колекцій...

«Документ буде поширено Мінкультури, Асоціацією музеїв України, і всі отримають до нього доступ. Документ існує у форматі PDF, його можна доповнювати, оптимізувати», - зауважив начальник відділу розвитку креативних секторів економіки ІР-офісу Дмитро Дорошенко...» (*В Україні розробили посібник з дотримання авторського права під час оцифрування музейних колекцій // Укрінформ* (<https://www.ukrinform.ua/rubric->

culture/3916604-v-ukraini-rozrobili-posibnik-z-dotrimanna-avtorskogo-prava-pid-cas-ocifruvanna-muzejnih-kolekcij.html). 16.10.2024).

***

«...Росіяни цинічно вкрали пісню "За териконами", яку написав боєць ЗСУ Михайло "Скорпіон" Стасула...

Спільна робота воїна ЗСУ Михайла Стасули та інкогніто гурту МюсліUA вперше наживо пролунала в випуску "Єдиного Кварталу" на каналі "1+1" ще в березні 2024 року.

Текст пісні "За териконами" було написано Михайлом Стасулою на псевдо "Скорпіон" в одному з окопів поблизу Мар'їнки та присвячений Ростиславу "Барону" Терлецькому, який загинув 17 листопада 2022 року...

Пісня Михайла Скорпіона "За териконами" розчулила мережу та вже декілька місяців "розриває" тренди. Це помітили і росіяни, які цинічно вкрали трек та переклали його, змінивши увесь сенс. Вперше це сталось у квітні, тоді переспів зробив так званий "артист" Міхаїл Пецкоркін, який робить "кавери" на відомі пісні та прославляє війну Росії проти України.

Днями з'явилося відео чергового виконання переспіву за авторством співака-пропагандиста Артема Кал'янова.

Згодом у соцмережах написали, що його канал видалено з Youtube за плагіат. Але в крадія їх кілька, тож поцуплений трек лишається у мережі...» *(Дар'я Бережна. Росіяни вдруге вкрали пісню "За териконами", яку боєць ЗСУ присвятив загиблому побратиму // Фокус (<https://focus.ua/uk/ukrayinskij-shoubiz/672074-rosiyani-vdruge-vkrali-pisnyu-za-terikonami-yaku-boyec-zsu-prisvyativ-zagiblotu-pobratimu-video>). 08.10.2024).*

***

«Організатори Book Forum у Запоріжжі вкрали назву львівського книжкового фестивалю. Про це на своїй Facebook-сторінці повідомила програмна директорка Львівського міжнародного BookForum Софія Челяк...

«Загалом проблема цієї історії в тому, що BookForum – це власна назва, яку створили ми. Ми довго її напрацьовували для того, щоб позначити формат, в якому ми працюємо, що це книжковий фестиваль, який відбувається довкола книги, довкола авторів. Тобто ця назва передбачає ярмаркову частину, презентацію. Таким чином ми позначаємо, що ми є літературним фестивалем. Нам писали із Житомира із запитом, чи вони можуть використати нашу назву, ми їм дозволили. На жаль, колеги із Запоріжжя, попри те, що вони були з нами знайомі, ми співпрацювали минулого року, вони просто прийняли BookForum як загальну назву», – розповіла Софія Челяк.

...«Бібліотеки Запоріжжя», яку вказано організатором на сторінці події Book Forum Запоріжжя, зазначили, що не мали на меті вкрати назву і вже комунікують із Софією Челяк...

У середу ввечері, 2 жовтня, після розголосу, організатори книжкового фестивалю у Запоріжжі змінили назву події без пояснень. Тепер вона називається «Читай Форум Запоріжжя» (*Зоряна Казмірук. Організатори Lviv BookForum звинуватили запорізькі бібліотеки у крадіжці назви // ТОВ “ЗАХІД.НЕТ”* (https://zaxid.net/organizatori_lviv_bookforum_zvinuvatili_zaporizki_biblioteki_u_kradizhtsi_nazvi_n1594964). 02.10.2024).

***

«ANTI-PIRACY: BOOKS — нова інформаційна кампанія, яка стартувала на початку вересня 2024 року. Її мета — підвищити культуру інтелектуальної власності в Україні та привернути увагу до проблеми дотримання прав на результати творчої діяльності.

Організаторами ініціативи стали Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (IP офіс), Центр спостереження з питань порушень прав інтелектуальної власності (Центр спостереження IPR), Український інститут книги, Українська асоціація книговидавців та книгорозповсюджувачів і Український альянс по боротьбі з підробками та піратством...

Для ефективного охоплення аудиторії, зокрема молоді, організатори використовують сучасні канали комунікації. Серед них:

- Співпраця з KyivBookFest 2024
- Спільні проекти з популярними блогерами
- Подкасти та освітні відеоролики
- Мем-контент на YouTube та в соцмережах IP офісу й Центру IPR

Ця ініціатива має на меті не лише боротися з піратством, а й формувати позитивне ставлення до дотримання авторських прав та використання легального контенту в українському суспільстві» (*Павло Бартос. В Україні стартувала кампанія проти піратства в видавництві // speka.media* (<https://speka.media/v-ukrayini-startovala-kampaniya-proti-piratstva-v-vidavnictvi-982n0k>). 25.10.2024).

***

«Український дім та Музей сучасного мистецтва звинуватили блогера Ваню Рассела у порушенні авторських прав через його музичне відео "Топчик-Горобчик".

Річ у тому, що кліп, який блогер опублікував днями у своєму YouTube та на інших платформах, знімали в просторі виставки "Кола Сільваші". Організатори виставкового проекту кажуть, що під час зйомок відео були допущені грубі порушення прав інтелектуальної власності...

Ваня Рассел відреагував на звинувачення у своєму Instagram, він заявив, що не розуміє висунутих претензій, адже купив квиток на виставку та знімав її на смартфон, так само як і інші відвідувачі...

Також блогер, вочевидь, вже видалив кліп "Топчик-Горобчик" зі своїх сторінок у соцмережах та у YouTube» (*Вероніка Кіреєва. Український дім та Музей сучасного мистецтва звинуватили блогера Ваню Рассела у порушенні авторських прав // TuKuiv (<https://tykyiv.com/news/ukrayinskii-dim-ta-muzei-suchasnogo-mistetstva-zvinuvatili-blogera-vaniu-rassela-u-porushenni-avtorskikh-prav/>). 23.10.2024*).

***

Австралійський Союз

«Пол Кросбі (зі Школи бізнесу Маккуорі, Університет Маккуорі), Тесса Баррінгтон, Ейрлі Лоусон і Ребекка Гіблін (з Мельбурнського юридичного факультету Мельбурнського університету) опублікували важливе дослідження про бібліотечну цифрову позичку "Невикористаний потенціал" (Untapped Potential): Результати австралійського проекту "Літературна спадщина".

Група заснувала "незалежне видавництво Untapped для перевидання недрукованих, але культурно важливих видань. Окрім порятунку 161 втраченої книги, дослідницька група використала дані, отримані під час цього процесу, щоб допомогти відповісти на важливі дослідницькі питання, на які неможливо було відповісти в інший спосіб".

Вони підсумовують:

- Ми не знайшли жодних доказів того, що бібліотечна позика електронних книг проекту Untapped "знизила" продажі - і навіть деякі докази того, що вона збільшила продажі певних книг.
- Існував значний попит з боку громадськості на позику та купівлю книг проекту Untapped в електронному вигляді.
- Бібліотечна промоційна діяльність може сильно впливати на кількість книг, які беруть читачі.
- Перевидання цих раніше недрукованих видань відкрило нові джерела доходу для авторів.
- Автори, які брали участь у проекті, та їхні спадкоємці також отримали значні неекономічні вигоди від проекту.
- Автори зіткнулися з широким спектром перешкод у відстоюванні своїх прав на недруковані видання, що ще раз підтверджує необхідність забезпечення мінімальних базових прав для кращого захисту їхніх інтересів.
- Бібліотечний контроль над інфраструктурою електронного книговидачі може покращити доступ до даних і допомогти спрямувати більше грошей авторам і видавцям...» (*Michael Blackwell. "Untapped Potential": An Important Study of Library Digital Lending // readers first (<https://www.readersfirst.org/news/2024/10/9/untapped-potential-an-important-study-of-library-digital-lending>). 09.10.2024*).

***

«...29 серпня головним науковцем Австралії Кеті Фолі в доповіді про публікації у відкритому доступі було запропоновано національну модель передплати...

Вона заявила, що "дослідження, які фінансуються державою, повинні бути загальнодоступними", і запропонувала, щоб австралійці мали повний доступ до опублікованих в Австралії досліджень.

Вона додала, що понад 60 відсотків австралійських журнальних статей за останні 15 років є закритими для доступу.

"Обмежений доступ до наукової літератури є бар'єром для інновацій, особливо для високотехнологічних малих і середніх підприємств", - написала Фолі. У своїй доповіді вона також проаналізувала переваги та недоліки існуючих моделей.

Рада австралійських університетських бібліотекарів вітає мету розблокування знань, але вважає, що запропонована Фолі модель "не є стратегією, яка сприятиме трансформації академічної видавничої справи в напрямку відкритого майбутнього".

Модель, запропонована Фолі, "спиратиметься на роботу Ради з укладання угод "читати і публікувати", щоб розширити доступ до читання і права на публікацію для всіх австралійців; однак вона сприятиме збільшенню кількості публікацій у відкритому доступі лише в межах лімітів, встановлених видавцями. Це не означатиме відкритого доступу до всіх австралійських досліджень", - зазначає рада...

Національна модель передплати не вирішить основних "проблем, пов'язаних з нинішньою комерційною індустрією наукових видань", - підсумувала рада.

Марк Сазерленд, директор Відкритого доступу Австралазії, відповів на пропозицію Фолі під час вебінару, проведеного у вересні для обговорення цієї ідеї. Він сказав, що "ми стурбовані тим, що поради стосуються лише рецензованих журнальних статей, і нам досі незрозуміло, як ця модель може бути масштабована на тисячі академічних видавництв". За його словами, група занепокоєна тими частинами пропозиції Фолі, які зменшують акцент на репозитаріях відкритого доступу. "Натомість ми підтримуємо інвестиції в австралійські можливості та відкриту інфраструктуру, включаючи репозитарії та існуючу місцеву інфраструктуру видавництва журналів, забезпечуючи якісні, надійні ринки збуту для австралійських дисциплін та досвіду", - додав він.

Пропозиція Фолі була сформульована як порада уряду, але публічної реакції з боку уряду поки що не було...» (*Jenny Sinclair. Australian chief scientist's open-access proposal falls flat // Research Professional News (<https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-australia-industry-2024-10-australian-chief-scientists-open-access-proposal-falls-flat/>). 16.10.2024*).

***

Аргентинська Республіка

«Правого популістського президента Аргентини Хав'єра Мілея звинувачують у плагіаті частини його недавньої промови на Генеральній асамблеї ООН із політичної драми "Західне крило" (West Wing).

...Мілей "слово в слово скопіював монолог" вигаданого президента телешоу Джосайї "Джеда" Бартлета.

Підозри щодо промови Мілея з'явилися цього тижня, коли політичний оглядач Карлос Паньї звернув увагу на "надзвичайну" схожість між частиною промови президента і словами, виголошеними Бартлетом у виконанні Мартіна Шина за 21 рік до цього. "Невже ніхто більше не помітив?" написав Паньї в газеті La Nación...

Подібність між цими двома промовами здивувала аргентинців, а одна газета пояснила це одержимістю "Західним крилом" головного стратега Мілея, Сантьяго Капуто. "Фанатично захоплений сценаристом [і творцем серіалу] Аароном Соркіним, Капуто подивився весь серіал "Західне крило" від семи до дев'яти разів", - повідомляла цього року газета La Nación.

Багато оглядачів підкреслили іронію в тому, що Мілей - нестабільний правий, який має зв'язки з Дональдом Трампом, Ілоном Маском, Жаїром Болсонару і Віктором Орбаном, - копіює вигаданого президента-демократа, відомого своєю неупередженою адміністрацією і прогресивною політикою...»
(Tom Phillips. Argentina's Javier Milei accused of plagiarising UN speech from West Wing // Guardian News & Media Limited (https://www.theguardian.com/world/2024/oct/04/argentina-javier-milei-accused-plagiarising-un-speech-west-wing). 04.10.2024).

***

Китайська Народна Республіка

«Інструмент Copyright AI Intelligent Review (版权AI智审), розроблений у Китаї, є значним прогресом у законодавстві про інтелектуальну власність (ІВ). Використовуючи штучний інтелект, ця інноваційна система допомагає перевіряти та захищати твори, захищені авторським правом...

Ключові характеристики

- Розширене розпізнавання зображень: Інструмент використовує розширене розпізнавання зображень для пошуку «зображення до зображення», відстеження походження візуальних творів і ідентифікації оригінальних творців, що є важливим для встановлення права власності.
- Оцінка інноваційності та подібності: оцінюється ступінь інноваційності у творі та кількісно оцінюється подібність між зображеннями, допомагаючи визначити потенційне порушення авторських прав.

- Безпроблемна інтеграція для обґрунтованих суджень: інтегрований у платформи управління судами, інструмент надає суддям аналітичні ресурси під час судових розглядів, покращуючи процес прийняття рішень і оптимізуючи вирішення справ з високим рівнем успіху у виявленні подібних проектів.

Переваги

- Простота використання та економічна ефективність: зручний інтерфейс дозволяє суддям і працівникам суду легко орієнтуватися, зменшуючи потребу в тривалому навчанні та знижуючи судові витрати за рахунок спрощення процесу збору доказів.
- Ефективність і точність аналізу авторських прав: Завдяки автоматизації аналізу випадків авторського права інструмент значно скорочує час, необхідний для оцінки, і мінімізує людські помилки, що забезпечує точніші рішення
- Посилення захисту авторських прав: Інструмент посилює захист авторських прав, надаючи право професіоналам у сфері права захищати права творців і ефективно боротися з порушеннями...» (*Sophie Li, Sophia Hou. Enhancing Copyright Protection: Features of China's AI Intelligent Review Tool // Rouse International Limited (https://rouse.com/insights/news/2024/enhancing-copyright-protection-features-of-china-s-ai-intelligent-review-tool). 23.10.2024).*

***

Республіка Індія

«У сучасному світі, що керується технологіями, де будь-якій особі легко стати відомою чи впливовою особою та мати власну базу шанувальників, тепер виникає нове питання закону про те, чи вміст, створений фанатами, вважатиметься порушенням авторських прав чи ні...

Шанувальники вважають творіння, які вони створюють, цілком оригінальними. Вони мають право на свій твір, але з технічної точки зору створений фанатами контент не відноситься до оригінальних творів, навіть якщо на нього вкладено працю та гроші шанувальників; насправді вміст, створений фанатами, є похідним твором, що означає, що він походить від твору, захищеного авторським правом, іншого власника. Що стосується захисту авторського права, власник авторського права має виключні права на створення похідних робіт із власного оригінального захищеного авторським правом твору, і жодна інша особа не має права ні створювати, ні використовувати цю похідну роботу без дозволу власника авторського права. Якщо хтось зробить те саме, це призведе до порушення авторських прав і, отже, призведе до багатьох судових позовів проти цієї особи.

Черпати ідеї з раніше опублікованих робіт і порушувати чужу інтелектуальну власність — дві дуже різні речі. Фан-арт, який ненавмисно порушує права інтелектуальної власності, не є рідкістю, і це може бути розчаруванням як для компаній, які обслуговують споживачів, так і для шанувальників. Незважаючи на те, що фан-арт часто сприймають як жест

вдячності, використання товарних знаків може ввести глядачів в оману. Ризик порушення прав власника бренду виникає через можливість того, що громадськість подумає, що твір мистецтва ліцензований або пов'язаний з бізнесом. Тому, щоб запобігти введенню громадськості в оману, компаніям слід бути обережними, демонструючи публічно неліцензійні фан-арти, а артистам слід утримуватися від використання товарних знаків інших брендів без дозволу. Якщо будь-яка похідна робота класифікується як добросовісне використання, вважається, що ця робота не є порушенням авторських прав. В Індії доктрину добросовісного використання включено до розділу 52 Закону про авторське право 1957 року. Визначення того, чи оцінюється похідна робота на добросовісне використання, залежить від чотирьохфакторного тесту.

...важливо пам'ятати, що власники авторських прав лише певною мірою толерантні до робіт фанатів, і їхня позиція щодо цього питання залежить від того, чи шанувальники публічно демонструють свої фан-арти, що може вплинути на попит на оригінальні твори. Кожна книга, телесеріал, мюзикл чи франшиза коміксів залучає все більше прихильників. Уміння художньо виражати себе є важливим для фан-спільнот. Так само вкрай важливо дотримуватися закону, а не стикатися з наказом про припинення та відмову...» (*The intersection of Copyright Law and Fan made Content // IP Press (<https://www.theippress.com/2024/10/15/the-intersection-of-copyright-law-and-fan-made-content/>). 15.10.2024*).

***

«...Згідно із Законом про авторське право в Індії, музика є творчим твором, що охороняється, і використання чужої музики без дозволу може призвести до серйозних правових наслідків.

В Індії значно почастишали випадки порушення авторських прав, оскільки розповсюдження контенту переміщується в Інтернет. Завдяки наявності цифрових інструментів правовласники тепер можуть легко відстежувати несанкціоноване використання їхньої музики. Творці, які не отримують необхідні ліцензії, можуть зіткнутися з судовими позовами, великими штрафами або видаленням свого вмісту з платформ. Для незалежних творців це може означати як фінансові втрати, так і репутаційну шкоду.

Музичне ліцензування не є універсальним рішенням. Залежно від того, як автор збирається використовувати музику, можуть знадобитися різні ліцензії. Ось основні типи авторських прав, про які варто знати:

1. Права на публічне виконання: якщо музика використовується під час публічного виконання — будь то подія в прямому ефірі, онлайн-трансляція чи трансляція — творці повинні отримати ліцензію на публічне виконання від товариства авторського права, наприклад Indian Performing Right Society (IPRS). Ця ліцензія може вимагати навіть невеликі заходи чи відео з фоновою музикою, що відтворюється публічно.

2. Механічні права та права на синхронізацію: ці права вступають у дію, коли музика відтворюється або синхронізується з візуальними матеріалами. Якщо автори використовують музику в короткометражному фільмі, рекламі чи музичному відео, вони повинні забезпечити механічні права (для відтворення музики) і права на синхронізацію (для поєднання її з візуальними елементами). Нехтування цими основними правами є поширеною помилкою, яка може призвести до судових проблем.

3. Виняток із добросовісного використання: Закон Індії про авторське право надає певну гнучкість через положення про «справедливе використання», яке дозволяє обмежене використання вмісту, захищеного авторським правом, для таких цілей, як критика, огляд або навчання. Однак цей виняток є вузьким, і його можна легко витлумачити неправильно. Творці повинні розуміти обмеження добросовісного використання та проконсультуватися з експертами, щоб не покладатися на нього неналежним чином.

Враховуючи складність цих юридичних проблем, які кроки можуть зробити творці контенту, щоб забезпечити ефективне керування ліцензуванням музики?

1. Слідкуйте за законами про авторське право

Першим кроком до уникнення юридичних проблем є розуміння законів, які регулюють використання музики. Творцям варто взяти за звичку бути в курсі останніх подій в індійському законодавстві про авторське право та відвідувати семінари чи вебінари, присвячені ліцензуванню музики. Зі змінами в цифровому ландшафті розвиваються закони для кращого захисту інтелектуальної власності, і творці повинні знати про ці зміни.

2. Використовуйте ліцензовані музичні бібліотеки

Один із найпростіших способів уникнути порушення авторських прав — використовувати ліцензовану або безоплатну музику з надійних джерел. Ці бібліотеки пропонують широкий вибір музики з уже наявними необхідними ліцензіями, позбавляючи творців від клопоту вести прямі переговори з власниками авторських прав. Вибір ліцензованої музики допомагає забезпечити дотримання вимог і зменшує ризик судових спорів.

3. Зверніться до юридичних експертів, якщо сумнівається

Враховуючи складнощі, пов'язані з цим, творцям слід без вагань звертатися за юридичною порадою, якщо вони не впевнені щодо конкретних ліцензійних вимог. Юрист, який спеціалізується на авторському праві, може допомогти визначити, які ліцензії необхідні для певного проекту, і допоможе творцям у будь-яких сірих зонах, з якими вони можуть зіткнутися, наприклад, міжнародне розповсюдження або використання невеликого уривка пісні.

4. Співпрацюйте безпосередньо з музикантами

Альтернативним і корисним підходом є співпраця з незалежними музикантами та композиторами. Працюючи безпосередньо з виконавцями, творці можуть забезпечувати власну музику, а також підтримувати індійську

музичну сцену. Ця співпраця пропонує чітку ліцензійну угоду на основі контракту та можливість додавати оригінальну музику до вмісту.

Із зростанням індустрії створення контенту в Індії зростає й складність ліцензування музики. Очікується, що новітні технології, такі як блокчейн і штучний інтелект (ШІ), революціонізують простір, забезпечуючи більшу прозорість у власності на музику та сприяючи автоматизованим виплатам роялті...» (*Gaurav Dagaonkar. Legal challenges and updates in music licensing for content creators // The Indian Express [P] Ltd. (https://www.financialexpress.com/business/brandwagon-legal-challenges-and-updates-in-music-licensing-for-content-creators-3644774/). 20.10.2024).*

***

Республіка Корея

«Корейська асоціація авторського права на музику (КОМСА), найбільша організація з управління авторським правом на музику в країні, планує віддавати перевагу підвищенню обізнаності про авторські права шляхом активної реклами, а не вживати судових заходів проти власників тренажерних залів, які не дотримуються правил авторського права на музику...»

КОМСА планує вжити заходів для вирішення спорів щодо авторських прав і скарг від індустрії тренажерних залів.

Наразі з приблизно 15 500 зареєстрованих тренажерних залів по всій країні лише близько 7 800 сплатили комісію за авторські права принаймні один раз, що вказує на те, що трохи більше половини дотримується положення про авторське право на музику, змінене в 2018 році, яке вимагає від компаній сплачувати комісії за авторські права за використання захищеної авторським правом музики.

КОМСА збирає ці збори на основі правил, затверджених Міністерством культури, спорту та туризму.

КОМСА додала, що багато власників тренажерних залів досі не знають про свій обов'язок сплачувати авторські права, що призводить до несанкціонованого використання музики. «Це не тільки ускладнює збір і розподіл основних зборів за авторські права для творців, але також призводить до збільшення кількості судових суперечок і скарг, пов'язаних з порушенням авторських прав».

Багато з тих, хто не заплатив, є власниками невеликих тренажерних залів, які часто ведуть свій бізнес самостійно і не знають про свої зобов'язання...

Загальне незнання регламенту призвело до судових суперечок між власниками тренажерних залів і КОМСА щодо порушення авторських прав.

Закон про авторське право на музику стверджує, що власники тренажерного залу площею понад 50 квадратних метрів повинні сплачувати регулярні збори за авторські права на музику.

Якщо вони відтворюють захищену авторським правом музику, не роблячи цього, їм загрожує п'ятирічний термін або штраф у розмірі до 50 мільйонів вон (37 875 доларів).

Щоб вирішити ці проблеми та сприяти взаємовигідним відносинам між власниками авторських прав і користувачами, КОМСА вивчає ініціативи щодо реформування.

«Зараз ми обговорюємо заходи щодо реформування з Міністерством культури, спорту та туризму, щоб полегшити проблеми, з якими стикаються власники спортзалів через порушення законодавства про авторські права. Ми плануємо негайно припинити судові дії, такі як судові позови, і надати пріоритет проактивним рекламним заходам, спрямованим на підвищення обізнаності про авторські права», — заявили в КОМСА...» (*Hong Yoo. Copyright group seeks cooperative solutions for music at gyms // Korea Herald Korea* (https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20241002050690&utm_source=flipboard&utm_content=other). 02.10.2024).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...оприлюднено останній звіт про прибутки та контракти британських аудіовізуальних виконавців... Для цього дослідження було опитано 2469 виконавців, а також було проведено низку інтерв'ю та фокус-груп, щоб зафіксувати їхній досвід і точки зору, додавши цінного контексту до кількісних результатів...

Результати дослідження показують, що середній річний зарібок виконавців значно нижчий за середній по країні: типовий дохід становить 17 500 фунтів стерлінгів на рік, що значно нижче середнього показника по Великій Британії, який становить 34 963 фунтів стерлінгів. Зарібок виконавців з інвалідністю є тривожно низьким - 7 500 фунтів стерлінгів.

Звіт розкриває диспропорції в розмаїтті всередині індустрії. Хоча ЛГБТ+ виконавці представлені краще, ніж серед населення Великобританії загалом, жінки недостатньо представлені в цьому секторі, що свідчить про бар'єри на шляху до кар'єрного зростання в перформативному мистецтві. Крім того, індустрія залишається привілейованою професією: більше половини виконавців походять із заможних верств населення, але заробляють вони не більше, ніж ті, хто походить із менш привілейованих верств. Різниця в доходах між демографічними групами є менш вираженою, ніж очікувалося: чоловіки і жінки заробляють однакові суми, а виконавці з професійним досвідом не заробляють значно більше, ніж їхні менш привілейовані колеги.

Занепокоєння щодо викупу прав та обсягу прав, які передаються продюсерам, зростає разом із відчуттям зменшення гонорарів та роялті. Окрім

послаблення позицій на переговорах, дослідження свідчить про поширеність експлуататорських практик в індустрії - від недотримання контрактних зобов'язань до жорстокого поводження на сцені. Виконавці також висловили занепокоєння зростаючим використанням штучного інтелекту в індустрії: 19% респондентів просили надати зображення або аудіо для цифрових копій, а 8% повідомили, що цифрові двійники були створені без їхньої згоди...» (*New Report : UK Audiovisual Performers' earnings and contracts // Centre for Regulation of the Creative Economy* (<https://www.create.ac.uk/blog/2024/10/03/audiovisual-performers-earnings-and-contracts-2024/>). 03.10.2024).

***

«Права художника на перепродаж (ARR) дають право художнику на отримання роялті щоразу, коли його робота продається за 1000 фунтів стерлінгів або більше... на вторинному арт-ринку в межах Європейського економічного простору. Право поширюється на продажі, здійснені через професіоналів арт-ринку (наприклад, галереї, аукціонні дома та арт-дилерів). ARR розраховується за ковзною шкалою, де сума роялті зменшується відповідно до діапазону цін продажу, аж до верхньої межі у 12 500 фунтів стерлінгів за один твір.

У Великій Британії ARR управляються товариствами, що займаються збором авторських прав, такими як Товариство авторських прав дизайнерів і художників (DACS), які розподіляють роялті безпосередньо художникам, загальна сума яких лише у 2023 році склала понад 9,4 мільйона фунтів стерлінгів. Як і авторське право, ARR діють протягом усього життя митця та 70 років після його смерті, тож вони можуть бути цінним активом для митця та його спадщини...

У випадку спільних авторів ARR утримується рівними частками (або іншим чином розділяється згідно з письмовою домовленістю).

Існує мало коментарів, які пояснюють, що означає «створити» у правах перепродажу, де задіяні технічні співробітники. Прецедентне право у сфері авторського права, яке можна екстраполювати на ARR, вказує на те, що хтось вважається автором, залежить від факту. У суперечці між двома ймовірними авторами суди можуть переглядати творчий і мистецький внесок, розглядаючи питання про спільне авторство помічників студії...

Розробка контракту може бути спрямована на розмежування ролей технічних спеціалістів як надання допомоги в реалізації творчих ідей та робіт художника або надання допомоги виключно у виконанні роботи художника. Варто також вести тогочасні записи та нотатки вказівок художника помічникам у створенні твору.

Існує ще один, чіткий, керівний принцип, який допомагає. Особа, чие ім'я з'являється на творі, вважається його автором, і тягар відповідальності лягає на будь-яку особу, яка стверджує протилежне. Таким чином, якщо ім'я, що

видається за ім'я автора, з'явилося на творі під час його створення, названа особа, якщо не доведено протилежне, буде вважатися автором. Це також стосується всіх імен на творах, які вважаються продуктом спільного авторства, по відношенню до кожної особи, яка вважається одним з авторів.

Тому, якщо будь-який художник прагне бути єдиним бенефіціаром ARR, варто було б переконатися, що лише його ім'я є на роботах, створених у студії, і це може поширюватися на будь-які записи чи документи...» (*Named and claimed: who could benefit from Artist's Resale Rights? // Withersworldwide* (<https://www.withersworldwide.com/en-gb/insight/read/named-and-claimed-who-could-benefit-from-artist-s-resale-rights>). 14.10.2024).

***

Сполучені Штати Америки

«Бібліотека округу Тетон у Джексоні, штат Вайомінг, роками проводила для місцевих дітей програми навчання грамотності на тему Гаррі Поттера. Заходи припиняються після юридичних погроз з боку Warner Brothers...

У прес-релізі, опублікованому в четвер, бібліотека повідомила, що діяла у відповідь на лист із вимогою припинити порушення від юридичних представників Warner Bros. Entertainment Inc., власника авторських прав та інших прав інтелектуальної власності, пов'язаних з фільмами про чарівника Гаррі Поттера. До отримання листа співробітники бібліотеки "не знали, що цей безкоштовний освітній захід є порушенням авторських прав", - йдеться у повідомленні. У минулому бібліотек заохочували проводити заходи на тему Гаррі Поттера, щоб популяризувати книги, коли вони виходили у світ...» (*Rob Beschizza. Public library ends Harry Potter-themed child literacy program after legal threat from Warner Brothers // Boing Boing* (https://boingboing.net/2024/10/05/public-library-ends-harry-potter-themed-child-literacy-program-after-legal-threat-from-warner-brothers.html?utm_source=flipboard&utm_content=boingboing%2Fmagazine%2FAll+Stories). 05.10.2024).

***

«...Коли ми говоримо про Хелловін і авторське право, ми занурюємося у світ, де творчість зустрічає юридичні межі...

Ключовим пунктом закону про авторське право є відмінність між ідеями та їх вираженням. Уявіть, що обидва автори пишуть про школу чарівників. Загальна концепція не захищається авторським правом, але конкретні деталі, як-от персонажі та сюжет, захищаються. Цей принцип дозволяє широкий спектр творчих інтерпретацій, зберігаючи унікальне вираження кожного творця.

Костюми, які часто є важливою частиною Хелловіну, підпадають під складну категорію. Відповідно до Закону про авторське право, більшість костюмів вважаються "корисними виробами". Це предмети з практичними функціями, такі як одяг, і, як правило, не захищені авторським правом. Однак бувають винятки. Якщо костюм включає оригінальні та відокремлювані художні елементи, ці частини можуть бути захищені авторським правом...

Маски є особливим випадком в авторському праві на Хелловін. На відміну від костюмів, маски не вважаються корисними предметами, оскільки їхня основна функція - зображати зовнішність. Це робить їх придатними для захисту авторським правом, якщо вони достатньо оригінальні. Однак оригінальність є ключовим фактором. В одному відомому випадку маска, зроблена за зліпком з існуючої маски Вільяма Шетнера, була визнана недостатньо оригінальною для захисту авторських прав...

Коли справа доходить до костюмів на Хелловін, розуміння того, як застосовується закон про авторське право, може бути дещо складним. Ключовим правовим поняттям тут є корисні об'єкти. Відповідно до Закону про авторське право, корисні вироби - це предмети, що виконують практичну функцію, наприклад, одяг. Це означає, що більшість костюмів, які слугують для вдягання тіла, не підлягають охороні авторським правом...

Однак є поворот. Якщо костюм містить художні елементи, які можна відокремити від його функціонального призначення, ці елементи можуть бути захищені авторським правом. Тут тест на роздільність вступає в дію. Цей тест допомагає визначити, чи можуть художні особливості корисного виробу існувати незалежно від його утилітарних аспектів. Якщо вони можуть, вони можуть мати право на захист авторських прав.

...важливі аспекти законодавства про авторське право, яке стосується костюмів на Хелловін:

- *Оригінальність має значення:* щоб костюм або маска були захищені авторським правом, вони повинні бути оригінальними. Просто змінити існуючий дизайн може бути недостатньо для захисту авторських прав.
- *Відокремлювані елементи:* хоча костюми в цілому можуть бути незахищеними, окремі елементи, які можна відокремити та оригінальні, можуть бути захищені. Це дуже важливо враховувати дизайнерам костюмів під час створення нових дизайнів.

Розуміння цих юридичних прецедентів може допомогти дизайнерам костюмів і ентузіастам керувати складною територією Хелловіна та авторським правом, гарантуючи, що творчі роботи будуть як відзначені, так і захищені...»

(Beginner's Guide to Halloween Copyright Issues // Divi (https://giselleayala.com/halloween-and-copyright/?_gl=1*_ga0yf6*_ga*MTkxMDQwMTYyNC4xNzI3NjE0MzEw*_ga_940BJKFE82*MTcyODkyMDIzNi4yLjAuMTcyODkyMDIzNi4wLjAuMA..). 12.10.2024).

***

«...Креативні індустрії є невід'ємною частиною економіки США. Захищені авторським правом медіа, включаючи фільми, телебачення, книги, музику, програмне забезпечення, відеоігри тощо, приносять 1,8 трильйона доларів на рік і створюють 9,6 мільйона робочих місць. Це становить 7,76% ВВП і 4,88% національної робочої сили.

Всупереч поширеній помилковій думці, наша першокласна кіно- і телеіндустрія не складається виключно з великих конгломератів. Вона складається з понад 122 000 підприємств, 92% з яких мають менше 10 працівників. Загалом кіноіндустрія США забезпечує 2,74 мільйона робочих місць і виплачує заробітну плату на загальну суму 242 мільярди доларів на рік працівникам по всій країні.

На жаль, поширене потокове піратство підриває всі ці економічні внески. Відеопіратство щороку коштує економіці США від 29,2 до 71 мільярда доларів, а також знищує від 230 000 до 560 000 робочих місць. У дослідженні Торгово-промислової палати США зроблено висновок: "Усі переваги, які потокове мовлення приносить нашій економіці, були штучно обмежені цифровим піратством".

Було досягнуто певного прогресу в боротьбі з цими втратами. Наприклад, Закон про захист законного потокового мовлення (Protecting Lawful Streaming Act, PLSA) закрити лазівку, яка дозволяла злочинним підприємствам, що базуються в США, уникати звинувачень у скоєнні кримінальних злочинів. Завдяки цьому закону федеральним правоохоронним органам стало легше переслідувати піратські угруповання в США - але ще багато чого треба зробити.

Нам потрібні інші рішення для злочинних підприємств, що базуються за кордоном, за межами нашої юрисдикції. Одним зі здорових і перевірених часом підходів є блокування сайтів. У майже 60 інших країнах, включно з основними демократичними союзниками, суди можуть зобов'язати місцевих інтернет-провайдерів заблокувати доступ до сайтів, присвячених піратству. Як показують дослідження, блокування сайтів ефективно збільшує трафік для легальних стрімерів...

Чарівної панацеї від піратства не існує, але закон про блокування сайтів у США став би важливим інструментом, який допоміг би нашій індустрії відшкодувати частину збитків від крадіжок. Він також допоможе захистити конфіденційність і безпеку американських споживачів...» (*Ruth Vitale. Why the U.S. Needs to Strengthen Online Copyrights: An Indie Filmmaker's Perspective // Copyright Alliance (<https://copyrightalliance.org/high-school-debate-copyright-policy-ruth-vitale/>). 03.10.2024*).

***

«Для художника будь-якого виду захист вашої роботи має вирішальне значення для підтримки цілісності ваших творчих зусиль, збереження контролю над вашою роботою та гарантування того, що тільки

ви та ті, кого ви уповноважили, отримуєте дохід від вашої роботи. В основі цього захисту лежить авторське право. Авторське право надає авторам права, необхідні для контролю за використанням, розповсюдженням і відтворенням їхніх творів...

Поради щодо захисту творів мистецтва

1. Зареєструйте свої авторські права!

Перш за все, давайте розвіємо поширений міф: так зване «авторське право бідної людини», коли ви надсилаєте собі поштою копію своєї роботи, щоб покласти на штамп із датою поштового відправлення як доказ того, що ви створили роботу до певної дати. Коротше кажучи, авторське право бідняка не дає вам жодних переваг федеральної реєстрації.

Незважаючи на те, що захист авторських прав є автоматичним, коли оригінальний твір прикріплено до матеріального носія, реєстрація вашої роботи в Бюро авторських прав США надає значні додаткові переваги, важливі для будь-якого художника...

2. Ведіть докладні записи

Замість того, щоб покладатися на «авторське право бідної людини», ведіть документацію щодо свого робочого процесу, а також публікації вашої роботи. В ідеалі підтримувати наступне:

- Ескізи та чернетки: зберігайте попередні ескізи, чернетки та нотатки.
- Дати створення: відстежуйте, коли ви створили кожен оригінальний твір і навіть його частини.
- Записи про виставки та публікації: задокументуйте, де та коли кожна ваша робота демонструється чи публікується.

Ці записи можуть допомогти встановити ваше право власності та графік вашого творчого процесу.

3. Використовуйте водяні знаки

Коли ваша робота перебуває в цифровому форматі, її можна легко переміщати по всьому світу за лічені секунди. Якщо ви ділитесь своєю роботою в Інтернеті, подумайте про використання водяних знаків. Водяний знак — це видиме накладання, яке ідентифікує вас як автора цього твору. Хоча водяний знак не завадить комусь використовувати вашу роботу без вашого дозволу, він чітко визначає, хто є власником авторських прав, і, особливо якщо порушник намагається видалити його, у контексті позову про порушення авторських прав він може значно підтвердити ваше твердження, що порушення було навмисним, що, можливо, призвело до більшої компенсації.

4. Отримайте дохід від ліцензування вашої роботи

Якщо ви бажаєте дозволити іншим використовувати вашу роботу, укладіть письмову ліцензійну угоду, у якій зазначено, як ваша робота може використовуватися та яку винагороду ви отримаєте за дозвіл на таке використання. Ліцензії можуть бути виключними (лише сторона X може продавати відбитки із зображенням твору) або невиключними (надають однакові права кільком сторонам). Ліцензія — це юридична угода, яка має чітко

вказувати надану ліцензію, термін дії цієї ліцензії, зобов'язання ліцензіата щодо звітності та бухгалтерського обліку, а також те, як власник авторських прав отримає компенсацію за надання такої ліцензії, на додаток до багатьох інших положень. Коли з'явиться можливість отримати ліцензію, залучіть адвоката з авторських прав, який допоможе вам у складанні цього документа.

5. Зрозумійте добросовісне використання

Добросовісне використання — це юридична доктрина, яка дозволяє обмежене використання матеріалів, захищених авторським правом, без дозволу власника авторських прав за певних обставин, як правило, з метою критики, коментарів, новин, викладання, стипендії чи дослідження. Як митець пам'ятайте, як добросовісне використання може застосовуватися до вашої роботи та робіт інших, особливо якщо ви берете участь у таких практиках, як реміксування чи семплювання.

6. Прочитайте умови використання онлайн

Є багато онлайн-локацій, у тому числі сайти соціальних мереж, які є чудовими платформами для демонстрації вашої роботи. Але будьте дуже обережні, перш ніж публікувати свою роботу. Перегляньте Умови використання платформи, оскільки Умови деяких платформ передбачають, що коли ви завантажуєте свою роботу, ви надаєте платформі ліцензію на її використання різними способами без вашої попередньої згоди. Подумайте, чи бажаєте ви надати цю ліцензію перед опублікуванням, і завжди додавайте повідомлення про авторські права на своє зображення.

7. Знайте свої права під час продажу

Коли ви продаєте своє мистецтво, уточніть, які права ви передаєте. Продаж твору мистецтва не означає автоматичну передачу авторських прав, якщо це прямо не зазначено в письмовій формі. Наприклад, ви можете зробити 100 відбитків своєї картини маслом, але, продаючи ці відбитки, ви не продаєте та не ліцензуєте свої авторські права на оригінальну картину. Те, що хтось купує відбиток, не означає, що він може робити копії відбитка для продажу, розповсюдження тощо. Завжди чітко вказуйте під час продажу, чи отримує покупець лише фізичний твір мистецтва, чи він також отримує певні права на використання.

8. Зверніться до адвоката з питань інтелектуальної власності

Якщо ви не впевнені щодо будь-якого аспекту авторського права, порадьтеся з адвокатом із авторських прав. Кожна ситуація унікальна, і досвідчений адвокат з питань інтелектуальної власності може пристосувати ваші ліцензії та інші угоди до вашої конкретної ситуації, допоможе вам із реєстрацією авторських прав і проведе вас у вирішенні потенційних юридичних проблем...» (*Top Copyright Tips for Artists // Redwood Art Group* (<https://artbusinessnews.com/2024/10/top-copyright-tips-for-artists/>). 15.10.2024).

***

«У 2019 році бібліотеки Університет Колорадо розпочали партнерство з Google Books і HaithiTrust Digital Library для створення цифрових копій, які збережуть і покращать доступ до важкодоступних і рідкісних матеріалів у наших колекціях. Відтоді бібліотеки надіслали 92 тисячі одиниць для оцифрування, що, за нашими оцінками, заощадило бібліотекам 9 мільйонів доларів, якщо ми самі оцифрували матеріали...»

Книги, оцифровані в рамках цього партнерства, надсилаються в Google і обробляються за допомогою методів неруйнівного сканування, щоб мінімізувати пошкодження матеріалів. Елементи повертаються до бібліотек приблизно через два місяці, щоб мінімізувати перебої в доступності матеріалів...» (*University Libraries digitizes thousands of books for Google Books project // University Libraries (<https://libraries.colorado.edu/2024/10/15/university-libraries-digitizes-thousands-books-google-books-project>). 15.10.2024*).

***

«Бюро з авторських прав США не розширюватиме виняток з правил DMCA, який дозволяв би зберігати відеоігри в бібліотеках та архівах.

З 2021 року Фонд історії відеоігор (VGHF) співпрацює з Мережею збереження програмного забезпечення (SPN), щоб знайти спосіб для бібліотек та архівів дистанційно ділитися цифровим доступом до недрукованих ігор, які наразі заборонені статтею 1201 закону DMCA. У своїй заяві VGHF сказав, що "розчарований" рішенням Бюро.

Збереження ігор є давньою проблемою в індустрії як у США, так і за її межами, і VGHF раніше вже робив кроки для "збереження, відзначення та викладання історії відеоігор". Минулого року Фонд опублікував дослідження, згідно з яким 87 відсотків ігор, випущених до 2010 року в країні, були практично недоступні.

На сторінці 191 Рекомендацій щодо реєстрів Бюро процитувало коментарі Асоціації розважального програмного забезпечення (ESA), яка стверджувала, що прихильники збереження, такі як VGHF, "[не] запропонували чіткої вимоги знати, хто є користувачами або чому вони хочуть отримати доступ до гри". Крім того, воно припустило, що відсутність таких вимог означає, що прихильники "залишають за собою майже повну свободу дій у тому, як вони надаватимуть доступ до ігор, щоб зберегти їх"...» (*Justin Carter. U.S. Copyright Office rejects DMCA exemption to support game preservation // Informa PLC (<https://www.gamedeveloper.com/business/u-s-copyright-office-rejects-dmca-exemption-to-support-game-preservation>). 25.10.2024*).

***

«...Переваги сильної охорони авторського права та правозастосування для американських авторів, продюсерів і працівників продемонстровано в оновленому звіті ПРА (Міжнародний альянс інтелектуальної власності) за грудень 2022 року "Індустрія авторського

права в економіці США": Звіт за 2022 рік, підготовлений Secretariat Economists, Inc. Згідно зі Звітом 2022, у 2021 році "основні" галузі авторського права в США: (i) створили понад 1,8 трильйона доларів економічного продукту; (ii) становили 7,76% всієї економіки; і (iii) працевлаштували приблизно 9,6 мільйона працівників, що становить майже 4,9% всієї робочої сили США і понад 5,5% від загальної кількості зайнятих у приватному секторі США. Робочі місця, створені цими галузями, є високооплачуваними; наприклад, працівники індустрії авторського права отримують в середньому на 51% вищу заробітну плату, ніж інші американські працівники.

Звіт ПРА за 2022 рік також відкрив нові горизонти, вимірявши значний внесок галузей авторського права в цифрову економіку США, як це поняття визначено федеральним урядом. У 2021 році на основні галузі авторського права припадало 52,26% цифрової економіки США та 48,1% зайнятості в цифровій економіці США, хоча урядове визначення цифрової економіки не охоплює весь спектр цифрової діяльності галузей авторського права. Крім того, згідно зі Звітом 2022, основні галузі авторського права випереджали економіку США, зростаючи сукупним річним темпом на 6,15% у період з 2018 по 2021 рік, тоді як економіка США зростала на 1,76%. Якщо врахувати інші галузі, які роблять внесок в економіку авторського права (які разом складають те, що у Звіті 2022 називають "загальною" індустрією авторського права), то цифри стають ще більш переконливими.

Крім того, у Звіті 2022 підкреслюється позитивний внесок окремих секторів авторського права в загальний торговельний баланс США. З огляду на важливість цифрової доставки для галузей, що базуються на авторському праві, цей сектор має потенціал примножити свої експортні доходи, якщо наші торговельні партнери забезпечать сильне середовище захисту авторських прав і дозволять креативним індустріям чесно конкурувати. У 2021 році ці сектори забезпечили 230,3 мільярда доларів США зовнішніх продажів та експорту, що перевищує показники багатьох інших галузей промисловості, зокрема хімічної, фармацевтичної та лікарських засобів, сільськогосподарської продукції, аерокосмічної продукції та її частин, а також продуктів харчування та споріднених товарів...» (*Sydney Blitman. Strong Copyright Law Matters: The International Perspective // Copyright Alliance (<https://copyrightalliance.org/high-school-debate-copyright-policy-sydney-blitman/>). 24.10.2024*).

***

«У швидко мінливому ландшафті кіно та ЗМІ розуміння тонкощів розповсюдження фільмів має вирішальне значення як для кінематографістів, студій, так і для інвесторів...»

Розповсюдження фільму — це процес надання фільму доступності для перегляду глядачам. Це може відбуватися через покази в кінотеатрах, фестивальні покази, онлайн-платформи потокового передавання або телевізійні трансляції. Робота дистриб'ютора полягає в тому, щоб орієнтуватися на

відповідні ринки, укласти угоди з експонентами чи платформами, а також покращувати видимість фільму та прибутки.

Існує кілька способів розповсюдження фільму, кожен з яких передбачає свою правову базу:

1. Театральна роздача

Театральний кінопрокат передбачає показ фільму в кінотеатрах з розважальною метою. Зазвичай дистриб'ютор повинен вести переговори з мережею кінотеатрів або незалежними театрами, щоб представити фільм, покладаючись на дохід від продажу квитків. Пов'язана юридична угода зазвичай містить угоду про розподіл доходів між продюсером і операторами театру.

2. Позатеатральна роздача

Розповсюдження поза кінотеатром передбачає показ фільмів за межами комерційних кінотеатрів, наприклад у музеях, бібліотеках чи навчальних закладах. Нетеатральні виставки обслуговують спеціалізовану аудиторію та служать різним цілям, у тому числі освітнім або розважальним. Зазвичай для цього потрібні ліцензійні угоди між творцями фільму та установами, які бажають показувати фільми для певних груп.

3. Телебачення та кабельна дистрибуція

Фільми часто отримують ліцензію на трансляцію на безкоштовних телевізійних, кабельних або платних каналах. Дистриб'ютори домовляються про ці угоди, визначаючи розклад трансляції та частоту показу фільму. Ліцензійні збори можуть змінюватися в залежності від популярності та попиту на фільм.

4. Цифрова та потокова дистрибуція

Потокові платформи, такі як Netflix, Amazon Prime і Hulu, змінили дистрибуцію фільмів. Цифрове розповсюдження дає кінематографістам доступ до глобальної аудиторії за нижчою початковою ціною порівняно з кінотеатром. Моделі ліцензування для цих потокових служб зазвичай включають фіксовані авансові платежі, розподіл доходу або поєднання обох.

Юридичні угоди, які є основою випуску будь-якого фільму, визначають, як фільм розповсюджується, хто володіє якими правами та як розподіляється прибуток. Деякі з ключових угод про дистрибуцію фільмів включають:

1. Дистриб'юторська угода

Дистриб'юторський договір є найпоширенішим і найважливішим документом прокату фільму. У ньому викладено права, надані дистриб'ютору, території, на які поширюється дія, умови розподілу доходу та зобов'язання дистриб'ютора щодо маркетингу, просування та реклами. Ці угоди можуть бути глобальними або обмеженими певними регіонами.

2. Договір ексклюзивності

Угода про ексклюзивність обмежує випуск фільму на певній платформі чи регіоні, гарантуючи, що жоден інший партнер з розповсюдження не зможе випустити фільм на цьому ринку протягом встановленого періоду часу. Хоча

ексклюзивність може призвести до вищих зборів, вона може обмежити показ фільму на інших ринках.

3. Вихідна угода

Угода про випуск між студією та дистриб'ютором гарантує, що дистриб'ютор матиме право розповсюджувати всі фільми, вироблені студією, протягом дії угоди. Це забезпечує стабільність для обох сторін, але може обмежити гнучкість студії у виборі партнерів з розповсюдження.

Зауважте, що існує багато інших юридичних угод, пов'язаних із телебаченням і кіно...

Ліцензування інтелектуальної власності (ІВ) є основою кінопрокату. Права інтелектуальної власності включають авторські права на сценарій, музику, фільм і торгові марки.

1. Ліцензування авторського права

Під час розповсюдження фільму власник авторських прав (зазвичай виробнича компанія або окремих продюсер) надає розповсюдженню певні права. Це може включати право демонструвати фільм публічно, робити копії або розповсюджувати його в різних форматах (наприклад, потокове передавання або DVD).

2. Територіальне ліцензування

Ліцензування може бути територіальним, дозволяючи розповсюдженню виключні чи невиключні права на розповсюдження фільму в певних країнах або регіонах. Міжнародне розповсюдження може бути складною мережею керування правами з різними угодами для кожної території.

3. Допоміжні права

Додаткові права охоплюють вторинні потоки доходу від фільму, такі як мерчандайзинг, продаж саундтреку, відеоігри та тематичні парки. Ці права потрібно обговорювати ретельно, оскільки іноді вони можуть бути такими ж прибутковими, як і касові збори фільму.

4. Ліцензування музики та синхронізації

Ключовим аспектом розповсюдження фільму є забезпечення відповідної ліцензії на розповсюдження всієї музики у фільмі. Зазвичай це стосується прав на синхронізацію, тобто права на синхронізацію музики з візуальними зображеннями фільму. Такі права необхідно отримати від власника авторських прав на музику...» (*Danielle Yurkew. The Ultimate Guide to Film Distribution: Navigating Deals, Rights, and Releases // ROMANO LAW PLLC (<https://www.romanolaw.com/the-ultimate-guide-to-film-distribution-navigating-deals-rights-and-releases/>). 28.10.2024*).

***

«...Бюро з авторських прав США (USCO) оприлюднило остаточне правило щодо винятків із Закону про авторське право в цифрову епоху (DMCA), яке дозволяє власникам обходити цифрові замки для ремонту обладнання для приготування їжі в роздрібній торгівлі...

Відповідно до DMCA, обхід цифрових замків є порушенням авторських прав. Однак USCO кожні три роки публікує список винятків з цього загального правила. Цього разу кілька груп наполягали на тому, щоб зробити виняток для ремонту обладнання для роздрібної торгівлі харчовими продуктами, включно з сумнозвісним автоматом для морозива McDonald's...

USCO надала цей виняток. Хоча він не такий широкий, як дехто сподівався, він дозволить власникам франшиз легально ремонтувати свої машини, незалежно від того, які цифрові засоби захисту можуть це блокувати...» (*Emma Roth. McDonald's busted ice cream machines can now be fixed — legally // Vox Media, LLC. (https://www.theverge.com/2024/10/25/24279371/mcdonalds-ice-cream-machines-right-to-repair-copyright). 25.10.2024).*

***

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«...Війна та інтелектуальна власність, особливості реєстрації та ліцензування “військових об’єктів”, реєстрація торговельних марок і патентування в Україні та світі, останні тенденції досудового врегулювання IP спорів та судовий захист прав інтелектуальної власності, найвідоміші справи щодо захисту IP прав.

Про ці та інші питання йшлося під час заходу “IP-практика: форум, якого ще не було”...

До обговорення питань, які стосуються охорони прав інтелектуальної власності під час війни, долучився радник директора IP офісу (УКРНОІВІ) Микола Потоцький. Зокрема, спікер звернув увагу на певні особливості чинних підстав та можливостей обмеження доступу до інформації щодо об’єктів інтелектуальної власності.

Крім того, за словами Миколи Потоцького, на час війни це питання планується врегулювати на законодавчому рівні. Так, у Верховній Раді України зареєстровано проєкт Закону України “Про внесення змін до Цивільного кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей надання відомостей публічних електронних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, та деяких інших публічних електронних реєстрів” (від 29 серпня 2024 року № 11533).

Законопроєктом передбачено, зокрема, обмеження можливості отримання вільного, безперешкодного доступу до відомостей щодо об’єктів інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків тощо), пов’язаних зі сферами національної безпеки і оборони. Пропонується обмежити доступ фізичних та юридичних осіб до відомостей держреєстрів прав інтелектуальної власності на час воєнного стану та передбачити можливість за

запитом суду або правоохоронного органу надавати відомості, доступ до яких обмежено.

Дмитро Кондик, провідний експерт відділу міжнародних реєстрацій торговельних марок ІР офісу, акцентував на важливості електронного подання заявок на міжнародну реєстрацію ТМ та постійній комунікації цього процесу, що покращує якість надання послуг та скорочує час для отримання результатів.

Спікер нагадав, що у 2021 році Україна приєдналася до безпаперового онлайн-сервісу електронного подання заявок Мадридської системи *Madrid e-Filing*. І станом на сьогодні 65-70 % заявок подається через *Madrid e-Filing*. Завдяки цифровізації процес подання заявок став простішим та зручнішим. Зокрема, при поданні онлайн-заявки підсвічуються допущені помилки та надаються певні рекомендації. Електронна процедура має низку переваг: зменшує кількість невідповідностей, пришвидшуючи процес реєстрації, вбудовані онлайн-інструменти дозволяють швидше та точніше заповнювати документи тощо.

У контексті підвищення якості послуг Дмитро Кондик також наголосив на важливості комунікації ІР офісу з патентними повіреними для надання допомоги у питаннях міжнародної реєстрації ТМ...

Під час сесії, присвяченої патентуванню, йшлося про те, що 18 вересня 2024 року наказ Міністерства економіки України “Про затвердження Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на винахід і заявки на корисну модель” зареєстровано Міністерством юстиції України за № 1411/42756. Наказ набуде чинності з дня його офіційного опублікування.

Начальниця департаменту експертизи заявок на об’єкти промислової власності Наталія Петрова запевнила, що ІР офіс працюватиме над тим, щоб методичні рекомендації були адаптовані до нових Правил та прийняті якомога швидше після набуття цим документом чинності. Вона переконана, що методичні рекомендації пришвидшать процес розгляду заявок, адже будуть корисними не лише для експертів, а й для заявників та їхніх представників.

Окреслюючи умови патентоздатності, начальник управління експертизи заявок на винаходи, корисні моделі та компонування напівпровідникових виробів ІР офісу Андрій Суховій звернув увагу учасників заходу на те, що в проєкті Правил з’явилася норма, у якій йдеться про те, що для винаходу, об’єктом якого є речовина або композиція, що застосовуються в діагностиці або лікуванні, як суттєва ознака враховується конкретне терапевтичне (лікувальне або діагностичне) призначення цього об’єкта, зумовлене його хімічними властивостями та проявом біологічної активності. *“Ця норма визначає призначення як суттєву ознаку в формулі винаходу. Таке нове застосування впливатиме на патентоздатність”*, – пояснив спікер...

УКРНОІВІ бере участь у розгляді більшості судових справ у сфері захисту прав інтелектуальної власності, які розглядаються на території України в судах всіх юрисдикцій. При цьому ІР офіс обов’язково залучається стороною у всіх спорах про визнання недійсними/достроковому припиненні охоронних

документів на об'єкти інтелектуальної власності, визнання недійсними рішень щодо таких об'єктів.

Про це зазначила Людмила Запорожець, начальниця відділу забезпечення судового захисту прав інтелектуальної власності ІР офісу. За її словами, відповідно до статистичних даних, у 2023 році подано 87 позовних заяв у справах, де учасником є ІР офіс. Це на 38 % менше, ніж у 2021 році, коли налічувався 141 такий позов (дані за 2022 рік не беруться до уваги, оскільки вони не є релевантними для порівняння через початок повномасштабного вторгнення). Станом на початок жовтня надійшли 52 позовні заяви. Наразі в роботі відділу перебуває більше 180 активних судових справ.

Крім того, Людмила Запорожець припустила, що у зв'язку з відновленням роботи колегіальних органів УКРНОІВІ (Апеляційної палати, Атестаційної комісії) кількість справ за участі ІР офісу може збільшитися. За її словами, у квітні 2023 року УКРНОІВІ зареєстровано свою офіційну електронну адресу в системі ЄСІТС "Електронний суд", що дало технічну можливість брати участь у судових засіданнях в режимі відеоконференції, особливо в судах, які знаходяться поза межами міста Київ...

Під часу форуму відбулася презентація проекту Кодексу етики патентного повіреного. Ігор Паренчук, заступник директора ІР офісу, голова Атестаційної комісії УКРНОІВІ, позитивно оцінив розробку зазначеного проекту і наголосив на необхідності його прийняття. Крім того, спікер розповів про становлення та розвиток ринку патентних послуг...» *(ІР практика: представники ІР офісу висвітлили актуальні питання правової охорони інтелектуальної власності на форумі НАПА // Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) (<https://nipo.gov.ua/forum-napa-2024/>). 08.10.2024).*

***

«4 та 5 жовтня у Венеції відбувся щорічний Європейський суддівський форум. Подія, організована спільно Асоціацією суддів з питань інтелектуальної власності, Європейською асоціацією патентних юристів та Академією Європейського патентного відомства (ЕРО), зібрала провідних європейських патентних суддів з Єдиного патентного суду (УРС), апеляційних рад ЕРО, і національних судів. До них приєдналися учасники судового процесу та представники ЕРО для серії дискусій на високому рівні щодо розвитку патентного права.

У своїй вступній промові президент ЄПВ Антоніо Кампінос підкреслив важливий внесок, який зробили і продовжуватимуть робити обміни експертами на форумі в еволюцію УРС, щоб повністю завершити його архітектуру. Понад 38 000 запитів щодо унітарної дії, отриманих на сьогоднішній день, не лише демонструють «початковий успіх» системи унітарного патенту, але й зростаючу довіру та привабливість цього уніфікованого підходу до патентування по всій Європі».

Крім того, підкреслюючи висновки, зроблені Маріо Драгі в його нещодавній доповіді про майбутнє європейської конкурентоспроможності для Європейської комісії, президент підтвердив, що «прийняття системи єдиного патенту в усіх державах-членах ЄС скоротить витрати, забезпечить однакову охорону та внесе ясність. на патентні спори в UPC»...

Програма заходу охоплювала низку важливих тем, зокрема відповідальність за сприяння правопорушенням. Було також імітаційне судове засідання та панельна дискусія про уроки, отримані з першого року роботи UPC. Відбулося подальше захоплююче обговорення щодо FRAND, забезпечення та останніх новин щодо SPC, що дало змогу зрозуміти ключові проблеми поточних патентних судових процесів» (*European Judges' Forum 2024 // European Patent Office (EPO) (<https://www.epo.org/en/news-events/news/european-judges-forum-2024>). 07.10.2024*).

***

«Лише три місяці залишилося до набрання чинності мандатів відкритого доступу (OA) у 2025 році, і світ наукових публікацій поспішає забезпечити готовність до цього. Щорічна конференція ALPSP 2024 надала лідерам галузі платформу для осмислення досягнутого прогресу, вирішення ключових проблем і обміну стратегіями для проходження завершальних етапів переходу до відкритого доступу. Центральними темами були роль перехідних угод (transitional agreements), складнощі підтримки моделей фінансування відкритого доступу та операційна готовність видавців та інституцій до роботи в новому ландшафті відкритого доступу. Презентації Хелен Добсон, Бена Ешкрофта та Кріса Беннета надали глибоке розуміння, причому кожен доповідач наводив конкретні приклади та уроки, які він засвоїв...

Хелен Добсон, спеціаліст з ліцензування портфолію в Jisc, розпочала свою презентацію, окресливши важливу роль, яку відіграли перехідні угоди у переході Великобританії до відкритого доступу. Ці угоди відіграли вирішальну роль у перенесенні тягаря витрат із читачів на авторів та інституції, дозволяючи більшій кількості дослідників надавати свою роботу у вільний доступ без фінансових перешкод. До 2023 року перехідні угоди у Великій Британії дозволили сектору вищої освіти заощадити 42 мільйони фунтів стерлінгів на підписці, і ця цифра підкреслює фінансові переваги цих угод як для установ, так і для дослідників.

Добсон пояснила, що угоди Jisc про читання та публікацію успішно сприяли OA для 80% опублікованих у Великобританії наукових статей, забезпечуючи охоплення 151 установи по всій країні. Ці угоди виявилися особливо корисними для установ із низьким рівнем продуктивності, яким часто важко дозволити собі плату за обробку статей (APC), яку вимагають багато журналів OA. Для високопродуктивних закладів перехідні угоди надали масштабовану модель, яка запобігає різким витратам APC.

Однак Добсон зазначила, що гібридні журнали, які публікують як передплачений, так і відкритий контент, залишаються значним викликом. Такі журнали продовжують спричиняти додаткові витрати для установ через подвійний потік доходів, створюючи складнощі в управлінні бюджетом і відстеженні дотримання принципів відкритого доступу. У деяких випадках установи змушені платити за один і той самий контент двічі - один раз через передплату, а другий раз через APC. Щоб вирішити цю проблему, Добсон рекомендує поетапно відмовитися від гібридних моделей і посилити натиск на повністю відкриті журнали...

Добсон завершила свою презентацію низкою рекомендацій:

- Посилити прозорість у переговорах щодо перехідних угод для забезпечення справедливого ціноутворення та розподілу витрат між установами.
- Зосередитися на глобальному співробітництві, щоб гарантувати, що перехідні угоди принесуть користь не лише високопродуктивним установам, а й меншим установам із меншими ресурсами.
- Дослідити моделі, не пов'язані з APC, як-от інституційні пули фінансування або ініціативи, що підтримуються урядом, щоб підтримати дослідників, які не можуть дозволити собі APC...

Кріс Беннетт, комерційний директор Cambridge University Press (CUP), надав вичерпний огляд шляху OA CUP, обговорюючи як успіхи, так і нові проблеми, які виникли, коли CUP розширив свої операції OA. До 2023 року 63% дослідницького контенту CUP було опубліковано за моделлю відкритого доступу, що керувалося переважно трансформаційними угодами, які зараз охоплюють 2300 установ у всьому світі. Беннетт підкреслив, що OA принесла CUP численні переваги, зокрема вищі показники цитування, збільшення використання та більшу залученість громадськості.

Дані CUP показують, що вміст відкритого доступу в три рази частіше цитується і в чотири рази частіше завантажується, ніж вміст на основі підписки, що демонструє явні переваги вільного доступу до досліджень. Крім того, OA забезпечив міждисциплінарну співпрацю, дозволивши дослідженням охопити ширшу аудиторію, включаючи неакадемічних читачів.

Проте Беннетт визнав, що, незважаючи на те, що OA приніс значні переваги, він також загострив існуючі проблеми та породив нові. Однією з основних проблем є обсяг подання, який експоненціально зріс після переходу CUP на OA. Це створює величезний тиск на процеси рецензування, а рецензенти намагаються встигати за збільшенням робочого навантаження. CUP відповів, інвестувавши в інструменти на базі штучного інтелекту, щоб допомогти з перевіркою рукописів і рецензуванням, але Беннетт попередив, що лише це не вирішить проблему. CUP також вивчає способи заохочення рецензентів, зокрема пропонуючи програми визнання та фінансову компенсацію за особливо трудомісткі перевірки.

Іншою проблемою стало зростання хижацького видавництва, яке заплямувало репутацію законних журналів ОА. Беннетт пояснив, що CUP довелося інвестувати значні кошти в механізми контролю якості, щоб відрізнити свої журнали від конкурентів нижчої якості. Це включає розробку автоматизованих робочих процесів, які допомагають виявляти хижацькі практики на ранніх етапах процесу подання...

Заглядаючи вперед, CUP поставив амбітну мету перетворити 90% свого портфолію на ОА до 2028 року. Досягнення цього вимагатиме постійних інвестицій в інфраструктуру, глобальну співпрацю та інноваційні механізми фінансування, які підтримують як добре фінансовані, так і недостатньо фінансовані дослідницькі спільноти...

Хоча перехід до відкритого доступу досяг значного прогресу, ще багато роботи належить зробити. Наступні кілька місяців будуть вирішальними для визначення того, чи наукове співтовариство повністю готове до виконання мандатів ОА 2025 року. Вирішуючи ці виклики за допомогою співпраці, інновацій та відданості справедливості, ми можемо забезпечити більш відкрите та доступне майбутнє для досліджень у всьому світі» (*Three Months to Go: Are We Ready for Open Access in 2025// HighWire Press, Inc. (<https://www.highwirepress.com/blog/open-access-mandate-alpsp-notes-2024/>). 20.10.2024*).

***

«Всесвітній конгрес Міжнародної асоціації із захисту інтелектуальної власності (AIPPI) 2024 року завершився у вівторок у Східному Китаї...»

Це була перша щорічна конференція в Китаї з моменту створення асоціації 127 років тому...

Тема чотириденної зустрічі, яка розпочалася в суботу, була «збалансований захист та інноваційний розвиток прав інтелектуальної власності». У конференції взяли участь близько 2300 спеціалістів з інтелектуальної власності з 92 країн і регіонів.

Під час зустрічі обговорювалися проекти резолюцій на чотири теми, зокрема пародії у сфері авторського права та зловживання правами при здійсненні інтелектуальної власності, які, як очікується, будуть прийняті та стануть ключовими підсумками конференції. Крім того, керівники бюро інтелектуальної власності з Європи, Китаю, Японії та США обговорили нові можливості та виклики, які штучний інтелект несе в інтелектуальну власність...» (*Li Xuanmin. 2024 AIPPI World Congress highlights China's achievements in IPR, increasing role in global innovation // Global Times (<https://www.globaltimes.cn/page/202410/1321661.shtml>). 22.10.2024*).

***

«...Європейське патентне відомство (ЕРО), Патентне відомство Японії (JPO) і Відомство патентів і торгових марок США (USPTO) —

зібралися на свою 42-у щорічну Тристоронню конференцію 14 жовтня в Токіо, Японія. Зустріч... була зосереджена на спільних стратегіях для досягнення Цілі сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй (ЦСР) 9 «Створення стійкої інфраструктури, сприяння сталій індустріалізації та сприяння інноваціям». Дискусії були зосереджені на розвідці ІВ, як покращити стратегічне використання ІВ для зростання бізнесу та важливій ролі, яку відіграє кожне відомство у видачі високоякісних патентів...

Основні обговорення були зосереджені на обміні успішними ініціативами кожного Офісу та визначенні можливостей для подальшої співпраці над ЦСР 9 з метою подальшої підтримки МСП та стартапів. Особливу увагу було приділено тому, як Офіси продовжуватимуть надавати необхідні ресурси для підвищення обізнаності користувачів і розуміння того, як використовувати інтелектуальну власність для формулювання своїх бізнес-стратегій. Ці обміни також розглянули, як тристоронні відомства продовжуватимуть покращувати якість своїх послуг і патентну експертизу через спільне розуміння того, що таке високоякісний патент. Ці колективні зусилля відображають широкий вплив, який скоординовані дії можуть мати у формуванні сталого майбутнього для всіх.

Офіси також обговорили потенційні цілі тристоронньої співпраці з метою розробки плану роботи в майбутньому...» (*42nd annual Trilateral Conference // European Patent Office (<https://www.epo.org/en/news-events/news/42nd-annual-trilateral-conference>). 17.10.2024*).

***

Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2024 році

«...Конференція з географічних зазначень (GI) під назвою "Захищаючи нашу спадщину, розвиваючи наше майбутнє" відбудеться 28-29 січня 2025 року. Цей змішаний захід, організований Відомством інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) у співпраці з Європейською Комісією (Генеральним директором з питань внутрішнього ринку, промисловості, підприємництва та МСП, DG GROW, та Генеральним директором з питань сільського господарства та розвитку сільських територій, DG AGRI), відбудеться в очному та онлайн форматі в штаб-квартирі EUIPO в Аліканте, Іспанія. Конференція має на меті обговорити останні події, виклики та можливості у сфері географічних зазначень для ремісничих, промислових та сільськогосподарських товарів...» (*Geographical Indications Conference 2025 // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/gi-hub/gi-conference-2025>). 10.2024*).

***